

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

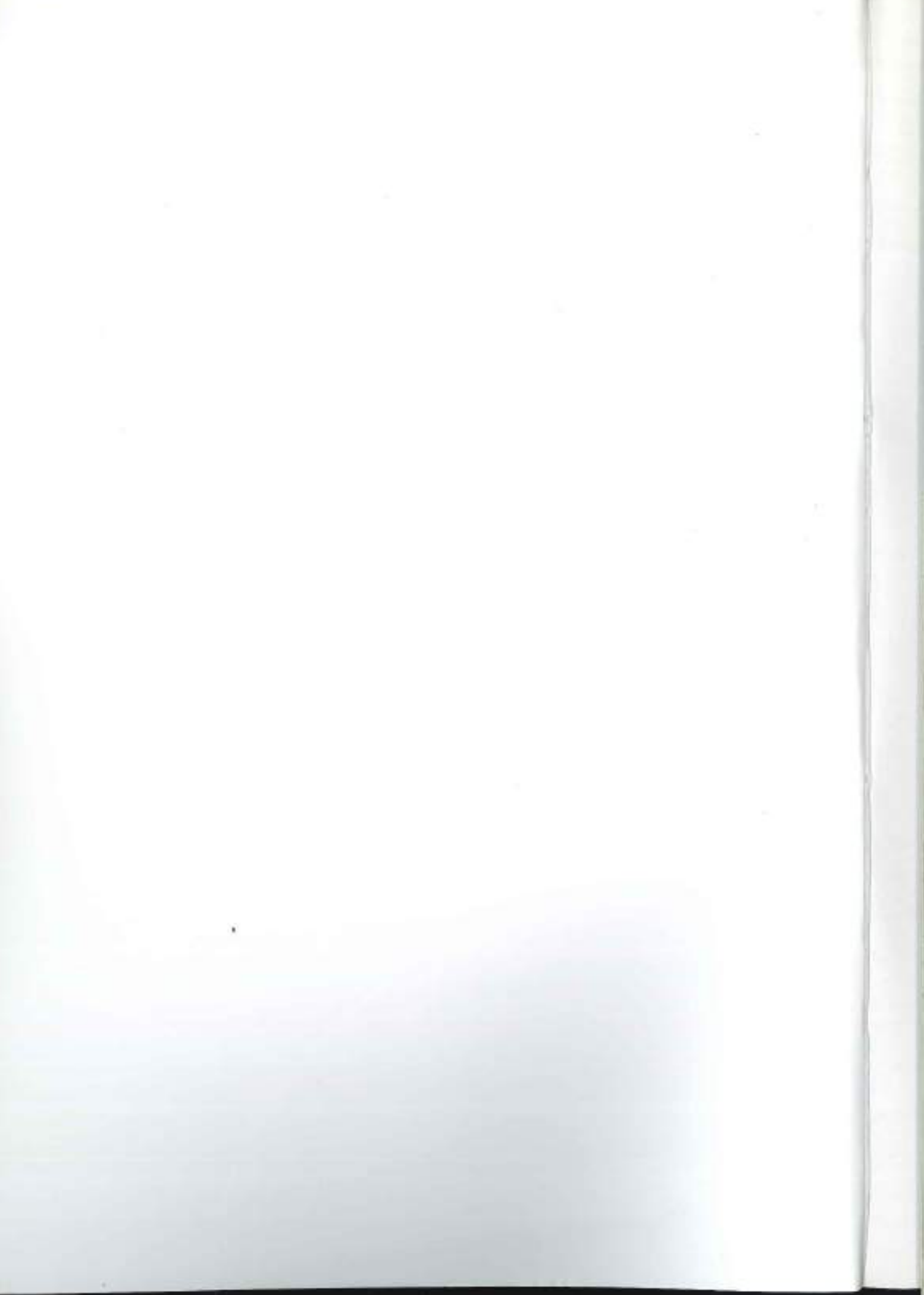
ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

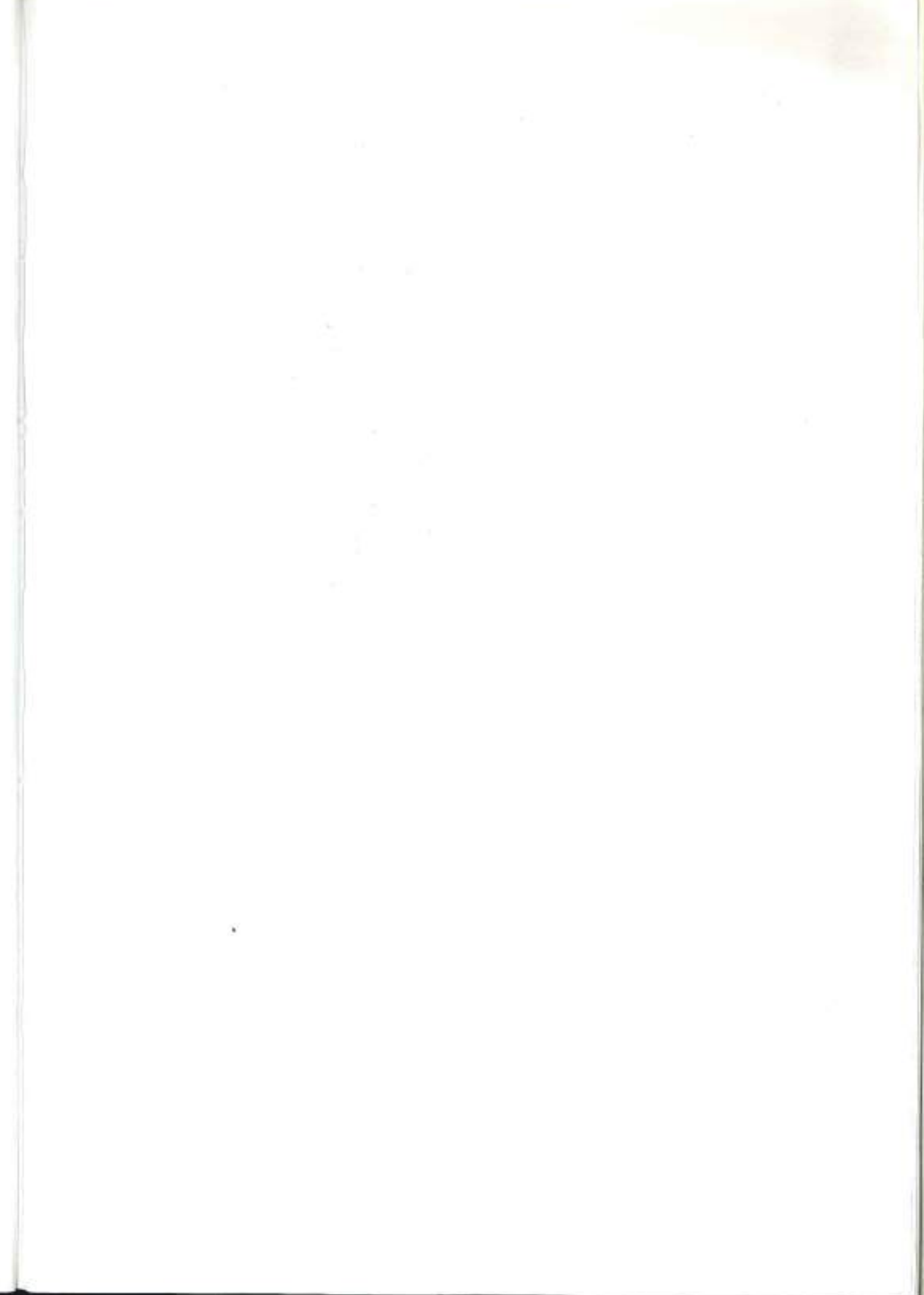
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ

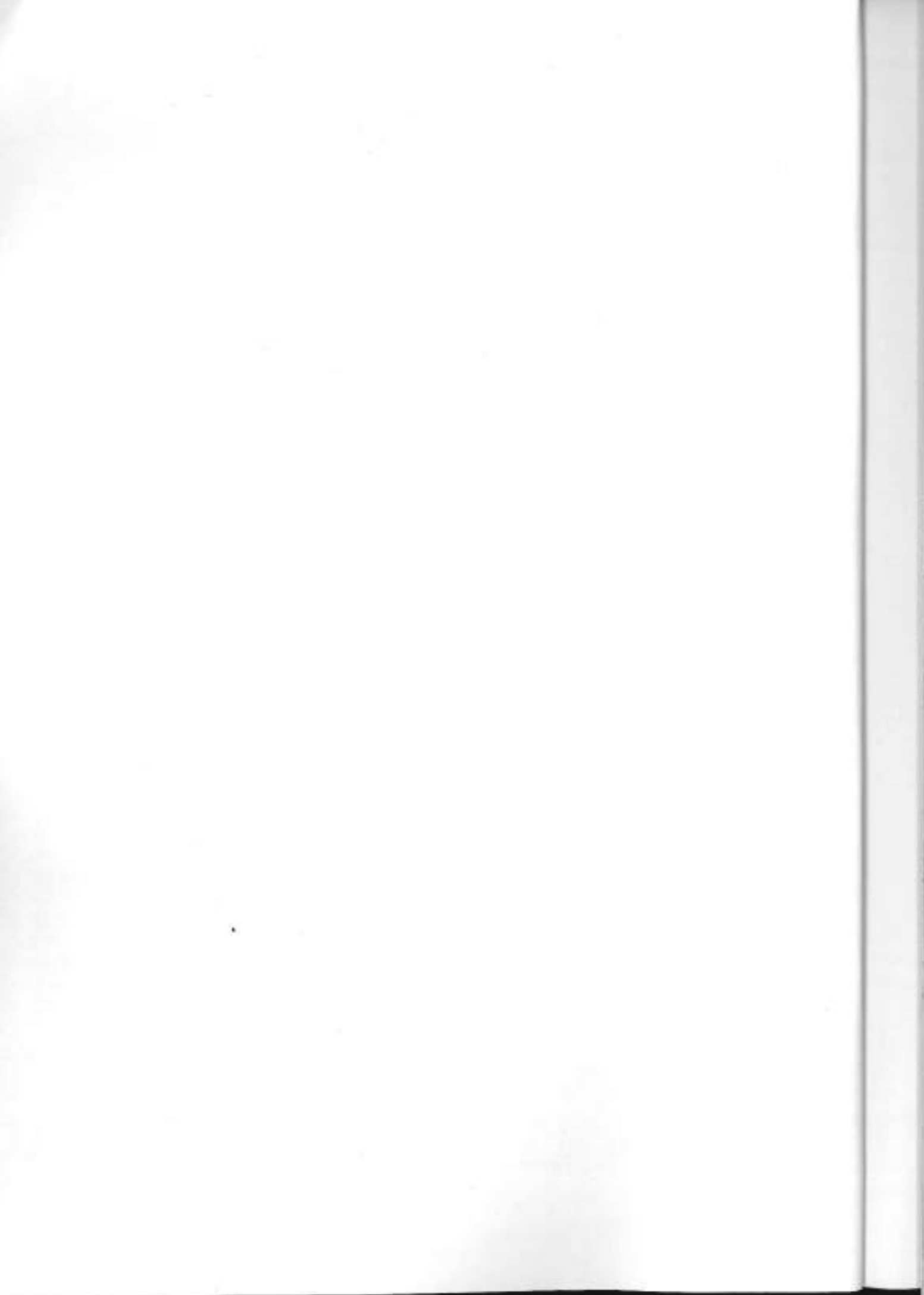

ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

2003 - 2004

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ
ΚΕΘΙ
ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΤΙΑ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (75%) και από εθνικούς πόρους (25%)

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

**ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**

Κ Ε Θ Ι
2003 - 2004

JOHN
200-204

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ – ΕΡΓΟΥ.....	4
1.2 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ	4
1.2 ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	5
1.3 ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ ΣΤΟ ΕΠΕΑΕΚ II.....	7
1.4 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ, ΣΚΟΠΟΣ, ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ.....	9
1.4.1 Προβληματική.....	10
1.4.2 Σκοπός.....	12
1.4.3 Επιμέρους Στόχοι.....	14
1.4.4 Αναμενόμενα Οφέλη.....	15
1.5 ΤΟ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΟ ΕΡΓΟ.....	17
2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	22
2.1 ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ.....	24
2.2 ΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ.....	27
2.2.1 1 ^η Φάση Επιμόρφωσης : Επιμορφωτικές Συναντήσεις.....	28
2.2.2 Η έρευνα δράσης.....	29
2.2.3 2 ^η Φάση Επιμόρφωσης : η επιμόρφωση κατά τη διάρκεια των παρεμβάσεων.....	30
2.2.4 Η μέθοδος project (Σχέδιο Δράσης).....	31
2.2.5 Το εκπαιδευτικό υλικό.....	32
2.3 ΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ.....	33
2.3.1 Διδακτικές παρεμβάσεις.....	34
2.3.2 Παρεμβατικές Δραστηριότητες.....	35
2.3.3 Προσδοκώμενα οφέλη από τη υλοποίηση των Παρεμβατικών Προγραμμάτων για το μαθητικό και σπουδαστικό πληθυσμό.....	37
2.3.4 Ενέργειες προβολής/δημοσιότητας των Παρεμβατικών Προγραμμάτων στην τοπική κοινωνία.....	37
2.3.4 Γεωγραφική Κατανομή των Παρεμβατικών Προγραμμάτων.....	38
2.4 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΩΣΗ ΚΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	39
2.5 ΔΙΑΡΚΗΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....	40
3. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	41
3.1 ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ΚΕΘΙ.....	41
3.2 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	43
3.2 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	44
3.2.1 τη Συμβουλευτική Επιτροπή.....	44
3.2.2 την Επιστημονική Επιτροπή.....	44
3.2.3 την Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης.....	44
3.3 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	45
3.3.1 Στελέχη Επιμόρφωσης.....	45
3.3.1.α Επιμορφωτές & Επιμορφώτριες – Μεντόρες ΚΕΘΙ.....	45
3.3.1.β Επιμορφωτές & Επιμορφώτριες – Μέντορες του ΥΠΕΠΘ.....	46
3.3.2 Συμπράξεις Εκπαιδευτικών Μονάδων (ΣΕΜ) – Οι Τελικοί Αποδέκτες.....	47
3.3.3 Κοινό Σχέδιο Υλοποίησης Παρεμβατικών Προγραμμάτων από ΣΕΜ.....	49
3.3.4 Αρμοδιότητες Εκπαιδευτικών της ΣΕΜ.....	50
3.3.4.1 Κοινές αρμοδιότητες.....	50
3.3.4.2 Επιμέρους Αρμοδιότητες.....	51
3.3.5 Τελικοί αποδέκτες.....	55
4. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	56
4.1 ΣΤΑΔΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ.....	56
4.1.1 Οι ενέργειες ενημέρωσης της εκπαιδευτικής κοινότητας (Έντυπο 1: Δελτίο Συμμετοχής στην Ημερίδα Ενημέρωσης).....	57
4.1.2 Εκδήλωση ενδιαφέροντος από τις εκπαιδευτικές μονάδες (Έντυπο 2: Αίτηση Συμμετοχής στο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα).....	57
4.1.3 Έναρξη Επιμορφωτικών Προγραμμάτων.....	58
4.1.4 Σύσταση Σύμπραξης (Έντυπο 3: Συμφωνητικό Συνεργασίας ΣΕΜ).....	58
4.2 ΣΤΑΔΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ.....	59

4.2.1	Υλοποίηση της έρευνας δράσης.....	59
4.2.2	Ολοκλήρωση 1 ^{ης} Φάσης Επιμόρφωσης.....	59
4.2.3	Συμπλήρωση και υποβολή Μελέτης Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος (Έντυπο 4).....	60
4.2.4	Αξιολόγηση της Μελέτης Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος.....	60
4.2.5	Ένταξη του Παρεμβατικού Προγράμματος στην Πράξη (Έντυπο 5: Σύμβαση Συντονίστριας Εκπαιδευτικής Μονάδας – ΚΕΘΙ).....	62
4.3	ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	64
4.3.1	Υλοποίηση παρεμβάσεων από τις εκπαιδευτικές μονάδες.....	65
α.	Διδακτικές παρεμβάσεις.....	65
β.	Παρεμβατικές δραστηριότητες.....	66
4.3.2	Αξιολόγηση Παρεμβάσεων από τους/τις εκπαιδευτικούς.....	67
α.	Αξιολόγηση διδακτικών παρεμβάσεων.....	67
β.	Αξιολόγηση παρεμβατικών δραστηριοτήτων.....	67
4.3.3	Υλοποίηση της 2 ^{ης} Φάσης Επιμόρφωσης.....	67
4.3.4	Δράσεις προβολής του Παρεμβατικού Προγράμματος.....	68
4.3.5	Δημιουργία υλικού προβολής.....	68
4.3.6	Συμπλήρωση και υποβολή Τριμηνιαίο Δελτίο Παρακολούθησης Υλοποίησης Παρεμβατικού Προγράμματος.....	68
4.3.7	Συμπλήρωση και υποβολή της Έκθεσης Εμπειρογνωμοσύνης Παρεμβατικού Προγράμματος (Έντυπο 7).....	69
4.3.8	Υποβολή Εντύπων.....	69
4.4	ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	70
4.5	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΤΗΣΙΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	72
ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....		73
1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ.....		73
2. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ.....		74
2.1	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΜΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	74
2.2	ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΜΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	75
2.2.1	Κωδικοί 61.00, 61.01.....	75
2.2.1.1	Αμοιβή των Συνεργαζόμενων Εκπαιδευτικών.....	75
2.2.1.2	Αμοιβή Υπευθύνων & Αναπληρωτών/τριών Υπευθύνων Παρεμβατικού Προγράμματος.....	75
2.2.1.3	Αμοιβή Εισηγητών/τριών Επιμορφωτικών Προγραμμάτων και Ημερίδων Ενήμερωσης των Εκπαιδευτικών.....	76
2.2.2	Κωδικός Εξόδων 64.00 και 64.01.....	78
2.2.3	Κωδικοί εξόδων 64.07, 64.07.90, 64.02.....	78
3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ.....		80
3.1	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	80
3.2	ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	82
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ.....		84
4.1	ΤΗΡΗΣΗ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΩΝ.....	84
4.2	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΝΤΥΠΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	87
4.2.1	Έντυπα Οικονομικής Διαχείρισης Παρεμβατικών Προγραμμάτων.....	87
α.	Έντυπο 8: Δελτίο προϋπολογιστικής δαπάνης μετακίνησης.....	87
β.	Έντυπο 9: Δελτίο - Έκθεση απολογιστικής δαπάνης μετακίνησης.....	87
γ.	Έντυπο 10: Βεβαίωση του Ν. 1256/82.....	87
δ.	Έντυπο 11: Στοιχεία αμοιβής Υπευθύνων, Αναπληρωτών/τριών Υπευθύνων και Λοιπών Συνεργαζόμενων Εκπαιδευτικών.....	88
ε.	Έντυπο 12: Μηνιαία κατάσταση ερμηνείας δαπανών.....	88
στ.	Έντυπο 13: Τελικός οικονομικός απολογισμός.....	88
ζ.	Έντυπο 14: Δελτίο Επιμορφωτικών Δράσεων Εξωτερικών Εισηγητών/τριών.....	88
θ.	Έντυπο 15 : Δελτία παρουσίας επιμορφούμενων εκπαιδευτικών.....	88

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

1. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ – ΕΡΓΟΥ

1.1 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ

Η **δημοκρατία** είναι η θεμελιώδης αξία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών-μελών της και των πρόσφατα ενταγμένων χωρών. Αποτελεί επίσης καίριο στοιχείο και της εξωτερικής αναπτυξιακής πολιτικής της. Η πλήρης πραγμάτωσή της απαιτεί τη συμμετοχή **όλων των πολιτών, τόσο των ανδρών όσο και των γυναικών**, ώστε να συμμετέχουν και να εκπροσωπούνται ισότιμα στα κέντρα λήψης αποφάσεων, στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αναλάβει μακρόχρονη δέσμευση για την προώθηση της Ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, δέσμευση η οποία εμπεριέχεται στη Συνθήκη της Ρώμης από το 1957. **Το νομικό πλαίσιο της Κοινότητας εξασφαλίζει ότι γυναίκες και άνδρες είναι ίσοι έναντι του νόμου.** Η προαγωγή της Ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι σημαντικό στοιχείο των εξωτερικών σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πολιτικών της αναπτυξιακής συνεργασίας με εξωτερικούς εταίρους. Η προαγωγή και προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των πολιτικών της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Έτσι, η νομοθεσία για την Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί ισχυρά κατοχυρωμένο και αναπόσπαστο μέρος του κοινοτικού κεκτημένου που οφείλουν να τηρούν οι χώρες, οι οποίες υποβάλλουν υποψηφιότητα για ένταξη στην ΕΕ.

Ωστόσο, όσο σημαντική πρόοδος κι αν σημειώθηκε αναφορικά με τη θέση των γυναικών στα κράτη-μέλη, η Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην καθημερινή ζωή εξακολουθεί να υπονομεύεται από το γεγονός ότι **γυναίκες και άνδρες δεν απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα στην πράξη.** Η συνεχιζόμενη υποεκπροσώπηση των γυναικών σε διάφορα θεσμικά όργανα, ο επαγγελματικός διαχωρισμός, τα φαινόμενα άσκησης βίας εναντίον των γυναικών, μεταξύ άλλων, δείχνουν ότι εξακολουθούν να υφίστανται ανισότητες ανάμεσα στα δύο φύλα.

Η κατάσταση αυτή μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά ενσωματώνοντας το στόχο της Ισότητας των δύο φύλων στις πολιτικές που έχουν άμεσο ή έμμεσο αντίκτυπο στη ζωή τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών. Οι ανησυχίες, οι ανάγκες και οι φιλοδοξίες των γυναικών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να έχουν την ίδια σημασία με αυτές των ανδρών στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή πολιτικών και ο χώρος της εκπαίδευσης αποτελεί σχετικό πεδίο που παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον.

1.2 ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα, όπου η ραγδαία ανάπτυξη της γνώσης και ο μετασχηματισμός της παραγωγικής διαδικασίας, με την αξιοποίηση των πληροφοριών και τηλεπικοινωνιακών τεχνολογιών, δημιουργούν νέα δεδομένα και ευκαιρίες για ανάπτυξη και ποιότητα ζωής, ο ρόλος του ανθρώπινου κεφαλαίου αναδεικνύεται, περισσότερο από ποτέ, καθοριστικός παράγοντας επιβίωσης και προόδου των κοινωνιών.

Η ελληνική πολιτεία παρακολουθώντας και συμμετέχοντας σε αυτές τις ζυμώσεις επιδιώκει την προώθηση εκπαιδευτικών πολιτικών οι οποίες αναπτύσσουν το ανθρώπινο δυναμικό, βελτιώνουν τη δυνατότητα της νεολαίας για παραγωγική απασχόληση, καταπολεμούν παλαιά και αρχόμενα φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού και ευαισθητοποιεί τους αυριανούς ενήλικες πολίτες σε ποικίλα θέματα ζωτικής σημασίας, όπως η Ισότητα των φύλων, το περιβάλλον, η υγεία.

Το ΥΠΕΠΘ, αξιοποιώντας τους πόρους του Γ' Κ.Π.Σ. προς την κατεύθυνση αυτή, σχεδίασε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης για την προγραμματική περίοδο 2000-2006 (ΕΠΕΑΕΚ II), αφού έλαβε υπόψη:

- ✓ Το Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΠΑ) για τους ανθρώπινους πόρους.
- ✓ Την εθνική πολιτική απασχόλησης, όπως αποτυπώνεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση (ΕΣΔΑ), η οποία αναπτύσσεται πάνω στους ακόλουθους πυλώνες:
  1. Βελτίωση της Απασχολησιμότητας.
  2. Ανάπτυξη του Επιχειρηματικού Πνεύματος.
  3. Ενθάρρυνση της Προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και του προσωπικού τους.
  4. Ενίσχυση των πολιτικών ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες.

αξιοποιώντας ιδιαίτερα, κατά το σχεδιασμό του, τους πυλώνες 1,2 και 4.

- ✓ Τα πεδία 2,3,4 και 5, της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), που αποτέλεσαν άξονες προτεραιότητας για το Επιχειρησιακό Σχέδιο είναι τα ακόλουθα:

> Πεδίο Πολιτικής 2: Άξονας Προτεραιότητας 1:

Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους/ες και ιδιαίτερα για εκείνους/ες που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

> Πεδίο Πολιτικής 3: Άξονας Προτεραιότητας 2:

Προώθηση και βελτίωση της εκπαιδευτικής και της επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της δια βίου εκπαίδευσης.

> Πεδίο Πολιτικής 4: Άξονας Προτεραιότητας 3:

Ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας και της προσαρμοστικότητας των νέων.

> Πεδίο Πολιτικής 5: Άξονας Προτεραιότητας 4:

Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Το ΕΠΕΑΕΚ II περιλαμβάνει δύο επιπλέον προτεραιότητες υποστηρικτικού και τεχνικού χαρακτήρα.

1.3 ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ ΣΤΟ ΕΠΕΑΕΚ II

Το Έργο «Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την προώθηση της Ισότητας των φύλων» εντάσσεται στον Άξονα Προτεραιότητας 4: «Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης και της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας» (Μέτρο 4.1 – Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α) του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ II) του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και χρηματοδοτείται κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και 25% από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Έχει ως Τελικό Δικαιούχο και υπεύθυνο για την υλοποίησή του φορέα το ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ (ΚΕΘΙ), το οποίο εποπτεύεται από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Ο Άξονας Προτεραιότητας 4, που ταυτίζεται με το 5^ο πεδίο πολιτικής του ΕΚΤ, έχει ως στόχο τη βελτίωση της εκπαιδευτικής προετοιμασίας των γυναικών, ώστε να υποβοηθηθεί η επαγγελματική τους σταδιοδρομία και να ξεπεράσουν τα εμπόδια πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, μια σειρά από δράσεις σε συνδυασμό με δράσεις άλλων Ενεργειών, αποσκοπούν στο βέλτιστο συνδυασμό οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής ανδρών και γυναικών.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 4 εντάσσονται Μέτρα, οι δράσεις των οποίων αφορούν τη βελτίωση της πρόσβασης και της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας. Εξάλλου, δράσεις που αφορούν τη διάταση της Ισότητας των δύο φύλων συμπεριλαμβάνονται σε όλους τους Άξονες του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Ο στόχος της «βελτίωσης της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας» γίνεται με τη βοήθεια δράσεων που στοχεύουν:

1. στην ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στην τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση (ΤΕΕ, ΙΕΚ, ΤΕΙ, Πολυτεχνικές Σχολές) προσφέροντας ειδικά κίνητρα και αξιοποιώντας τις δράσεις για τον επαγγελματικό προσανατολισμό,
2. στην ελάφρυνση των γυναικών από τις οικογενειακές υποχρεώσεις οι οποίες λειτουργούν περιοριστικά ως προς την εξεύρεση εργασίας, το ωράριο εργασίας καθώς και την επαγγελματική εξέλιξη και ανάπτυξη τους,
3. στην εισαγωγή της Ισότητας των φύλων στη σχολική διαπαιδαγώγηση,
4. στην αύξηση της επιχειρηματικότητας των γυναικών και την καταπολέμηση της διστακτικότητας να αναλάβουν διοικητικές ευθύνες στο χώρο εργασίας τους.

Με βάση τα ανωτέρω, η συμβολή του ΕΠΕΑΕΚ II στην πραγματοποίηση του 5^{ου} πεδίου πολιτικής του ΕΚΤ θα πρέπει να υπολογιστεί ως το άθροισμα όλων των δράσεων που προάγουν, ακόμη και έμμεσα, το στόχο της Ισότητας των δύο φύλων και όχι μόνον των δράσεων του Άξονα 4.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 4 εντάσσονται στα παρακάτω δύο Μέτρα:

4.1 Προγράμματα Υποστήριξης της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης & Εκπαίδευσης των Γυναικών.

4.2 Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις Προπτυχιακές και Μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών & ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες.

Κύριος στόχος του **Μέτρου 4.1** είναι η προώθηση της Ισότητας των δύο φύλων στο χώρο της εκπαίδευσης και της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Θα εκτελεστούν Πράξεις, οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του Μέτρου και οι οποίες επικεντρώνονται στα ακόλουθα :

- Στην επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών, ώστε να μπορούν να εντοπίζουν την ανισότητα των φύλων στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα και τις σχολικές τάξεις, να διατυπώνουν τις παρατηρήσεις τους με επιστημονικό τρόπο και να παρεμβαίνουν με στόχο την Ισότητα στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Στη χρήση εκπαιδευτικών δομών (κέντρα συμβουλευτικής, επαγγελματικό προσανατολισμό κ.λπ.) όπου θα παρέχονται υπηρεσίες για την αποτελεσματική προώθηση των ισότιμων σχέσεων των φύλων και θα δίνεται ιδιαίτερη προσοχή και βαρύτητα στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές των κοριτσιών σε συλλογικό και ατομικό επίπεδο».
- Στην παραγωγή διδακτικού υλικού που θα παρουσιάζει μια νέα οπτική για τις σχέσεις των δύο φύλων στην ιστορία και τη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα και στη μελέτη των σχολικών βιβλίων με στόχο τη διατύπωση προτάσεων για αλλαγές ή και προσθήκες, έτσι ώστε να προωθείται η έννοια της Ισότητας των φύλων φέρνοντας στο επίκεντρο της διδασκαλίας θέματα τα οποία αναφέρονται στις γυναίκες, τη ζωή τους, τις αξίες που πολιτισμικά θεωρούνται γυναικείες, τη γυναικεία εμπειρία γενικά.
- Στην εισαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα περιέχουν νέες θεματικές προσεγγίσεις μέσα από τη νέα οπτική των φύλων, νέες διδακτικές μεθοδολογίες που θα φέρουν τα κορίτσια και τα ενδιαφέροντά τους από την περιφέρεια στο κέντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Στην ενθάρρυνση των σπουδαστριών να παρακολουθήσουν προγράμματα Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με στόχο την απόκτηση ειδικότητων στους τομείς όπου το γυναικείο φύλο υποεκπροσωπείται.
- Στην ενίσχυση των βιβλιοθηκών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, των ΤΕΕ και των σχολίων Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με βιβλιογραφία σχετική με την Ισότητα των φύλων.
- Στην παροχή βοήθειας στις μαθήτριες και σπουδάστριες κατά τη διαδικασία ένταξής τους στην αγορά εργασίας.
- Στην επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών καθώς και στην ενθάρρυνση των μαθητριών και σπουδαστριών να στραφούν σε «ανδροκρατούμενες» ειδικότητες, οι οποίες έχουν ζήτηση στην αγορά εργασίας και στις οποίες η εκπροσώπηση του γυναικείου φύλου κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα.

Στο πλαίσιο του Μέτρου 4.1 για τη διασφάλιση της προώθησης της Ισότητας των φύλων στην ευτεροβάθμια εκπαίδευση και στην αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, εντάσσεται η Ενέργεια 4.1.1 :

Προγράμματα υποστήριξης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης γυναικών και η Κατηγορία Πράξεων α, στο πλαίσιο της οποίας υλοποιείται το Έργο : Ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την προώθηση της Ισότητας των φύλων.

Η ανάγκη υλοποίησης προγραμμάτων ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών σε θέματα Ισότητας, ώστε να μπορούν να υλοποιούν σχετικές παρεμβάσεις στα σχολεία τους, προκύπτει από τα αποτελέσματα ερευνών που έχουν γίνει τα τελευταία δεκαπέντε (15) χρόνια.

Η σύγχρονη βιβλιογραφία επισημαίνει ότι οι όποιες ανισότητες και διακρίσεις μπορούν να αντιμετωπιστούν και μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα. Το σχολείο μπορεί να μετεξελιχθεί σε χώρο καταπολέμησης των παραδοσιακών στερεοτύπων των φύλων. Ο ρόλος του δεν πρέπει να εξαντλείται στη μετάδοση γνώσεων με στόχο την προετοιμασία των μαθητών/τριών για την εισαγωγή τους σε κάποιο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα. Αντίθετα, πρέπει και καλείται να πρωτοστατεί στην κοινωνικοποίηση της νέας γενιάς με πρακτικές που ανατρέπουν παραδοχές «καινής λογικής», παραδοχές κοινωνικά αθέμιτες και επιστημονικά αστήρικτες.

1.4.1 Προβληματική

Η ίση πρόσβαση των δύο φύλων στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση αποτελεί γεγονός αδιαμφισβήτητο. Οι γυναίκες σε πολλά ευρωπαϊκά κράτη και στην Ελλάδα αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο από το 50% του φοιτητικού πληθυσμού, φαινόμενο που θεωρείται ως ένα από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά της πρόσφατης ιστορίας των γυναικών στις ευρωπαϊκές κοινωνίες. Σε πολλές περιπτώσεις τα κορίτσια έχουν καλύτερες επιδόσεις από τα αγόρια στα μαθήματά τους και προωθούνται με μεγαλύτερη επιτυχία στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Οι ακαδημαϊκές επιτυχίες, με τη σειρά τους, ανοίγουν το δρόμο για τη διεκδίκηση θέσεων εργασίας με υψηλό κύρος και οδηγούν σε μεταρρυθμίσεις που προάγουν την Ισότητα.

Στη δεκαετία του 1990 διαπιστώνεται ότι τα κορίτσια σημειώνουν καλύτερες σχολικές επιδόσεις από τα αγόρια, ιδιαίτερα στα γλωσσικά μαθήματα (μητρική και ξένη γλώσσα) και τις ανθρωπιστικές σπουδές, αλλά εξακολουθούν να κάνουν παραδοσιακές επιλογές, καθώς, όχι μόνον στην Ελλάδα, αλλά και στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, αποφεύγουν την Τεχνική Εκπαίδευση και τις νέες τεχνολογίες και σπουδάζουν σε πολύ υψηλά ποσοστά παιδαγωγικά, νομικά, φιλολογία. Σε δομές Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, όπως οι Σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ, οι γυναίκες εκπροσωπούνται μόνο σε ποσοστό 25% (2002).

Η διερεύνηση της κατανομής των δύο φύλων στους διάφορους επιστημονικούς κλάδους μέσα από τα δεδομένα της ΕΣΥΕ (Στατιστικές της Εκπαίδευσης) δείχνει μεγαλύτερη παρουσία των αγοριών στις θετικές επιστήμες και τις επιστήμες της τεχνολογίας. Αντίστοιχα, στις σχολές θεωρητικής κατεύθυνσης η παρουσία των κοριτσιών είναι πιο ισότιμη, ενώ κάποιες φορές είναι μεγαλύτερη από εκείνη των αγοριών (π.χ. στις Παιδαγωγικές Σχολές).

Αυτού του είδους ο καταμερισμός ανάμεσα στα φύλα, που εντοπίζεται σε πανεπιστημιακές σχολές και τομείς κατάρτισης, αντικατοπτρίζεται στις επαγγελματικές επιλογές των γυναικών και στη μετέπειτα σταδιοδρομία τους. Κοινό στοιχείο ανάμεσα στα διάφορα ευρωπαϊκά κράτη συνιστά η διαπίστωση ότι η θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας παραμένει προβληματική. Οι γυναίκες εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται ως φθηνό εργατικό δυναμικό που εισάγεται στην αγορά εργασίας, κυρίως όταν προκύπτει ανάγκη, υφίστανται διακρίσεις σε συγκεκριμένα επαγγέλματα, σε πολλές περιπτώσεις πληρώνονται λιγότερο συγκριτικά με τους άνδρες και συναντούν πολύ λιγότερες ευκαιρίες προαγωγής σε διευθυντικές θέσεις.

Οι γυναίκες αποτελούν το 51,4% του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας, αλλά μόνο το 39,4% του εργατικού δυναμικού και το 36,9% των απασχολουμένων. Παράλληλα όμως, οι άνεργες γυναίκες αποτελούν το 60,6% επί του συνόλου των ανέργων και το 67,1% επί του συνόλου των μακροχρόνια ανέργων. Κατά την περίοδο 1991 – 1998 το γυναικείο εργατικό δυναμικό αυξήθηκε κατά 24,8%, η απασχόληση των γυναικών κατά 19,5%, οι άνεργες γυναίκες κατά 61,1% και οι μακροχρόνια άνεργες κατά 89,7%.

Η εξάλειψη του επιμερισμού εργασίας με βάση το φύλο στο δημόσιο χώρο της αγοράς εργασίας (οριζόντιος και κάθετος διαχωρισμός των θέσεων εργασίας με βάση το φύλο) επιτυγχάνεται μέσα από την εκπαίδευση με την προώθηση της αντίληψης ότι η δημοκρατία εμπεριέχει απαραίτητα την αρχή της ισοτιμίας των πολιτών και για

τα δύο φύλα, έτσι ώστε και οι γυναίκες να έχουν ευκαιρίες συμμετοχής στη δημόσια σφαίρα, δηλαδή την πολιτική και οικονομική ζωή. Αυτό όμως δεν επιτυγχάνεται απλώς με την προώθηση των γυναικών σε επαγγέλματα «ανδρικά».

Οι αξίες που περιλαμβάνονται στην έννοια τουήτης πολίτη/ίδος, δηλαδή η συμμετοχή, η θετική αξιολόγηση της πολιτικής ζωής, ο θεμιτός ανταγωνισμός στα δημόσια πράγματα, η έννοια της επιτυχίας στη δημόσια ζωή, η οικονομική και επαγγελματική επιτυχία, οι οποίες θεωρούνται «ανδρικές αξίες», χρειάζεται να επαναπροσδιοριστούν και να εμπλουτιστούν και με αξίες που θεωρούνται «γυναικείες», όπως η θετική αξιολόγηση της οικογενειακής ζωής, της φροντίδας των μελών της οικογένειας, ώστε να έχουν συναισθηματική ασφάλεια. Στόχος είναι, να θεωρείται πολίτης όχι μόνο αυτός ή αυτή που ασχολείται με τα κοινά, αλλά και αυτός ή αυτή που ασχολείται με τα ιδιωτικά πράγματα, όχι μόνο αυτός ή αυτή που πολιτεύεται, διοικεί ή νομοθετεί, αλλά και αυτός ή αυτή που μεριμνά και φροντίζει για τα πρόσωπα του άμεσου περιβάλλοντός του. Οι πολίτες, άνδρες και γυναίκες, κατά συνέπεια, θα προσδιορίζονται όλο και λιγότερο από το φύλο τους και θα διεκδικούν ταυτόχρονα τα δικαιώματα στη δημόσια και την ιδιωτική σφαίρα ταυτόχρονα, στην εργασία και την οικογένεια, ανεξάρτητα από το φύλο.

Για να επιτευχθεί όμως αυτό σε επίπεδο εκπαίδευσης θα πρέπει να φέρουμε στο προσκήνιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας - αναφορικά και με τα δύο φύλα - θεματικές που έχουν να κάνουν με την ιδιωτική σφαίρα οι οποίες ως τώρα απουσίαζαν (θέματα που αφορούν διαχρονικά στην οικογενειακή ζωή, θέματα ιστορίας των γυναικών, που όπως είναι φυσικό εστιάζονται κυρίως στον ιδιωτικό χώρο, θέματα που δίνουν έμφαση σε δραστηριότητες του σπιτιού κ.λπ.). Έτσι, ο ιδιωτικός βίος αποκτά αξία επίσημης γνώσης και παύει να θεωρείται άσχετος με το σχολείο, ασήμαντος, «γυναικεία υπόθεση», ενώ ταυτόχρονα αναιρείται ο παραδοσιακός καταμερισμός ευθυνών και υποχρεώσεων στο πλαίσιο του χώρου της οικογένειας. Προς την κατεύθυνση αυτή είναι δυνατόν να συμβάλουν αποτελεσματικά διδακτικές παρεμβάσεις που υλοποιούνται στο χώρο του σχολείου.

Με βάση την εμπειρία από την υλοποίηση προηγούμενων διδακτικών παρεμβάσεων στα Αρχαία και τα Νέα Ελληνικά, την Έκθεση, την Ιστορία, τα Μαθηματικά, τις Κοινωνικές Επιστήμες και τις Θετικές Επιστήμες διαπιστώθηκε ότι οι διδακτικές παρεμβάσεις συμβάλλουν αποτελεσματικά στην αμφισβήτηση των παραδοσιακών κοινωνικών αναπαραστάσεων για τα φύλα και ότι προωθούν την ισότητα μεταξύ αυτών αναδεικνύοντάς την ως ένα στόχο που αποτελεί βασική αρχή δημοκρατίας, κοινωνικής δικαιοσύνης και ισπολτείας. Από την άλλη, μαθήματα όπως ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσαναπολισμός και η Κοινωνιολογία θα μπορούσαν να συμπεριλάβουν διδακτικές παρεμβάσεις που έχουν να κάνουν με τις γυναίκες στην αγορά εργασίας, θέματα νομοθεσίας και γυναικείας εργασίας.

Επομένως, όλες οι παρεμβάσεις που εμπλέκουν αγόρια και κορίτσια σε μια διαδικασία αναθεώρησης και κριτικής αντιμετώπισής του *τι είναι ή θεωρείται κλασικά και στερεότυπα ανδρικό και τι γυναικείο*, είτε πρόκειται για διδακτική παρέμβαση είτε για παρεμβατική δραστηριότητα, συντελούν στην προώθηση της αντίληψης του ισότιμου καταμερισμού των φύλων στην αγορά εργασίας.

1.4.2 Σκοπός

Το σχολείο και τα διδακτικά προγράμματα δε δίνουν αρκετή έμφαση σε θέματα που αφορούν στην Ισότητα των φύλων, στην ενημέρωση για τη θέση των γυναικών στην κοινωνία, στον καταμερισμό της εργασίας και των οικογενειακών ρόλων κατά φύλα και στο μοντέλο της γυναίκας που συμμετέχει ισότιμα στον επαγγελματικό χώρο και στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Οι σύγχρονες έρευνες δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στη σύνδεση του σχολείου με την αγορά εργασίας και στο ρόλο που αυτό διαδραματίζει στη μετάβαση των νεαρών ατόμων από την εφηβεία στην ενηλικίωση, από την εκπαίδευση στην επαγγελματική ζωή, προσδιορίζοντας τις προσδοκίες και την αντίληψή τους για το μελλοντικό τους προσορισμό ως ενήλικων ατόμων. Θεωρείται ότι σε πολλές περιπτώσεις ο ρόλος του σχολείου είναι καταλυτικός και επηρεάζει με δραματικό τρόπο την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας.

Μια συνοπτική παρουσίαση τέτοιων επιστημονικών πορισμάτων επιχειρεί η μελέτη «Φύλο και εκπαιδευτική πραγματικότητα στην Ελλάδα, προωθώντας παρεμβάσεις για την Ισότητα των φύλων στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα», η διεξαγωγή της οποίας έγινε στο πλαίσιο του Έργου «Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την προώθηση της Ισότητας των φύλων» για το οποίο εκπονήθηκε ο παρών Οδηγός Εφαρμογής και Διαχείρισης (Άξονας 4 – Μέτρο 4.1 – Ενέργεια 4.1.1 – Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α).

Η προώθηση των γυναικών στην αγορά εργασίας αποτελεί στόχο της εκπαιδευτικής πολιτικής για την Ισότητα των φύλων στο σχολείο, μιας πολιτικής που συνδέεται άμεσα με την κοινωνική ισότητα, τις ισότιμες σχέσεις των φύλων και τη δημοκρατία.

Για το λόγο αυτό με το σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου το Υπουργείο Παιδείας και το ΚΕΘΙ σχεδιάζουν και οργανώνουν παρεμβάσεις, προκειμένου να επιτευχθεί:

- α) η εξάλειψη των διακρίσεων μέσα στην εκπαιδευτική κοινότητα (στερεότυπα, πρότυπα ρόλων),
- β) η ενσωμάτωση της πολιτικής της Ισότητας των δυο φύλων στο περιεχόμενο των προγραμμάτων σπουδών, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, κ.λπ.

Ο κεντρικός σκοπός του Έργου είναι η ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών και εκπαιδευομένων σε θέματα Ισότητας των φύλων με:

- Προγράμματα Επιμόρφωσης των εν ενεργεία εκπαιδευτικών των δημόσιων σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Γενικής και Τεχνικής Κατεύθυνσης και των δημόσιων Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, και
- Προγράμματα Παρέμβασης από τους/τις επιμορφούμενους/ές εκπαιδευτικούς στις τάξεις των ανωτέρω εκπαιδευτικών μονάδων με την ενεργό συμμετοχή μαθητών και μαθητριών – σπουδαστών και σπουδαστριών

έτσι ώστε, α) να προωθηθούν η φιλοσοφία και οι πρακτικές της Ισότητας και της Δημοκρατίας στο εκπαιδευτικό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, β) να ενταχθεί η διάσταση του φύλου στο περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, γ) να συνδεθεί το ζήτημα της Ισότητας των φύλων με τις διαδικασίες του επαγγελματικού προσανατολισμού και της εισόδου των γυναικών στην αγορά εργασίας

Τα Επιμορφωτικά Προγράμματα, με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία από την πιλοτική εφαρμογή ανάλογων δράσεων στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ Ι, σχεδιάστηκαν έτσι ώστε οι εκπαιδευτικοί, άνδρες και γυναίκες:

- να λειτουργήσουν ως ερευνητές/τριες της εκπαιδευτικής πραγματικότητας σε σχέση με το θέμα,
- να προσεγγίσουν αποτελεσματικότερα τα θέματα που έχουν σχέση με την ανάπτυξη των ταυτοτήτων των φύλων σε διάφορες ηλικίες,
- να εμπλουτίσουν το ρόλο τους ως εσωτερικών μεταρρυθμιστών των σχολείων τους.

Ο σχεδιασμός και η οργάνωση των Παρεμβατικών Προγραμμάτων στοχεύουν σε σχέση με τους μαθητές/τριες και τους/τις σπουδαστές/στρίες:

- να αναπτύξουν κριτικό πνεύμα,
- να αποκτήσουν οι ίδιοι/ές διερευνητικές και οργανωτικές ικανότητες - δεξιότητες και να μάθουν να συνεργάζονται και να δημιουργούν από κοινού,
- να επιλέξουν την εκπαιδευτική και επαγγελματική τους κατεύθυνση υπερβαίνοντας στερεότυπες αντιλήψεις.

1.4.3 Επιμέρους Στόχοι

Με την ανάπτυξη Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων επιδιώκονται αναλυτικότερα:

- ✓ **Η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών, ανδρών και γυναικών, σε θέματα Ισότητας και σχέσεων των φύλων, έτσι ώστε:**
  - να μπορούν να εντοπίσουν την ανισότητα, τη διάκριση και τα στερεότυπα του φύλου, όπου τα συναντούν στο εκπαιδευτικό σύστημα,
  - να αναπτύξουν και να εκφέρουν επιστημονικό λόγο για την Ισότητα των φύλων,
  - να διαμορφώσουν και να υλοποιήσουν παρεμβάσεις με στόχο την Ισότητα αξιοποιώντας τα δεδομένα των αναλυτικών προγραμμάτων,
  - να αναπτύξουν καλές πρακτικές στο πλαίσιο λειτουργίας του σχολικού συστήματος,
  - να γίνουν ενεργοί συμμετοχοί στη διαδικασία της επιμόρφωσή τους,
  - να διαμορφώσουν προσωπική άποψη τόσο για τη διάκριση των φύλων όσο και για τον τρόπο με τον οποίο δομούνται οι σχέσεις των φύλων.

- ✓ **Η ευαισθητοποίηση των μαθητών και των μαθητριών, έτσι ώστε:**
  - να επιλέξουν την εκπαιδευτική και επαγγελματική τους κατεύθυνση υπερβαίνοντας στερεοτυπικές αντιλήψεις,
  - να συνειδητοποιήσουν τις πατριαρχικές δομές της κοινωνίας και την υποβαθμισμένη θέση των γυναικών στις σύγχρονες δημοκρατίες,
  - να αναγνωρίσουν την ανισότητα των φύλων στο εκπαιδευτικό σύστημα τόσο στις δικές τους πρακτικές και συμπεριφορές όσο και σ' αυτές των εκπαιδευτικών τους,
  - να διεκδικήσουν την ισότιμη αντιμετώπιση των δύο φύλων σε όλους τους τομείς της προσωπικής (οικογένεια, εργασία) και κοινωνικής ζωής (κοινωνικές οργανώσεις, σύλλογοι, ενώσεις, κ.λπ.),
  - να αντιμετωπίσουν κριτικά τους τρόπους με τους οποίους τα διδακτικά τους εγχειρίδια, το αναλυτικό πρόγραμμα και τα ΜΜΕ παρουσιάζουν τα δύο φύλα,
  - να αποκτήσουν συνείδηση της διαφορετικής διαμόρφωσης των ταυτοτήτων φύλου στην εφηβεία από το σχολείο και την οικογένεια,
  - να διαμορφώσουν συνείδηση της ιδιότητας του/της πολίτη/ιδος που θα αναγνωρίζει και θα επιδιώκει τις αρχές της Ισότητας των φύλων ως απαραίτητου συστατικού της δημοκρατίας,
  - να αναπτύξουν πνεύμα συνεργασίας με τους/τις εκπαιδευτικούς τους και μεταξύ τους,
  - να αναπτύξουν κριτικό πνεύμα, διερευνητικές ικανότητες και ικανότητες οργάνωσης,
  - να συμμετέχουν στη δημόσια ζωή ισότιμα και τα δυο φύλα.

- ✓ **Η έμμεση ευαισθητοποίηση των γονέων τους**, έτσι ώστε:
  - να έρθουν σε επαφή με τις αρχές της Ισότητας, καθώς θα πληροφορούνται τις δραστηριότητες και τις θεματικές των Παρεμβατικών Προγραμμάτων από τα παιδιά τους,
  - να γνωρίσουν τους προβληματισμούς της φεμινιστικής παιδαγωγικής κατά τη διάρκεια της παρουσίασης των αποτελεσμάτων από την υλοποίηση των Παρεμβατικών Προγραμμάτων,
  - να διαπιστώσουν μια διαφορετική δυνατότητα εκπαίδευσης των παιδιών τους από το σχολείο.

Στην πορεία υλοποίησης του Έργου οι γονείς των μαθητών/ηρώων και τα μέλη των τοπικών κοινωνιών θα έχουν την ευκαιρία να ενημερωθούν εκτενέστερα και διεξοδικότερα για τις άμεσες και έμμεσες διακρίσεις που διέπουν τις σχέσεις των φύλων και να αναζητήσουν λύσεις προς την κατεύθυνση διαπαιδαγώγησης των νέων με βάση την Ισότητα των φύλων.

1.4.4 Αναμενόμενα Οφέλη

Τα αναμενόμενα οφέλη από την υλοποίηση του Έργου είναι:

- ✓ **Για τους/τις εκπαιδευτικούς:**
  - Κατανόηση των κοινωνικών αιτιών που δημιούργησαν και συντηρούν τις εξουσιαστικές σχέσεις ανάμεσα στα φύλα.
  - Ανάπτυξη ικανότητας αυτο-αξιολόγησης και αυτο-βελτίωσης.
  - Ανάπτυξη ερευνητικών και οργανωτικών ικανοτήτων.
  - Επιμόρφωση σε θέματα ίσων ευκαιριών.
  - Ανάπτυξη καινοτόμων πρακτικών που προωθούν την Ισότητα των δύο φύλων.
  - Συνεργασία με άλλους/ές εκπαιδευτικούς και άλλες εκπαιδευτικές μονάδες για την υλοποίηση κοινών στόχων.
  - Εξοικείωση με συστήματα νέων τεχνολογιών.

- ✓ **Για τους μαθητές/τριες και σπουδαστές/στρίες:**
  - Εμπλουτισμός γνώσεων σε θέματα Ισότητας των δύο φύλων.
  - Ικανότητα υπέρβασης των στερεοτύπων με βάση το φύλο.
  - Ικανότητα διεκδίκησης ισότιμης αντιμετώπισης.
  - Αλλαγή στάσεων και συμπεριφορών.
  - Ενεργητική συμμετοχή σε βιωματική εκπαιδευτική διαδικασία.
  - Συμμετοχή στο σχεδιασμό των προγραμμάτων.

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων :
    - λήψης αποφάσεων,
    - ανάληψης ευθυνών,
    - επίλυσης προβλημάτων,
    - διαχείρισης χρόνου.
  - Ανάπτυξη πρωτοβουλιών.
  - Ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων.
  - Δυνατότητα παρουσίασης του παρεμβατικού προγράμματος στην εκπαιδευτική και τοπική κοινότητα.
  - Δυνατότητα συνεργασίας με άλλους φορείς και οργανισμούς.
  - Ανάπτυξη σχέσεων φιλίας.
- ✓ Για τις εκπαιδευτικές μονάδες:
- Χρήση του Διαδικτύου για τη συνεργασία των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στα Προγράμματα με τις Επιμορφώτριες και τους Επιμορφωτές (Μέντορες), καθώς και μεταξύ τους.
  - Άνοιγμα των εκπαιδευτικών μονάδων προς την τοπική κοινωνία με την εμπλοκή των γονέων, των κοινωνικών φορέων και οργανώσεων, της τοπικής αυτοδιοίκησης - μέσω των ενεργειών προβολής και δημοσιότητας των Παρεμβατικών Προγραμμάτων.
  - Βελτιώσεις στην εφαρμογή του αναλυτικού προγράμματος ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του Παρεμβατικού Προγράμματος.

1.5 ΤΟ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΟ ΕΡΓΟ

Το Έργο (Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α) υλοποιείται με βάση:

A. ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

1. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ αρ. 1260/99 του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 21ης Ιουνίου «Περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά Ταμεία».
2. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ αρ. 1784/99 του ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ «Σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο».
3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ αρ. 1685/2000 της Επιτροπής της 28/7/2000 «Για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού ΕΚ 1260/99 του Συμβουλίου, όσον αφορά την Επιλεξιμότητα των δαπανών των Ενέργειών που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία».
4. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ αρ. 1159/2000 της Επιτροπής «Για τις δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας που πρέπει να αναλαμβάνουν τα Κράτη Μέλη σχετικά με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών Ταμείων».
5. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Αριθ. 643/00 για τον τρόπο χρησιμοποίησης του ευρώ κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού των διαρθρωτικών ταμείων.
6. ΑΠΟΦΑΣΗ της Επιτροπής των Ε.Κ. Ε(2000) 3405/28.11.2000 σχετικά με την έγκριση του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για τις κοινοτικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις στις περιφέρειες που υπάγονται στο στόχο αρ. 1 στην Ελλάδα».
7. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ αρ. 438/2001 της Επιτροπής «Για θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού 1260/99 του Συμβουλίου όσον αφορά τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών Ταμείων».
8. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ αριθ. 448/2001 της Επιτροπής «Για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού 1260/99 του Συμβουλίου όσον αφορά τη διαδικασία διενέργειας δημοσιονομικών διορθώσεων στην παρέμβαση που χορηγείται στο πλαίσιο των διαρθρωτικών Ταμείων».
9. ΑΠΟΦΑΣΗ της Επιτροπής των Ε.Κ. Ε(2001) 44/16-3-2001 για την έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ (ΕΠΕΑΕΚ 2000 - 2006).

Β. ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

10. ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 334/2000 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας για τα Δημόσια Έργα προς τις διατάξεις της Οδηγίας 93/37/ΕΟΚ όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε».
11. ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 105/2000 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας περί προμηθειών του δημοσίου τομέα προς το κοινοτικό δίκαιο» (Οδηγία 97/52).
12. ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 18/2000 «Τροποποίηση του ΠΔ 346/98 για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» (Οδηγία 97/52).
13. ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 346/1998 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών προς τις διατάξεις της Οδηγίας 92/50».
14. ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 370/1995 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας περί προμηθειών του Δημοσίου προς το Κοινοτικό Δίκαιο, ειδικότερα προς τις διατάξεις της Οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης 93/36/ΕΕ περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων προμηθειών».
15. ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΦΕΚ 1553/Β/14-12-2000) για τη «Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης».
16. ΝΟΜΟΣ 2860/14.11.2000 «Διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχος του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και άλλες Διατάξεις».
17. ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/29-5-2001 της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΕΑΕΚ, με την οποία εγκρίθηκε το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού του ΕΠΕΑΕΚ και ειδικότερα το αναλυτικό περιεχόμενο του Μέτρου 4.1 καθώς και τα κριτήρια επιλογής πράξεων του Μέτρου, όπως περιγράφονται στην Πρόσκληση.
18. ΑΠΟΦΑΣΗ του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με αρ. πρωτ. 995/1.8.2001 για τη μεταβίβαση δικαιώματος υπογραφής στον Ειδικό Γραμματέα ΕΕ και ΚΠΣ των προκηρύξεων – προσκλήσεων με τις οποίες καλούνται οι Τελικοί Δικαιούχοι Έργων/ Πράξεων του ΕΠΕΑΕΚ II να υποβάλουν προτάσεις.
19. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ των άρθρων 23 παρ. 1 και 24 παρ. 1 και 2 περίπτωση β' του Ν.1558/85 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ Α/137).
20. Το Ν. 1566/85 «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις».
21. Το Ν.2640/98 «Δευτεροβάθμια Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις».

22. Το Ν. 2009/92 «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
23. Το Π.Δ. 231/98 σχετικά με το δεύτερο σύστημα αναγνώρισης της επαγγελματικής εκπαίδευσης το οποίο συμπληρώνει την οδηγία 89/48/ΕΟΚ, σύμφωνα με τις οδηγίες 92/51/ΕΟΚ, 94/38/Ε.Κ., 95/43/ΕΚ.
24. Νόμοι και διατάξεις που διέπουν το θεσμικό πλαίσιο των Λοιπών Φορέων Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης όπως:
- Το Ν. 221/11-6-69 «περί Οργανώσεως και Διοικήσεως του ΟΑΕΔ».
  - Το Ν. 576/77 «περί οργανώσεως και διοίκησης της Μέσης και Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».
  - Το Ν. 1346/83 «Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της Εργατικής Νομοθεσίας και ρύθμιση διαφόρων θεμάτων».
  - Το Ν. 1566/85 «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις».
  - Το Ν. 2336/95 «Ρύθμιση θεμάτων εποπτευομένων οργανισμών του Υπουργείου Εργασίας και άλλες διατάξεις».
  - Το Ν. 2643/98 «Μέριμνα για την απασχόληση προσώπων και άλλες διατάξεις».
  - Την Η. 40026/99 ΚΥΑ «περί μετατροπής των Σχολών Μαθητείας του ΟΑΕΔ σε ΤΕΕ Μαθητείας Α' Κύκλου».
  - Το Ν. 2874/2000 «Προώθηση της Απασχόλησης και άλλες διατάξεις».
  - Το Ν. 2520/97 «σύσταση Οργανισμού Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης ΟΓΕΕΚΑ "ΔΗΜΗΤΡΑ"».
  - Την 356381/99 ΚΥΑ «περί μετατροπής των σχολικών μονάδων Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης εποπτείας του Υπ. Γεωργίας σε ΤΕΕ του Ν.2640/98».
  - Την 378941/2001 ΚΥΑ «Σχολικό και διδακτικό έτος, εγγραφές, διακοπές και αργίες, τίτλοι σπουδών και λοιπά θέματα για τη λειτουργία των ημερήσιων ΤΕΕ εποπτείας του Υπ. Γεωργίας».
  - Το Ν. 2638/98 «περί Οργάνωσης και Λειτουργίας ναυτικής εκπαίδευσης».
  - Το Ν. 2575/98 όπως τροποποιήθηκε από το Ν.2819/2000 για την καταβολή μηνιαίου εκπαιδευτικού επιδόματος που αφορά την εκτέλεση πρακτικής άσκησης πάνω σε πλοίο.
  - Το Π.Δ. 121/88 «Μετατροπή των ΒΕΣΤΕ σε ΤΕΣΤΕ Δευτ/θμιας Εκπαίδευσης».
  - Την Τ/4217/2000 ΚΥΑ «Μετατροπή των ΤΕΣΤΕ σε Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια Τουριστικών Επαγγελμάτων».
  - Το Ν. 710/77 «Περί Ξεναγών».
  - Την Υ.Α. Τ/5030/98 «Έγκριση Κανονισμού Λειτουργίας των Σχολών Ξεναγών ΕΟΤ Γενικής Εκπαίδευσης».
  - Το Ν. 2837/2000 «Ρύθμιση θεμάτων Ανταγωνισμού, Ρυθμιστικής Αρχής, Ενέργειας, Τουρισμού και άλλες διατάξεις».
  - Την 2489/95 ΚΥΑ «Αντικατάσταση παραγράφων του αρ.15 της 5145/16/86 ΚΥΑ Οικονομικών και Τουρισμού».
  - Την Υ7β/4289/2000 ΚΥΑ σχετικά με τη μετατροπή των Μέσων Τεχνικών Επαγγελματικών Νοσηλευτικών Σχολών εποπτείας του Υπ. Υγείας και Πρόνοιας σε ΤΕΕ Α' κύκλου.
  - Το Π.Δ. 95/2000 «Οργανισμός του Υπ. Υγείας και Πρόνοιας» / άρθρο 16 «Διάρθρωση –Αρμοδιότητες Δ/σης επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας».
  - Το Ν. 1579/85 περί ίδρύσεως ΕΚΑΒ και το Π.Δ. 376/88 και το Π.Δ. 347/96 περί Οργανισμού του ΕΚΑΒ.
  - Την Α5/4898/99 ΚΥΑ για την ίδρυση ΙΕΚ-ΕΚΑΒ.

25. Το Ν. 1824/88 «Ρύθμιση θεμάτων εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις».
26. Το Ν. 2817/00 «Εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και άλλες διατάξεις».
27. Το Ν.2525/97«Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».
28. Την Υπουργική απόφαση με αριθ. Η/8179 (ΦΕΚ 623/85 τ.Β') «Διάρθρωση και αρμοδιότητες των συγχωνευόμενων Διευθύνσεων της Κ.Υ.του ΥΠ.Ε.Π.Θ.».
29. Την Υπουργική απόφαση με αριθ. Γ2/3204/21-05-1996 για "Συγκρότηση Γραφείων στη Διεύθυνση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του ΥΠΕΠΘ.
30. Την Υπουργική απόφαση με αριθ. Γ2/4867 (ΦΕΚ 629/23-10-1992) για Σχολικές Δραστηριότητες.
31. Το Ν.2986/2002 (ΦΕΚ.24 τ.Α'/13/2/2002) «Οργάνωση Περιφερειακών Υπηρεσιών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπ/σης, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών, επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις.
32. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 6971/Στ5 (ΦΕΚ 94/30/1/2003) «Διάρθρωση, στελέχωση και αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων. Ανακαθορισμός των αρμοδιοτήτων των Διευθύνσεων Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης».
33. Την Πρόσκληση Υποβολής Πρότασης στο ΕΠΕΑΕΚ 2000-2006 με αριθ. 1289/22-2-2002 για χρηματοδότηση Πράξης/Έργου « Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την προώθηση της Ισότητας των φύλων» στο πλαίσιο του Μέτρου 4.1
34. Την απόφαση του ΔΣ με το πρακτικό 128/13-6-2002, θέμα 5^ο.
35. Την με αριθμό πρωτ. 7458/12-7-2002 επιστολή της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ του Υπουργείου Παιδείας περί ενάρξεως υλοποίησews του Έργου.
36. Την με αριθμ. Πρωτ. 13476/18-12-2002 απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων περί έναρξης της Πράξης/Έργου στο Μέτρο 4.1 του ΕΠΕΑΕΚ.

Γ. ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΚΕΘΙ

37. Το Π.Δ 42/1994 (ΦΕΚ 33/Α'/11-3-94) « Σύσταση Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας».
38. Η υπ' αριθμ. Γ. ΥΦ. 803/94 (ΦΕΚ 417/Β'/3-6-94) απόφασης της Υφυπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης «Κανονισμός λειτουργίας και οργάνωσης των υπηρεσιών του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας».

39. Η υπ' αριθμ. Γ.ΥΦ. 1001/94 (ΦΕΚ 557/Β'/19-7-94) απόφασης της Υφυπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης «Τροποποίηση κανονισμού λειτουργίας και οργάνωσης των υπηρεσιών του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας».
40. Η υπ' αριθμ. 219/95 (ΦΕΚ. 79/Β'/7-2-1995) απόφαση της Υφυπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης «Καθορισμός Αποφασιστικών, Συλλογικών και Μονομελών Οργάνων Διοίκησης του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας».

Ο Οδηγός Εφαρμογής και Διαχείρισης Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων του Έργου «Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την προώθηση της Ισότητας των φύλων» παρουσιάζεται στις σελίδες που ακολουθούν και αποτελείται από τρία μέρη:

- Μέρος Α «Οδηγός Εφαρμογής Επιμορφωτικών & Παρεμβατικών Προγραμμάτων».
- Μέρος Β «Οδηγός Διαχείρισης Παρεμβατικών Προγραμμάτων».
- Μέρος Γ: Παραρτήματα
  - ο Α: Παρεμβατικά Προγράμματα με τη μορφή διδακτικών παρεμβάσεων.
  - ο Β: Παρεμβατικά Προγράμματα με τη μορφή παρεμβατικών δραστηριοτήτων.
  - ο Γ: Έντυπα.

2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ο χώρος της εκπαίδευσης προτείνεται για την προώθηση αλλαγών, μεθόδων και πρακτικών, οι οποίες θα επιτρέψουν τη διεύρυνση του περιεχομένου των παραδοσιακών ανδρικών και γυναικείων ρόλων με την ανάπτυξη νέων προβληματισμών και την υλοποίηση καινοτόμων δράσεων. Κάθε εκπαιδευτική μεταρρύθμιση με στόχο την προώθηση της Ισότητας των φύλων έχει περιορισμένες προοπτικές και πιθανότητες επιτυχίας, αν δε συνδυαστεί με ανάλογο περιεχομένου επιμορφωτικά προγράμματα για τους/τις εν ενεργεία εκπαιδευτικούς.

Η προώθηση της Ισότητας των φύλων στα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και σε διάφορες Σχολές Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης διευκολύνεται με την υλοποίηση Παρεμβατικών Προγραμμάτων από τις σχολικές - εκπαιδευτικές μονάδες, καθώς και με την παράλληλη ευαισθητοποίηση και ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών - ανδρών και γυναικών - μέσω Επιμορφωτικών Προγραμμάτων.

Στο πλαίσιο τέτοιων Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων οι εκπαιδευτικοί έχουν την ευκαιρία ν' αναπτύξουν επιστημονικό λόγο και καλές πρακτικές κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Συγκεκριμένα, ευαισθητοποιούνται στο να εντοπίζουν τα στερεότυπα των φύλων, τις άνισες και εξουσιαστικές σχέσεις των φύλων στο εκπαιδευτικό σύστημα και στην κοινωνία ευρύτερα και ενισχύονται στη συνεργασία τους με τους/τις εκπαιδευόμενους/ές (μαθητές και μαθήτριες - σπουδαστές και σπουδάστριες) προς την κατεύθυνση της εξάλειψής τους.

Το ΚΕΘΙ, ως φορέας προώθησης της Ισότητας των φύλων, κατανοώντας μέσα από την πλούσια δράση και εμπειρία του :

- ✓ το σημαντικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το εκπαιδευτικό σύστημα ως προς την άρση των στερεοτύπων και την καταπολέμηση των διακρίσεων που αφορούν στο φύλο,
- ✓ τη σημασία της προώθησης πολιτικών με στόχο τη διάχυση του προβληματισμού για την Ισότητα των φύλων, τη βελτίωση της θέσης των γυναικών στον επαγγελματικό χώρο, στην αγορά εργασίας και γενικότερα στην κοινωνία

συνεργάστηκε ήδη με το ΥΠΕΠΘ στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ Ι (Β' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης).

Στο διάστημα 1997 - 2000 πραγματοποίησε ένα πιλοτικό πρόγραμμα ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών σε θέματα Ισότητας στις Περιφέρειες Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδος και Κρήτης, το οποίο παρακολούθησαν 154 εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα ευαισθητοποίησε και ενδυνάμωσε όσους/όσες εκπαιδευτικούς συμμετείχαν σε θέματα που αφορούσαν στην Ισότητα των φύλων μέσα από βιωματικές προσεγγίσεις, καθώς οι εκπαιδευτικοί υιοθέτησαν το ρόλο των ερευνητών/ντριών μέσα στις σχολικές τάξεις. Στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας η ευαισθητοποίηση σε θέματα Ισότητας επεκτάθηκε και στους μαθητές και μαθήτριες με την υλοποίηση διδακτικών παρεμβάσεων στο

πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος, δράση από την οποία παρήχθη ο «Φάκελος Παρεμβατικών Μαθημάτων, Ισότητα των δύο φύλων, Ο ρόλος των Εκπαιδευτικών».

Το ΥΠΕΠΘ, αξιολογώντας θετικά τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την εφαρμογή του πιλοτικού αυτού προγράμματος και στο πλαίσιο εφαρμογής της νέας προγραμματικής περιόδου 2000-2006 του ΕΠΕΑΕΚ II, ανέθεσε στο ΚΕΘΙ την υλοποίηση του Έργου: «Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την Προώθηση της Ισότητας των φύλων», σε εθνικό επίπεδο (και στις 13 Περιφέρειες της χώρας) για την τρέχουσα τετραετία (2002 – 2006) με:

- α) την οργάνωση 52 Επιμορφωτικών Προγραμμάτων για εκπαιδευτικούς όλων των δημόσιων σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Γενικής και Τεχνολογικής Κατεύθυνσης και των δημόσιων Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και
- β) την υλοποίηση 700 Παρεμβατικών Προγραμμάτων σε τάξεις των παραπάνω εκπαιδευτικών μονάδων.

2.1 ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ

Το ΚΕΘΙ στοχεύει σε μια συστηματική και έγκαιρη ενημέρωση της εκπαιδευτικής κοινότητας σχετικά με το υλοποιούμενο Έργο, προκειμένου να προβάλει την προβληματική και τους στόχους παρέμβασης που επιχειρείται καθώς και τη μεθοδολογική προσέγγισή τους. Η ενημέρωση γίνεται μέσω Υπηρεσιακών Εγκυκλίων που αποστέλλουν η **Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων** που υπάγεται στον Ενιαίο Διοικητικό Τομέα Θεμάτων Σπουδών, Επιμόρφωσης και Καινοτομιών στις σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και **οι Αρμόδιες Διευθύνσεις των Λοιπών Φορέων**, οι οποίοι περιγράφονται στην παράγραφο 3.3.5 (σελ. 55), στις Σχολές Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης. Επίσης, το ΚΕΘΙ θα πραγματοποιήσει μια σειρά ενημερωτικών ημερίδων, σε συνεργασία με τις ανωτέρω Διευθύνσεις, οι οποίες απασκούν στην ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση των εκπαιδευτικών για να συμμετάσχουν στα Επιμορφωτικά και Παρεμβατικά Προγράμματα. Στις ημερίδες αυτές θα προβληθούν η φιλοσοφία, οι στόχοι και το περιεχόμενο της συνολικής παρέμβασης που επιχειρείται καθώς και η μεθοδολογική προσέγγισή της.

Το Χρονοδιάγραμμα των ενεργειών προβολής, ενημέρωσης και δημοσιοποίησης του υλοποιούμενου Έργου και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έχει ως εξής:

> 2002-2003 :

- **Αποστολή Εγκυκλίου στις σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης** από τη Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων του Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Θεμάτων Σπουδών, Επιμόρφωσης και Καινοτομιών το Μάιο του 2003, με την οποία καλούνται οι σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης να δηλώσουν πρόθεση συμμετοχής στο Έργο αποστέλλοντας Αιτήσεις Συμμετοχής στα Επιμορφωτικά Προγράμματα (**Έντυπο 2 – Παράρτημα Γ**) ενός/μίας έως δύο (1-2) εκπροσώπων – εκπαιδευτικών τους με συνημμένο το σχετικό Πρακτικό του Συλλόγου των Διδασκόντων (απόφαση συμμετοχής στο Έργο της μονάδας και ορισμός των εκπροσώπων της).

> 2003-2004 :

- **Αποστολή Εγκυκλίου στις σχολικές μονάδες του ΥΠΕΠΘ** το Σεπτέμβριο του 2003 από τη Δ/ση Σ.Ε.Π.Ε.Δ – Τμήμα ΣΕΠ.
- **Αποστολή ανάλογων Εγκυκλίων στις Σχολές Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης** από τις Αρμόδιες Διευθύνσεις των Λοιπών Φορέων (ΟΕΕΚ, ΟΑΕΔ, Υ.Ε.Ν, ΥΠ.ΑΝ, Υπουργείο Γεωργίας).
- **Δημοσίευση των ανωτέρω Εγκυκλίων** στις Ιστοσελίδες του ΚΕΘΙ, του ΥΠΕΠΘ και των Λοιπών Φορέων.
- **Αποστολή Εγκυκλίου** στις εκπαιδευτικές μονάδες του ΥΠΕΠΘ και των Λοιπών Φορέων με την οποία θα καλούνται εκπαιδευτικοί – εκπρόσωποι αυτών να συμμετάσχουν σε **13 ενημερωτικές ημερίδες** που θα

πραγματοποιηθούν στις έδρες των Περιφερειών της χώρας. Στόχος των εκδηλώσεων είναι η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών και η κινητοποίησή τους, ώστε να συμμετάσχουν στα Επιμορφωτικά Προγράμματα και να πραγματοποιήσουν Παρεμβατικά Προγράμματα για την προώθηση της Ισότητας των φύλων. Οι εκδηλώσεις προβλέπεται να ολοκληρωθούν κατά το σχολικό έτος 2004 - 05

Η **Εναρκτήρια Ενημερωτική Ημερίδα** θα γίνει στην Αθήνα με τη συμμετοχή εκπροσώπων της πολιτικής ηγεσίας των ΥΠΕΣΔΔΑ και ΥΠΕΠΘ, καθώς και των Λοιπών Φορέων. Συγκεκριμένα θα κληθούν να συμμετάσχουν εκπρόσωποι :

- της Γενικής Γραμματείας Ισότητας,
  - της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ II,
  - της Διεύθυνσης Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σχολικών δραστηριοτήτων του Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Θεμάτων Σπουδών Επιμόρφωσης και Καινοτομιών του ΥΠΕΠΘ,
  - του Ο.Α.Ε.Δ (για τα ΤΕΕ Μαθητείας Α' & Β' Κύκλου),
  - του Ο.ΕΕΚ (για τα δημόσια ΙΕΚ),
  - του Υπουργείου Ανάπτυξης (για τις Σχολές Τουριστικών Επαγγελμάτων και Ξεναγών),
  - του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας (για τις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού),
  - του Υπουργείου Γεωργίας (για τα ΤΕΕ του Ο.Γ.ΕΕΚ.Α «ΔΗΜΗΤΡΑ»),
  - του Υπουργείου Υγείας – Πρόνοιας (για τα ΤΕΕ Νοσηλευτικής),
  - της ΟΛΜΕ – ΚΕΜΕΤΕ
- και άλλων σχετικών εκπαιδευτικών οργανισμών.

➤ **2004-2006 :**

- Αποστολή Εγκυκλίων κατά την έναρξη κάθε νέου σχολικού έτους από τις Αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ και των Λοιπών Φορέων προς τις εκπαιδευτικές μονάδες για την ανάδειξη νέων Παρεμβατικών Προγραμμάτων (Βλ. Κατανομή Παρεμβατικών Προγραμμάτων σελ. 38).

➤ **2006-2007 :**

- **Πραγματοποίηση 13 ημερίδων ενημέρωσης – δημοσιοποίησης** των αποτελεσμάτων του Έργου που θα πραγματοποιηθούν στις έδρες των Περιφερειών της χώρας προκειμένου να αξιολογηθεί η ολοκληρωμένη παρέμβαση που επιχειρήθηκε μέσα από αυτό. Επίσης, να αντληθούν τα απαραίτητα συμπεράσματα και να εξεταστούν οι προοπτικές αξιοποίησής τους προς όφελος των εμπλεκόμενων στο εκπαιδευτικό έργο, αλλά και της κοινωνίας ευρύτερα.

Στην Περιφέρεια Αττικής θα πραγματοποιηθεί η **Τελική – Απολογιστική Εκδήλωση** πανελλαδικής εμβέλειας για τη δημοσιοποίηση και προβολή των αποτελεσμάτων του υλοποιηθέντος Έργου και τα παραχθέντα στο πλαίσιο του προϊόντα, σε συνεργασία πάντα με τις Αρμόδιες Υπηρεσίες των Φορέων στις

οποίες υπάγονται σχολεία και σχολές που θα συμμετάσχουν στο Έργο μέσω της υλοποίησης Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων.

Το ΚΕΘΙ προβλέπει για τις εν λόγω ενέργειες προβολής και δημοσιότητας την εκπόνηση μιας σειράς σχετικών εργαλείων (ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά μηνύματα, αφίσες και ενημερωτικά έντυπα, δελτία τύπου).

2.2. ΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης του συνολικού Έργου (2002-2006) θα υλοποιηθούν συνολικά 52 προγράμματα ευαισθητοποίησης – επιμόρφωσης στα οποία θα συμμετάσχουν συνολικά 7.500 εν ενεργεία εκπαιδευτικοί.

Το περιεχόμενο και η διαδικασία υλοποίησης των Επιμορφωτικών Προγραμμάτων αποτελούν αρμοδιότητα και ευθύνη του ΚΕΘΙ ως Τελικού Δικαιούχου του Έργου. Συντονίζονται από την Ομάδα Τεχνικο-οικονομικής Στήριξης του ΚΕΘΙ και εποπτεύονται από την Επιστημονική Επιτροπή του Έργου σε συνεργασία - και με τη συναίνεση - των υπολοίπων αρμόδιων Επιτροπών και Ομάδων του Έργου (όπως αποτυπώνονται στο Οργανόγραμμα του Έργου, σελ 42). Καθώς συνιστούν μία από τις δύο κύριες δραστηριότητες εκπαιδευτικού και επιστημονικού περιεχομένου του Έργου, αποτελούν ένα από τα αντικείμενα παρακολούθησης του Συστήματος Διαρκούς και Διαμορφωτικής Αξιολόγησης του όλου εγχειρήματος, η εκπόνηση και η εφαρμογή του οποίου είναι ευθύνη της Επιστημονικής Επιτροπής.

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών υλοποιείται σύμφωνα με το σύστημα mentoring: εκπαιδευτικοί που είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα φύλου εντάσσονται σε ένα πρόγραμμα διαρκούς επιμόρφωσης επιμορφωτών/τριών στο πλαίσιο του υλοποιούμενου Έργου και αναλαμβάνουν με την εποπτεία και την υποστήριξη της Επιστημονικής Επιτροπής το ρόλο πολλαπλασιαστών της επιμορφωτικής εμπειρίας και εμπυχωτών/τριών των επιμορφούμενων εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και των επιμορφούμενων εκπαιδευτών/τριών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Μέντορες) (βλ. σσ. 45 – 46).

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στοχεύει στην εφαρμογή των αρχών της μεθόδου της *έρευνας δράσης* από τους/τις ίδιους/ές κατά την 1^η Φάση Επιμόρφωσής τους και εν συνεχεία στην καθοδήγησή τους, ώστε να αναπτύξουν Σχέδια Δράσης (Projects), καθώς η επιμόρφωση συνεχίζεται και ολοκληρώνεται στο πλαίσιο των Παρεμβατικών Προγραμμάτων (2^η Φάση Επιμόρφωσης).

Στόχος της επιμόρφωσης είναι η παροχή γενικών γνώσεων και κατευθύνσεων σχετικά με τις θεματικές, τις μεθόδους παρέμβασης και τις δραστηριότητες των Παρεμβατικών Προγραμμάτων που υλοποιούν οι ίδιοι/ές εκπαιδευτικοί. Οι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι/ές δεσμεύονται σε επίπεδο εκπαιδευτικών μονάδων, μετά από απόφαση του Συλλόγου των Διδασκόντων, να υλοποιήσουν Παρεμβατικά Προγράμματα (projects), υποβάλλουν *Αίτηση Συμμετοχής* (Έντυπο 2) στο ΚΕΘΙ και εντάσσονται στο ετήσιο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα της Περιφέρειάς τους (σε ομάδες 10 έως 20 ατόμων). Τα ονόματά τους ανακοινώνονται επισήμως στις ιστοσελίδες του ΚΕΘΙ, του ΥΠΕΠΘ και των Λοιπών Φορέων και κοινοποιούνται στις Αρμόδιες Υπηρεσίες.

Οι κύριοι στόχοι του μοντέλου ανάπτυξης των επιμορφωτικών προγραμμάτων είναι η ενημέρωση των εκπαιδευτικών σχετικά με τους τρόπους, τα μέσα και τις καλές πρακτικές που μπορούν να ενσωματωθούν στο εκπαιδευτικό σύστημα συμβάλλοντας στην άρση των ανισοτήτων μεταξύ των δύο φύλων.

2.2.1 1^η Φάση Επιμόρφωσης : Επιμορφωτικές Συναντήσεις

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πραγματοποιείται σε **δύο φάσεις** που αποτελούν μέρη μιας ενιαίας διαδικασίας:

1^η ΦΑΣΗ : ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Κάθε Περιφερειακό Επιμορφωτικό Πρόγραμμα αναπτύσσεται κατά τη διάρκεια ενός σχολικού έτους, Περιλαμβάνει αρχικά μία (1) ενημερωτική και τρεις (3) τουλάχιστον επιμορφωτικές συναντήσεις Ομάδων Εκπαιδευτικών, αποτελούμενες από 10 - 20 άτομα, με τους/τις Επιμορφωτές/τριές τους. Υπολογίζεται ότι η Φάση αυτή διαρκεί συνολικά δύο (2) μήνες (βλ. Χρονοδιάγραμμα, σελ. 72).

Στη φάση αυτή οι επιμορφούμενοι/ες εκπαιδευτικοί εξοικειώνονται με τις αρχές και τον τρόπο εφαρμογής της μεθόδου της *έρευνας δράσης*, η οποία δίνει έμφαση στην εμπλοκή τους κατά τη διερεύνηση των θεματικών στις οποίες καλούνται να επιμορφωθούν, προκειμένου να υλοποιήσουν σχετική παρέμβαση μικρής κλίμακας στα σχολεία τους.

Στις επιμορφωτικές συναντήσεις παρέχονται:

- α) το προτεινόμενο επιμορφωτικό υλικό και
- β) τα κατάλληλα ερευνητικά εργαλεία

που αφορούν την ταυτότητα των φύλων στην εκπαίδευση.

Τα ερευνητικά εργαλεία, με τα οποία οι εκπαιδευτικοί υλοποιούν τις μικρές έρευνες στα σχολεία τους ή τις σχολές τους είναι, ενδεικτικά, μικρά ερωτηματολόγια, θέματα εκθέσεων, δραστηριότητες μέσα στην τάξη, σειρά ερωτήσεων για συζητήσεις.

Ανάμεσα σε κάθε επιμορφωτική συνάντηση μεσολαβούν δύο (2) εβδομάδες. Στο διάστημα αυτό οι εκπαιδευτικοί προβαίνουν σε **ανάλυση των δεδομένων** που προκύπτουν από τις έρευνες τους, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες των Επιμορφωτών/τριών - Μεντόρων τους, την οποία και παρουσιάζουν στη διάρκεια των επιμορφωτικών συναντήσεων. Στην τελευταία επιμορφωτική συνάντηση, αφού παρουσιάσουν τα τελικά αποτελέσματα των ερευνών τους, αποφασίζουν το είδος της παρέμβασης που θα υλοποιήσουν.

Καθ' όλη τη διάρκεια της 1^{ης} Φάσης Επιμόρφωσης ζητείται από τους/τις εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές/τριες να καταγράφουν τις εμπειρίες τους σε ειδικά *φύλλα εργασίας* (βλ. Παραρτήματα Α & Β). Τα φύλλα εργασίας των επιμορφωτικών συναντήσεων, που θα ονομάζονται στο εξής *παραδοτέα*, υποβάλλονται στους/τις Επιμορφωτές/τριες - Μέντορες του ΚΕΘΙ που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρειά τους. Η μελέτη και η αξιολόγηση αυτών των παραδοτέων, προκειμένου τα αρτιότερα ν' αποτελέσουν υλικό των «**Τευχών Επιμορφωτικών Δράσεων**» (εκπονείται ένα σε κάθε Περιφέρεια), γίνεται σε συνεργασία των ανωτέρω στελεχών με τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής. Τα Τεύχη αυτά υποβάλλονται στο ΚΕΘΙ, Τελικό Δικαιούχο του Έργου.

Στη συγκέντρωση των εν λόγω παραδοτέων που υποβάλλονται από τους εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης διαμεσολαβούν τα στελέχη της Δίσης Σ.Ε.Π.Ε.Δ. που δραστηριοποιούνται στο Έργο ως Επιμορφωτές/τριες των εκπαιδευτικών.

Επισημαίνεται ότι τουλάχιστον μέχρι τη 2^η Επιμορφωτική Συνάντηση των εκπαιδευτικών συγκροτούνται οι **Συμπράξεις Εκπαιδευτικών Μονάδων**, τις οποίες εκπροσωπούν, με στόχο την υλοποίηση Παρεμβατικών Προγραμμάτων. Η συνεργασία κάθε Σύμπραξης επικυρώνεται με ειδικό **Συμφωνητικό** που συνυπογράφεται από τους/τις νόμιμους εκπροσώπους των εκπαιδευτικών μονάδων (Διευθυντές/τριες) στις οποίες διδάσκουν οι επιμορφούμενοι/ες εκπαιδευτικοί και εν συνεχεία αποστέλλεται στο ΚΕΘΙ.

2.2.2 Η έρευνα δράσης

Το μοντέλο επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών που προωθείται από το συγκεκριμένο Έργο είναι γνωστό ως **έρευνα δράσης**. Το συγκεκριμένο μοντέλο προϋποθέτει την εμπλοκή των εκπαιδευτικών στη διερεύνηση της θεματικής στην οποία επιμορφώνονται και στοχεύει στην παροχή κατάλληλων γνώσεων και συνεχούς υποστήριξης, ώστε να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη αλλαγής στάσης σε θέματα Ισότητας των φύλων και να δραστηριοποιηθούν προς την κατεύθυνση αυτή.

Η έρευνα δράσης στην εκπαίδευση ασχολείται με τον εντοπισμό ενός ζητήματος μέσα στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως λόγου χάρη της ταυτότητας των φύλων στην εφηβεία, εφαρμόζοντας την εκπαιδευτική έρευνα στην εκπαιδευτική πράξη, και ολοκληρώνεται με το σχεδιασμό μιας παρέμβασης μικρής κλίμακας.

Για την υλοποίηση της έρευνας και της δράσης προαπαιτείται η γνώση της θεωρίας που σχετίζεται με το θεματικό αντικείμενό τους. Οι εκπαιδευτικοί εμπλουτίζουν τις θεωρητικές γνώσεις τους από τη βιβλιογραφία που τους παρέχεται στο πλαίσιο της επιμόρφωσής τους, προκειμένου να τις ενσωματώσουν στο εκπαιδευτικό έργο. Υιοθετώντας έναν ενεργητικό και διερευνητικό ρόλο μαθαίνουν να συνεργάζονται με όλους και όλες όσους/ές εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία: εκπαιδευτικούς, εκπαιδευόμενους/ές, γονείς και κοινωνικούς παράγοντες που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με το σχολείο.

Κατά συνέπεια, η έρευνα δράσης ως μέθοδος επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών που θα υλοποιήσουν Παρεμβατικά Προγράμματα επιχειρεί :

- ✓ να καταργήσει την απόσταση ανάμεσα στη θεωρία και την πράξη και να συμβάλει στην ενεργό συμμετοχή των εκπαιδευτικών στη διαδικασία της επιμόρφωσής τους,
- ✓ να βοηθήσει τους/τις εκπαιδευτικούς να διαμορφώσουν προσωπική άποψη τόσο για τις διακρίσεις με βάση το φύλο όσο και για τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνονται οι σχέσεις των φύλων, που σημαίνει :

- να προσεγγίσουν με αποτελεσματικό τρόπο θέματα που έχουν σχέση με την ανάπτυξη των ταυτοτήτων φύλου σε διάφορες ηλικίες,
- να συμβάλουν στην αρμονική συνύπαρξη των δύο φύλων με όρους αλληλοσεβασμού και αλληλοεκτίμησης,
- να εξετάσουν κριτικά τις παραδοσιακές θεματικές και πρακτικές διδασκαλίας,
- να προτείνουν νέες προσεγγίσεις στα αντικείμενα που διδάσκουν,
- ✓ να διευρύνει το ρόλο των εκπαιδευτικών καθιστώντας τους/τις εσωτερικούς/ές μεταρρυθμιστές/στριες στα σχολεία τους και τις σχολές τους,
- ✓ να αποτελέσει αφορμή για να εμπλακεί το σχολείο ή η σχολή σε μια ερευνητική διαδικασία,
- ✓ να δώσει την ευκαιρία για συμμετοχή ολόκληρης της εκπαιδευτικής κοινότητας στη διαδικασία της αλλαγής στάσεων και υιοθέτησης καλών πρακτικών σε θέματα Ισότητας των φύλων εμπλέκοντας, τουλάχιστον στην τελευταία φάση, και τους γονείς.

Αξίζει να σημειωθεί ότι και οι ίδιοι/ές οι εκπαιδευόμενοι/ές (μαθητές/τριες και σπουδαστές/στριες) μέσα από την έρευνα δράσης ασκούνται στο σχεδιασμό δράσεων, τη λήψη αποφάσεων και την ανάληψη ευθυνών.

Η τελική επιλογή του περιεχομένου ή της μεθόδου των Παρεμβατικών Προγραμμάτων γίνεται από τους/τις εκπαιδευτικούς ή εκπαιδευτές/τριες με τη βοήθειά των Επιμορφωτών/τριών - Μεντόρων του Νομού ή/και της Περιφέρειάς τους και σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών/τριών του σχολείου τους ή σπουδαστών/στριών της σχολής τους, έτσι όπως προκύπτει από τη διαδικασία πραγματοποίησης των *ερευνητικών δράσεων*.

2.2.3 2^η Φάση Επιμόρφωσης : η επιμόρφωση κατά τη διάρκεια των παρεμβάσεων

Κατά τη διάρκεια ανάπτυξης των Παρεμβατικών Προγραμμάτων (Φεβρουάριος - Ιούνιος) οι Επιμορφωτές/τριες - Μέντορες επισκέπτονται τους/τις εκπαιδευτικούς στις σχολικές μονάδες και τους/τις εκπαιδευτές/τριες στις Σχολές τους, εντός ή εκτός ωρολογίου προγράμματος αλλά εκτός διδακτικού ωραρίου, προκειμένου να τους/τις υποστηρίξουν και να τους/τις εμπυχώσουν στο έργο τους. Ο αριθμός αυτών των επισκέψεων *ποικίλει* ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν και ρυθμίζεται από τους/τις Επιμορφωτές/τριες σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς. Υπολογίζεται ότι για κάθε εκπαιδευτική μονάδα απαιτούνται τουλάχιστον τρεις επισκέψεις των Επιμορφωτών/τριών τους στη διάρκεια των πέντε (5) συνολικά μηνών που διαρκούν οι παρεμβάσεις τους.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η υποστήριξη και η εμπύχωση των εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των Παρεμβατικών Προγραμμάτων συνιστούν τη 2^η Φάση Επιμόρφωσής τους.

Μετά την ολοκλήρωση του Παρεμβατικών Προγραμμάτων και κατά της συνέπεια της επιμόρφωσής τους οι εκπαιδευτικοί λαμβάνουν από το ΚΕΘΙ τη σχετική βεβαίωση, εφόσον έχουν υποβάλει τα παραδοτέα τους.

2.2.4 Η μέθοδος project (Σχέδιο Δράσης)

Τα Παρεμβατικά Προγράμματα υλοποιούνται υπό μορφή μικρών «Σχεδίων Δράσης» (**projects**) με στόχο τη διαθεματική προσέγγιση του αντικειμένου. Για την υλοποίηση ενός Παρεμβατικού Προγράμματος προαπαιτείται η συμμετοχή των εκπαιδευτικών ή εκπαιδευτών/τριών και των μαθητών/τριών ή σπουδαστών/στριών και των **πέντε (5) εκπαιδευτικών μονάδων** που αποτελούν μία Σύμπραξη. Συνεκτικό στοιχείο της Σύμπραξης συνιστά η επιλογή είτε κοινής θεματικής παρέμβασης είτε κοινής μεθόδου παρέμβασης (διδασκτική παρέμβαση ή παρεμβατική δραστηριότητα).

Οι εκπαιδευόμενοι/ες (μαθητικός και σπουδαστικός πληθυσμός) έχουν την πρωτοβουλία και την ελευθερία δράσης και η σχέση τους με τους/τις υπεύθυνους/ες εκπαιδευτικούς στηρίζεται στην ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών μέσα από το διάλογο, ώστε να ερευνήσουν με τη βοήθεια τους το θέμα που έχουν επιλέξει και τους/τις απασχολεί.

Ο/η εκπαιδευτικός λειτουργεί ως συντονιστής/στρια και εμπυχωτής/στρια της ομάδας, συμβουλεύει τους/τις μαθητές/τριες όταν το χρειάζονται, παρεμβαίνει όταν του/της το ζητούν δημιουργώντας παράλληλα τα κατάλληλα ερεθίσματα που θα οδηγήσουν στην έρευνα και την ανακάλυψη της γνώσης.¹

Η ανάπτυξη ενός project ακολουθεί την εξής πορεία:

- ✎ Επιλογή του θέματος
- ✎ Καθορισμός στόχων
- ✎ Ευαισθητοποίηση μαθητών/τριών
- ✎ Αρχική διερεύνηση – Εντοπισμός ενοτήτων
- ✎ Συγκρότηση ομάδων
- ✎ Προγραμματισμός δραστηριοτήτων

Αναλυτικότερα:

Στη φάση του προγραμματισμού η ομάδα των εκπαιδευομένων μαζί με τους/τις εκπαιδευτικούς αποφασίζουν με τι θα ασχοληθούν, δημιουργούνται επί μέρους ομάδες, καθορίζεται η μεθοδολογία και το χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης των δράσεων που θα ακολουθηθούν, ορίζονται δραστηριότητες που θα υλοποιηθούν και τέλος αποφασίζονται οι δράσεις εκτός σχολείου, όπως λ.χ. επισκέψεις, τρόπος προβολής - παρουσίασης του project.

Στο τέλος της έρευνας των ομάδων εργασίας γίνεται παρουσίαση του project και όσοι/ες συμμετείχαν μοιράζονται και ανταλλάσσουν τις γνώσεις που απέκτησαν. Σ' όλη τη διάρκεια ανάπτυξης του project εφαρμόζεται η διαμορφωτική αξιολόγηση με τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευομένων. Αυτό

¹ Η μέθοδος των Σχεδίων (Μέθοδος Project), Ν. Κούκου, Κ. Μάγος, Γ. Ρουσάκης

που ενδιαφέρει είναι κατά πόσο οι γνώσεις και οι εμπειρίες που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της παρέμβασης εμπλούτισαν, προβληματίσαν ή διαφοροποίησαν τις αξίες και τη στάση *και των δύο* σχετικά με την Ισότητα των φύλων. Η εφαρμογή αυτής της μεθόδου συνδέει το σχολείο με την τοπική κοινωνία και την κοινωνική ζωή (π.χ. παρουσίαση-έκθεση του υλικού του project, έκθεση φωτογραφίας, θεατρικός αυτοσχεδιασμός, εικαστική δημιουργία κ.λπ.).

2.2.5 Το εκπαιδευτικό υλικό

Απαραίτητη συνθήκη για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την ανάπτυξη των παρεμβάσεών τους σε θέματα Ισότητας των φύλων κρίθηκε η παραγωγή του σχετικού επιμορφωτικού υλικού (εκπαίδευση και Ισότητα των φύλων). Τα παραγόμενα στο πλαίσιο του Έργου εκπαιδευτικά εργαλεία είναι:

- ❑ Βιβλιογραφικός κατάλογος για θέματα που αφορούν την Ισότητα των φύλων και ειδικά στην εκπαίδευση.
- ❑ Κατάλογος με διεθνείς βάσεις δεδομένων του διαδικτύου σχετικές με θέματα φύλου.
- ❑ Δύο συλλογές ξένων και ελληνικών άρθρων σχετικών με το θέμα.
- ❑ Δύο μεταφρασμένα ξενόγλωσσα εγχειρίδια σχετικά με θέματα φύλου και εκπαίδευσης.
- ❑ Εγχειρίδιο με υλικό για ασκήσεις ευαισθητοποίησης επιμορφούμενων εκπαιδευτικών.
- ❑ Εγχειρίδιο με εύχρηστα εργαλεία διερεύνησης του παράγοντα φύλο στις σχολικές τάξεις.
- ❑ Εργαλείο με παραδείγματα παρεμβατικών προγραμμάτων (με ιδέες και μεθόδους εναλλακτικής διδασκαλίας των μαθημάτων της Β'θμιας Εκπαίδευσης, όσο και προτάσεις και μεθόδους οργάνωσης παρεμβατικών δραστηριοτήτων).
- ❑ Εκπαιδευτικό υλικό για:
  - την παρουσίαση των νέων δεξιοτήτων (οργανωτικών, επικοινωνιακών) που απαιτούνται στις νέες συνθήκες εργασίας (εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο αναδεικνύει τη σημασία αυτών των δεξιοτήτων για την είσοδο των γυναικών στην αγορά εργασίας),
  - την παρουσίαση των παραδοσιακών και νέων επαγγελμάτων με έμφαση στο γυναικείο πληθυσμό (εκπαιδευτικό υλικό σχετιζόμενο, άμεσα, με τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών),
  - την παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού από τους εκπαιδευτικούς και τους/τις εκπαιδευόμενους/ες (βασικές αρχές και οδηγίες),
  - την πραγματοποίηση Εκδηλώσεων Προβολής των Παρεμβατικών Προγραμμάτων (δικτύωση με τοπικές αρχές, τρόποι επικοινωνίας κ.ά.).

Τέλος, εκπαιδευτικό υλικό συνιστούν και **πέντε (5) συνολικά εκπαιδευτικά παραδοτέα** του Έργου που θα προκύψουν από την υλοποίηση των Παρεμβατικών Προγραμμάτων, τα οποία θα περιλαμβάνουν α) τη συγγραφή των αρτιότερων διδακτικών παρεμβάσεων ή παρεμβατικών δραστηριοτήτων που θα εκπονηθούν από

τους/τις συνεργαζόμενους/ες εκπαιδευτικούς και τους/τις μαθητές/τριες και β) τον επιστημονικό σχολιασμό τους από την Επιστημονική Επιτροπή και τους/τις Επιμορφωτές/τριες τους.

2.3 ΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα Παρεμβατικά Προγράμματα συνιστούν κομβικό σημείο ανάπτυξης του Έργου. Αναπτύσσονται από **Συμπράξεις Εκπαιδευτικών Μονάδων** (στο εξής ΣΕΜ) που αποτελούνται από πέντε (5) *τουλάχιστον* μέλη και υλοποιούνται από εκπαιδευτικούς - εκπροσώπους των μονάδων, με τη μορφή είτε της διδακτικής παρέμβασης είτε της παρεμβατικής δραστηριότητας, όπως παρουσιάζονται παρακάτω:

- ✓ «**διδακτικές παρεμβάσεις**» που συνιστούν εμπλουτισμό της διδασκαλίας με την εισαγωγή της οπτικής της Ισότητας των φύλων στα διάφορα μαθήματα. Στόχος αυτού του είδους των παρεμβάσεων, οι οποίες οργανώνονται ως σχέδια δράσης (projects), είναι να επιτρέψουν στους/στις εκπαιδευτικούς να προωθήσουν τις αρχές της Ισότητας των δύο φύλων στο αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας με βάση τα υπάρχοντα διδακτικά εγχειρίδια. Στο πλαίσιο αυτής της πρακτικής και της συνήθους προετοιμασίας του μαθήματός τους, οι εκπαιδευτικοί - γυναίκες και άντρες - μπορούν να φέρουν καινούργια στοιχεία, πρόσθετες πληροφορίες και νέους προβληματισμούς για να τα συζητήσουν με τους/τις μαθητές/τριες. Έτσι, επιτυγχάνεται η διάχυση των βασικών αρχών της Ισότητας των φύλων σε μεγάλο μέρος του διδακτικού προγράμματος (βλ. Παράρτημα Α, σελ 90).
- ✓ «**παρεμβατικές δραστηριότητες**» που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της σχολικής ζωής εκτός αναλυτικού προγράμματος και υλοποιούνται *αποκλειστικά* με τη μορφή σχεδίων δράσης (projects). Οι θεματικές και το είδος των παρεμβατικών δραστηριοτήτων ορίζονται και σχεδιάζονται από τους/τις εκπαιδευτικούς με τη βοήθεια των Επιμορφωτών/τριών, των εκπαιδευτικών εργαλείων που τους δίδονται και με βάση τις ανάγκες των μαθητών/τριών (ή σπουδαστών/στριών), όπως αυτές προκύπτουν από τα πορίσματα της έρευνας δράσης (ανίχνευση των αναγκών των εκπαιδευομένων). Το Παρεμβατικό Πρόγραμμα μπορεί να αφορά σε οποιοδήποτε θέμα προωθεί την Ισότητα των δύο φύλων (βλ. Παράρτημα Β, σελ 126).

Οι εκπαιδευτικοί στη φάση του σχεδιασμού του Παρεμβατικού Προγράμματος και της σύνταξης της σχετικής Μελέτης (Έντυπο 4 – Παράρτημα Γ) καλούνται να επιλέξουν μεταξύ α) είτε μιας κοινής θεματικής παρέμβασης και της προαιρετικής εφαρμογής και των δύο μορφών παρέμβασης, β) είτε περισσότερων της μιας θεματικών παρεμβάσεων για τις οποίες όμως ακολουθείται κοινή μέθοδος, δηλαδή μόνο διδακτική παρέμβαση ή μόνον παρεμβατική δραστηριότητα ή γ) να επιλέξουν κοινή θεματική και κοινή μέθοδο παρέμβασης. Και στις τρεις περιπτώσεις η επιλογή τους αυτή (είτε κοινή θεματική είτε κοινή μέθοδος είτε και τα δύο) συνιστά το συνεκτικό στοιχείο του υλοποιούμενου Προγράμματος.

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο κάθε Παρεμβατικού Προγράμματος, με όποια μορφή κι αν υλοποιείται, προβλέπονται και χρηματοδοτούνται **ενέργειες προβολής και δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων του**

στην τοπική κοινωνία και σε συνεργασία με τοπικούς φορείς, συλλόγους ή/και οργανώσεις καθώς και με φυσικά πρόσωπα που εμπλέκονται **εθελοντικά** σε οποιαδήποτε φάση υλοποίησής του. Οι εκπαιδευτικοί, εφόσον επιλέξουν ως μορφή παρέμβασης τη διδασκαλία εντός αναλυτικού και ωρολογίου προγράμματος (διδασκική παρέμβαση), διοργανώνουν από κοινού μια δράση προβολής και ενημέρωσης της παρέμβασής τους και των αποτελεσμάτων της. Η δράση αυτή μπορεί να είναι η συγγραφή ενός άρθρου και η δημοσίευσή του σε σχολική εφημερίδα ή στον ημερήσιο ή περιοδικό τύπο (τοπικό ή μη), η συμμετοχή σε ραδιοφωνική ή τηλεοπτική εκπομπή, η παραγωγή ενημερωτικού εντύπου, η δημιουργία αφίσας κ.λπ.

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων (διδασκικής παρέμβασης ή παρεμβατικής δραστηριότητας) των συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών μονάδων μπορεί να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο μιας κοινής εκδήλωσης της ΣΕΜ, στην οποία εκπαιδευτικοί και εκπαιδευόμενοι/ες αναπτύσσουν το θέμα και τη μέθοδο που επέλεξαν και παρουσιάζουν τον τρόπο της συνεργασίας τους.

2.3.1 Διδακτικές παρεμβάσεις

Περιεχόμενο διδακτικών παρεμβάσεων

Οι διδακτικές παρεμβάσεις εντάσσονται στο αναλυτικό πρόγραμμα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ή στο πρόγραμμα σπουδών των Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης χωρίς να προϋποθέτουν αλλαγές των σχολικών εγχειριδίων και του περιεχομένου των μαθημάτων. Το περιεχόμενο και η φιλοσοφία τους αναπτύσσονται στη βάση της διδακτέας ύλης και στην κριτική προσέγγιση των βιβλίων που προτείνει το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ταυτόχρονα, βασίζονται στην πρωτοβουλία των ίδιων των εκπαιδευτικών, οι οποίοι/ές καλούνται να εμπλουτίσουν την ύλη αυτή με την οπτική του φύλου.

Οι εκπαιδευτικοί με την υλοποίηση διδακτικών παρεμβάσεων μπορούν:

- να προωθήσουν την Ισότητα των φύλων μέσα στην εκπαιδευτική διαδικασία,
- να εισαγάγουν την προβληματική που συνδέει την Ισότητα των φύλων με την αγωγή στις αρχές της δημοκρατίας,
- να αναπτύξουν στρατηγικές και τεχνικές που οδηγούν σε μια εναλλακτική θεώρηση ορισμένων από τα μαθήματα που διδάσκονται στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση,
- να εφαρμόσουν στην πράξη τις αρχές της Ισότητας των φύλων στο πλαίσιο του περιεχομένου των μαθημάτων τους και της διδακτικής μεθοδολογίας που ακολουθούν,
- να δώσουν την ευκαιρία να συζητηθούν στη σχολική τάξη οι αξίες της δημόσιας και της ιδιωτικής σφαίρας (οικογένεια και δημόσια ζωή) και η αναγκαιότητα της ανακατανομής των κοινωνικών ρόλων στην ιδιωτική ζωή,

- να διευρύνουν τις παραδοσιακές ταυτότητες φύλου ενσωματώνοντας σ' αυτές νέα στοιχεία και χαρακτηριστικά,
- να προωθήσουν την ιδέα της συμφιλίωσης της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής και για τα δύο φύλα στο πλαίσιο της παραπάνω διεύρυνσης των ταυτοτήτων φύλου.

Ενδεικτικά παραδείγματα ακολουθούν παρακάτω στο Παράρτημα Α – Σχέδια Παρεμβατικών Δραστηριοτήτων (σσ. 127 - 135).

2.3.2 Παρεμβατικές Δραστηριότητες

Περιεχόμενο παρεμβατικών δραστηριοτήτων

Οι θεματικές και το είδος των παρεμβατικών δραστηριοτήτων ορίζονται από τους/τις εκπαιδευτικούς, με τη βοήθεια των Επιμορφωτών/τριών τους και με βάση το παρεχόμενο εκπαιδευτικό υλικό. Εκτός από τη διάκριση του φύλου, οι εκπαιδευτικοί που υλοποιούν Παρεμβατικά Προγράμματα οφείλουν να αναγνωρίζουν την ύπαρξη πολλαπλών διακρίσεων, ώστε να προβαίνουν σε αντίστοιχες δράσεις άμβλυσης τους, όπως διακρίσεις με βάση την εθνικότητα, την πολιτιστική και θρησκευτική ταυτότητα, την οικονομική και κοινωνική κατάσταση, τις κινητικές και συναισθηματικές δυσκολίες, τη σχολική επίδοση **σε σχέση πάντα με το φύλο**.

Είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες (μαθητές/τριες και οι σπουδαστές/στρίες) να έχουν ενεργό ρόλο κατά την υλοποίηση των παρεμβατικών δραστηριοτήτων, καθώς η ενεργητική συμμετοχή των εκπαιδευόμενων ενισχύει την υπευθυνότητα και την αυτοπεποίθηση, ενδυναμώνει την προσωπικότητα, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την υιοθέτηση θετικών στάσεων ζωής.

Εφόσον επιλεγεί η θεματική τα είδη των παρεμβατικών δραστηριοτήτων που είναι δυνατόν ν' αναπτυχθούν **ενδεικτικά** είναι:

- **Έκθεση φωτογραφικού υλικού**

Οι εκπαιδευόμενοι/ες φωτογραφίζουν άνδρες και γυναίκες του περιβάλλοντός τους σε δραστηριότητες της καθημερινής ζωής, δίνουν τίτλο στις φωτογραφίες, τις σχολιάζουν και επιλέγουν αυτές που μπορούν να αποτελέσουν ένα κοινό θεματικό αντικείμενο μιας έκθεσης φωτογραφίας.

- **Δημιουργία εντύπου**

Οι εκπαιδευόμενοι/ες συλλέγουν και επεξεργάζονται α) άρθρα σχετικά με την ανεργία των γυναικών από εφημερίδες και περιοδικά καθώς και αγγελίες εύρεσης εργασίας, β) πληροφορίες από το διαδίκτυο (επίσκεψη δικτυακών τόπων που αναφέρονται στην ύπαρξη κενών θέσεων εργασίας) και γ) στοιχεία από φορείς που ασχολούνται με τη συμβουλευτική των γυναικών για τις δυνατότητες εύρεσης εργασίας προκειμένου να συνθέσουν έναν οδηγό πληροφόρησης για τις δυνατότητες απασχόλησης των γυναικών.

- **Παραγωγή βιντεοταινίας**

Οι εκπαιδευόμενοι/ες, αφού βιντεοσκοπήσουν και παρουσιάσουν χαρακτηριστικά αποσπάσματα από τηλεοπτικές διαφημίσεις και σειρές καθώς και απόψεις ειδικών σχετικά με το ρόλο του πατέρα ή της μητέρας μέσα στην οικογένεια, μπορούν να παραγάγουν μια βιντεοταινία με δικό τους σχολιασμό και σενάριο.

- **Παραγωγή άλλου είδους υλικού**

Η δημιουργία εντύπου μπορεί να αντικατασταθεί με τη δημιουργία cd-rom, εφόσον υπάρχει η απαιτούμενη τεχνική υποστήριξη από ειδικούς.

- **Επισκέψεις σε χώρους εργασίας**

Οι εκπαιδευόμενοι/ες μπορούν να επισκεφτούν χώρους εργασίας στους οποίους η πλειοψηφία των εργαζομένων είναι είτε άνδρες είτε γυναίκες, καθώς επίσης και χώρους εργασίας, των οποίων η ιεραρχική δομή ευνοεί το ένα ή το άλλο φύλο, και στη συνέχεια να καταγράψουν ποια χαρακτηριστικά παρουσιάζουν τα συγκεκριμένα επαγγέλματα και τις εντυπώσεις τους.

- **Ενημερωτική εκστρατεία στο συγκεκριμένο θεματικό αντικείμενο**

Οι εκπαιδευόμενοι/ες μπορούν να οργανώσουν καμπάνια ενημέρωσης σχετικά με τη βία μέσα στην οικογένεια ή για τα δικαιώματα των γυναικών στον εργασιακό χώρο κ.λπ., μετά από σχετική πληροφόρηση από ειδικούς επιστήμονες, κυρίως για την παροχή υπηρεσιών φροντίδας ή για το νομοθετικό πλαίσιο που αφορά την προστασία και την απασχόληση των γυναικών. Η ενημέρωση μπορεί να γίνει με φυλλάδια, αφίσες κ.λπ.

- **Διεξαγωγή έρευνας (συνεντεύξεις, ερωτηματολόγια)**

Οι εκπαιδευόμενοι/ες μπορούν να σχεδιάσουν ερωτηματολόγιο σχετικό με τις επαγγελματικές προσδοκίες αγοριών/κορτσιών, να ενημερώσουν σχετικά τους/τις συμμαθητές/τριες και τέλος να καταγράψουν και να αναλύσουν τις απαντήσεις τους.

- **Θεατρική παράσταση / Παιχνίδι ρόλων**

Οι εκπαιδευόμενοι/ες μπορούν να επιλέξουν ένα θεατρικό έργο που αναφέρεται στα στερεότυπα των ρόλων μέσα στη οικογένεια ή στη σκιαγράφηση ανατρεπτικών γυναικείων χαρακτήρων ή ακόμα να συγγράψουν κείμενα που αφορούν στις σχέσεις αγοριών και κορτσιών στο σχολείο (ή ανδρών και γυναικών στην περίπτωση της Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης) και να τα παρουσιάσουν.

- **Συγγραφή κειμένων σχετικών με τη θεματική**

Οι εκπαιδευόμενοι/ες μπορούν να επιλέξουν την καταγραφή των παρατηρήσεών τους σχετικά με τα στερεοτυπικά χαρακτηριστικά του φύλου σε σχέση με την οικογένεια, την εργασία, τον ελεύθερο χρόνο ή τη δημόσια ζωή κ.ά., με τη μορφή κειμένων που μπορούν να παρουσιαστούν σε μια ανοικτή εκδήλωση του σχολείου ή της σχολής τους.

- **Συζήτηση και ανάληψη κοινών δραστηριοτήτων με ομάδες και ενώσεις γυναικών καθώς και άλλους κοινωνικούς φορείς**

Οι εκπαιδευόμενοι/ές μπορούν να αναλάβουν κοινές δράσεις με ομάδες ή ενώσεις γυναικών καθώς και άλλους κοινωνικούς φορείς για την προώθηση αιτημάτων που αφορούν στην ιδιωτική ή τη δημόσια σφαίρα της ζωής των γυναικών, όπως, για παράδειγμα, εκδήλωση ενημέρωσης για την ανάγκη μεγαλύτερης συμμετοχής των γυναικών στην πολιτική και δημόσια ζωή. Επισημαίνουμε ότι η συνεργασία των σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με τους κοινωνικούς φορείς γίνεται μετά από σχετική έγκριση της Διεύθυνσης Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων του ΥΠΕΠΘ.

Για τις παρεμβατικές δραστηριότητες μπορεί να επιλεγούν μία από αυτές τις δραστηριότητες, ένας συνδυασμός δραστηριοτήτων ή να επινοηθούν άλλες. Ο κύριος στόχος είναι οποιαδήποτε δραστηριότητα και εάν επιλεγεί να εντάσσεται στο πλαίσιο της προώθησης της Ισότητας των δύο φύλων.

2.3.3 Προσδοκώμενα οφέλη από τη υλοποίηση των Παρεμβατικών Προγραμμάτων για το μαθητικό και σπουδαστικό πληθυσμό:

Με την ανάπτυξη παρεμβατικών δραστηριοτήτων επιτυγχάνεται:

- Η συνειδητοποίηση της σχέσης ανάμεσα στις έννοιες της ιδιότητας του/της πολίτη/ιδος, της δημοκρατίας και της Ισότητας των φύλων.
- Η κατανόηση της έννοιας και της κοινωνικής σημασίας της Ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.
- Η ενδυνάμωση των μαθητριών/ών και σπουδαστριών/ών μέσω της ενεργητικής συμμετοχής στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των Παρεμβατικών Προγραμμάτων.
- Η σύνδεση του σχολείου με την κοινωνία που αφορά στη συνεργασία της εκπαιδευτικής κοινότητας με την κοινωνία των πολιτών και τα κινήματά της (λ.χ. γυναικείες οργανώσεις), με τους φορείς της τοπικής κοινωνίας, τα ΜΜΕ κ.ά. για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων και για την ευαισθητοποίηση τους σε θέματα Ισότητας.

2.3.4 Ενέργειες προβολής/δημοσιότητας των Παρεμβατικών Προγραμμάτων στην τοπική κοινωνία

Στο πλαίσιο κάθε Παρεμβατικού Προγράμματος και λίγο πριν τη λήξη του προβλέπεται η πραγματοποίηση εκδήλωσης προς ενημέρωση της εκπαιδευτικής κοινότητας, των γονέων/κηδεμόνων και της ευρύτερης τοπικής κοινωνίας μέσω της δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων του.

Η οργάνωση των εκδηλώσεων γίνεται με βάση το Εγχειρίδιο Οργάνωσης Εκδηλώσεων Προβολής και Δημοσιότητας Παρεμβατικών Προγραμμάτων, το οποίο αποτελεί παραδοτέο της Ομάδας Τεχνικοοικονομικής στήριξης.

Για τις ανάγκες των εκδηλώσεων οι εκπαιδευτικοί, σε συνεργασία με εκπαιδευόμενους/ές σχεδιάζουν υλικά ενημέρωσης και προβολής του Παρεμβατικού Προγράμματος όπως λ.χ. ενημερωτικό φυλλάδιο, αφίσα, πρόσκληση, βιντεοταινία, cd-rom κ.λπ.

Ο/η Υπεύθυνος/η Παρεμβατικού Προγράμματος σε επίπεδο Περιφέρειας και σε συνεργασία με τον/την Επιμορφωτή/τρια μπορεί να προχωρήσει σε έκδοση του περιεχομένου της εκδήλωσης αυτής.

2.3.4 Γεωγραφική Κατανομή των Παρεμβατικών Προγραμμάτων

Με στόχο την ευρύτερη δυνατή διασπορά των Παρεμβατικών Προγραμμάτων στο πλαίσιο μιας προσπάθειας ισόρροπης και αναλογικής κατανομής τους στις δεκαπενθήμερες (13) Περιφέρειες της χώρας τα αποτελέσματα αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 : ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (2003-2006)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	2003-04	2004-05	2005-06	ΣΥΝΟΛΟ
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	9	12	12	33 (4,7%)
Κεντρικής Μακεδονίας	33	40	40	113 (16,1%)
Δυτικής Μακεδονίας	7	8	8	23 (3,3%)
Ηπείρου	8	10	10	28 (4%)
Θεσσαλίας	15	19	19	53 (7,6%)
Ιονίων Νήσων	5	6	6	17 (2,4%)
Δυτικής Ελλάδας	16	20	20	56 (8%)
Στερεάς Ελλάδας	13	16	16	45 (6,4%)
Αττικής	57	71	71	199 (28,4%)
Πελοποννήσου	13	17	17	47 (6,7%)
Βορείου Αιγαίου	5	7	7	19 (2,7%)
Νοτίου Αιγαίου	9	12	12	33 (4,7%)
Κρήτης	10	12	12	34 (4,9%)
ΣΥΝΟΛΟ	200	250	250	700 (100%)

2.4 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΩΣΗ ΚΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το ΚΕΘΙ για να έχει γενική και εμπειρισταπωμένη εποπτεία της εξελικτικής πορείας του Έργου και όλων των εμπλεκομένων σε αυτήν ομάδων σε όλα τα επίπεδα, υποστηρίζεται από ένα ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικής δικτύωσης και ασύγχρονης εξ αποστάσεως ενημέρωσης - επιμόρφωσης, το οποίο διαθέτει διαφοροποιημένα επίπεδα πρόσβασης.

Συγκεκριμένα προβλέπεται η λειτουργία **Ιστοσελίδας – Κόμβου** όπου θα είναι δυνατή:

- ✓ Η ενημέρωση της εκπαιδευτικής κοινότητας για το περιεχόμενο και τη ροή ανάπτυξης του υλοποιούμενου Έργου.
- ✓ Η ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων συμμετοχής από τις εκπαιδευτικές μονάδες.
- ✓ Η ηλεκτρονική συμπλήρωση και επεξεργασία ερωτηματολογίων και φύλλων αξιολόγησης από τους/τις επιμορφούμενους/νες εκπαιδευτικούς με δυνατότητες εξαγωγής αναφορών (ανάπτυξη λογισμικού).

Επίσης προβλέπεται η λειτουργία **συστήματος ασύγχρονης εξ αποστάσεως ενημέρωσης – επιμόρφωσης** που θα δημιουργηθεί για τις ανάγκες του Έργου και θα χρησιμοποιείται από:

- τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής,
- τα μέλη της Ομάδας Επιμορφωτών/τριών – Μεντόρων (ΚΕΘΙ και ΥΠΕΠΘ),
- τους/τις επιμορφούμενους/ες εκπαιδευτικούς,
- τα μέλη της Ομάδας Τεχνικοοικονομικής Στήριξης.

Με το Σύστημα αυτό οι Επιμορφωτές/τριες - Μέντορες μπορούν να επικοινωνούν με τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής (ειδικά εκείνοι/ες που θα έχουν την έδρα τους σε απομακρυσμένες περιοχές) για να ζητούν την απαραίτητη εποπτεία και επιστημονική στήριξη, καθώς και με την Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης για οδηγίες σχετικές με τη διαχείριση της Πράξης/Έργου και το αντίστροφο.

Παράλληλα, οι συνεργαζόμενοι/νες εκπαιδευτικοί μπορούν:

- ☒ να προμηθεύονται το ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό από τη στιγμή που παράγεται και καταχωρείται σ' αυτό χωρίς γεωγραφικούς και χρονικούς περιορισμούς,
- ☒ να αναπτύσσουν διάλογο με τους/τις Επιμορφωτές/τριές τους και να ζητούν οδηγίες ή διευκρινίσεις σε όλες τις φάσεις ανάπτυξης των Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων και
- ☒ να επικοινωνούν μεταξύ τους για την πορεία και τα αποτελέσματα των ερευνών τους και των παρεμβατικών προγραμμάτων που υλοποιούν.

2.5 ΔΙΑΡΚΗΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το όλο εγχείρημα παρακολουθείται και αναπροσαρμόζεται, εφόσον κριθεί απαραίτητα, από ένα Σύστημα Διαρκούς Διαμορφωτικής Αξιολόγησης που αποτελεί ευθύνη της Επιστημονικής Επιτροπής του Έργου, το οποίο εστιάζεται:

- ✎ στην επιτυχία του μοντέλου επιμόρφωσης και παρέμβασης, όσον αφορά στην εκπλήρωση των προσδοκιών που θα έχουν διατυπώσει οι εκπαιδευτικοί κατά την προκαταρκτική αξιολόγηση (συμπλήρωση ερωτηματολογίων προ της επιμόρφωσής τους),
- ✎ στην αξιολόγηση του βαθμού ικανοποίησής τους από την παρέμβαση και της ικανότητάς τους να αντιμετωπίζουν με κριτική στάση θέματα που έχουν να κάνουν με την Ισότητα και τις σχέσεις των δύο φύλων (συμπλήρωση ερωτηματολογίων μετά την επιμόρφωσή τους).

Στις δράσεις που προβλέπονται για την εφαρμογή της Διαρκούς Διαμορφωτικής και Τελικής Αξιολόγησης της Πράξης/Έργου περιλαμβάνονται:

- ✓ Η μελέτη των υποβαλλόμενων σχεδίων – προτάσεων για τα Παρεμβατικά Προγράμματα που αποστέλλουν οι εκπαιδευτικές μονάδες, η προέγκρισή τους και η τελική έγκρισή τους.
- ✓ Η εκπόνηση προσπειτούμενων για την εφαρμογή της εσωτερικής αξιολόγησης μελετών όπως:
  - η μελέτη των δεικτών παρακολούθησης των Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων,
  - η μελέτη των εργαλείων που χρησιμοποιούνται για τη διαμορφωτική και τελική εσωτερική αξιολόγηση του Έργου,
  - η ανάπτυξη εργαλείων για την παρακολούθηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας,
  - η μελέτη για τη μορφή των Ετήσιων Εκθέσεων Εμπειρογνωμοσύνης που συντάσσουν οι Επιμορφωτές/τριες – Μέντορες (52 παραδοτέα συνολικά) μετά το πέρας των Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών προγραμμάτων.
- ✓ Η εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης.
- ✓ Η εκπόνηση των Εκθέσεων Αξιολόγησης (συνολικά 4 ανά έτος και μία τελική - μετά το πέρας της υλοποίησης του Έργου).

Το συγκεκριμένο μοντέλο αξιολόγησης έχει ως ομάδες εφαρμογής:

- τους εκπαιδευτικούς* που συμμετέχουν στα Επιμορφωτικά Προγράμματα και στη συνέχεια υλοποιούν παρεμβάσεις και
- τους μαθητές και τις μαθήτριες που συμμετέχουν στην υλοποίηση των Παρεμβατικών Προγραμμάτων (στο πλαίσιο της δεύτερης ενδιάμεσης αξιολόγησης).

3. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

3.1 ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ΚΕΘΙ

Τελικός Δικαιούχος του Έργου είναι το **Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)**, το οποίο είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) και υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ισότητας του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Το ΚΕΘΙ, στοχεύοντας στην επιτυχή υλοποίηση του Έργου θα συνεργαστεί:

- ✓ Για τις σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με τη Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων του Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Θεμάτων Σπουδών Επιμόρφωσης και Καινοτομιών του ΥΠΕΠΘ.
- ✓ Για τις Σχολές Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΥΠΕΠΘ και των Λοιπών Φορέων με τις Αρμόδιες Διευθύνσεις.

Στις αρμοδιότητες του ΚΕΘΙ, ως Τελικού Δικαιούχου, περιλαμβάνονται:

- 1) ο συντονισμός της υλοποίησης του συνόλου των Υποέργων στα οποία κατανέμεται το Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο του Έργου,
- 2) η διοίκηση και η διαχείριση του συνόλου των Υποέργων,
- 3) η προετοιμασία των Σχεδίων Εγκυκλίων για τη δημοσιοποίηση των Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων μέσω των Αρμόδιων Υπηρεσιών του ΥΠΕΠΘ (Δ/ση Σ.Ε.Π.Ε.Δ) και των Λοιπών Φορέων,
- 4) η συλλογή των υποβαλλόμενων Μελετών Σχεδιασμού των Παρεμβατικών Προγραμμάτων των ΣΕΜ και η τελική ένταξή τους με τη διαδικασία που περιγράφεται στη παράγραφο 4.2.5 (Πίνακας 5, σελ. 62),
- 5) η παρακολούθηση και εποπτεία των υλοποιούμενων από τις εκπαιδευτικές μονάδες Παρεμβατικών Προγραμμάτων με την υποστήριξη και τη συνεργασία της Επιστημονικής Επιτροπής, της Ομάδας Τεχνικοοικονομικής Στήριξης και της Ομάδας των Επιμορφωτών/ητριών αποτελούμενης από στελέχη του ΚΕΘΙ και του ΥΠΕΠΘ ειδικά για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Υπεύθυνους Αγωγής Υγείας και Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων και Συμβούλους Επαγγελματικού Προσανατολισμού),
- 6) η διάχυση της πληροφόρησης σχετικά με το υλοποιούμενο Έργο και η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων του,
- 7) ο σχεδιασμός και η εποπτεία της οργάνωσης των εκδηλώσεων ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο με τη συνεργασία των στελεχών του ΚΕΘΙ και των Αρμόδιων Διευθύνσεων του ΥΠΕΠΘ και των Λοιπών Φορέων,
- 8) η διαμόρφωση του ειδικού επιμορφωτικού υλικού και η έγκαιρη αποστολή του στους/στις επιμορφούμενους/ες εκπαιδευτικούς.

- 9) η εκπόνηση και αποστολή στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ II εκθέσεων εμπειρογνωμοσύνης σε διαφορετικές χρονικές στιγμές που αναφέρονται στην παρακολούθηση και διαχείριση της Πράξης/Έργου από την Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης,
- 10) η σύνταξη και υποβολή των Μηνιαίων και Τριμηνιαίων Δελτίων Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου στην ανωτέρω Υπηρεσία.

Η φυσιογνωμία και το εύρος της εφαρμογής του συγκεκριμένου Έργου απαιτούν και προϋποθέτουν οργανωτική και στελεχιακή συγκρότηση σε πολλά επίπεδα.

Το ΚΕΘΙ ως Τελικός Δικαιούχος του Έργου συγκροτεί σε **κεντρικό επίπεδο**:

- α) την Επιστημονική Επιτροπή,
- β) τη Συμβουλευτική Επιτροπή,
- γ) την Ομάδα Τεχνικο-οικονομικής Στήριξης,

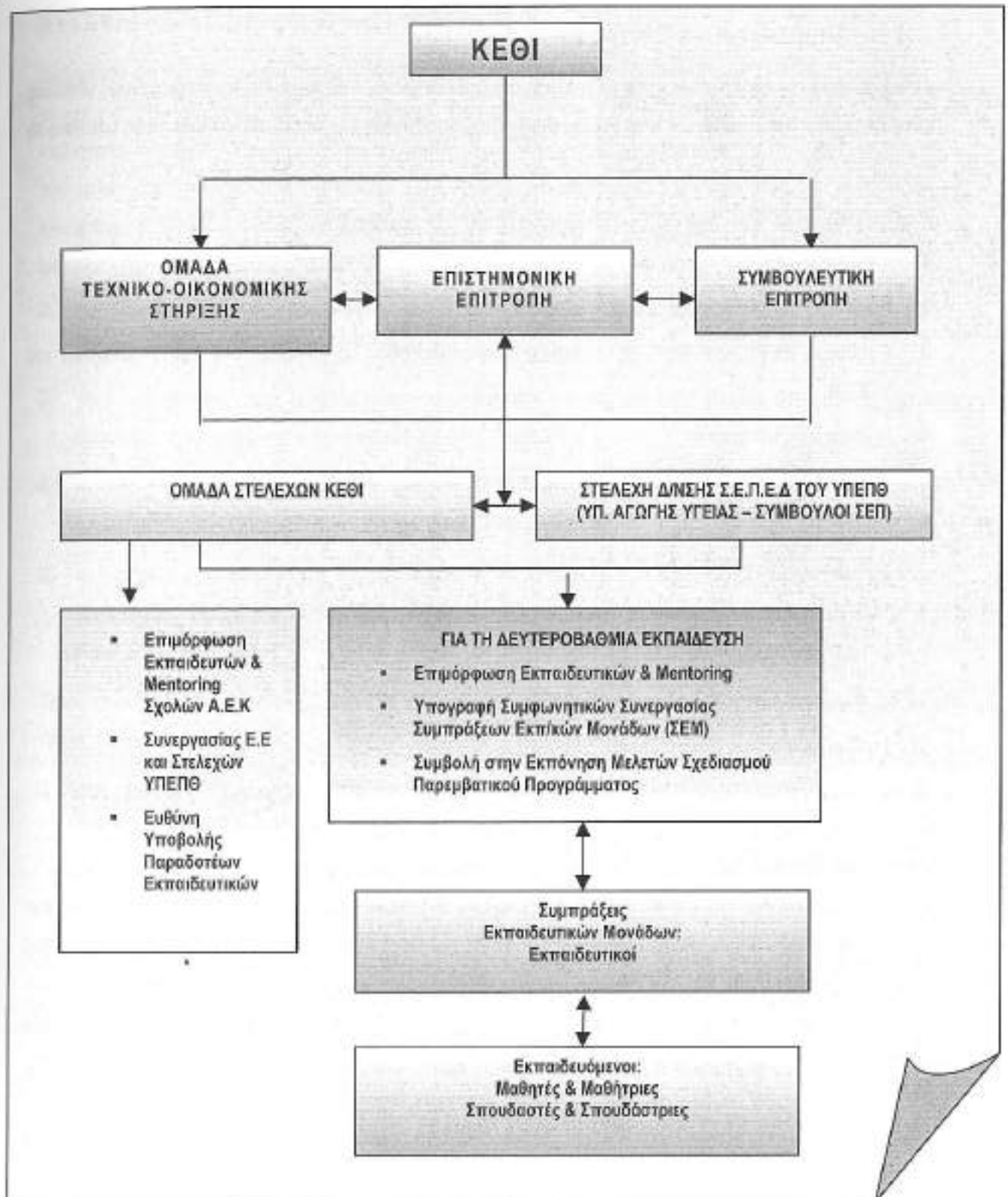
και σε **περιφερειακό επίπεδο**:

- δ) την Ομάδα των Επιμορφωτών/τριών του ΚΕΘΙ,
- ε) την Ομάδα Επιμορφωτών/τριών που αποτελείται από Στελέχη Επιμόρφωσης του ΥΠΕΠΘ και
- στ) τις Συμπράξεις των Εκπαιδευτικών Μονάδων του ΥΠΕΠΘ και των Λοιπών Φορέων (ΣΕΜ).

Καθένα από τα επτακόσια (700) Παρεμβατικά Προγράμματα υλοποιείται από μία Σύμπραξη πέντε (5) τουλάχιστον εκπαιδευτικών μονάδων, στις οποίες συμμετέχουν **ένας/μία έως δύο (1-2) εκπαιδευτικοί** από την καθεμία ως εκπρόσωποί τους. Στο σχήμα που ακολουθεί αποτυπώνεται η στελέχωση του Έργου σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο. Ακολουθεί η περιγραφή του οργανωτικού αυτού σχήματος με έμφαση στο ρόλο των επιμέρους οργάνων που συνεργάζονται για την επιτυχή ανάπτυξη και υλοποίησή του.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΚΕΘΙ - ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ : «ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ»

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

3.2 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Για τις ανάγκες υλοποίησης του συγκεκριμένου Έργου το ΚΕΘΙ έχει συγκροτήσει σε κεντρικό επίπεδο:

3.2.1 τη Συμβουλευτική Επιτροπή

η οποία με έδρα την Αθήνα συνέρχεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, παρακολουθεί την πορεία, τους γενικούς άξονες ανάπτυξης του Έργου και παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη για την αποτελεσματικότερη υλοποίησή του.

Στην Συμβουλευτική Επιτροπή συμμετέχουν με εκπρόσωπό τους οι παρακάτω φορείς:

1. Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (προεδρεύων φορέας),
2. Γενική Γραμματεία Ισότητας (Γ.Γ.Ι),
3. Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων του ΥΠΕΠΘ,
4. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο,
5. Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ),
6. Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ),
7. Υπουργείο Εργασίας,
8. Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού,
9. Υπουργείο Γεωργίας,
10. Υπουργείο Υγείας – Πρόνοιας, Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας,
11. Σχολές Τουριστικών Επαγγελμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης,
12. Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Ο.Λ.Μ.Ε.

3.2.2 την Επιστημονική Επιτροπή

η οποία διαμορφώνει το σχέδιο ανάπτυξης του Έργου, έχει την ευθύνη του σχεδιασμού και της υλοποίησης των επιμορφωτικών διαδικασιών, της επιστημονικής εποπτείας των Παρεμβατικών Προγραμμάτων, της συνεργασίας Επιμορφωτών/τριών (ΚΕΘΙ και ΥΠΕΠΘ) και των εκπαιδευτικών, της εκπόνησης του εκπαιδευτικού υλικού και της διαρκούς διαμορφωτικής και τελικής αξιολόγησης των Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων που υλοποιούνται.

3.2.3 την Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης

η οποία εδρεύει στο ΚΕΘΙ (Αθήνα, Χαριλάου Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 10681 Αθήνα) και αναλαμβάνει την παρακολούθηση, τη διοικητική και οικονομική διαχείριση του Έργου, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 3.1 (σσ. 41 - 42).

3.3 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

3.3.1 Στελέχη Επιμόρφωσης

3.1.1.α Επιμορφωτές & Επιμορφώτριες – Μεντόρες ΚΕΘΙ

Δεδομένου ότι προβλέπεται η συμμετοχή ενός πολύ μεγάλου αριθμού εκπαιδευτικών (7.500) σε ολόκληρη την επικράτεια στα Επιμορφωτικά και Παρεμβατικά Προγράμματα που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Έργου, καθίσταται αναγκαία και ικανή συνθήκη η συμμετοχή μιας Ομάδας Επιμορφωτών/τριών του ΚΕΘΙ - συνεργατών των μελών της Επιστημονικής Επιτροπής του Έργου, οι οποίοι/ες αναλαμβάνουν, σύμφωνα με το σύστημα Mentoring, το ρόλο των πολλαπλασιαστών της επιμορφωτικής εμπειρίας και των εμπυχωτών/τριών των εκπαιδευτικών. Συγκεκριμένα αναλαμβάνουν:

2. την επιστημονική παρακολούθηση των Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων που υλοποιούνται στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και στην Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση,
3. την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών σε θέματα σχεδιασμού και οργάνωσης δραστηριοτήτων μέσα στις εκπαιδευτικές μονάδες (projects),
4. την υποστήριξη των Εκδηλώσεων Ενημέρωσης - Ευαισθητοποίησης και των Εκδηλώσεων Προβολής και Δημοσιότητας των Παρεμβατικών Προγραμμάτων,
5. την ευθύνη της έγκαιρης και έγκυρης υποβολής των παραδοτέων των εκπαιδευτικών που υλοποιούν Παρεμβατικά Προγράμματα στο ΚΕΘΙ ως Τελικό Δικαιούχο του Έργου (σελ. 54: Πίνακας 2 & σελ. 86: Πίνακας 7).

Τέλος, στο πλαίσιο της συνεργασίας του ΚΕΘΙ με το ΥΠΕΠΘ για την υλοποίηση των Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση τα μέλη της εν λόγω Ομάδας:

5. συνιστούν το συνεκτικό κρίκο μεταξύ των μελών της Επιστημονικής Επιτροπής και των Στελεχών του ΥΠΕΠΘ που εμπλέκονται στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών με στόχο την υλοποίηση των Παρεμβατικών Προγραμμάτων στις σχολικές μονάδες (προώθηση πληροφορίας → επανατροφοδότηση, συντονισμός της επιμόρφωσης των Επιμορφωτών/τριών του ΥΠΕΠΘ),
6. συνεργάζονται με τη Ομάδα Τεχνικο-οικονομικής Στήριξης του Έργου για την απρόσκοπτη και αποτελεσματικότερη υλοποίηση των προβλεπόμενων στο πλαίσιο του Έργου δράσεων σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους (βλ. σελ. 80) και συντονίζουν τη συνεργασία της εν λόγω Ομάδας με τα Στελέχη του ΥΠΕΠΘ.

3.1.1.β Επιμορφωτές & Επιμορφώτριες – Μέντορες του ΥΠΕΠΘ

Οι Επιμορφωτές και Επιμορφώτριες του ΥΠΕΠΘ συμμετέχουν στο Έργο ως Μέντορες και σε συνεργασία με την Ομάδα Επιμορφωτριών/ών του ΚΕΘΙ αναλαμβάνουν την ευθύνη υλοποίησης των Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων στις δημόσιες σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Αποτελούνται από τους/τις Υπευθύνους Αγωγής Υγείας και Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων καθώς επίσης και από Συμβούλους Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΕΠ), οι αρμοδιότητες των οποίων υπάγονται στη Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων (Δ.Σ.Ε.Π.Ε.Δ) του Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Θεμάτων Σπουδών Επιμόρφωσης και Καινοτομιών.

Για την υλοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων τα Στελέχη του ΚΕΘΙ και του ΥΠΕΠΘ αναλαμβάνουν από κοινού:

- 1) Την οργάνωση των επιμορφωτικών συναντήσεων των εκπαιδευτικών κατά την 1^η Φάση των Επιμορφωτικών Προγραμμάτων (ανά 15ήμερο).
- 2) Την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών καθ' όλη τη διάρκεια των Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων σε θέματα φύλου με την εφαρμογή των αρχών της μεθόδου της έρευνας δράσης και την ανάπτυξη σχεδίων δράσης (projects).
- 3) Την ευθύνη εφαρμογής της προκαταρκτικής - ενδιάμεσης και τελικής αξιολόγησης του Έργου (ομάδες - στόχος : εκπαιδευτικοί και εκπαιδευόμενοι).
- 4) Την καθοδήγηση των Συμπράξεων Εκπαιδευτικών Μονάδων (ΣΕΜ) στη διαδικασία ένταξης των Παρεμβατικών Προγραμμάτων στο υλοποιούμενο Έργο με:
  - 4.1) τη συνυπογραφή του Συμφωνητικού Συνεργασίας της ΣΕΜ για την υλοποίηση Παρεμβατικού Προγράμματος από όλα τα μέλη της,
  - 4.2) την υποστήριξη των εκπαιδευτικών στη σύνταξη και υποβολή της Μελέτης Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος στο ΚΕΘΙ προκειμένου να εγκριθεί και να ενταχθεί στο Έργο και
  - 4.3) τη σύναψη Σύμβασης Συνεργασίας μεταξύ της Συντονίστριας Εκπαιδευτικής Μονάδας και του ΚΕΘΙ ως Τελικού Δικαιούχου του Έργου.
- 5) Την υποστήριξη των Υπευθύνων και Αναπληρωτών/τριών Υπευθύνων των Παρεμβατικών Προγραμμάτων στη διαχείριση αυτών (κατά τη σύνταξη και υποβολή των προβλεπόμενων Εντύπων και παραστατικών).
- 6) Την οργάνωση των περιφερειακών εκδηλώσεων ενημέρωσης, διάχυσης και προβολής του Έργου καθώς και της επαφής με τοπικούς φορείς για την ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού.

- 7) Την υποστήριξη των δραστηριοτήτων και των εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται από τους/τις εκπαιδευτικούς και τους/τις μαθητές/τριες κατά την υλοποίηση Παρεμβατικών Προγραμμάτων.
- 8) Τη σύνταξη του Τεύχους Επιμορφωτικών Δράσεων της Περιφέρειάς τους με την εποπτεία της Επιστημονικής Επιτροπής του Έργου.
- 9) Τη συγγραφή Ετήσιων Εκθέσεων Εμπειρογνωμοσύνης για τα Επιμορφωτικά και τα Παρεμβατικά Προγράμματα που πραγματοποιούνται στην περιοχή ευθύνης τους (Νομό ή Περιφέρεια).

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης των Επιμορφωτικών Προγραμμάτων και για τις ανάγκες της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, οι οποίοι/ές υλοποιούν Παρεμβατικά Προγράμματα, η Ομάδα των Επιμορφωτών/τριών συνεπικουρείται, όπου κρίνεται αναγκαίο, από εισηγητές/τριες. Η συμμετοχή των εισηγητών/τριών πραγματοποιείται μετά από έγκριση της Επιστημονικής Επιτροπής και της Ομάδας Τεχνικο-οικονομικής Στήριξης του Έργου (οι ώρες επιμόρφωσης των εισηγητών/τριών είναι περιορισμένες ανά Επιμορφωτικό Πρόγραμμα).

Επισημαίνεται ότι η Επιστημονική Επιτροπή του Έργου εποπτεύει και παρακολουθεί συστηματικά την Ομάδα των Επιμορφωτών/τριών του ΚΕΘΙ και τους/τις Επιμορφωτές/τριες του ΥΠΕΠΘ που λειτουργούν και οι δύο ως Μέντορες των εκπαιδευτικών.

3.3.2 Συμπράξεις Εκπαιδευτικών Μονάδων (ΣΕΜ) – Οι Τελικοί Αποδέκτες

Κάθε Παρεμβατικό Πρόγραμμα υλοποιείται από μία Σύμπραξη Εκπαιδευτικών Μονάδων (ΣΕΜ) που αποτελείται από πέντε (5) το λιγότερο μονάδες-μέλη. Οι Εκπαιδευτικές Μονάδες ορίζουν με Απόφαση του Συλλόγου των Διδασκόντων τους έναν έως δύο (1-2) ανά μονάδα εκπαιδευτικούς ως εκπροσώπους τους, οι οποίοι επιμορφώνονται και υλοποιούν Παρεμβατικό Πρόγραμμα. Μόνον ένας/μία εκ των δύο εκπαιδευτικών μπορεί να είναι Διευθυντής/τρια ή Υποδιευθυντής/τρια της Εκπαιδευτικής Μονάδας. Κάθε εκπαιδευτική μονάδα έχει τη δυνατότητα να συμμετάσχει σε ένα και μόνο Παρεμβατικό Πρόγραμμα κατά τη διάρκεια υλοποίησης όλου του Έργου.

Ως μέλη μιας Σύμπραξης για την υλοποίηση κοινού Παρεμβατικού Προγράμματος μπορούν να συμμετέχουν εκπαιδευτικές μονάδες από όλους τους τομείς της Εκπαίδευσης: σχολικές μονάδες του ΥΠΕΠΘ και Σχολές Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΥΠΕΠΘ και των Λοιπών Φορέων (βλ. παράγραφο 3.3.5: σελ. 54). Κάθε Σύμπραξη Εκπαιδευτικών Μονάδων (ΣΕΜ) αποτελείται από:

- ✓ Σχολικές Μονάδες Δευτεροβάθμιας Γενικής Εκπαίδευσης .
- ✓ Σχολικές Μονάδες Δευτεροβάθμιας Τεχνικής Εκπαίδευσης.
- ✓ Σχολές Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης

και αναπτύσσει Παρεμβατικό Πρόγραμμα επιλέγοντας ως κοινό – συνεκτικό στοιχείο τη μέθοδο ή τη θεματική παρέμβασης.

Σε κάθε ΣΕΜ ορίζεται ένα μέλος της ως **Συντονίστρια Εκπαιδευτική Μονάδα** (μία μόνο φορά κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου και μόνο σε ένα Παρεμβατικό Πρόγραμμα), οι εκπαιδευτικοί της οποίας αναλαμβάνουν τις εξής αρμοδιότητες:

- ✎ Υπεύθυνος/η του Παρεμβατικού Προγράμματος.
- ✎ Αναπληρωτής/τρια Υπεύθυνος/η Παρεμβατικού Προγράμματος.

Καθίσταται έτσι απαραίτητη προϋπόθεση για τον ορισμό της Εκπαιδευτικής Μονάδας ως συντονιστικού μέλους της Σύμπραξης η συμμετοχή δύο εκπαιδευτικών της στο Παρεμβατικό Πρόγραμμα. Για τις υπόλοιπες μονάδες η συμμετοχή δύο εκπαιδευτικών ως εκπροσώπων τους στο πλαίσιο της ΣΕΜ είναι προαιρετική.

Ο επιμερισμός των αρμοδιοτήτων μεταξύ των εκπαιδευτικών της Συντονίστριας Εκπαιδευτικής Μονάδας γίνεται με ψηφοφορία όλων των εκπαιδευτικών - εκπροσώπων των μονάδων που αποτελούν τη ΣΕΜ.

Η εκπαιδευτική μονάδα που συντονίζει έχει οργανωτικό και καθοδηγητικό ρόλο στην προετοιμασία της ΣΕΜ και μπορεί να αναλάβει την πρωτοβουλία για τη συγκρότησή της. Συνεργάζεται στενά με τα μέλη της Ομάδας των Επιμορφωτών/τριών της Περιφέρειάς και του Νομού της (στελέχη ΚΕΘΙ και ΥΠΕΠΘ) και την Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης Έργου και φέρει την κύρια ευθύνη του συντονισμού των μελών της ΣΕΜ.

Συντονίστρια Εκπαιδευτική Μονάδα αναδεικνύεται εκείνη που:

- 1) αναλαμβάνει την πρωτοβουλία να συγκροτήσει 5μελή, τουλάχιστον, Σύμπραξη Εκπαιδευτικών Μονάδων - μόνη της ή με τη βοήθεια των Επιμορφωτών/τριών της Περιφέρειάς της και της Ομάδας Τεχνικοοικονομικής Στήριξης του Έργου ή
- 2) εκδηλώνει ανάλογο ενδιαφέρον και υποστηρίζεται - δια ψηφοφορίας από την πλειοψηφία των μελών της ΣΕΜ κατά τη συγκρότηση της στην πρώτη φάση υλοποίησης του Επιμορφωτικού Προγράμματος (επιμορφωτικές συναντήσεις) και
- 3) έχει το μεγαλύτερο μαθητικό πληθυσμό.

Σε περίπτωση που δε συμβούν τα ανωτέρω η σύσταση της ΣΕΜ πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί μέχρι και τη δεύτερη Επιμορφωτική Συνάντηση των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν σε κοινό Επιμορφωτικό Πρόγραμμα.

Ο/Η Υπεύθυνος/η Παρεμβατικού Προγράμματος αναλαμβάνει τη διαδικασία συνυπογραφής του **Συμφωνητικού Συνεργασίας των μελών της ΣΕΜ (Έντυπο 3 - Παράρτημα Γ)**. Το σύνολο των εκπαιδευτικών μονάδων-μελών της Σύμπραξης καθορίζει το πλαίσιο της συνεργασίας για την υλοποίηση του Παρεμβατικού Προγράμματος βάσει του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής και τη συνυπογραφή του Συμφωνητικού Συνεργασίας ΣΕΜ.

3.3.3 Κοινό Σχέδιο Υλοποίησης Παρεμβατικών Προγραμμάτων από ΣΕΜ

Οι εκπαιδευτικές μονάδες που συνεργάζονται για την υλοποίηση Παρεμβατικού Προγράμματος και αποτελούν μέλη της Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων (ΣΕΜ) συμφωνούν πριν την υποβολή της Μελέτης Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος για τη/τις θεματική/ές και τη/τις μεθοδολόγους ανάπτυξής του.

Οι εκπαιδευτικοί - εκπρόσωποι των μονάδων-μελών της ΣΕΜ έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν είτε κοινή θεματική είτε κοινή μέθοδο ανάπτυξης και υλοποίησης του Προγράμματος ή και τα δύο μαζί (κοινή θεματική και κοινή μέθοδο).

Παραδείγματος χάρι, οι εκπαιδευτικοί - εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών μονάδων-μελών της ΣΕΜ που επιλέγουν **κοινή θεματική**, λ.χ. «Φύλο και επαγγελματικός προσανατολισμός», μπορούν να αναπτύξουν και να οργανώσουν στα σχολεία ή τις σχολές τους τη συγκεκριμένη θεματική με διαφορετικές μεθόδους (είτε διδακτική παρέμβαση είτε παρεμβατική δραστηριότητα).

Αν επιλέξουν διαφορετικές θεματικές ως αντικείμενο του Παρεμβατικού Προγράμματος υποχρεούνται να ακολουθήσουν **κοινή μέθοδο ανάπτυξής του**, δηλαδή να επιλέξουν ανάμεσα σε διδακτική παρέμβαση ή παρεμβατική δραστηριότητα:

- **Εάν αυτή είναι διδακτική παρέμβαση** εξετάζουν (εντός ωρολογίου προγράμματος) το περιεχόμενο, τη φιλοσοφία, την προσέγγιση και την άποψη, τη γλώσσα, την εικονογράφηση, κ.λπ. των σχολικών εγχειριδίων (επιλέγοντας βιβλία και κεφάλαια), ο καθένας στο μάθημα που διδάσκει, σε σχέση με την προώθηση της Ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση.
- **Εάν αυτή είναι παρεμβατική δραστηριότητα** οργανώνουν είδη δραστηριοτήτων (κυρίως εκτός ωρολογίου προγράμματος) με στόχο την προώθηση της Ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση.

Τέλος, μπορούν επιλέξουν να υλοποιήσουν το Παρεμβατικό Πρόγραμμα με **κοινή θεματική και κοινή μέθοδο ανάπτυξης**.

Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές/τριες διαφορετικών εκπαιδευτικών μονάδων της ΣΕΜ έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε κοινές δράσεις (ενημερωτικές επισκέψεις, διεξαγωγή έρευνας κ.λπ.), εφόσον το αναλυτικό και ωρολόγιο πρόγραμμα και οι συνθήκες που επικρατούν στα σχολεία ή τις σχολές τους το επιτρέπουν.

Σε επίπεδο Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων (ΣΕΜ) οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται για να προετοιμάσουν και να υποβάλουν από κοινού στο ΚΕΘΙ τη *Μελέτη Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος* (Έντυπο 4 - Παράρτημα Γ²), τα *Ημερολόγια Δραστηριοτήτων Παρεμβατικού Προγράμματος*, τη *Συγγραφή της Διδακτικής Παρέμβασης ή την Έκθεση της Παρεμβατικής Δραστηριότητας* (βλ. Παράρτημα Β), το *Υλικό Προβολής και Δημοσιότητας* και την *Έκθεση Εμπειρογνωμοσύνης* για την παρουσίαση του Παρεμβατικού Προγράμματος (Έντυπο 7 - Παράρτημα Γ).

² Για ό,τι αφορά στα αναφερόμενα Έντυπα, βλ. παρακάτω Παράρτημα Γ

Τέλος, εκπαιδευτικοί και μαθητές/τριες συνεργάζονται σε επίπεδο εκπαιδευτικής μονάδας αλλά και όλοι μαζί σε επίπεδο ΣΕΜ για την κοινή εκδήλωση προβολής και δημοσιότητας, που θα πραγματοποιηθεί πριν το τέλος του Παρεμβατικού Προγράμματος και στην οποία θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα από την υλοποίηση του Παρεμβατικού Προγράμματος παράγοντας το σχετικό υλικό.

3.3.4 Αρμοδιότητες Εκπαιδευτικών της ΣΕΜ

Οι Εκπαιδευτικές Μονάδες-μέλη της Σύμπραξης εκπροσωπούνται από εν ενεργεία εκπαιδευτικούς τους. Ορίζονται ως εκπρόσωποι των μελών της Σύμπραξης με απόφαση του Συλλόγου των Διδασκόντων και αποστέλλεται στο ΚΕΘΙ το συγκεκριμένο πρακτικό. Η συμμετοχή τους στο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα της Περιφέρειάς τους αποτελεί προϋπόθεση υλοποίησης Παρεμβατικού Προγράμματος. Στο πλαίσιο της συνεργασίας των μελών της ΣΕΜ αναλαμβάνουν τους εξής ρόλους:

- ❖ α. Υπεύθυνοι/ες Παρεμβατικών Προγραμμάτων.
- ❖ β. Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Παρεμβατικών Προγραμμάτων.
- ❖ γ. Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Παρεμβατικών Προγραμμάτων.

3.3.4.1 Κοινές αρμοδιότητες

Όλοι/ες οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στην υλοποίηση Παρεμβατικού Προγράμματος αναλαμβάνουν:

- ✓ τη συνυπογραφή του Συμφωνητικού Συνεργασίας Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων (Έντυπο 3) για την υλοποίηση Παρεμβατικού Προγράμματος από τους νομίμους εκπροσώπους αυτών (Δ/ντες ή Δ/ντριες) και την υποβολή του στο ΚΕΘΙ σε ένα αντίτυπο (εκτός των υπολοίπων αντιτύπων - ισάριθμων με τα μέλη της Σύμπραξης, προκειμένου να έχουν ένα η κάθε μία),
- ✓ την από κοινού εκπόνηση «Μελέτης Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος» (Έντυπο 4),
- ✓ την εποπτεία της ομάδας των μαθητών/τριών ή σπουδαστών/τριών (της εκπαιδευτικής μονάδας στην οποία διδάσκουν) κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Παρεμβατικού Προγράμματος,
- ✓ την οργάνωση και υλοποίηση των διδακτικών παρεμβάσεων ή των παρεμβατικών δραστηριοτήτων και την εκπόνηση των εξής παραδοτέων:
  - Μελέτες Σχεδιασμού Παρεμβατικών Προγραμμάτων
  - Ημερολόγια δραστηριοτήτων των Παρεμβατικών Προγραμμάτων
  - Συγγραφή παρεμβατικού μαθήματος ή έκθεση παρεμβατικής δραστηριότητας
  - Φύλλα αξιολόγησης διδακτικών παρεμβάσεων ή παρεμβατικών δραστηριοτήτων

- Υλικό Προβολής και Δημοσιότητας των Παρεμβατικών Προγραμμάτων
- ✓ την ενεργό συμμετοχή τους σε όλες τις φάσεις της αξιολόγησης (συμμετοχή σε ομαδικές συζητήσεις, συμπλήρωση ερωτηματολογίων, φύλλων εργασίας) που τους/τις αφορά,
- ✓ τη διοργάνωση εκδήλωσης για διάχυση των αποτελεσμάτων από την υλοποίηση του Παρεμβατικού Προγράμματος στην τοπική κοινωνία σε συνεργασία α) με τους/τις Επιμορφωτές/τριες - Μέντορες τους και β) με τους/τις εκπαιδευόμενους/ες,
- ✓ τη διοργάνωση των εκπαιδευτικών επισκέψεων του συνόλου των εκπαιδευομένων που εντάσσονται στο υλοποιούμενο Παρεμβατικό Πρόγραμμα,
- ✓ την αποστολή **Δελτίων Προϋπολογιστικής και Απολογιστικής Έκθεσης Μετακίνησης** για τις ανάγκες υλοποίησης του Παρεμβατικού Προγράμματος (**Έντυπα 8 και 9**),
- ✓ τη συμπλήρωση των Βεβαιώσεων του Ν.1256/82 (**Έντυπο 10**) και των στοιχείων για την καταβολή της αμοιβής τους (**Έντυπο 11**).

3.3.4.2 Επιμέρους Αρμοδιότητες

α. Οι Υπεύθυνοι/ες Παρεμβατικών Προγραμμάτων

Έχουν την ευθύνη του συντονισμού του Παρεμβατικού Προγράμματος στο οποίο συμμετέχουν και ορίζονται στο σχετικό Συμφωνητικό Συνεργασίας ΣΕΜ.

Εκτός των προαναφερομένων αναλαμβάνουν:

- ✓ το συντονισμό των δράσεων των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στο από κοινού υλοποιούμενο Παρεμβατικό Πρόγραμμα,
- ✓ την ευθύνη συνυπογραφής και την υποβολή του **Συμφωνητικού Συνεργασίας Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων** (**Έντυπο 3**) στο ΚΕΘΙ,
- ✓ τη συγγραφή και την υποβολή της **«Μελέτης Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος»** με τη βοήθεια των Επιμορφωτών/τριών τους καθώς και την τελική υποβολή της σε τρία (3) αντίτυπα στην αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης που έχει συγκροτήσει το ΚΕΘΙ ως Τελικός Δικαιούχος (**Έντυπο 4**),
- ✓ την σύνταξη και αποστολή του **Τριμηνιαίου Δελτίου Παρακολούθησης Υλοποίησης Παρεμβατικού Προγράμματος** - σε συνεργασία με τον/την Αναπληρωτή/τρια Υπεύθυνα/η Παρεμβατικού Προγράμματος (**Έντυπο 6**),

- ✓ τη συγγραφή και την υποβολή της Έκθεσης Εμπειρογνωμοσύνης Παρεμβατικού Προγράμματος (Έντυπο 7).

β. Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Παρεμβατικών Προγραμμάτων

Έχουν την ευθύνη της οικονομικής διαχείρισης του Παρεμβατικού Προγράμματος στο οποίο συμμετέχουν και ορίζονται στο σχετικό Συμφωνητικό Συνεργασίας ΣΕΜ.

Εκτός των προαναφερομένων στην παράγραφο 3.3.4.1 αναλαμβάνουν :

- ✓ την αποστολή των παραστατικών από τις υλοποιούμενες δαπάνες κάθε εκπαιδευτικής μονάδας – μέλους της ΣΕΜ για τις ανάγκες υλοποίησης του Παρεμβατικού Προγράμματος,
- ✓ την αποστολή Μηνιαίων Καταστάσεων Δαπανών (Έντυπο 12),
- ✓ την αποστολή της Έκθεσης Τελικού Οικονομικού Απολογισμού Προγράμματος (Έντυπο 7) και την αποπληρωμή των δαπανών του Παρεμβατικού Προγράμματος,
- ✓ την υποβολή των Εντύπων 10-13.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Όλα τα παραπάνω έντυπα αποστέλλονται στο ΚΕΘί, Χαριλάου Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 10681 ΑΘΗΝΑ, Υπόψη : ΟΜΑΔΑΣ ΤΕΧΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΠΕΑΕΚ II – 4.1.1.α.

γ. Οι Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Παρεμβατικών Προγραμμάτων

Αναλαμβάνουν τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στην Παράγραφο 3.3.4.1: Κοινές Αρμοδιότητες (σσ. 50-51).

Συμμετοχή Εκπαιδευομένων

Οι εκπαιδευόμενοι/ες (μαθητές/τριες και σπουδαστές/τριες) που εμπλέκονται σε Παρεμβατικά Προγράμματα συμμετέχουν στην ανάπτυξη της διδακτικής παρέμβασης ή παρεμβατικής δραστηριότητας με την εποπτεία και τη βοήθεια των συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών.

Οι συνεργαζόμενοι/ες εκπαιδευτικοί φροντίζουν για τη μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή όσο το δυνατό εκπαιδευομένων στο Παρεμβατικό Πρόγραμμα. Ο μικρότερος αριθμός που απαιτείται για την υλοποίηση Παρεμβατικού Προγράμματος είναι τουλάχιστον 15 μαθητές/τριες ανά εκπαιδευτική μονάδα και μπορεί να προέρχονται :

- από ένα ή περισσότερα τμήματα μιας σχολικής μονάδας ,
- από ένα ή περισσότερα τμήματα μίας ή περισσότερων ειδικοτήτων ενός τομέα ή διαφορετικών τομέων σχολίων Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Στις αρμοδιότητές τους εντάσσονται :

- η συμμετοχή τους στις διδακτικές παρεμβάσεις και στις παρεμβατικές δραστηριότητες,
- η πραγματοποίηση σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς τους των εκδηλώσεων προβολής και ενημέρωσης του Παρεμβατικού Προγράμματος,
- η συμμετοχή στην εκπόνηση του σχετικού υλικού προβολής του Παρεμβατικού Προγράμματος,
- η συμμετοχή τους σε επισκέψεις επιμορφωτικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Προγράμματος,
- η συμμετοχή τους σε όποια φάση της Διαρκούς Διαμορφωτικής Αξιολόγησης κριθεί απαραίτητη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 : ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΕΚΠΟΝΟΥΝ/ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΟΥΝ	ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ
1. ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΕΝΤΥΠΟ 2)	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Π.Π 	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π <p>ΠΡΟΣΟΧΗ: Υπογράφεται από τους Νόμιμους/ες Εκπροσώπους των Εκπαιδευτικών Μονάδων</p>
2. ΜΕΛΕΤΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (ΕΝΤΥΠΟ 4)	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Π.Π 	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π
3. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β)	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Π.Π 	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π
4. ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Ή ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α & Β)	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Π.Π 	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π
5. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΥΛΙΚΟΥ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Π.Π 	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π
6. ΦΥΛΛΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ Ή ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α & Β)	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Π.Π 	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π
7. ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (ΕΝΤΥΠΟ 6)	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π 	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π
8. ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (ΕΝΤΥΠΟ 7)	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Π.Π 	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνοι/ες Π.Π

3.3.5 Τελικοί αποδέκτες

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου έχουν σχεδιαστεί:

- η ανάπτυξη **52 Επιμορφωτικών Προγραμμάτων** στα οποία προβλέπεται να συμμετάσχουν έως 7.500 εκπαιδευτικοί και
- η υλοποίηση **700 Παρεμβατικών Προγραμμάτων** στα οποία υπολογίζεται ότι θα συμμετάσχουν 150.000 μαθητές/τριες και σπουδαστές/τριες, συνολικά.

Η ποσοστιαία κατανομή των Προγραμμάτων στους τομείς της εκπαίδευσης υπολογίζεται ότι θα διαμορφωθεί ως εξής :

Γενική Εκπαίδευση	82%
Τεχνική Εκπαίδευση	12%
Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση	6%

Δικαίωμα συμμετοχής στα Προγράμματα αυτά έχουν:

- ☐ τα δημόσια Γυμνάσια και Λύκεια και τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (Τ.Ε.Ε) που υπάγονται στο ΥΠΕΠΘ,
- ☐ οι δημόσιες δομές Αρχικής και Επαγγελματικής Κατάρτισης όπως:
  - τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) του Οργανισμού Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.ΕΕΚ.),
  - τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) του Ο.Α.Ε.Δ
  - οι Σχολές Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ (Τ.Ε.Ε Α' και Β' κύκλου)
  - τα Ι.Ε.Κ του ΟΑΕΔ που υπάγονται στο Υπουργείο Εργασίας,
  - οι Ανώτερες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης ή Σχολές Ξεναγών του Υπουργείου Ανάπτυξης
  - οι Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού και τα Τ.Ε.Ε του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτίας
  - τα Τ.Ε.Ε του Οργανισμού Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Απασχόλησης (Ο.Γ.ΕΕΚ.Α. «Δήμητρα»)
  - τα Τ.Ε.Ε του Υπουργείου Υγείας.

4. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

4.1 ΣΤΑΔΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Η έναρξη της διαδικασίας υλοποίησης Παρεμβατικών Προγραμμάτων προσπαθεί την ενημέρωση της εκπαιδευτικής κοινότητας για το Έργο και τις προϋποθέσεις υλοποίησής του, τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων εκπαιδευτικών στο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα της Περιφέρειάς τους και τη συνυπογραφή του Συμφωνητικού Συνεργασίας Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων για την υλοποίηση Παρεμβατικού Προγράμματος (Έντυπο 3 - Παράρτημα Γ). Τα στάδια αυτά αποτυπώνονται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα και έχουν ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΣΤΑΔΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

1	Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος Εκπαιδευτικών και Εκπαιδευτών για συμμετοχή σε Επιμορφωτικά Προγράμματα με αποστολή Εγκυκλίων στις εκπαιδευτικές μονάδες κάθε νέο σχολικό έτος
2	Ενημέρωση του Συλλόγου των Διδασκόντων των σχολικών μονάδων Β/θμιας Εκπ/σης από τις Διευθύνσεις στις οποίες υπάγονται και τους/τις Διευθυντές/τριες. Ενημέρωση των εκπαιδευτών των Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Λοιπών Φορέων και τους/τις Διευθυντές/τριες των Σχολών.
3	Απόφαση κατά πλειοψηφία και σύνταξη του σχετικού Πρακτικού του Συλλόγου Διδασκόντων των σχολικών μονάδων Β/θμιας Εκπ/σης, όπου ορίζονται οι εκπαιδευτικοί - εκπρόσωποι τους που θα συμμετάσχουν στην υλοποίηση των Παρεμβατικών Προγραμμάτων. Απόφαση κατά πλειοψηφία και σύνταξη του σχετικού Πρακτικού του Συλλόγου των Εκπαιδευτών των Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης ή Απόφαση των αρμοδίων Διευθυντών/τριών.
4	Αποστολή των Αιτήσεων Συμμετοχής σε Επιμορφωτικό Πρόγραμμα (Έντυπο 2) των εκπαιδευτικών που έχουν οριστεί και των ανωτέρω Πρακτικών στο ΚΕΘΙ (Μητρώο Εκπαιδευτικών Μονάδων που συμμετέχουν στην Πράξη).
5	Συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα της Περιφέρειάς τους για την ευαισθητοποίηση τους σε θέματα Ισότητας των φύλων.
6	Συγκρότηση Συμπράξεων Εκπαιδευτικών Μονάδων με την υποστήριξη του ΚΕΘΙ και των Ομάδων Επιμορφωτριών/των και Τεχνικοοικονομικής Στήριξης προ της λήξης της 1 ^{ης} Φάσης Επιμόρφωσης.
7	Αποστολή Συμφωνητικού Συνεργασίας Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων με την ευθύνη της Εκπαιδευτικής Μονάδας που αναλαμβάνει ρόλο Συντονίστριας.

4.1.1 Οι ενέργειες ενημέρωσης της εκπαιδευτικής κοινότητας (Έντυπο 1: Δελτίο Συμμετοχής στην Ημερίδα Ενημέρωσης)

Για τις ανάγκες προβολής και δημοσιοποίησης του υλοποιούμενου Έργου στην εκπαιδευτική κοινότητα το ΚΕΘΙ οργανώνει δεκατρείς (13) ημερίδες ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης στις έδρες των Περιφερειών όλης της χώρας (βλ. σσ. 25-26), στις οποίες καλούνται εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών μονάδων (ένας/μία από κάθε μονάδα). Μετά από Δημόσια Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος με την αποστολή σχετικών Εγκυκλίων που εκδίδονται από τις Αρμόδιες Διευθύνσεις, οι εκπαιδευτικές μονάδες του ΥΠΕΠΘ και των Λοιπών Φορέων που ενδιαφέρονται, μπορούν να δηλώσουν συμμετοχή ενός ή μίας αντιπροσώπου τους στην Ημερίδα Ενημέρωσης - Ευαισθητοποίησης που θα πραγματοποιήσει το ΚΕΘΙ στην Περιφέρεια όπου ανήκουν κατά το σχολικό έτος 2003-04 με την υποβολή του σχετικού εντύπου Δήλωσης Συμμετοχής (Έντυπο 1).

Στη συνέχεια το ΚΕΘΙ θα αποστείλει στις εκπαιδευτικές μονάδες που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον για συμμετοχή στις ημερίδες, τον Οδηγό Εφαρμογής & Διαχείρισης Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων προκειμένου ενημερωθούν εκτενέστερα οι εκπαιδευτικοί για το υλοποιούμενο Έργο.

4.1.2 Εκδήλωση ενδιαφέροντος από τις εκπαιδευτικές μονάδες (Έντυπο 2: Αίτηση Συμμετοχής στο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα)

Η πρόσκληση των εκπαιδευτικών μονάδων για να συμμετάσχουν στην υλοποίηση Παρεμβατικών Προγραμμάτων για την προώθηση της Ισότητας των φύλων γίνεται με την αποστολή ετήσιων Εγκυκλίων που αποστέλλονται με την ευθύνη του ΚΕΘΙ ως Τελικού Δικαιούχου από τις αρμόδιες Διευθύνσεις του ΥΠΕΠΘ (Σ.Ε..Π.Ε.Δ) και των Λοιπών Φορέων.

Παράλληλα, το σχολικό έτος 2003-2004 οι εκπαιδευτικοί που θα έχουν συμμετάσχει στις Ημερίδες Ενημέρωσης του ΚΕΘΙ, εντός δέκα ημερών από την πραγματοποίησή τους, ενημερώνουν τους/τις Διευθυντές/τριές τους και το Σύλλογο Διδασκόντων ή Εκπαιδευτών της εκπαιδευτικής μονάδας στην οποία ανήκουν κατά τη διάρκεια μιας συνέλευσής του. Στη συνάντηση αυτή οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στις ημερίδες παρουσιάζουν στους/στις υπόλοιπους/ες συναδέλφους τους στόχους και το σχέδιο ανάπτυξης των Επιμορφωτικών και των Παρεμβατικών Προγραμμάτων.

Δύο εβδομάδες μετά την ημερομηνία αυτής της ενημέρωσης οι ενδιαφερόμενοι/ες εκπαιδευτικοί υποβάλλουν στο ΚΕΘΙ - μετά από σχετική απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων - Αίτηση Συμμετοχής στο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα της Περιφέρειάς τους (Έντυπο 2) σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή επισυνάπτοντας το σχετικό απόσπασμα πρακτικού του Συλλόγου (βλ. παράγραφος 2.2, σελ. 25).

4.1.3 Έναρξη Επιμορφωτικών Προγραμμάτων

Οι εκπαιδευτικοί που έχουν υποβάλει **Αίτηση Συμμετοχής** (Έντυπο 2) εντάσσονται στο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα της Περιφέρειάς τους *κατά σειρά προτεραιότητας* που καθορίζεται από την *ημερομηνία υποβολής της Αίτησης*. Οι εκπαιδευτικοί χωρίζονται σε ομάδες των δέκα έως είκοσι ατόμων. Το Επιμορφωτικό Πρόγραμμα ξεκινά με την πραγματοποίηση μίας (1) ενημερωτικής και τριών (3) τουλάχιστον επιμορφωτικών συναντήσεων (1^η Φάση Επιμόρφωσης) κάθε ομάδας. Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων οι εκπαιδευτικοί έρχονται σε επαφή με θεματικές της Ισότητας των φύλων μέσω ασκήσεων ευαισθητοποίησης. Επίσης, εφοδιάζονται με τα κατάλληλα εργαλεία διερεύνησης του παράγοντα φύλου στην εκπαίδευση και την ευρύτερη δημόσια ή ιδιωτική ζωή, προκειμένου να διερευνήσουν με τους/τις μαθητές/τριές ή σπουδαστές/τριές τους θέματα Ισότητας των φύλων που τους/τις απασχολούν στις τάξεις τους. Η επιμόρφωσή τους, όπως έχει προαναφερθεί, υλοποιείται σύμφωνα με τις αρχές της μεθόδου *έρευνας – δράσης* και το σύστημα *mentoring* (βλ. παράγραφος, σσ. 25 - 27).

Την ευθύνη της επιμόρφωσης έχουν σε περιφερειακό επίπεδο οι Επιμορφωτές/τριες - Μέντορες του ΚΕΘΙ και σε επίπεδο Νομού οι Επιμορφωτές/τριες - Μέντορες του ΥΠΕΠΘ με την εποπτεία και την παρακολούθηση των μελών της Επιστημονικής Επιτροπής.

4.1.4 Σύσταση Σύμπραξης (Έντυπο 3: Συμφωνητικό Συνεργασίας ΣΕΜ)

Κατά τη δεύτερη Επιμορφωτική Συνάντηση (1^η Φάση Επιμόρφωσης) διαμορφώνονται οι Σύμπραξεις Εκπαιδευτικών Μονάδων (ΣΕΜ) με στόχο την υλοποίηση καινού Παρεμβατικού Προγράμματος (βλ. παράγραφο 3.3.4.2, σελ. 50). Μετά από συναντήσεις των εκπαιδευτικών μεταξύ τους συνυπογράφονται τα **Συμφωνητικά Συνεργασίας Σύμπραξεων Εκπαιδευτικών Μονάδων** (Έντυπο 3) από τους/τις νομίμους εκπροσώπους τους (Διευθυντές-Διευθύντριες), τα οποία υποβάλλονται στο ΚΕΘΙ. Στο Συμφωνητικό ορίζεται το θέμα ή τα θέματα του Προγράμματος, η μέθοδος ή οι μέθοδοι που θα εφαρμοστούν για την υλοποίησή του και τέλος η Εκπαιδευτική Μονάδα που αναλαμβάνει συντονιστικό ρόλο στη Σύμπραξη (Συντονίστρια Εκπαιδευτική Μονάδα) καθώς και τα ονόματα των εκπαιδευτικών της που είναι α) Υπεύθυνος/ή και β) Αναπληρωτής/τρια Υπεύθυνος/ή Παρεμβατικού Προγράμματος (βλ. σελ. 51).

4.2 ΣΤΑΔΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ

Μετά την υποβολή του Συμφωνητικού Συνεργασίας Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων προς το ΚΕΘΙ ακολουθεί η σύνταξη και η υποβολή στο ΚΕΘΙ της **Μελέτης Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος** (**Έντυπο 4 - Παράρτημα Γ**) από τον/την Υπεύθυνο/ή του Παρεμβατικού Προγράμματος σε συνεργασία με όλους/ές τους/τις εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές που συμμετέχουν στη ΣΕΜ και την υποστήριξη των Επιμορφωτών/τριών τους. Η αξιολόγηση της Μελέτης γίνεται από **Επιτροπή Αξιολόγησης** αποτελούμενη από μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής του Έργου και της Διοίκησης του ΚΕΘΙ καθώς και εκπροσώπους του ΥΠΕΠΘ και των Λοιπών Φορέων, όπως αναλύεται στην παράγραφο 4.2.4 (Πίνακας 4, σελ. 61).

Η Επιτροπή, αφού μελετήσει και προτείνει τυχόν τροποποιήσεις των Μελετών Σχεδιασμού Παρεμβατικών Προγραμμάτων που έχουν υποβληθεί σε αυτήν, εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΕΘΙ την ένταξη τους στην υλοποιούμενη Πράξη. Το Δ.Σ. του ΚΕΘΙ με σχετική πράξη - απόφαση εγκρίνει την ένταξή τους στο Έργο. Τέλος, υπογράφεται **Σύμβαση ανάμεσα στο ΚΕΘΙ και τη Συντονίστρια Εκπαιδευτική Μονάδα** (**Έντυπο 5 - Παράρτημα Γ**), στην οποία καθορίζονται οι όροι συνεργασίας ανάμεσα στο ΚΕΘΙ και τη Σύμπραξη Εκπαιδευτικών Μονάδων (βλ. Πίνακας 5, σελ. 63).

4.2.1 Υλοποίηση της έρευνας δράσης

Η μέθοδος της έρευνας - δράσης στοχεύει στην εμπλοκή των εκπαιδευτικών στη διερεύνηση της θεματικής που επιλέγουν ως αντικείμενο της παρέμβασής τους στο σχολείο ή τη σχολή τους. Έτσι, αφού τους δοθούν στην πρώτη συνάντηση τα κατάλληλα ερευνητικά εργαλεία (ενδεικτικά είναι μικρά ερωτηματολόγια, θέματα εκθέσεων, δραστηριότητες μέσα στην τάξη, σειρά ερωτήσεων για συζητήσεις) και το προτεινόμενο επιμορφωτικό υλικό, διενεργούν τις μικρές έρευνες στα σχολεία τους. Στο διάστημα των δύο εβδομάδων που μεσολαβούν ανάμεσα στις επιμορφωτικές συναντήσεις προχωρούν σε ανάλυση των δεδομένων που προκύπτουν από τις έρευνές τους σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες των Επιμορφωτριών/των τους και τα παρουσιάζουν στην επόμενη επιμορφωτική συνάντηση.

4.2.2 Ολοκλήρωση 1^{ης} Φάσης Επιμόρφωσης

Καθ' όλη τη διάρκεια του σταδίου αυτού ζητείται από τους/τις εκπαιδευτικούς να καταγράφουν τις εμπειρίες τους σε **ειδικά φύλλα εργασίας**. Σε κάθε Περιφερειακό Επιμορφωτικό Πρόγραμμα οι πιο αξιόλογες από τις εργασίες των εκπαιδευτικών που εκπονούνται στο πλαίσιο των επιμορφωτικών συναντήσεων συγκεντρώνονται ανά έτος σε ένα **«Τεύχος Επιμορφωτικών Δράσεων»** από τους/τις Επιμορφωτές/τριες - Μέντορες του ΚΕΘΙ σε συνεργασία με τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής και συνιστούν *Παραδοτέα των Επιμορφωτικών Προγραμμάτων*. Στη συγκέντρωση του υλικού αυτού από τις σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας

Εκπαίδευσης διαμεσολαβούν τα στελέχη της Δίνας Σ.Ε.Π.Ε.Δ - Υπεύθυνοι Αγωγής Υγείας και Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων καθώς και Σύμβουλοι Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Στην τελευταία συνάντηση (3η επιμορφωτική συνάντηση) αποφασίζεται το είδος της παρέμβασης που θα υλοποιηθεί και οι εκπαιδευτικοί εισάγονται από τους/τις Επιμορφωτές/τριές τους στο σχεδιασμό ενός κοινού Παρεμβατικού Προγράμματος που θα αναπτύξουν στο πλαίσιο της Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων στην οποία μετέχουν.

4.2.3 Συμπλήρωση και υποβολή Μελέτης Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος (Έντυπο 4)

Μετά το πέρας της 1ης Φάσης Επιμόρφωσης οι εκπαιδευτικοί - εκπρόσωποι των μονάδων στη Σύμπραξη υποβάλλουν τη «Μελέτη Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος» (Έντυπο 4 - Παράρτημα Γ). Η Μελέτη περιλαμβάνει τα στοιχεία των εκπαιδευτικών μονάδων που συμμετέχουν στη Σύμπραξη και των εκπροσώπων τους, τον τίτλο, το περιεχόμενο, τη μέθοδο και τον προϋπολογισμό του Παρεμβατικού Προγράμματος, το οποίο προτείνεται προς ένταξη στο Έργο. Συμπληρώνεται και υποβάλλεται στο ΚΕΘΙ, σε τρία (3) έντυπα αντίγραφα και σε ηλεκτρονική μορφή από τον/την Υπεύθυνο/η του Παρεμβατικού Προγράμματος μετά από τη συλλογή στοιχείων που προσκομίζουν όλοι οι εκπαιδευτικοί της ΣΕΜ σε συνεργασία και με τη σύμφωνη γνώμη τους ως προς το περιεχόμενό της. Συνυπογράφεται από το σύνολο των εκπροσώπων των εκπαιδευτικών μονάδων που συμμετέχουν στη ΣΕΜ. Οι Επιμορφωτές/τριες - Μέντορες α) του ΚΕΘΙ για την Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση, β) του ΚΕΘΙ και του ΥΠΕΠΘ για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση υποστηρίζουν τους/τις εκπαιδευτικούς σε όλη τη διαδικασία συμπλήρωσης και υποβολής της Μελέτης.

4.2.4 Αξιολόγηση της Μελέτης Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος

Ο έλεγχος της πληρότητας κάθε Μελέτης Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος γίνεται από την αρμόδια **Επιτροπή Αξιολόγησης Παρεμβατικών Προγραμμάτων** αποτελούμενη από:

- ✓ μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής του Έργου και της Διοίκησης του ΚΕΘΙ και
- ✓ εκπροσώπους του ΥΠΕΠΘ και των Λοιπών Φορέων,

η οποία ορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. του ΚΕΘΙ. Το ΥΠΕΠΘ και οι λοιποί Φορείς συμμετέχουν στην Επιτροπή ισόδυναμα με τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής του Έργου και της Διοίκησης του ΚΕΘΙ.

Η Επιτροπή αποφασίζει με βάση τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στη Μελέτη: «Φύλο και εκπαιδευτική πραγματικότητα στην Ελλάδα: προωθώντας παρεμβάσεις για την Ισότητα των φύλων στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα» και στον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής & Διαχείρισης Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων του Έργου και με «Εκθέσεις Αξιολόγησης Παρεμβατικών Προγραμμάτων»:

1. εισηγείται στο Δ.Σ. του ΚΕΘΙ την ενίσχυση των εκπαιδευτικών - μελών της Σύμπραξης από τον/την αρμόδιο Επιμορφωτή/τρια της Περιφέρειας ή του Νομού στην οποία υπάγεται, ώστε να συμπληρώσουν, τροποποιήσουν ή να τεκμηριώσουν και να υποβάλουν εκ νέου προς ένταξη τη Μελέτη (**Έντυπο 4**), *εφόσον υπάρχουν παρατηρήσεις ή περιορισμοί στον τρόπο ανάπτυξης του Παρεμβατικού Προγράμματος* (φάση προέγκρισης) ή/και
2. εισηγείται στο Δ.Σ. του ΚΕΘΙ την ένταξη του Παρεμβατικού Προγράμματος στο υλοποιούμενο Έργο (φάση τελικής έγκρισης).

Η Μελέτη Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος, που υποβάλλεται προς ένταξη, πρέπει να πληροί τις παρακάτω προϋποθέσεις:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

1	Συνυπογραφή Συμφωνητικού Συνεργασίας Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων για την υλοποίηση Παρεμβατικού Προγράμματος από τουλάχιστον 5 μέλη -εκπαιδευτικές μονάδες .
2	Συμμετοχή στο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα της Περιφέρειάς τους: του/της Υπεύθυνο/ης και του/της Αναπληρωτή/τριας Υπεύθυνο/ης Παρεμβατικού Προγράμματος και των Συνεργαζόμενων Εκπαιδευτικών που εκπροσωπούν τις εκπαιδευτικές μονάδες στη Σύμπραξη.
4	Περιγραφή των στόχων, της μεθόδου και της θεματικής του Παρεμβατικού Προγράμματος
5	Συνάφεια των στόχων και των δράσεων του Παρεμβατικού Προγράμματος με την προώθηση των ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση για τους/τις εκπαιδευόμενους (μαθητές-μαθήτριες και σπουδαστές-σπουδάστριες).
6	Ενεργός συμμετοχή των εκπαιδευόμενων στη διαδικασία υλοποίησης της διδακτικής παρέμβασης ή της παρεμβατικής δραστηριότητας.
7	Αξιοποίηση των στρατηγικών της διδακτικής διδακτικών της έρευνας δράσης και της μεθόδου σχεδίου δράσης (project).
8	Εμπλοκή, άμεση ή έμμεση γονέων και κοινωνικών φορέων ή/και οργανώσεων στην υλοποίηση του Παρεμβατικού Προγράμματος.

4.2.5 Ένταξη του Παρεμβατικού Προγράμματος στην Πράξη (Έντυπο 5: Σύμβαση Συντονίστριας Εκπαιδευτικής Μονάδας - ΚΕΘΙ)

Μετά από εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης Παρεμβατικών Προγραμμάτων δια των σχετικών Εκθέσεων Αξιολόγησης, το Δ.Σ. του ΚΕΘΙ εκδίδει με σχετική Πράξη την Τελική Απόφαση Ένταξης του Παρεμβατικού Προγράμματος και ακολουθεί η έκδοση κάθε άλλου τυπικού εγγράφου από τους εμπλεκόμενους φορείς, οι οποίοι περιγράφονται στην παράγραφο 3.3.5 (σελ. 55). Μετά την απόφαση ένταξης συνυπογράφεται Σύμβαση μεταξύ της Συντονίστριας Εκπαιδευτικής Μονάδας και του ΚΕΘΙ (Έντυπο 5 - Παράρτημα Γ).

Ο Ετήσιος Πίνακας των εγκεκριμένων Παρεμβατικών Προγραμμάτων κοινοποιείται επισήμως από το Δ.Σ. του ΚΕΘΙ στην Ιστοσελίδα του ΚΕΘΙ και όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Τα Παρεμβατικά Προγράμματα που πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξης υλοποιούνται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που υποβάλλεται, με τη συμμετοχή των συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών της ΣΕΜ, την εποπτεία της Ομάδας των Επιμορφωτών/τριών, και τέλος, με τη βοήθεια της Ομάδας Τεχνικο-οικονομικής Στήριξης του Έργου. Η ημερομηνία λήξης των Παρεμβατικών Προγραμμάτων δεν πρέπει να υπερβαίνει την 30η Ιουνίου κάθε σχολικού έτους, συμπεριλαμβανομένων των εκδηλώσεων προβολής και δημοσιότητας των Παρεμβατικών Προγραμμάτων και της υποβολής των παραδοτέων των εκπαιδευτικών.

Σε περίπτωση που σε κάποιο Νομό έχουν υποβληθεί λιγότερα προγράμματα από τον προκαθορισμένο μέγιστο αριθμό η Επιστημονική Επιτροπή θα ανακατανέμει τα προγράμματα σε επίπεδο Περιφέρειας αυξάνοντάς τα με τέτοιο τρόπο, ώστε να καλυφθεί ο μέγιστος συνολικός αριθμός που έχει επιλεγεί να χρηματοδοτηθεί.

Η συνεργασία των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευομένων θα γίνεται σε ώρες εντός αναλυτικού και ωρολογίου προγράμματος στην περίπτωση των διδακτικών παρεμβάσεων. Στην περίπτωση των παρεμβατικών δραστηριοτήτων η ανωτέρω συνεργασία θα γίνεται σε οποιοδήποτε διαθέσιμο χώρο του σχολείου εκτός αναλυτικού και ωρολογίου προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΣΤΑΔΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ &
ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ

1	Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος Εκπαιδευτικών για συμμετοχή σε Επιμορφωτικά Προγράμματα με αποστολή Εγκυκλίων στις εκπαιδευτικές μονάδες κάθε νέο σχολικό έτος. Ημερίδες προβολής και ενημέρωσης των εκπαιδευτικών το 2003-04.
2	Ενημέρωση του Συλλόγου των Διδασκόντων των εκπαιδευτικών μονάδων από τη Διεύθυνση ή/και τους/τις εκπαιδευτικούς που θα συμμετάσχουν στις ημερίδες του ΚΕΘΙ για το σχολικό έτος 2003-2004.
3	Σύνταξη Πρακτικού του Συλλόγου Διδασκόντων όπου ορίζονται οι εκπαιδευτικοί - εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών μονάδων που θα συμμετάσχουν στα Επιμορφωτικά και Παρεμβατικά Προγράμματα.
4	Αποστολή Αιτήσεων Συμμετοχής στα Επιμορφωτικά Προγράμματα και του Πρακτικού του Συλλόγου των Διδασκόντων ή Εκπαιδευτών στο ΚΕΘΙ (Μητρώο Εκπαιδευτικών Μονάδων που συμμετέχουν στο Έργο).
5	Συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα της Περιφέρειάς τους με στόχο την ευαισθητοποίησή τους σε θέματα Ισότητας των φύλων και την επιμόρφωσή τους στις μεθόδους «έρευνα δράσης» και «σχέδιο δράσης».
6	Σύσταση Συμπράξεων Εκπαιδευτικών Μονάδων με την υποστήριξη του ΚΕΘΙ κατά τη 2 ^η Επιμορφωτική Συνάντηση.
7	Αποστολή Συμφωνητικού Συνεργασίας Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων με την ευθύνη της Εκπαιδευτικής Μονάδας που αναλαμβάνει ρόλο Συντονίστριας.
8	Εκπόνηση και υποβολή στο ΚΕΘΙ των «Μελετών Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος» μετά την ολοκλήρωση της 1 ^{ης} Φάσης Επιμόρφωσης (βλ. παράγραφος 3.2).
9	Αξιολόγηση των «Μελετών Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος» από την Αρμόδια Επιτροπή και σύνταξη Εκθέσεων Αξιολόγησης Παρεμβατικών Προγραμμάτων (φάση προέγκρισης και τελικής έγκρισης).
10	Εγκριτική Απόφαση του Δ.Σ του ΚΕΘΙ για την ένταξη των Παρεμβατικών Προγραμμάτων στο υλοποιούμενο Έργο και έκδοση των σχετικών εγγράφων από τους εμπλεκόμενους φορείς.
11	Σύναψη Σύμβασης μεταξύ της Συντονίστριας Εκπαιδευτικής Μονάδας του Παρεμβατικού Προγράμματος και του ΚΕΘΙ.
12	Υλοποίηση των εγκεκριμένων Παρεμβατικών Προγραμμάτων.

4.3 ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι εκπαιδευτικοί, αφού επιλέξουν το θέμα της παρέμβασής τους και ενημερωθούν για την υπάρχουσα βιβλιογραφία, ακολουθούν τα παρακάτω στάδια υλοποίησης παρεμβατικού προγράμματος:

α. Διδακτική Παρέμβαση (Παράρτημα Α)

- ☛ Μελέτη σχετικής βιβλιογραφίας.
- ☛ Σύνταξη Ημερολογίου Διδακτικής Παρέμβασης.
  - ☛ Σχεδιασμός της διδακτικής παρέμβασης.
  - ☛ Εισαγωγή του προβληματισμού για την Ισότητα των φύλων στους/στις μαθητές/τριες (προετοιμασία της τάξης).
  - ☛ Καταγραφή των εντυπώσεων των εκπαιδευτικών για την αρχική αντίδραση των μαθητών/τριών.
- ☛ Διδασκαλία.
- ☛ Αντιδράσεις των μαθητών/τριών - Συζήτηση.
- ☛ Καταγραφή της διδακτικής παρέμβασης.
- ☛ Οργάνωση Εκδήλωσης Προβολής Παρεμβατικού Προγράμματος.
- ☛ Σύνταξη έκθεσης παρουσίασης του παρεμβατικού προγράμματος.

β. Παρεμβατική Δραστηριότητα (Παράρτημα Β)

- ☛ Μελέτη σχετικής βιβλιογραφίας.
- ☛ Σύνταξη Ημερολογίου Παρεμβατικής Δραστηριότητας.
  - ☛ Σχεδιασμός της παρεμβατικής δραστηριότητας.
  - ☛ Εισαγωγή του προβληματισμού για την Ισότητα των φύλων στους/στις μαθητές/τριες (Προετοιμασία των μαθητών/τριών).
- ☛ Καταγραφή των εντυπώσεων εκπαιδευτικών για τις αντιδράσεις των μαθητών/τριών.
- ☛ Οργάνωση Εκδήλωσης Προβολής Παρεμβατικού Προγράμματος.
- ☛ Σύνταξη έκθεσης παρουσίασης του παρεμβατικού προγράμματος.

4.3.1 Υλοποίηση παρεμβάσεων από τις εκπαιδευτικές μονάδες

α. Διδακτικές παρεμβάσεις

Οι εκπαιδευτικοί, αφού ενημερωθούν και πληροφορηθούν για το περιεχόμενο, τους στόχους και τη διαδικασία υλοποίησης των διδακτικών παρεμβάσεων, επιλέγουν τις θεματικές που θα διαμορφώσουν με τη μορφή παρέμβασης σε συγκεκριμένα μαθήματα.

Η φάση του **σχεδιασμού και της υλοποίησης μιας διδακτικής παρέμβασης - μαθήματος** με επίκεντρο το φύλο μπορεί να ακολουθεί τα παρακάτω στάδια:

- ✎ **«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ»** (βλ. Παράρτημα Α, σελ. 105): οι εκπαιδευτικοί καταγράφουν τη φάση κατά την οποία επιχειρούν την εισαγωγή στις σχολικές τάξεις του προβληματισμού για την Ισότητα των φύλων μέσω διδακτικής παρέμβασης - μαθήματος με επίκεντρο τη συγκεκριμένη σπικί στα εξής έντυπα:
  - ✎ **ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1.1: «Σχεδιασμός Διδακτικής Παρέμβασης»** (Παράρτημα Α, σελ. 91): για τη φάση αυτή μπορούν σχετικά να μελετήσουν τη βιβλιογραφία που προτείνεται, να συγκεντρώσουν το δικό τους υλικό (όπως στο Παράρτημα Α, σελ. 114 – 115) και συμβουλευτούν το υπόδειγμα διδακτικής παρέμβασης (Παράρτημα Α, σελ. 116 – 126).
  - ✎ **ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1.2 : «Προετοιμασία της τάξης»** (βλ. Παράρτημα Α, σελ. 92): στη φάση αυτή προετοιμάζουν την τάξη τους χρησιμοποιώντας τις οδηγίες που δίδονται στο Παράρτημα.
  - ✎ **ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1.3 : «Καταγραφή Εντυπώσεων του/της εκπαιδευτικού»** (βλ. Παράρτημα Α, σελ. 93 - 94): καταγράφουν τις εντυπώσεις τους από την πρώτη επαφή των εκπαιδευομένων (μαθητών – μαθητριών και σπουδαστών - σπουδαστριών) με το θέμα της Ισότητας των φύλων.

Κατά την υλοποίηση της διδακτικής παρέμβασης - μαθήματος, η αποκτηθείσα εμπειρία καταγράφεται στο:

- ✎ **ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2.1: «Υλοποίηση Διδακτικής Παρέμβασης»** (Παράρτημα Α, σελ. 95 -96), προκειμένου οι εκπαιδευτικοί να έχουν τη δυνατότητα να επεξεργαστούν τις αντιδράσεις των μαθητών/τριών, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της εφαρμογής, ώστε να χρησιμοποιήσουν αυτή την εμπειρία σε επόμενο μάθημα.

Η συγγραφή της Διδακτικής Παρέμβασης γίνεται από όλους/ες τους/τις εκπαιδευτικούς που υλοποιούν μια τέτοιου είδους παρέμβαση και υποβάλλεται σε **έντυπη και ηλεκτρονική μορφή** στους/τις Επιμορφωτές/τριες του ΚΕΘΙ. (Από τους/τις εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης υποβάλλεται μέσω των Επιμορφωτών/τριών - Στελεχών του ΥΠΕΠΘ).

β. Παρεμβατικές δραστηριότητες

Οι εκπαιδευτικοί, αφού ενημερωθούν και πληροφορηθούν για το περιεχόμενο, τους στόχους και τη διαδικασία υλοποίησης των παρεμβατικών δραστηριοτήτων, επιλέγουν τα είδη των δραστηριοτήτων που θα αναπτύξουν. Οι εκπαιδευτικοί επιλέγουν ένα θέμα που ενδιαφέρει και αφορά τους μαθητές και τις μαθήτριες με τους/τις οποίους/ές θα υλοποιηθεί η παρέμβαση. Αφού αναγνώσουν τις ανάγκες και τα βιώματα των μαθητών/τριών, μπορούν να προσδιορίσουν την καταλληλότερη μεθοδολογία υλοποίησης της παρεμβατικής δραστηριότητας.

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση μιας παρεμβατικής δραστηριότητας με επίκεντρο το φύλο ξεκινά με τον εντοπισμό και τη συγκεκριμενοποίηση από τους/τις εκπαιδευτικούς του θέματος που απασχολεί τους/τις μαθητές/τριες. Εν συνεχεία συντάσσουν τα ακόλουθα:

- ✦ **ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α: «Σχέδια Παρεμβατικών Δραστηριοτήτων»** (βλ. Παράρτημα Β, σσ. 127-135): οι εκπαιδευτικοί μπορούν να μελετήσουν την υπάρχουσα βιβλιογραφία, να συμβουλευτούν τα σχέδια και τα ολοκληρωμένα «Υποδείγματα Παρεμβατικών Δραστηριοτήτων» (βλέπε Παράρτημα Β, σσ. 137-140) που υπάρχουν και να σχεδιάσουν τις δικές τους παρεμβατικές δραστηριότητες καταγράφοντας τη φιλοσοφία τους και τους στόχους τους.

- ✦ **ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Β : «Ημερολόγιο Παρεμβατικής Δραστηριότητας»** (βλ. Παράρτημα Β, σσ. 142 – 144). Η καταγραφή της εμπειρίας αυτής γίνεται και με τη μορφή ημερολογίου, προκειμένου να μπορούν οι εκπαιδευτικοί να επεξεργασθούν τις αντιδράσεις των μαθητών/τριών, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της εφαρμογής, έτσι ώστε να αξιοποιήσουν αυτή την εμπειρία σε επόμενο μάθημα.

Η καταγραφή της Παρεμβατικής Δραστηριότητας σε «**Ημερολόγια Δραστηριότητας**» γίνεται συλλογικά από όλους/ες τους/τις συνεργαζόμενους/ες εκπαιδευτικούς της Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων που υλοποιεί Παρεμβατικό Πρόγραμμα (Πίνακας 2: παραδοτέο 2).

- ✦ **«Έκθεση της Παρεμβατικής Δραστηριότητας»** σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (βλ. Πίνακας 2: παραδοτέο 3) συντάσσεται μετά το πέρας της παρεμβατικής δραστηριότητας.

4.3.2 Αξιολόγηση Παρεμβάσεων από τους/τις εκπαιδευτικούς

α. Αξιολόγηση διδακτικών παρεμβάσεων

Στη φάση αυτή αξιολογείται η συμμετοχή των μαθητών/τριών, ο βαθμός ικανοποίησής τους από την παρέμβαση και η ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν με κριτική διάθεση θέματα σχετικά με την Ισότητα και τις σχέσεις των φύλων.

Οι εκπαιδευτικοί δίδουν και ζητούν από τους/τις μαθητές/τριες να συμπληρώσουν ερωτηματολόγιο, **ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2.2: «Αξιολόγηση της διδακτικής παρέμβασης - μαθήματος»** - Παράρτημα Α, σελ. 97 - 99). Η επεξεργασία του ερωτηματολογίου τους παρέχει ενδιαφέρουσες πληροφορίες για τη στάση των μαθητών/τριών τόσο ως προς τη συγκεκριμένη θεματική όσο και προς τον τρόπο διδασκαλίας.

β. Αξιολόγηση παρεμβατικών δραστηριοτήτων

Ως προς τις παρεμβατικές δραστηριότητες αξιολογείται επίσης η συμμετοχή των μαθητών/τριών, ο βαθμός ικανοποίησής τους από τη δραστηριότητα και η ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν με κριτική διάθεση θέματα που αφορούν στις σχέσεις των φύλων. Οι εκπαιδευτικοί δίδουν και ζητούν από τους/τις μαθητές/τριες να συμπληρώσουν ερωτηματολόγιο - Φύλλα Αξιολόγησης Παρεμβατικής Δραστηριότητας (βλ Παράρτημα Β: «Υποδείγματα Παρεμβατικών Δραστηριοτήτων» - **ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Γ: «Αξιολόγηση παρεμβατικής δραστηριότητας»** σσ. 145-147). Η επεξεργασία των ερωτηματολογίων τους παρέχει ενδιαφέρουσες πληροφορίες για τη στάση των μαθητών/τριών τόσο ως προς τη συγκεκριμένη θεματική όσο και προς τον τρόπο διδασκαλίας.

4.3.3 Υλοποίηση της 2^{ης} Φάσης Επιμόρφωσης

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης παρεμβατικών προγραμμάτων η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών συνεχίζεται και ολοκληρώνεται μέσα από τα Παρεμβατικά Προγράμματα που θα αναπτύξουν στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας με συναντήσεις που έχουν με τους Επιμορφωτές/τριές τους. Οι συναντήσεις αυτές - στη διάρκεια της παρέμβασης - ταυτίζεται με τη 2^η φάση επιμόρφωσής τους. Οι Επιμορφωτές/τριες - Μέντορες ενδυναμώνουν το γνωστικό επίπεδο των εκπαιδευτικών υποδεικνύοντας τη σχετική με το θέμα του Προγράμματος βιβλιογραφία και υποστηρίζοντας τους εκπαιδευτικούς κατά τη ενημέρωση - συμπλήρωση των ημερολογίων διδακτικής παρέμβασης ή παρεμβατικής δραστηριότητας (σχεδιασμός των παρεμβάσεών τους, καταγραφή των εντυπώσεων και των αντιδράσεων των μαθητών).

Οι συναντήσεις των εκπαιδευτικών γίνονται στα σχολεία ή τις σχολές τους όπου οι Επιμορφωτές/τριες - Μέντορες τους/τις επισκέπτονται για να παρακολουθήσουν την πορεία της υλοποίησης των Παρεμβατικών Προγραμμάτων και να βοηθήσουν τους/τις εκπαιδευτικούς στη σύνταξη της Έκθεσης - Παρουσίασης των

αποτελεσμάτων των Παρεμβατικών Προγραμμάτων. Ο αριθμός των επιμορφωτικών συναντήσεων ή των επισκέψεων των Επιμορφωτών/τριών στις εκπαιδευτικές μονάδες ποικίλει ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν και ρυθμίζεται σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς.

4.3.4 Δράσεις προβολής του Παρεμβατικού Προγράμματος

Πριν την ολοκλήρωση του Παρεμβατικού Προγράμματος οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές/τριες προετοιμάζουν τις δράσεις προβολής και δημοσιοποίησης για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της συνεργασίας εκπαιδευτικών και εκπαιδευμένων κατά την υλοποίηση του Παρεμβατικού Προγράμματος. Στόχος των δράσεων είναι η ενεργοποίηση των γονέων και η ευαισθητοποίηση της ευρύτερης τοπικής κοινωνίας σε θέματα Ισότητας των δυο φύλων. Οι δράσεις μπορούν να περιλαμβάνουν εκδηλώσεις που οργανώνονται είτε σε χώρο των σχολείων - σχολών που συμμετέχουν στη ΣΕΜ είτε σε χώρο που ανήκει στην τοπική αυτοδιοίκηση, σε συλλόγους ή οργανώσεις ή σε ενδεδειγμένο για την εκδήλωση χώρο.

Την οργάνωση εκδηλώσεων αναλαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευόμενοι που εντάσσονται στη ΣΕΜ με εθελοντική συμμετοχή των γονέων/κηδεμόνων και φορέων της τοπικής κοινωνίας (τοπική αυτοδιοίκηση, συλλόγους, οργανισμούς, ενώσεις) ή άλλων φυσικών προσώπων.

Οι δράσεις για την προβολή του Παρεμβατικού Προγράμματος υλοποιούνται με βάση το Εγχειρίδιο Προβολής και Δημοσιότητας και με την υποστήριξη των Επιμορφωτών/τριών και της Ομάδας Τεχνικο-οικονομικής Στήριξης του ΚΕΘΙ.

4.3.5 Δημιουργία υλικού προβολής

Το υλικό προβολής και δημοσιότητας των Παρεμβατικών Προγραμμάτων θα χρησιμοποιηθεί για την ενημέρωση της ευρύτερης τοπικής κοινωνίας αλλά και για την άμεση καταγραφή και διάδοση των αποτελεσμάτων των Παρεμβατικών Προγραμμάτων.

Για τις ανάγκες των εκδηλώσεων οι εκπαιδευτικοί σε συνεργασία με τους μαθητές και τις μαθήτριες σχεδιάζουν υλικά ενημέρωσης και προβολής του Παρεμβατικού Προγράμματος, όπως ενημερωτικό φυλλάδιο, αφίσα, πρόσκληση, βιντεοταινία, cd-rom κλπ.

4.3.6 Συμπλήρωση και υποβολή Τριμηνιαίο Δελτίο Παρακολούθησης Υλοποίησης Παρεμβατικού Προγράμματος

Συμπληρώνεται από τον/την Υπεύθυνο/η Παρεμβατικού Προγράμματος. Αποτελεί την τριμηνιαία έκθεση φυσικής προόδου δραστηριοτήτων, κρίσιμων σημείων του Προγράμματος, αποστέλλεται δε στο ΚΕΘΙ, σε έντυπη και σε

ηλεκτρονική μορφή μέσω e-mail, μετά τη συμπλήρωση ενός τριμήνου από την υπογραφή της σύμβασης με το ΚΕΘΙ. Περιλαμβάνει:

Α. Γενικά Στοιχεία του Παρεμβατικού Προγράμματος.

Β. Τριμηνιαίο Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης δράσεων του λήγοντος τριμήνου, όπου αναφέρεται σε κάθε πεδίο η μονάδα ή οι μονάδες που τις υλοποίησαν. Επίσης, χρονικές αποκλίσεις σε σύγκριση με την υποβληθείσα Μελέτη Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος και προβλήματα που παρουσιάστηκαν, στα οποία και οφείλονται οι αποκλίσεις αυτές.

Γ. Ποσοτικά Στοιχεία Προόδου του Προγράμματος, δηλαδή αριθμό και φύλο εκπαιδευτικών και εκπαιδευομένων που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα το λήγον τρίμηνο, ώρες απασχόλησης των εκπαιδευτικών κατά το ίδιο διάστημα και τέλος εκπαιδευτικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για την υλοποίηση του Προγράμματος.

Δ. Το προγραμματισμό του Προγράμματος για το επόμενο Τρίμηνο και τις προϋποθέσεις για την τήρηση του χρονοδιαγράμματος.

Ε. Σχόλια και παρατηρήσεις του/της Συντάκτη - Συντάκτριας του Τριμηνιαίου Δελτίου.

4.3.7 Συμπλήρωση και υποβολή της Έκθεσης Εμπειρογνωμοσύνης Παρεμβατικού Προγράμματος (Έντυπο 7)

Η ετήσια Έκθεση Εμπειρογνωμοσύνης συμπληρώνεται από τον/την Υπεύθυνο/η του Παρεμβατικού Προγράμματος σε συνεργασία με τους/τις συνεργαζόμενους/ες εκπαιδευτικούς της Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων. Περιλαμβάνει τις δράσεις που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια μιας σχολικής χρονιάς στο πλαίσιο ενός Προγράμματος.

Συγκεκριμένα στην Έκθεση Εμπειρογνωμοσύνης Παρεμβατικού Προγράμματος (Έντυπο 7) αναγράφονται ο τίτλος του Παρεμβατικού Προγράμματος και τα στοιχεία της Συντονίστριας Εκπαιδευτικής μονάδας. Αναπτύσσονται οι δραστηριότητες του Παρεμβατικού Προγράμματος ανά μήνα και εκπαιδευτική μονάδα και τα θετικά και αρνητικά στοιχεία της παρέμβασης. Παρουσιάζονται, επίσης, το χρονοδιάγραμμα, η μέθοδος, οι στόχοι, τα αποτελέσματα και τέλος οι αντιδράσεις των μαθητών/τριών κατά την υλοποίηση της παρέμβασης.

4.3.8 Υποβολή Εντύπων

Οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να προμηθευτούν τα ειδικά έντυπα από τον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής και Διαχείρισης από την ιστοσελίδα του ΚΕΘΙ και του ΥΠΕΠΘ, <http://www.kethi.gr>, <http://www.ypepth.gr>

Επίσης, πληροφορίες δίνονται στο ΚΕΘΙ:

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ (ΚΕΘΙ)

Χαριλάου Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου - 106 80 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 210 3898 000, FAX. 210 3898 079, e-mail: ereaeek@kethi.gr

Υπόψη: Ομάδας Τεχνικο-οικονομικής Στήριξης του Έργου

4.4 ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Προβλέπονται τρία (3) στάδια εφαρμογής της διαμορφωτικής αξιολόγησης.

- ✓ Προκαταρκτική φάση: Προσέγγιση των εκπαιδευτικών πριν την εφαρμογή της επιμόρφωσης.
- ✓ Ενδιάμεσες φάσεις (2): σταδιακός έλεγχος των αποτελεσμάτων του προγράμματος (εφαρμογή πριν την επιμόρφωση και μετά την υλοποίηση των παρεμβατικών προγραμμάτων).
- ✓ Τελική αξιολόγηση.

Αναλυτικά το περιεχόμενο των ανωτέρω φάσεων έχει ως εξής:

1. Προκαταρκτική φάση: Προσέγγιση των εκπαιδευτικών πριν την εφαρμογή της επιμόρφωσης

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στο υλοποιούμενο Έργο απαντούν σε γραπτά ερωτηματολόγια και λαμβάνουν μέρος σε ομαδικές συζητήσεις, έτσι ώστε να καταγραφούν:

- οι απόψεις και στάσεις τους όσον αφορά το θέμα της Ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση,
- η τοποθέτησή τους απέναντι στην προβληματική των σχέσεων των φύλων και των δυνατοτήτων παρέμβασης που έχει ο/η εκπαιδευτικός,
- ο προβληματισμός τους για την επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη του/της εκπαιδευτικού στο πλαίσιο του ισχύοντος εκπαιδευτικού συστήματος και για το ρόλο της επιμόρφωσης.

2. Ενδιάμεσες φάσεις: σταδιακός έλεγχος των αποτελεσμάτων του προγράμματος

Η κάθε φάση του προγράμματος αξιολογείται χωριστά (επιμόρφωση, υλοποίηση παρεμβατικού προγράμματος).

Οι εκπαιδευτικοί απαντούν σε ερωτήσεις και συγκεντρώνουν σε ημερολόγια τη δραστηριότητά τους, η οποία καταγράφεται και αναλύεται, έτσι ώστε να διαπιστωθεί ο βαθμός της ευαισθητοποίησής τους, οι γνώσεις τους και η ικανότητα να χρησιμοποιήσουν τις δεξιότητες και τις γνώσεις τους με στόχο τις αλλαγές στην εκπαιδευτική διαδικασία (διδασκαλία, ευαισθητοποίηση μαθητών/τριών κλπ).

Οι εκπαιδευόμενοι που παίρνουν μέρος στη δεύτερη φάση (υλοποίηση παρεμβατικού προγράμματος) απαντούν σε ειδικά ερωτηματολόγια που θα αφορούν στην αξιολόγηση των δραστηριοτήτων, στις οποίες πήραν μέρος στο πλαίσιο της διδακτικής παρέμβασης ή της παρεμβατικής δραστηριότητας.

3. Φάση τελικής αξιολόγησης

Κατά τη φάση της τελικής αξιολόγησης γίνεται προσπάθεια να διαπιστωθούν τα εξής:

- η διαμόρφωση ενός ευρύτερου προβληματισμού για την Ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση εκ μέρους των ευαισθητοποιημένων εκπαιδευτικών,
- η ικανότητα των εκπαιδευτικών να ανιχνεύουν και να ερευνούν την ανισότητα στο εκπαιδευτικό σύστημα,

- η δυνατότητά τους να παρεμβαίνουν στο εκπαιδευτικό σύστημα,
- η ικανοποίησή τους από το πρόγραμμα στο οποίο συμμετείχαν,
- η εκπλήρωση των στόχων που τέθηκαν από την αρχή.

Οι εκπαιδευτικοί

- απαντούν σε ερωτηματολόγια και φύλλα εργασίας,
- παίρνουν μέρος σε ομαδικές συζητήσεις,
- καλούνται να γράψουν την εμπειρία τους με τη μορφή επιστημονικού άρθρου.

Το Σύστημα Αξιολόγησης έχει σχεδιαστεί και εκπονηθεί στους εμπειρογνώμονες - μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής και εφαρμόζεται σε συνεργασία με βοηθούς τους και Επιμορφωτές και Επιμορφώτριες του Έργου.

4.5 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΤΗΣΙΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Α/Α ΔΡΑΣΕΙΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
1	ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ											
2	ΗΜΕΡΙΔΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ											
3	ΕΝΑΡΞΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ - 1 ^η ΦΑΣΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ: ΕΡΕΥΝΑ ΔΡΑΣΗΣ											
4	ΔΗΜΟΥΡΤΙΑ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ											
5	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ - ΥΠΟΒΟΛΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ											
6	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΕΝΤΑΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ											
7	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ - 2 ^η ΦΑΣΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ											
8	ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ											
9	ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΕΚΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ											
10	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΥΨΙΣ ΚΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ											
11	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ											
12	ΔΗΜΟΥΡΤΙΑ - ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ											
13	ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΡΙΩΝ/ΩΝ											
14	ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑ ΓΕΙΟΦΕΡΕΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ											

ΚΕΒΙ - ΕΠΕΑΕΚ II : «ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ»

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Στα θέματα που αφορούν τη διαχείριση των Παρεμβατικών Προγραμμάτων του Έργου «Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την προώθηση της Ισότητας των φύλων» που υλοποιεί το ΚΕΘΙ (ΕΠΕΑΕΚ II) ισχύει η εθνική και κοινοτική νομοθεσία καθώς και οι διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας. Πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια, ώστε να τηρείται το νομότυπο των φορολογικών στοιχείων και των παραστατικών δαπανών.

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται πρέπει να έχουν άμεση σχέση με το αντικείμενο που χρηματοδοτείται και να είναι απόλυτα διακριτές καθώς επίσης, να πληρούν τους κανόνες επιλεξιμότητας σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1260/1999 του Συμβουλίου και τον Κανονισμό (ΕΚ) 1685/2000 της Επιτροπής. Επισημαίνεται ότι οι δαπάνες θα σφραγίζονται με τα στοιχεία του Έργου. Στη συνέχεια εξειδικεύονται τα παραπάνω και παρατίθενται οδηγίες που πρέπει να εφαρμοστούν υποχρεωτικά.

Υπενθυμίζεται ότι ανάδοχοι των Παρεμβατικών Προγραμμάτων μπορούν να είναι:

□ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ
- ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΣΠΕΡΙΝΑ & ΗΜΕΡΗΣΙΑ
- ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ & ΛΥΚΕΙΑ
- ΕΙΔ. ΑΓΩΓΗΣ ΓΥΜΝΑΣΙΑ & ΛΥΚΕΙΑ
- ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ & ΛΥΚΕΙΑ
- ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ ΕΣΠΕΡΙΝΑ & ΗΜΕΡΗΣΙΑ
- ΜΕΙΟΝΟΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ & ΛΥΚΕΙΑ
- ΜΟΥΣΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ & ΛΥΚΕΙΑ
- ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ & ΛΥΚΕΙΑ

□ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- ΤΕΕ/ΣΕΚ/ΣΕ Α' & Β' ΚΥΚΛΟΥ
- ΤΕΕ ΕΣΠΕΡΙΝΟ
- ΤΕΕ ΗΜΕΡΗΣΙΟ

□ ΔΟΜΕΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

- ΙΕΚ του Ο.ΕΕΚ και του Ο.Α.Ε.Δ
- ΤΕΕ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ Ο.Α.Ε.Δ Α' & Β' ΚΥΚΛΟΥ
- ΤΕΕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ - ΠΡΟΝΟΙΑΣ
- ΤΕΕ Ο.Γ.ΕΕΚ.Α ΔΗΜΗΤΡΙΑ
- ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ
- ΣΧΟΛΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ &
- ΣΧΟΛΕΣ ΞΕΝΑΓΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
- ΑΚΑΔΗΜΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ (Υ.Ε.Ν)

2. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

2.1 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Η οικονομική στήριξη για την ανάπτυξη των έργων σκοπεύει στην κάλυψη των παρακάτω κατηγοριών επιλέξιμων δαπανών:

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΑΠΑΝΗΣ
61.00	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	Αμοιβές φυσικών προσώπων (εκπαιδευτικών και λοιπών συνεργατών) με δελτίο παραχής υπηρεσιών.
61.01	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	Αμοιβές των εκπαιδευτικών του προγράμματος (Υπευθύνου και Αναπληρωτή Υπευθύνου) και κάθε μέλους του έργου (σύμπραξης) που προσφέρει έργο πέραν του ωραρίου και της θεσμοθετημένης εργασίας του.
64.00	ΕΞΟΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	Έξοδα κινήσεως (καύσιμα, διόδια) μεταφορικών μέσων, έξοδα μεταφοράς υλικών αγαθών αγορών με μεταφορικά μέσα τρίτων.
64.01	ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ	Έξοδα ταξιδιών εσωτερικού αποκλειστικά για τις δραστηριότητες των προγραμμάτων και με συγκεκριμένη αιτιολογία-τεκμηρίωση.
64.07	ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ	Προμήθεια έντυπου υλικού και γραφικής ύλης, δισκετών, CDs, αναλωσίμων υλικών, φωτοτυπικών μηχανημάτων καθώς και έντυπου ή ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού.
64.07.90	ΑΓΟΡΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	Βιβλία σχετικά με τα θέματα Ισότητας των δύο φύλων.
64.02	ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	Έξοδα εκδηλώσεων, φιλοξενίας, διαμονής και διατροφής, διάφορα έξοδα διαφήμισης και προβολής. Αφορούν αποκλειστικά δράσεις δημοσιότητας των σχολικών μονάδων για προβολή των Παρεμβατικών Προγραμμάτων.

2.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

2.2.1 Κωδικοί 61.00, 61.01

2.2.1.1 Αμοιβή των Συνεργαζόμενων Εκπαιδευτικών

Κάθε εκπαιδευτικός που συμμετέχει στην υλοποίηση Παρεμβατικού Προγράμματος αμείβεται για το έργο που παρέχει, το οποίο περιγράφεται αναλυτικά στον Οδηγό Εφαρμογής και Διαχείρισης (Παράγραφος 3.3.4, σσ. 50 - 53).

Το ακριβές ύψος της αμοιβής καθορίζεται σε **1.000 €** εφάπαξ μετά τη λήξη του Προγράμματος. Η εξόφληση του ποσού αυτού γίνεται με δίγραμμη επιταγή στο όνομα των δικαιούχων, αφού παρακρατηθεί ο προβλεπόμενος από τη νομοθεσία φόρος. Καταβάλλεται στους δικαιούχους απευθείας από το ΚΕΘΙ με την προσκόμιση των παρακάτω:

- 1) **Παραδοτέα:** Ημερολόγια Δραστηριοτήτων Παρεμβατικού Προγράμματος, Συγγραφή Διδακτικής Παρέμβασης ή Παρεμβατικής Δραστηριότητας, Υλικό Προβολής και Δημοσιότητας Παρεμβατικού Προγράμματος, Φύλλα Αξιολόγησης Παρεμβατικών Προγραμμάτων.
- 2) **Πράξη του ΠΥΣΔΕ** για τη χορήγηση άδειας άσκησης έργου, εκτός των υποχρεώσεών τους, με αμοιβή.
- 3) **Βεβαίωση του Ν. 1256/82** υπογεγραμμένη από την Υπηρεσία και με σφραγίδα (**Έντυπο 10**).
- 4) **Πλήρη στοιχεία** (Δ/ση με ΤΚ, ΑΦΜ, Δ Ο Υ) (**Έντυπο 11**).

Η απόδοση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. του παρακρατηθέντος φόρου γίνεται από το ΚΕΘΙ.

2.2.1.2 Αμοιβή Υπεύθυνων & Αναπληρωτών/τριών Υπεύθυνων Παρεμβατικού Προγράμματος

Η αμοιβή των Υπευθύνων για κάθε έργο ορίζεται σε **1.200 €** εφάπαξ μετά τη λήξη του Προγράμματος. Η εξόφληση του ποσού αυτού θα γίνεται με δίγραμμη επιταγή στο όνομα των δικαιούχων, αφού παρακρατηθεί ο προβλεπόμενος από τη νομοθεσία φόρος.

Έργο των Υπευθύνων και Αναπληρωτών/τριών Υπευθύνων Παρεμβατικού Προγράμματος είναι:

- η συνυπογραφή του **Συμφωνητικού Συνεργασίας Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων** (**Έντυπο 2**) για την υλοποίηση Παρεμβατικού Προγράμματος από τους εκπαιδευτικούς - εκπροσώπους αυτών και η υποβολή του στο ΚΕΘΙ,
- η εκπόνηση και σύνταξη της **«Μελέτης Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος»** (**Έντυπο 4**) σε συνεργασία με τους/τις υπόλοιπους/ες εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν στη Σύμπραξη και με τη βοήθεια των Επιμορφωτών/τριών τους καθώς και την τελική υποβολή της στο ΚΕΘΙ,
- ο συντονισμός των δράσεων των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στο από κοινού υλοποιούμενο Παρεμβατικό Πρόγραμμα,

- η ευθύνη της Συγγραφής των Διδακτικών Παρεμβάσεων ή/και Εκθέσεων των Παρεμβατικών Δραστηριοτήτων,
- η οργάνωση της εκδήλωσης προβολής και δημοσιοποίησης του Παρεμβατικού Προγράμματος στην τοπική κοινότητα σε συνεργασία με τους/τις Επιμορφωτές/τριες - Μέντορες,
- η σύνταξη και υποβολή της Έκθεσης Εμπειρογνωμοσύνης (Έντυπο 7) για την παρουσίαση του Παρεμβατικού Προγράμματος σε συνεργασία με τους/τις άλλους/ες συνεργαζόμενους/ες εκπαιδευτικούς (έντυπη και ηλεκτρονική μορφή) στο ΚΕΘΙ,
- η ενεργός συμμετοχή σε όλες τις φάσεις της αξιολόγησης (συμμετοχή σε ομαδικές συζητήσεις, συμπλήρωση ερωτηματολογίων, φύλλων εργασίας) και η υποβολή των Φύλλων Αξιολόγησης Παρεμβατικών Προγραμμάτων,
- η αποστολή των παραστατικών από τις υλοποιούμενες δαπάνες κάθε εκπαιδευτικής μονάδας – μέλους της Σύμπραξης για τις ανάγκες υλοποίησης του Παρεμβατικού Προγράμματος στο ΚΕΘΙ,
- η αποστολή Τελικού Οικονομικού Απολογισμού Προγράμματος (Έντυπο 13) και η αποπληρωμή των δαπανών του Παρεμβατικού Προγράμματος.

Η ανωτέρω αμοιβή έχει παρακράτηση φόρου 20% και καταβάλλεται στους δικαιούχους καθηγητές με την προσκόμιση των παρακάτω:

- 1) «Έκθεση Εμπειρογνωμοσύνης Παρεμβατικού Προγράμματος», καθώς και «Τελικός Οικονομικός Απολογισμός Παρεμβατικού Προγράμματος» (Έντυπα 6 και 13).
- 2) «Τριμηνιαίο Δελτίο Παρακολούθησης Υλοποίησης Παρεμβατικού Προγράμματος» (Έντυπο 6).
- 3) Πράξη του ΠΥΣΔΕ για τη χορήγηση άδειας άσκησης έργου, εκτός των υποχρεώσεών τους, με αμοιβή.
- 4) Βεβαίωση του Ν. 1256/82 υπογεγραμμένη από την Υπηρεσία και με σφραγίδα (Έντυπο 10).
- 5) Πλήρη στοιχεία (Δ/ση με ΤΚ, ΑΦΜ, Δ Ο Υ) (Έντυπο 11).

Η απόδοση στην αρμόδια Δ Ο Υ του παρακρατηθέντος φόρου γίνεται από το ΚΕΘΙ.

2.2.1.3 Αμοιβή Εισηγητών/τριών Επιμορφωτικών Προγραμμάτων και Ημερίδων Ενημέρωσης των Εκπαιδευτικών

Ο ορισμός και η αμοιβή των εισηγητών/τριών στα Επιμορφωτικά Προγράμματα κάθε Περιφέρειας καθώς και στις ημερίδες - εκδηλώσεις ενημέρωσης των εκπαιδευτικών γίνονται με απόφαση του Αρμόδιου Οργάνου του ΚΕΘΙ και έχει ως εξής:

- Μέχρι 60 € ανά ώρα κατάρτισης για τους κατόχους μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών.
- Μέχρι 35 € ανά ώρα κατάρτισης για τους κατόχους πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Στις αμοιβές αυτές συμπεριλαμβάνεται ο φόρος που αποδίδεται από το ΚΕΘΙ και στους/τις ενδιαφερόμενους/ες καταβάλλεται το καθαρό πληρωτέο.

Σε όλες τις αμοιβές εισηγητών γίνεται παρακράτηση φόρου 20%.

Επισημαίνεται ότι οι δαπάνες για τις αμοιβές εισηγητών/τριών πρέπει να παρουσιάζονται αναλυτικά σύμφωνα με τον αριθμό ωρών και το κόστος ανά ώρα και εισηγητή.

Στην περίπτωση αυτή πρέπει να υπάρχουν:

- 1) Πλήρη στοιχεία τους (Δ/ση με ΤΚ, ΑΦΜ, Δ Ο Υ) (Έντυπο 11).
- 2) Τα βιογραφικά των εισηγητών.
- 3) Δελτίο Επιμορφωτικών Δράσεων Εξωτερικών Εισηγητών (Έντυπο 14).
- 4) Δελτία παρουσίας επιμορφούμενων εκπαιδευτών (Έντυπο 15).
- 5) Τιμολόγια ή Δελτία Παροχής Υπηρεσιών σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία για τους ελεύθερους επαγγελματίες.
- 6) Βεβαίωση του Ν. 1256/82 (Έντυπο 10) για τους Δημοσίους Υπαλλήλους συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη από την Υπηρεσία τους.
- 7) Απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης και συμπληρωμένη υπεύθυνα δήλωση του Ν. 1599/86 που θα αναγράφει ότι: «στερούμαι δελτίου παροχής υπηρεσιών και είμαι ασφαλισμένος στ.....».
- 8) Το νόμιμο παραστατικό της χώρας τους για τους εισηγητές εξωτερικού για τους λοιπούς (μη δημοσίους υπαλλήλους που δε διαθέτουν δελτίο παροχής υπηρεσιών).

2.2.2 Κωδικός Εξόδων 64.00 και 64.01

Εισαγωγή: Οι μετακινήσεις και οι συνεπακόλουθες δαπάνες αφορούν:

- 1) τους/τις Υπευθύνους/ες και τους/τις Αναπληρωτές/τριες Υπευθύνους/ες Παρεμβατικών Προγραμμάτων,
- 2) τους Συνεργαζόμενους Εκπαιδευτικούς,
- 3) τους εισηγητές/τριες των Επιμορφωτικών Προγραμμάτων.

Το αντίτιμο των εισιτηρίων συγκοινωνιακών μέσων (οικονομική θέση) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφόσον η μετακίνηση απολογείται και τεκμηριώνεται λεπτομερώς, ο δε υπολογισμός γίνεται αναλυτικά για το καθένα από αυτά. Θα πρέπει να αναφέρεται το μέσο μεταφοράς (ίδιο μέσο, υπεραστικές-αστικές συγκοινωνίες, τρένο, πλοίο, αεροπλάνο) και ο υπολογισμός να γίνεται αναλυτικά για το καθένα από αυτά. Επισημαίνεται ότι για τις μετακινήσεις πρέπει εκτός της νόμιμης απόδειξης πώλησης του/της εκδότη/πρακτορείου να υποβάλλονται και τα **πρωτότυπα αποκόμματα των εισιτηρίων**.

Για τις μετακινήσεις με ίδιο μέσο (ΙΧ), η αποζημίωση υπολογίζεται με βάση τα διανυθέντα χιλιόμετρα επί 0,12 Ευρώ (περίπου 40 δρχ.) ανά χλμ. Η χιλιομετρική απόσταση αποδεικνύεται με την προσκόμιση σχετικής Βεβαίωσης από τη Δ/νση Μεταφορών της οικείας Νομαρχίας. Στις μετακινήσεις με ίδιο μέσο σε οδικές αρτηρίες που υπάρχουν διόδια τίθεται απαραίτητη προϋπόθεση και η προσκόμιση των αποδείξεων διοδίων.

Δαπάνες εισιτηρίων, διαμονής και διατροφής υπολογίζονται με βάση τα ισχύοντα στο Δημόσιο (Ν. 2685/1999 και ΚΥΑ 2/21858/0022/11.04.2001) και αποδεικνύονται με τα σχετικά παραστατικά. Καταγράφονται δε αναλυτικά σε Δελτία α) Προϋπολογιστικής Έκθεσης Μετακίνησης και β) Απολογιστικής Έκθεσης Μετακίνησης (Έντυπα 8 & 9).

Για κάθε μετακίνηση των Υπευθύνων και Αναπληρωτών/τριών Υπευθύνων απαιτείται απόφαση της αρμόδιας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης ή του κατά τόπους Γραφείου ΤΕΕ ή Γραφείου Εκπαιδευτικών θεμάτων ΤΕΕ της Δ/νσης Εκπαίδευσης ή της αρμόδιας Διεύθυνσης για τους φορείς πλην του ΥΠΕΠΘ. Για όλα τα υπόλοιπα μέλη απαιτείται η έγκριση της Συντονίστριας του Έργου.

2.2.3 Κωδικοί εξόδων 64.07, 64.07.90, 64.02

Περιλαμβάνονται δαπάνες προετοιμασίας και ανάπτυξης των Προγραμμάτων κατά τη φάση της υλοποίησης του Παρεμβατικού Προγράμματος. Στην κατηγορία αυτή είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται εκτυπώσεις με ηλεκτρονικά ή άλλα μέσα, δικαιώματα χρήσης λογισμικού, προμήθεια έντυπου υλικού (χαρτιά, τετράδια κλπ.) γραφικής ύλης, δισκετών, CDs, αναλώσιμων υλικών φωτοτυπικών μηχανημάτων, εκπαιδευτικού υλικού (συμπεριλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού), ανταλλακτικά, δαπάνες επικοινωνίας (ταχυδρομικά τέλη και μόνον αυτά που αφορούν στην Πράξη και τεκμηριώνονται με παραστατικά και όχι

δαπάνες τηλεπικοινωνιών) και τέλος δαπάνες για ενέργειες προβολής και δημοσιότητας όπως: ενημερωτικό φυλλάδιο, αφίσα, πρόσκληση, βιντεοταινία, cd-rom κ.λπ.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ

3.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ανώτατο ποσό χρηματοδότησης κάθε εκπαιδευτικής μονάδας - μέλους Σύμπραξης για τις δαπάνες υλοποίησης των Παρεμβατικών Προγραμμάτων είναι 4.300 €, εφόσον είναι Συντονίστρια Εκπαιδευτική Μονάδα, και 3.900 €, εφόσον είναι απλό μέλος της Σύμπραξης.

Υπέρβαση των ως άνω χρηματοδοτήσεων επιτρέπεται μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μετά από αιτιολογημένη πρόταση των Υπευθύνων του Παρεμβατικού Προγράμματος και ύστερα από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΕΘΙ, κατόπιν ειδικής εισήγησης της Επιστημονικής Επιτροπής και της Ομάδας Τεχνικο-οικονομικής Στήριξης του Έργου.

Για κάθε δαπάνη οποιουδήποτε ποσού απαιτείται τιμολόγιο πώλησης ή τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών βεωρημένα ή αντίστοιχο παραστατικό. Κάθε τιμολόγιο στην περιγραφή ή στον τόπο προορισμού θα πρέπει να αναφέρει **σ α φ ώ ς** την εκπαιδευτική μονάδα και τον τίτλο του Παρεμβατικού Προγράμματος που θα πραγματοποιηθεί. Τα παραστατικά πώλησης, εάν δεν είναι τιμολόγια - δελτία αποστολής, θα πρέπει να συνοδεύονται από τα δελτία αποστολής.

Αποδείξεις ταμειακής μηχανής και απλές πρόχειρες αποδείξεις ή ακριβή αντίγραφα αποδείξεων δε θα γίνουν δεκτά *ανεξαρτήτως ποσού*.

Κατό την προμήθεια με τιμολόγια κάθε είδους αγαθών ή παροχή υπηρεσιών γίνεται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 του Ν. 2198/1994 με συντελεστή ως ακολούθως:

Α) ποσοστό 1% στα τιμολόγια πώλησης υγρών καυσίμων,

Β) ποσοστό 4% στα τιμολόγια πώλησης αγαθών και

Γ) ποσοστό 8% στα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών.

Η παρακράτηση θα γίνεται επί της καθαρής αξίας των τιμολογίων, δηλαδή επί της αξίας που απομένει μετά την αφαίρεση του ΦΠΑ. Η παρακράτηση αυτή διενεργείται από τον υπόλογο - Αναπληρωτή/τρια Υπεύθυνα/ή Παρεμβατικού Προγράμματος, κατά το χρόνο της καταβολής (πληρωμής) της αξίας των αγαθών ή των υπηρεσιών.

Η απόδοση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. των παρακρατηθέντων φόρων γίνεται από το ΚΕΘΙ, το οποίο και θα αποστέλλει στον προμηθευτή βεβαίωση παρακράτησης. Εξαιρούνται από την παρακράτηση φόρου τα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών που η καθαρή τους αξία δεν υπερβαίνει το ποσό των 146,74 €.

Επισημαίνεται ότι η αγορά εξοπλισμού δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη.

Όλα τα τιμολόγια-παραστατικά θα εκδίδονται στην επωνυμία:

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Ν.Π.Ι.Δ.

Μουσαίου 2 – 105 55 ΑΘΗΝΑ

Α.Φ.Μ: 090206864

Δ Ο Υ: Ε' ΑΘΗΝΩΝ

Οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες μπορούν να θεωρηθούν ως επιλέξιμες μόνον εάν έχουν άμεση σχέση με τις εγκριθείσες δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα αποκλειστικά εντός των χρονικών ορίων της περιόδου της Σύμβασης που συνάπτει η Συντονίστρια Εκπαιδευτική Μονάδα με το ΚΕΘΙ με Εγκεκριμένη τη Μελέτη Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος (εφεξής θα ονομάζεται Παρεμβατικό Πρόγραμμα). Επίσης, οι δαπάνες πρέπει να είναι απόλυτα διακριτές και να πληρούν τους κανόνες επιλεξιμότητας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1260/1999 του Συμβουλίου και τον κανονισμό (ΕΚ) 1685/2000 της Επιτροπής.

Τονίζεται ότι το ύψος των δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης του προϋπολογισμού του Παρεμβατικού Προγράμματος δεν μπορεί να τροποποιηθεί και πρέπει να τηρηθεί αυστηρά. Περιορισμένη μετακίνηση ποσού από κατηγορία σε κατηγορία μπορεί να γίνει εντός του Πρωτοβάθμιου Λογαριασμού, ύστερα από πλήρη και λεπτομερή αιτιολόγηση και έγκρισή της από τον Υπεύθυνο ή/και Αναπληρωτή Υπεύθυνο Παρεμβατικού Προγράμματος και το αρμόδιο μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής ή τον αρμόδιο Επιμορφωτή/τρια του Προγράμματος.

Η υπέρβαση του προϋπολογισθέντος και εγκριθέντος συνολικού ποσού δε θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη και δε θα χρηματοδοτείται.

3.2 ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης του Έργου αποστέλλει δύο πρωτότυπες συμβάσεις με συνημμένο το εγκεκριμένο Παρεμβατικό Πρόγραμμα προς υπογραφή στη Συντονίστρια Εκπαιδευτική Μονάδα, τις οποίες, αφού υπογράψουν ο/η Υπεύθυνος/η και ο/η Αναπληρωτής/τρια Υπεύθυνος/η Παρεμβατικού Προγράμματος και συνυπογράψει ο/η Διευθυντής/ντρια της Εκπαιδευτικής Μονάδας, υποχρεούται να επιστρέψει στο ΚΕΘΙ (Χαριλάου Τρικούπη 51 & Βαλτεταίου, 106 80 Αθήνα, υπόψη «Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης Έργου ΚΕΘΙ-ΕΠΕΑΕΚ II», τηλ. 210 – 3898 000, Fax 210 – 3898 079) για υπογραφή από το Νόμιμο Εκπρόσωπο του φορέα. Κατόπιν, το ένα αντίγραφο επιστρέφεται από το ΚΕΘΙ στη Συντονίστρια Εκπαιδευτική Μονάδα.

Η χρηματοδότηση πραγματοποιείται ως εξής:

- 1) Με την υπογραφή του Σύμβασης της Συντονίστριας Εκπαιδευτικής Μονάδας με το ΚΕΘΙ προκαταβάλλεται το 25% των προβλεπόμενων δαπανών.
- 2) Με την πρόοδο της υλοποίησης και την τεκμηρίωση των εξοφλημένων δαπανών με βάση τις υποβληθείσες **Μηνιαίες Καταστάσεις Εξοφλημένων Δαπανών** (Έντυπο 12³) καταβάλλεται ποσό που αντιστοιχεί σε εξοφλημένες και δεσμευμένες δαπάνες υλοποίησης (πιστώσεις).
- 3) Η εξόφληση πραγματοποιείται με την ολοκλήρωση της κατάθεσης των προβλεπόμενων παραδοτέων του Προγράμματος που είναι η «**Έκθεση Εμπειρογνωμοσύνης Παρεμβατικού Προγράμματος**» (Έντυπο 7) από τον/την Υπεύθυνο/η Παρεμβατικού Προγράμματος και ο «**Τελικός Οικονομικός Απολογισμός του Προγράμματος**» (Έντυπο 13) από τον/την Αναπληρωτή/τρια Υπεύθυνο/η Παρεμβατικού Προγράμματος.

Σε περίπτωση που το ποσό της προκαταβολής δεν καλύπτεται με παραστατικά, μετά την υποβολή των ανωτέρω δύο Εντύπων (7 & 13), ο/η Αναπληρωτής/τρια Υπεύθυνος/η Παρεμβατικού Προγράμματος υποχρεούται να επιστρέψει στο ΚΕΘΙ τη διαφορά που προκύπτει.

Όλες οι δαπάνες πρέπει να αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Παρεμβατικό Πρόγραμμα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης. Σημειώνεται ότι το ΚΕΘΙ θα πραγματοποιεί Οικονομικό Απολογισμό Προγράμματος στο τμήμα που αφορά στις αμοιβές με πρωτοβάθμιο κωδικό 61.

Για οποιαδήποτε διευκρίνιση που αφορά οικονομικής φύσεως θέματα οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να επικοινωνούν με την **Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης του Έργου ΚΕΘΙ – ΕΠΕΑΕΚ II** μέσω e-mail: flionti@kethi.gr ή/και με fax : 210 3311 779.

Η χρηματοδότηση κάθε Παρεμβατικού Προγράμματος γίνεται από το ΚΕΘΙ με την αποστολή δέγματος τραπεζικής επιταγής στο όνομα του/της δικαιούχου - Αναπληρωτή/τριας Υπεύθυνου Παρεμβατικού Προγράμματος ή κατάθεση σε Έντοκο Τραπεζικό Λογαριασμό, ο οποίος ανοίγεται με επιμέλεια του/της ανωτέρω στο όνομα του/της ιδιου/ιδίας και του/της Διευθυντή/ντριας της Εκπαιδευτικής Μονάδας ως Νομίμου

³ Όλα τα Έντυπα περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Γ του Οδηγού

Εκπαιδευτικού της, σε Τράπεζα που υποδεικνύει το ΚΕΘΙ. Επισημαίνεται ότι υπεύθυνοι/ες για τον Τελικό Οικονομικό Απολογισμό του Προγράμματος είναι ο/η Διευθυντής/ντρια και ο/η Αναπληρωτής/ντρια Υπεύθυνος/η της Σύμπραξης. Έτσι, στο τέλος του Παρεμβατικού Προγράμματος (μετά την κατάθεση της αποπληρωμής) οι δικαιούχοι υποχρεούνται να επιστρέψουν το βιβλιάριο μηδενισμένο, με κατατεθειμένους όλους τους τόκους που προκύπτουν στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί για το συγκεκριμένο Έργο. Η απόδειξη κατάθεσης αναγράφει τα ονόματα των δικαιούχων και της εκπαιδευτικής μονάδας όπου ανήκουν και υποβάλλεται μαζί με το βιβλιάριο στην Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης του ΚΕΘΙ (Μουσειού 2 105 55 Αθήνα, τηλ. 3311 685, fax. 210 3311 779).

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

4.1 ΤΗΡΗΣΗ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Την τήρηση των παραστατικών και όλων των απαιτούμενων εγγράφων με στόχο τη διαχείριση των Προγραμμάτων που αναλαμβάνουν οι εκπαιδευτικές μονάδες - μέλη Σύμπραξης (ΣΕΜ) έχουν ως αρμοδιότητα οι Υπεύθυνοι/ες και οι Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι των Παρεμβατικών Προγραμμάτων.

Ο/η «Υπεύθυνος/ή και Αναπληρωτής/τρια Υπεύθυνος Παρεμβατικού Προγράμματος» είναι οι εκπαιδευτικοί που συμπληρώνουν και υπογράφουν τη **Μελέτη Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος** για την Ένταξη του στο υλοποιούμενο Έργο (**Έντυπο 4**).

Στις υποχρεώσεις των Υπευθύνων και Αναπληρωτών/τριών Υπευθύνων Παρεμβατικού Προγράμματος για τη διαχείρισή του περιλαμβάνεται η σχολαστική τήρηση των οδηγιών διαχείρισης σύμφωνα με τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων τους, όπως περιγράφονται στον **Οδηγό Εφαρμογής Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων**:

1. Στο τέλος κάθε μήνα και *το αργότερο μέσα στο πρώτο 5ήμερο του επόμενου*, ο/η Αναπληρωτής/τρια Υπεύθυνος/ή Παρεμβατικού Προγράμματος υποχρεούται να συμπληρώνει «**Μηνιαία Κατάσταση Εξοφλημένων Δαπανών**» του μήνα (**Έντυπο 12**) και να την αποστέλλει, μαζί με όλα τα πρωτότυπα παραστατικά, στην Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης Έργου ΚΕΘΙ – ΕΠΕΑΕΚ II, Χαριλάου Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ, τηλ. 210 – 3898 000, fax 210 – 3898 079.
2. Ο/Η Υπεύθυνος/ή και Αναπληρωτής/τρια Υπεύθυνος/ή Παρεμβατικού Προγράμματος υποχρεούνται να αποστέλλουν «**Τριμηνιαία Δελτίο Παρακολούθησης Υλοποίησης Παρεμβατικού Προγράμματος**» (**Έντυπο 6**) στην Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης ΚΕΘΙ – ΕΠΕΑΕΚ II, Χαριλάου Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ, τηλ. 210 – 3898000, fax 210 – 3898 079, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή στην ηλεκτρονική διεύθυνση: epaeek@kethi.gr καθώς και ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την απρόσκοπτη υλοποίηση του Προγράμματος.

Ο/Η Υπεύθυνος/ή και Αναπληρωτής/τρια Υπεύθυνος/ή Παρεμβατικού Προγράμματος πρέπει να συνεργάζονται, με τριτότους Επιμορφωτριες/τες - Μέντορες της περιοχής τους, την Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης, καθώς επίσης και με την Επιστημονική Επιτροπή του Έργου, με στόχο την καλύτερη υλοποίηση του Προγράμματος. Πρέπει να απευθύνονται σε αυτές/ούς για οποιοδήποτε πρόβλημα προκύψει κατά την υλοποίησή του. Οι Επιμορφωτριες/τες - Μέντορες, καθώς και εκπρόσωποι της Ομάδας Τεχνικοοικονομικής Στήριξης ή της Επιστημονικής Επιτροπής είναι δυνατόν να επισκεφθούν για έλεγχο τον Υπεύθυνο κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Προγράμματος. Ο έλεγχος ενός Προγράμματος συνίσταται στον παιδαγωγικό, τεχνικό και οικονομικό έλεγχο και τη διαδικασία ανάπτυξης του σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις. Εάν, μετά από έλεγχο, διαπιστωθεί ότι αδικαιολόγητα δεν υλοποιείται - εξελίσσεται κάποιο εγκεκριμένο Πρόγραμμα ή

υπάρχουν σοβαρές παραλείψεις, τούτο ακυρώνεται (απεντάσσεται) και απαιτείται η επιστροφή της προκαταβολής.

3. Μετά την ολοκλήρωση του Παρεμβατικού Προγράμματος ο/η Υπεύθυνος/η Παρεμβατικού Προγράμματος υποχρεούται να συντάξει την «**Έκθεση Εμπειρογνωμοσύνης Παρεμβατικού Προγράμματος**» (Έντυπο 7), και ο/η Αναπληρωτής/τρια Υπεύθυνος/η Παρεμβατικού Προγράμματος τον «**Τελικό Οικονομικό Απολογισμό Προγράμματος**» (Έντυπο 13) σε τρία αντίτυπα και να τα αποστείλουν στο ΚΕΘΙ – Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης, Χαριλάου Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ, τηλ. 210 – 3898000, fax 210 – 3898 079.

Εφιστάται η προσοχή στην τήρηση των αναφερομένων προθεσμιών που είναι δεσμευτικές για τη συνέχιση του Παρεμβατικού Προγράμματος.

Ο/Η Υπεύθυνος/η και Αναπληρωτής/τρια Υπεύθυνος/η υποχρεούνται να τηρούν τους Κανόνες Δημοσιότητας σύμφωνα με τον αριθ. 1159/2000 Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και να παραλάβουν από το ΚΕΘΙ το λογότυπο που αφορά σε όλα τα έργα του ΕΠΕΑΕΚ II. Υποχρεούνται να ενσωματώσουν το λογότυπο σε κάθε παραδοτέο έργο και να το χρησιμοποιούν σε κάθε δραστηριότητα που υλοποιείται στο πλαίσιο του Παρεμβατικού Προγράμματος. Τα σχετικά λογότυπα είναι δυνατόν να προμηθευτούν οι εμπλεκόμενοι και από την ιστοσελίδα του ΥΠΕΠΘ: www.epaeaek.gr.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΕΚΠΟΝΟΥΝ/ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΟΥΝ	ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ
1. ΔΕΛΤΙΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ (ΕΝΤΥΠΑ 8 & 9)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υπεύθυνοι/ες Π.Π ▪ Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π ▪ Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Π.Π 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υπεύθυνοι/ες Π.Π ▪ Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π ▪ Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Π.Π
2. ΒΕΒΑΙΩΣΗ Ν. 1256/82 (ΕΝΤΥΠΟ 10)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υπεύθυνοι/ες Π.Π ▪ Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π ▪ Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Π.Π 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π
3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΜΟΙΒΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ, ΑΝ. ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ (ΕΝΤΥΠΟ 11)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υπεύθυνοι/ες Π.Π ▪ Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π ▪ Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Π.Π 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π
4. ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΟΦΛΗΜΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ (ΕΝΤΥΠΟ 12)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π
5. ΤΕΛΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (ΕΝΤΥΠΟ 13)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υπεύθυνοι/ες Π.Π ▪ Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π ▪ Συνεργαζόμενοι/ες Εκπαιδευτικοί Π.Π 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Π.Π

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΕΚΠΟΝΟΥΝ/ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΟΥΝ	ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ
6. ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΞΟΤΕΡΙΚΩΝ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ (ΕΝΤΥΠΟ 14)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Επιμορφωτές/τριες 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Επιμορφωτές/τριες
7. ΔΕΛΤΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ (ΕΝΤΥΠΟ 15)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Επιμορφωτές/τριες 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Επιμορφωτές/τριες

4.2 ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΝΤΥΠΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Με βάση τις υποχρεώσεις και την τήρηση παραστατικών που οφείλουν οι Υπεύθυνοι/ες και Αναπληρωτές/τριες Υπεύθυνοι/ες Παρεμβατικών Προγραμμάτων να εφαρμόζουν κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους δημιουργήθηκαν τα έντυπα που παρουσιάζονται στις επόμενες σελίδες. Στόχος είναι η έγκαιρη αποστολή στο ΚΕΘΙ εκ μέρους των προαναφερόμενων των εντύπων - δελτίων, ώστε να επιτυγχάνεται η άρτια υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου, η οποία συνεπάγεται και την απρόσκοπτη πραγματοποίηση των προβλεπόμενων από τη «Μελέτη Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος» δαπανών (**Έντυπο 4**).

Τα Έντυπα 14 -15 τηρούνται από τους/τις Επιμορφωτές/τριες του Έργου και αφορούν στη συμμετοχή εξωτερικών εισηγητών/τριών στα Επιμορφωτικά Προγράμματα.

4.2.1 Έντυπα Οικονομικής Διαχείρισης Παρεμβατικών Προγραμμάτων

α. Έντυπο 8: Δελτίο προϋπολογιστικής δαπάνης μετακίνησης

Συμπληρώνεται από κάθε εκπαιδευτικό - εκπρόσωπο Εκπαιδευτικής Μονάδας - Μέλους της Σύμπραξης που υλοποιεί κοινό Παρεμβατικό Πρόγραμμα, προκειμένου να εγκριθούν οι δαπάνες μετακίνησης ή μεταφοράς του για τις ανάγκες υλοποίησης του Προγράμματος, και αποστέλλεται στο ΚΕΘΙ.

β. Έντυπο 9: Δελτίο - Έκθεση απολογιστικής δαπάνης μετακίνησης

Συμπληρώνεται από κάθε εκπαιδευτικό - εκπρόσωπο Εκπαιδευτικής Μονάδας - Μέλους της Σύμπραξης που υλοποιεί κοινό Παρεμβατικό Πρόγραμμα, προκειμένου να του/της κατατεθούν έξοδα μετακίνησης ή μεταφοράς του/της που πραγματοποίησε για τις ανάγκες υλοποίησης του Προγράμματος, η οποία έχει εγκριθεί με το ανάλογο Δελτίο Προϋπολογιστικής Μετακίνησης και αποστέλλεται στο ΚΕΘΙ.

γ. Έντυπο 10: Βεβαίωση του Ν. 1256/82

Συμπληρώνεται από κάθε εκπαιδευτικό - εκπρόσωπο Εκπαιδευτικής Μονάδας - Μέλους Σύμπραξης που υλοποιεί Παρεμβατικό Πρόγραμμα, μετά την ολοκλήρωση αυτού, και αποστέλλεται στο ΚΕΘΙ, αφού υπογραφεί από τον/την Προϊστάμενο/μένη της Υπηρεσίας στην οποία ανήκει ή τον/την Διευθύντρια της Μονάδας του, προκειμένου να του/της κατατεθεί το πσόν της αμοιβής του/της μαζί με τα υπόλοιπα ζητούμενα κατά περίπτωση έγγραφα.

Επίσης, συμπληρώνεται από τους/τις εξωτερικούς εισηγητές/τριες που συμμετέχουν σε Επιμορφωτικό Πρόγραμμα και υποβάλλεται από τον αρμόδιο Επιμορφωτή/τρια στην Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης ΚΕΘΙ – ΕΠΕΑΕΚ II προκειμένου να καταβληθεί η αμοιβή των εισηγητών αυτών.

δ. Έντυπο 11: Στοιχεία αμοιβής Υπευθύνων, Αναπληρωτών/τριών Υπευθύνων και Λοιπών Συνεργαζόμενων Σκπαιδευτικών

Συμπληρώνεται από τον/την Αναπληρωτή/τρια Υπεύθυνο/ή Παρεμβατικού Προγράμματος, μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος, και αποστέλλεται στο ΚΕΘΙ προκειμένου να του/της κατατεθεί το ποσόν της αμοιβής των εκπαιδευτικών - εκπροσώπων των μελών της Σύμπαρξης, μαζί με τα υπόλοιπα ζητούμενα έγγραφα.

Επίσης, συμπληρώνεται από τον/την ίδιο/ια με τα στοιχεία των εξωτερικών εισηγητών/τριών των Επιμορφωτικών Προγραμμάτων προκειμένου να τους κατατεθούν οι αμοιβές τους για τις επιμορφωτικές δράσεις που αναπτύσσουν.

ε. Έντυπο 12: Μηνιαία κατάσταση εξοφλημένων δαπανών

Συμπληρώνεται από τον/την Αναπληρωτή/τρια Υπεύθυνο/ή Παρεμβατικού Προγράμματος, μετά την υπογραφή της Σύμβασης με το ΚΕΘΙ και αποστέλλεται το πρώτο πενήνήμερο κάθε μηνός στο ΚΕΘΙ σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή μέσω e-mail. Περιλαμβάνει τις δαπάνες αγορών ή υπηρεσιών του προηγούμενου μηνός από την κατάθεση της κατάστασης δαπανών.

στ. Έντυπο 13: Τελικός οικονομικός απολογισμός

Συμπληρώνεται από τον/την Αναπληρωτή/τρια Υπεύθυνο/ή Παρεμβατικού Προγράμματος και αποτελεί απολογιστική έκθεση δραστηριοτήτων του Προγράμματος, αποστέλλεται δε στο ΚΕΘΙ, σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή μέσω e-mail, αμέσως μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος και μαζί με την υποβολή των παραδοτέων αυτού.

ζ. Έντυπο 14: Δελτίο Επιμορφωτικών Δράσεων Εξωτερικών Εισηγητών/τριών

Συμπληρώνεται από τους/τις Επιμορφωτές/τριες και περιλαμβάνει όλες τις επιμορφωτικές δράσεις των εξωτερικών εισηγητών των Επιμορφωτικών Προγραμμάτων των οποίων έχουν την ευθύνη, και αποστέλλεται στην Ομάδα Τεχνικοοικονομικής Στήριξης ΚΕΘΙ – ΕΠΕΑΕΚ II υπογεγραμμένη από τους/τις ενδιαφερόμενους/ες εισηγητές/τριες και τους/τις Επιμορφωτές/τριες.

θ. Έντυπο 15 : Δελτία παρουσίας επιμορφούμενων εκπαιδευτικών

Συμπληρώνονται από τους/τις Επιμορφωτές/τριες και υπογράφονται από τους/τις εκπαιδευτικούς που είναι παρόντες/ούσες κατά την επιμορφωτική συνάντηση όπου αναπτύσσονται τις επιμορφωτικές δράσεις τους οι εξωτερικοί/ες εισηγητές/τριες.

Επίσης, τα ανωτέρω Δελτία συμπληρώνονται κατά την 1^η Φάση των Επιμορφωτικών Προγραμμάτων κατά τις συναντήσεις των Επιμορφωτών/τριών του Έργου με τους/τις εκπαιδευτικούς.

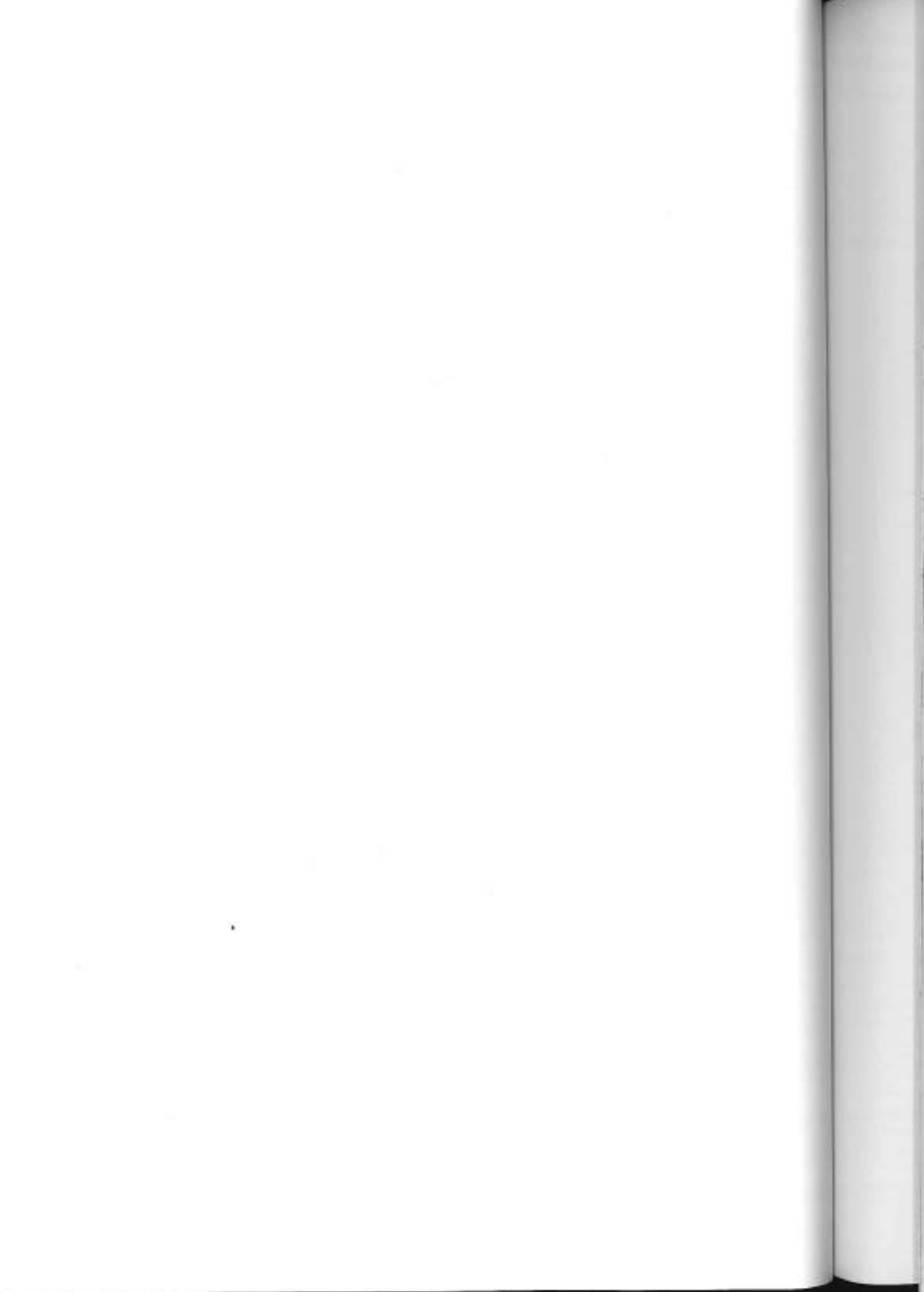

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΟΔΗΓΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ Α΄ & Β΄

ΟΔΗΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

1. ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	90
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	91
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1.2: «ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ»	92
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1.3: «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΕΝΤΥΠΩΣΕΩΝ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ».....	93
2. ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	95
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2.1: «ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ».....	95
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2.2: «ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ».....	97
Από το ΦΑΚΕΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (ΕΠΕΑΕΚ Ι):.....	99
ΦΑΚΕΛΟΣ VII : ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ	99
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	101

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

2. ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	127
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α: ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (1).....	128
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α: ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (2).....	131
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α: ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (3).....	132
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α: ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (4).....	133
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α: ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (5).....	134
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1.....	138
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2.....	140
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Β: «ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ».....	142
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Γ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	145
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Γ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	148

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

1. ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

Το Παράρτημα Α περιλαμβάνει κάποιες κατευθύνσεις για όσους και όσες εκπαιδευτικούς υλοποιήσουν Παρεμβατικά Προγράμματα υπό μορφή διδακτικών παρεμβάσεων. Ακόμα, περιλαμβάνει Υποδείγματα Διδακτικών Παρεμβάσεων με τα εξής:

1. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ όπου καταγράφονται:

1.1 Ο «ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ» στο μάθημα που επιλέγεται.

1.2 Η «ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ», που αφορά στη φάση προ της υλοποίησης της διδακτικής παρέμβασης.

1.3 Η «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΝΤΥΠΩΣΕΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ», που στοχεύει στην καταγραφή των εντυπώσεων των εκπαιδευτικών από την πρώτη επαφή των μαθητών - μαθητριών με το θέμα και των αρχικών αντιδράσεων τους.

2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ που περιέχουν:

2.1 Την «ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ», που αφορά στην καταγραφή της εμπειρίας υλοποίησης διδακτικής παρέμβασης, έτσι ώστε να μπορούν οι εκπαιδευτικοί να επεξεργασθούν τις αντιδράσεις των μαθητών κατά τη διάρκειά της, τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της εφαρμογής της κ.λπ., προκειμένου να χρησιμοποιήσουν αυτή την εμπειρία σε επόμενο μάθημα.

2.2 Την «ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ», που αφορά στην αξιολόγηση της διδακτικής παρέμβασης από τους/τις ίδιους/τις εκπαιδευτικούς και στοχεύει στο να αντλήσει χρήσιμες πληροφορίες για τη στάση των μαθητών/τριών απέναντι τόσο στη γενικότερη θεματική όσο και στον τρόπο διδασκαλίας.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

ΟΝΟΜΑ:.....

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:.....

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ:.....

ΤΑΞΗ/ΕΙΣ ΣΤΗΝ/ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΑ/ΕΣ ΘΑ ΕΦΑΡΜΟΣΘΕΙ Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ:.....

ΜΑΘΗΜΑ: .....

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1.1: «ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ»

1. Σε ποιο ειδικό κεφάλαιο του συγκεκριμένου μαθήματος σχεδιάζετε να κάνετε τη διδακτική παρέμβαση;

2. Για ποιο λόγο διαλέξατε το συγκεκριμένο κεφάλαιο;

3. Ποια βασική βιβλιογραφία θα χρησιμοποιήσετε για το σχεδιασμό της διδακτικής παρέμβασης;

4. Τι επιπλέον υλικό νομίζετε ότι θα σας χρειαστεί;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1.2 : «ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ»

«Εισαγωγή του προβληματισμού για την Ισότητα των φύλων και τη δημοκρατία»

Στόχος: Πρόκειται για μια πρώτη συζήτηση στην τάξη, που επιδιώκει να προετοιμάσει το έδαφος για τη διδακτική παρέμβαση (μάθημα). Στόχος, δηλαδή, είναι να προβληματιστούν τα παιδιά, να καταγραφεί ο προβληματισμός τους καθώς και να εντοπιστούν οι τάσεις και οι ανάγκες τους.

Διαδικασία: Καλό είναι να αφιερωθούν δύο ή τρία εικοσάλεπτα για συζήτηση με απόσταση μερικών ημερών ανάμεσά τους. Η συζήτηση θα μπορούσε να γίνει είτε στο τέλος του μαθήματος είτε σε κάποια κενή ώρα. Οι παρακάτω ερωτήσεις θα πρέπει να τεθούν σταδιακά προς συζήτηση στην τάξη.

Α' φάση

- Ποια είναι η γνώμη σας για το θέμα της Ισότητας των φύλων;
- Νομίζετε ότι υπάρχει Ισότητα των φύλων στην κοινωνία μας σήμερα;
- Αν ναι, πώς βγάλατε αυτό το συμπέρασμα; Ποια στοιχεία της κοινωνικής ζωής σας επιτρέπουν να υποστηρίξετε την άποψη αυτή;
- Αν όχι, γιατί;

Β' φάση

- Πώς νομίζετε ότι συνδέεται το θέμα της Ισότητας των φύλων με τη δημοκρατία;
- Γιατί κατά τη γνώμη σας διάφοροι συγγραφείς ονομάζουν τα σύγχρονα ευρωπαϊκά κράτη «ανώριμες δημοκρατίες»; Τι δεν κατάφεραν να πετύχουν οι σύγχρονες αυτές δημοκρατίες ως προς την Ισότητα των φύλων;
- Ποια είναι η γνώμη σας για την αντιπροσώπευση ανδρών και γυναικών στην πολιτική, στα κέντρα που παίρνονται οι αποφάσεις, στη διαχείριση της οικονομίας;
- Το ότι οι γυναίκες δε συμμετέχουν αρκετά στους παραπάνω τομείς, αποτελεί κατά τη γνώμη σας ένδειξη αδυναμίας της δημοκρατίας; Γιατί;

Γ' φάση

- Νομίζετε ότι στο σχολείο ακούσατε αρκετά πράγματα για την Ισότητα των φύλων;
- Νομίζετε ότι στο σχολείο πήρατε αρκετές πληροφορίες για την προσφορά των γυναικών στη δημιουργία του ανθρώπινου πολιτισμού (στην Ιστορία, τις Τέχνες, τα Γράμματα, τη διαμόρφωση της κοινωνικής ζωής κλπ);
- Θα θέλατε να ακούσετε κάποια πράγματα για τα θέματα αυτά; Γιατί;
- Ποια άλλα θέματα θα σας ενδιέφεραν για την Ισότητα των φύλων;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1.3 : «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΕΝΤΥΠΩΣΕΩΝ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ»

1. Αριθμός μαθητών και μαθητριών στην τάξη που γίνεται η συζήτηση *(περίπου)*:

2. Συμμετέχουν όλοι και όλες οι μαθητές και μαθήτριες της τάξης στη συζήτηση; Περισσότερο τα αγόρια ή τα κορίτσια;

3. Περιγράψτε τις αντιδράσεις τους από τη συζήτηση, καθώς και το γενικό κλίμα που επικράτησε.

4. Πώς είδαν οι μαθητές και οι μαθήτριες το θέμα της Ισότητας των φύλων στην τάξη; Θετικά, αρνητικά, με ενδιαφέρον κλπ.

5. Τι προέκυψε από τη συζήτηση; Διαπιστώθηκε συμφωνία ή διαφωνία ως προς την Ισότητα των φύλων στην κοινωνία;

6. Συνέδεσαν οι μαθητές και οι μαθήτριες την Ισότητα των φύλων με τη δημοκρατία; Ναι, όχι, διαφορές κλπ.

7. Υπήρξε ενδιαφέρον για διεύρυνση των μαθημάτων, ώστε να συμπεριληφθεί και η γυναικεία οπτική; Τι φάνηκε να ενδιαφέρει τους ίδιους τους μαθητές και τις μαθήτριες;

2. ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2.1 : «ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ»

ΟΝΟΜΑ:.....

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:.....

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ:.....

ΤΑΞΗ/ΕΙΣ ΣΤΗΝ/ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΑ/ΕΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΤΟ

ΜΑΘΗΜΑ:.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: .....

1. Αριθμός μαθητών - μαθητριών στην τάξη που γίνεται η συζήτηση (περίπου):

2. Συμμετέχουν όλοι/ες οι μαθητές/τριες της τάξης στο μάθημα; Περισσότερο τα αγόρια, περισσότερα τα κορίτσια;

3. Περιγράψτε τις αντιδράσεις τους, καθώς και το γενικό κλίμα που επικράτησε.

4. Πώς είδαν οι μαθητές/τριες τη διαφορετική οπτική του μαθήματος και την επικέντρωση στο γυναικείο φύλο; Θετικά, αρνητικά, με ενδιαφέρον;

5. Περιγράψτε πιο κάτω μερικά χαρακτηριστικά στιγμιότυπα που σας έκαναν εντύπωση κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

6. Αξιολογήστε με λίγα λόγια το μάθημα αυτό σε σχέση με άλλα μαθήματα. Υπήρξαν διαφορές - ομοιότητες στον τρόπο με τον οποίο το ετοιμάσατε, στον τρόπο με τον οποίο το υλοποιήσατε, στη συμμετοχή και τις αντιδράσεις των μαθητών - μαθητριών; Γράψτε με λίγα λόγια την εμπειρία σας.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2.2 : «ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ»

(απευθύνεται στους μαθητές και τις μαθήτριες)

1. Πώς σου φάνηκε το θέμα του σημερινού μαθήματος; *(ενδιαφέρον, αδιάφορο, διαφορετικό, αξιόλογο.)* Γιατί σχημάτισες αυτή τη γνώμη;

2. Γράψε τρία στοιχεία του μαθήματος που σου άρεσαν περισσότερο και τους λόγους αυτής της επιλογής σου.

3. Γράψε τρία στοιχεία του μαθήματος που δεν σου άρεσαν καθόλου καθώς και τους λόγους αυτής της επιλογής σου.

4. Τι θετικό νομίζεις ότι αποκόμισες από το μάθημα αυτό;

5. Σε ποιους τομείς νομίζεις ότι αυτά που άκουσες σήμερα έχουν σχέση με την καθημερινή ζωή; Δικαιολόγησε την απάντησή σου.

6. Τι καινούργιο νομίζεις ότι έμαθες στο σημερινό μάθημα;

7. Τι είδους προβληματισμούς σου δημιούργησε το μάθημα αυτό για την Ισότητα των φύλων και τη θέση των ανδρών και των γυναικών στην κοινωνία;

8. Ποια σημεία του μαθήματος σου δημιούργησαν τους συγκεκριμένους προβληματισμούς;

9. Νομίζεις ότι είναι χρήσιμα παρόμοια μαθήματα στο αναλυτικό πρόγραμμα του σχολείου; Γιατί;

10. Νομίζεις ότι παρόμοια μαθήματα βοηθούν στην προώθηση της Ισότητας των δύο φύλων; Γιατί; Με ποιο τρόπο;

11. Ποιες άλλες δραστηριότητες του σχολείου νομίζεις ότι θα βοηθούσαν προς την κατεύθυνση αυτή; Γράψε τις ιδέες σου παρακάτω.

ΑΠΟ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (ΕΠΕΑΕΚ Ι) :
ΦΑΚΕΛΟΣ VII : ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Επιμέλεια: Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή
Λ. Φρόση

1^{ος} Υποφάκελος

Θεωρητικές Προσεγγίσεις

«Εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές των δύο φύλων:
ο ρόλος του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού»
(Δ. Σιδηροπούλου-Δημακάκου)

Δ. Σιδηροπούλου-Δημακάκου

*(Δημοσιευμένο στο Β. Δεληγιάννη & Σ. Ζιώγου (1997)
Φύλο και Σχολική Πράξη. Θεσσαλονίκη, Βάνιας)*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σ' όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεγάλη ομοιότητα παρουσιάζει το γεγονός ότι οι γυναίκες συμμετέχουν σε πολύ μικρότερα από τους άνδρες ποσοστά στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Οι εκπαιδευτικές κατευθύνσεις που επιλέγουν είναι πιο περιορισμένες σε απαιτήσεις και καταλήγουν συνήθως σε απολυτήρια χαμηλής εξειδίκευσης με λιγότερες πιθανότητες επαγγελματικής ανόδου.

Οι επισκοπήσεις στον ευρωπαϊκό χώρο δείχνουν γενικά ότι τα Τεχνικά και Τεχνολογικά μαθήματα, τα Μαθηματικά, η Φυσική και η Χημεία είναι "ανδρικός" χώρος, ενώ τα κορίτσια προτιμούν τις Ξένες Γλώσσες, τις Κοινωνικές Επιστήμες, τη Βιολογία και την Ανθρωπολογία. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στις Σκανδιναβικές χώρες, όπου υπάρχουν τα πιο αναπτυγμένα προγράμματα για την προώθηση της ισότητας ευκαιριών, η επιλογή των μαθημάτων συνεχίζει να καθορίζεται από το φύλο. Τα Τεχνικά μαθήματα, η Μηχανική και οι Φυσικές επιστήμες κυριαρχούνται από τα αγόρια, ενώ τα μαθήματα ανθρωπιστικών και θεωρητικών σπουδών από τα κορίτσια (Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., 1995).

Ειδικά στη χώρα μας παρατηρείται η μικρότερη παρουσία γυναικών στο χώρο της επαγγελματικής κατάρτισης (Πίνακας 1), ενώ παράλληλα η τάση των νεαρών κοριτσιών, που ετοιμάζονται να κάνουν τις εκπαιδευτικές τους επιλογές μετά το πέρας της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, δείχνει μια έντονη απροθυμία να στραφούν προς την Τεχνική Εκπαίδευση (Κασσιωτάκης, Μ. & Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., 1992). Σ' αυτή την απροθυμία συντελεί ιδιαίτερα και η αρνητική στάση των γονέων τους προς την Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση και κυρίως προς τις τεχνικές ειδικότητες (Σιδηροπούλου, Δ., 1991).

Ενδεικτικό της τάσης των γυναικών να συγκεντρώνονται στη Γενική Εκπαίδευση είναι το γεγονός ότι το ποσοστό των κοριτσιών που αποφοίτησαν από τους κλάδους της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής Εκπαίδευσης κατά τα έτη 1975-1988, κυμάνθηκε ανάμεσα στο 1% (1981-82) και στο 6% (1979-80) του συνολικού γυναικείου πληθυσμού αποφοίτων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Το ποσοστό αυτό μεταξύ των αγοριών κυμάνθηκε κατά την ίδια περίοδο ανάμεσα στο 14.2% (1981-82) και στο 29.8% (1987-88). Τα αντίστοιχα ποσοστά όσον αφορά στους αποφοίτους της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης κυμάνθηκαν μεταξύ των κοριτσιών ανάμεσα στο 7.5% (1981-82) και στο 14.8% (1987-88) ενώ μεταξύ των αγοριών ανάμεσα στο 5.2% (1977-78) και στο 8% (1983-84) (βλ. Κασσιωτάκης, Μ. & Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., 1992).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Ποσοστά συμμετοχής των γυναικών στο μαθητικό δυναμικό της Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στις χώρες της ΕΟΚ					
ΧΩΡΑ	ΕΤΟΣ	%	ΧΩΡΑ	ΕΤΟΣ	%
1. Αγγλία	1986	54	7. Λουξεμβούργο	1986	46
2. Βέλγιο	1987	47	8. Ιρλανδία	1985	64
3. Γαλλία	1987	46	9. Ισπανία	1986	51
4. Γερμανία	1986	45	10. Ιταλία	1984	43
5. Δανία	1986	44	11. Ολλανδία	1986	43
6. Ελλάδα	1985	29	12. Πορτογαλία	1975	37

Πηγή: UNESCO, Statistical Yearbook, 1989, σσ. 3-183-191

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Κατανομή συχνότητας των αποφοίτων των Γενικών Λυκείων της χώρας κατά φύλο Σχολικά έτη 1985-86 έως και 1989-90			
ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	%
1985-86	71.701	41.249	57,7
1986-87	71.488	40.848	57,1
1987-88	70.291	40.071	57,0
1988-89 *	70.118	39.985	57,0
1989-90	67.711	39.008	57,6

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Η εικόνα των αποφοίτων των Γενικών Λυκείων για τα σχολικά έτη 1984-85 έως και 1989-90 εμφανίζει την ακόλουθη σύνθεση (Πίνακας 2), ενδεικτική και αυτή της τάσης των κοριτσιών να φοιτούν στην πλειοψηφία τους, και σε υψηλότερα από τα αγόρια ποσοστά, στη Γενική Εκπαίδευση.

Στο θέμα της εκπαίδευσης ανδρών και γυναικών μπορεί να υπάρχουν διαφορές στη βάση της κατανομής όχι όμως και στην κορυφή, δηλαδή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Πράγματι ο υπολογισμός για το μέσο όρο εκπαίδευσης δείχνει 6.6 χρόνια για τους άνδρες και 3.9 για τις γυναίκες (Psacharopoulos, G., 1983). Εάν όμως υπάρχει μικρή διαφορά στην "ποσότητα" εκπαίδευσης των δυο φύλων, υπάρχει μεγάλη διαφορά στο "είδος" εκπαίδευσης που παίρνουν. Οι γυναίκες υπερεκπροσωπούνται στις Φιλοσοφικές Σχολές (23.5% του συνόλου του φοιτητικού πληθυσμού το 1986), ενώ υποεκπροσωπούνται στο Πολυτεχνείο (5.9%).

Το 1987, στη Φιλοσοφική Σχολή της Αθήνας το 84.3% των φοιτητών ήταν κορίτσια και μόνο το 15.7% αγόρια. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τις σχολές του Πολυτεχνείου ήταν 24% κορίτσια και 76% αγόρια. Παρατηρήθηκε, επίσης, ότι τα κορίτσια που ήρθαν πρώτα στις γενικές εξετάσεις του 1994 ανήκουν κατά 80% στην Γ' δέσμη και μόνο κατά 2% στην Α' δέσμη (Κάτσικας, Χ. & Καββαδίας, Γ., 1994).

Ανάλογη είναι η γενική εικόνα όσον αφορά και στην απασχόληση των γυναικών. Με στοιχεία του 1988, το 84% των εργαζομένων γυναικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ασκούν, κατά κανόνα, μη χειρωνακτικά επαγγέλματα. Συνήθως, συγκεντρώνονται σε τομείς επαγγελματικής δραστηριότητας που απαιτούν χαμηλή εξειδίκευση και αποτελούν μια ομάδα ιδιαίτερα τρωτή από την ανεργία.

Τα αποτελέσματα διαφόρων ερευνών, τα οποία εκτίθενται στη συνέχεια, αποκαλύπτουν ότι ο βασικότερος παράγοντας που δημιουργεί το φαινόμενο της γυναικείας ανεργίας είναι η συγκέντρωση των γυναικών σ' έναν περιορισμένο αριθμό επαγγελμάτων, τα οποία συνήθως απαιτούν ανειδίκευτο ή ελάχιστα ειδικευμένο προσωπικό. Σ' όλες τις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρατηρείται μια υπερσυγκέντρωση των γυναικών σε επαγγέλματα τα οποία θεωρούνται "κατάλληλα" για το φύλο τους και στα οποία οι ευκαιρίες απασχόλησης μειώνονται διαρκώς (Bouillaguet-Bernard et al., 1985), με αποτέλεσμα οι νέες γυναίκες να αντιμετωπίζουν οξύτερο πρόβλημα ανεργίας από τους νέους άνδρες.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ: ΤΙ ΔΕΙΧΝΕΙ Η ΕΡΕΥΝΑ

Η τάση αυτή του γυναικείου φύλου να επιλέγει συνήθως σπουδές και επαγγέλματα στα οποία ανέκαθεν υπερέκπρωσσωπόταν οι γυναίκες, καταδεικνύεται από τα ευρήματα πρόσφατων ελληνικών ερευνών, σύμφωνα με τα οποία οι Ελληνίδες παρουσιάζουν την ακόλουθη εικόνα.

Οι επιλογές τύπου σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης φανερώνουν μια έντονη απροθυμία των κοριτσιών να ακολουθήσουν σπουδές στο χώρο της Τεχνικής-Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Βέβαια, το Γενικό Λύκειο αποτελούσε και αποτελεί την πρώτη προτίμηση των μαθητών και των δυο φύλων, ωστόσο στα κορίτσια το ποσοστό φοίτησης στο Γενικό Λύκειο είναι ιδιαίτερα υψηλό.

Σε έρευνα της Δέσποινας Σιδηροπούλου-Δημακάκου, η οποία έγινε το 1989 σε 50 γυμνάσια της χώρας και εξέταζε τη στάση των ελληνίδων μαθητρικών απέναντι στη Δευτεροβάθμια Τεχνική Εκπαίδευση προέκυψε ότι μόνο το 6% των μαθητριών της Γ' γυμνασίου που ρωτήθηκαν, δήλωσαν ότι επιθυμούσαν να ακολουθήσουν τις Τεχνικές ειδικότητες των Τεχνικών Επαγγελματικών Λυκείων και το 0.9% τις αντίστοιχες σπουδές στις Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές νέου Τύπου. Το 6.3% είχε πρόθεση να φοιτήσει στο Γενικό Λύκειο, το 11.6% στο Πολυκλαδικό - οι περισσότερες εξήγησαν την επιθυμία να ακολουθήσουν τις δέσμες και όχι τους κλάδους του Ε.Π.Λ. - και το 15.6% στις επαγγελματικές ειδικότητες των ΤΕΛ (βλ. Σιδηροπούλου, Δ., 1990, Κασσωτάκης, Μ. & Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., 1992). Ανάλογα είναι τα ευρήματα έρευνας του Μιχάλη Κασσωτάκη που έγινε το 1985 μεταξύ 1867 μαθητών της Α' τάξης διαφόρων τύπων λυκείων που έδρευαν στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Βόλο και Ρέθυμνο και βρέθηκε ότι η παρουσία των κοριτσιών μεταξύ των μαθητριών της Α' τάξης των Τεχνικών Λυκείων ήταν ιδιαίτερα μικρή. Οι μαθήτριες αντιπροσώπευαν το 9.2% του μαθητικού δυναμικού των λυκείων αυτών ενώ το ποσοστό για τα Γενικά, Πολυκλαδικά και Επαγγελματικά Λύκεια ήταν αντίστοιχα 55.7%, 51.9% και 57.6% (Κασσωτάκης, Μ., 1991).

Νεότερη έρευνα του ίδιου (1987-88), που έγινε σε δείγμα μαθητών οι οποίοι προέρχονταν από πέντε (5) Τεχνικά Επαγγελματικά Λύκεια διαφορετικών μεγάλων πόλεων της χώρας, έδειξε ότι οι μαθήτριες αντιπροσώπευαν μεταξύ του μαθητικού πληθυσμού των τεχνικών κλάδων των ΤΕΛ ποσοστό περίπου 11% (βλ. Κασσωτάκης, Μ., 1992).

Η απροθυμία των μαθητρικών να φοιτήσουν στην Τεχνική Εκπαίδευση οφείλεται σε πολλούς παράγοντες. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η δομή της απασχόλησης, η μη κοινωνική καταξίωση της Τεχνικής Εκπαίδευσης και των αντίστοιχων επαγγελμάτων, και η ασυμφωνία μεταξύ της φύσης των τεχνικών επαγγελμάτων και της

¹Ως Τεχνικές ειδικότητες θεωρήθηκαν αυτές των τομέων Μηχανολογικού, Ηλεκτρολογικού-Ηλεκτρονικού, Δομικού, Χημικού-Μεταλλουργικού, Γεωργακτηνοτροφικού και Πληροφορικής των ΤΕΛ και των αντίστοιχων τμημάτων των ΤΕΣ νέου τύπου. Ως Επαγγελματικές ειδικότητες θεωρήθηκαν αυτές των τομέων Εμπορικής Ναυτιλίας, Οικονομίας και Διοίκησης, Κοινωνικών Υπηρεσιών, Εφαρμοσμένων Τεχνών και Κλωστοϋφαντουργίας των ΤΕΛ και των τμημάτων Κοπτικής-Ραπτικής και Υπαλλήλων Γραφείου των ΤΕΣ νέου τύπου (βλ. Κασσωτάκης, Μ. & Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., 1992).

επικρατούσας αντίληψης για τον κοινωνικό ρόλο της γυναίκας. Πιο αναλυτικά, οι κυριότεροι λόγοι της απροθυμίας των κοριτσιών να ακολουθήσουν κλάδους της Τεχνικής Εκπαίδευσης είναι κατά σειρά σπουδαιότητας οι εξής (βλ. Σιδηροπούλου, Δ., 1990, Κασσωτάκης, Μ. & Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., 1992):

1. η έλλειψη ενδιαφέροντος για τα επαγγέλματα στα οποία οδηγούν οι σπουδές αυτές,
2. η αμφιβολία για τη δυνατότητα πραγματοποίησης πανεπιστημιακών κυρίως σπουδών και δευτερευόντως σπουδών στα ΤΕΙ,
3. η αντίληψη ότι η μόρφωση που παρέχει το Τεχνικό Λύκειο είναι κατώτερη σε σύγκριση προς τη μόρφωση που παρέχει το Γενικό Λύκειο,
4. ο φόβος της δυσκολίας ανεύρεσης εργασίας,
5. η αρνητική στάση των γονέων τους απέναντι σ' αυτό το είδος σπουδών,
6. η άποψη ότι οι σχέσεις μεταξύ διδασκόντων και διδασκομένων δεν είναι καλές στα Τεχνικά Λύκεια.

Στους παραπάνω λόγους προστίθενται και ορισμένοι μικρότερης σημασίας όπως η άποψη ότι οι τεχνικές σπουδές δεν ταιριάζουν στα κορίτσια, ότι στα Τεχνικά Λύκεια φοιτούν οι μη επιμελείς μαθητές, η ανυπαρξία Τεχνικού Επαγγελματικού Λυκείου κοντά στον τόπο διαμονής τους και η αρνητική επίδραση των φίλων τους. Αξίζει να τονιστεί ότι ανάλογη αρνητική στάση απέναντι στους τεχνικούς τομείς της Τ.Ε.Ε. επέδειξαν, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, και οι γονείς των κοριτσιών (Σιδηροπούλου, Δ., 1990, Σιδηροπούλου, Δ., 1991).

Ο έλεγχος συγκεκριμένων ειδικοτήτων σε σχέση με το φύλο του παιδιού έδειξε ότι από τους γονείς των κοριτσιών που επιθυμούν τη φοίτηση των παιδιών τους στο ΤΕΛ το 80% προτιμά τους επαγγελματικούς τομείς (33.3% τομέας Οικονομίας και Διοίκησης και 26.7% Κοινωνικών Υπηρεσιών) και το 40% τους τεχνικούς (Εφαρμοσμένων Τεχνών 10.0%, Πληροφορικής 6.7%, Δομικός 6.7%, Μηχανολογικός 6.7%, Ηλεκτρολογικός 3.3%, Ηλεκτρονικός 3.3%, Γεωργοκτηνοτροφικός 3.3%). Επιθυμία των περισσότερων γονέων είναι η φοίτηση των παιδιών τους στο πανεπιστήμιο. Ανάλογα αποτελέσματα έδειξε και σχετική έρευνα της Τζένης Καβουνίδη (Κανουπιδίς, Γ., 1985), η οποία έγινε σε νοικοκυριά της πρωτεύουσας και έδειξε ότι ο στόχος εισόδου των παιδιών στο πανεπιστήμιο χαρακτήριζε έντονα την οικογενειακή ζωή των νοικοκυριών που ερευνήθηκαν. Καθώς φαίνεται η φοίτηση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί μια στρατηγική κοινωνικής ανέλιξης.

Αντίστοιχη είναι η εικόνα για τις προτιμήσεις ειδικοτήτων των Τεχνικών Επαγγελματικών Σχολών. Οι γονείς των κοριτσιών προτιμούν μόνο τις ειδικότητες των υπαλλήλων γραφείου (66.7%) και χειριστών Η/Υ (33.3%). Γενικά είναι φανερό ότι ο υπάρχων διαχωρισμός στην αγορά εργασίας, σύμφωνα με τον οποίο τα τεχνικά επαγγέλματα θεωρούνται "ανδρικά", καθιστά τους γονείς επιφυλακτικούς απέναντι στις τεχνικές ειδικότητες.

Οι έρευνες δείχνουν ότι οι επαγγελματικές επιλογές των δυο φύλων παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές είτε τα επαγγέλματα, στα οποία δείχνουν προτίμηση, απαιτούν σπουδές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είτε όχι.

Από τους επαγγελματικούς κλάδους που απαιτούν σπουδές στα Α.Ε.Ι. οι προτιμήσεις των κοριτσιών φαίνεται να στρέφονται προς θεωρητικές ειδικότητες και κυρίως σε σχολές που οδηγούν στο επάγγελμα της εκπαιδευτικού (νηπιαγωγός, δασκάλα, φιλόλογος, θεολόγος, καθηγήτρια ξένων γλωσσών) (βλ. Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., 1995, Κασσιωτάκης, Μ., 1992, Kostakis, A.G., 1990, Κασσιμάτη, Κ., 1991), ενώ αντίθετα τα αγόρια φαίνεται να προτιμούν κυρίως τις ειδικότητες αναλυτή Η/Υ και γυμναστή (Kostakis, A.G., 1990), τις ειδικότητες του Πολυτεχνείου και των σχολών Οικονομίας και Διοίκησης Επιχειρήσεων (Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., 1995, Κασσιμάτη, Κ., 1991, Κασσιωτάκης, Μ., 1992) και τις στρατιωτικές ειδικότητες (Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., 1995, Κασσιωτάκης, Μ., 1992). Η τάση, πάντως που είναι φανερή, είναι ότι οι επαγγελματικές φιλοδοξίες των κοριτσιών δεν διαφοροποιούνται τόσο όσο αυτές των αγοριών. Επίσης, πρέπει να τονιστεί ότι είναι έντονη η προτίμηση των κοριτσιών να διορισθούν στον δημόσιο τομέα ή να ακολουθήσουν μισθωτή απασχόληση (Kostakis, A.G., 1990, Καβουνίδη, Τ., 1990).

Όσον αφορά στις ανώτερες σχολές, οι προτιμήσεις των γυναικών στρέφεται κυρίως σε σχολές παροχής υπηρεσιών και στελεχών υγείας (κοινωνικοί λειτουργοί, αισθητικοί, νοσοκόμοι) (Κασσιμάτη, Κ., 1991, Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., 1995), ενώ των αγοριών προς τεχνικές ειδικότητες. Τέλος, υπάρχει μια σειρά επαγγελμάτων, τα οποία προσελκύουν αποκλειστικά τα κορίτσια και τα οποία ανήκουν στο χώρο του 'φανταχτερού' ή του 'εκθαμβωτικού' (αεροσυνοδός, φωτομοντέλο, ηθοποιός, τραγουδίστρια) ή έχουν σχέση με τον καλλωπισμό και τη μόδα (κομμώτρια, μοντελίστ). Το επάγγελμα της σχεδιάστριας, κατεξοχήν επάγγελμα γραφείου, φαίνεται επίσης να ενδιαφέρει αρκετά τις κοπέλες και πολύ λίγο τα αγόρια.

Η συμμετοχή των γυναικών σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα αφορά κυρίως σε ειδικότητες γραφείου, όπως δακτυλογράφηση, χειρισμός *telex*, χειρισμός Η/Υ ή παραϊατρικές ειδικότητες (μαία, νοσοκόμα, βοηθός ακτινολόγου ή μικροβιολόγου) (βλ. Καβουνίδη, Τ., 1990). Στα ίδια προγράμματα υψηλό είναι το ποσοστό παρακολούθησης από τους άνδρες τεχνικών ειδικοτήτων (μηχανικός αυτοκινήτων, μηχανολόγος, ηλεκτρολόγος, ηλεκτρονικός) στα οποία η συμμετοχή των γυναικών είναι μηδενική.

Το φύλο φαίνεται να επηρεάζει και τους λόγους επιλογής του επαγγέλματος. Έτσι, τα κορίτσια αναφέρουν συχνότερα από τα αγόρια ως λόγους επιλογής την κοινωνική προσφορά (68.9% έναντι 31.1% στα αγόρια), την άποψη ότι το συγκεκριμένο επάγγελμα ταιριάζει στην προσωπικότητά τους (73.7% έναντι 26.3%) και την αγάπη τους για τα παιδιά - εκφράζεται ιδιαίτερα στις περιπτώσεις επιλογής του επαγγέλματος της εκπαιδευτικού - (94% έναντι 5%). Τα αγόρια δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στον καλό μισθό (68.4% έναντι 31.6%) και στις ανάγκες της αγοράς εργασίας για το συγκεκριμένο επάγγελμα (63.5% έναντι 36.5%) (Karmas, C.A., Kostakis, A.G., Dragonas, Th.G., 1990).

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Οι διαφορές στις επαγγελματικές επιλογές των δύο φύλων δεν θα σήμαιναν πρακτικά κάτι, αν δεν είχαν αντίκτυπο στην απασχόληση των γυναικών. Το γεγονός ότι οι γυναίκες επιλέγουν επαγγέλματα που ανήκουν ουσιαστικά σε κορεσμένους τομείς, έχει ως αποτέλεσμα να πλήττονται από υψηλότερα ποσοστά ανεργίας σε σχέση με τους άνδρες. Με δεδομένα τέτοιου είδους στοιχεία παραμένει ανοιχτό το θέμα της άρσης των κοινωνικών στερεοτύπων λόγω φύλου, με τη χρήση ιδιαίτερων τεχνικών επαγγελματικού προσανατολισμού (Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., 1994).

Η κοινωνία, παρά τον εκσυγχρονισμό της και την αλλαγή του τρόπου αντιμετώπισης των δύο φύλων, εξακολουθεί να κάνει σαφή διάκριση μεταξύ γυναικείων και ανδρικών ρόλων και συνεχίζει να προβάλλει διαφορετικά πρότυπα για τα δύο φύλα, που αναπόφευκτα επηρεάζουν και τις στάσεις τους έναντι των διαφόρων σπουδών και επαγγελμάτων και τον αντίστοιχο προσανατολισμό τους. Σύμφωνα με το κυρίαρχο κοινωνικό πρότυπο ο ρόλος της γυναίκας εστιάζεται περισσότερο στην οικογενειακή παρά στην επαγγελματική ζωή. Η κοινωνία τη θέλει περισσότερο καλή σύζυγο και στοργική μητέρα παρά επιτυχημένη επαγγελματία. Τη θέλει αδύναμη, χαριτωμένη, ευαίσθητη και υποτακτική και καθόλου μαχητική, φιλόδοξη και προικισμένη με ικανότητες αντιμετώπισης του ανταγωνισμού που κυριαρχεί στον κόσμο των επιχειρήσεων, του μόχθου και της σκληρότητας που κατά την επικρατούσα αντίληψη απαιτεί η άσκηση των ανδρικών επαγγελμάτων (για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. Σιδηροπούλου, Δ., 1990 και Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., Κασσιωτάκης, Μ., 1992).

Έχει επίσης διαπιστωθεί ότι τα κορίτσια σε σύγκριση προς τα αγόρια ισορροπούν στην επιλογή των σπουδών τους περισσότερο από κίνητρα που σχετίζονται με την κοινωνική προσφορά και την προσωπική καλλιέργεια, ενώ τα αγόρια κινούνται περισσότερο από ωφελιμιστικά κίνητρα (απόκτηση χρημάτων, εξουσίας, κ.λπ.) αφού ο πρωταρχικός ρόλος του άνδρα μέσα στην οικογένεια εξακολουθεί να είναι εκείνος του "προστάτη" και του "προμηθευτή" των απαραίτητων για την οικογένεια αγαθών (βλ. J. Holland, 1985, Hannan et al, 1983, P. Κακλαμανάκη, 1984, Λ. Μουσουρού, 1985, Δ. Σιδηροπούλου, 1990, C.A. Kamas, A.G. Kostakis & Th.G. Dragonas, 1990).

Για τους παραπάνω λόγους το ιδανικό της επαγγελματικής επιτυχίας και της απόκτησης υλικών αγαθών δεν φαίνεται να έχει για τη γυναίκα την ίδια βαρύτητα σε σύγκριση προς εκείνη που συνήθως έχει για τον άνδρα. Γι' αυτό και η επιλογή επαγγέλματος από τις γυναίκες στρέφεται προς ορισμένες ασχολίες που εναρμονίζονται πιο πολύ προς την κοινωνική αντίληψη για τη φύση και την αποστολή της γυναίκας, όπως είναι π.χ. η εκπαίδευση ή η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.

Το εκπαιδευτικό σύστημα θεωρείται ότι ανέκαθεν ενθάρρυνε τα στερεότυπα που σχετίζονται με τους ρόλους των δύο φύλων. Πρόσφατες μελέτες για τα συστήματα εκπαίδευσης καταλήγουν ότι το πρώτο ίσως επίτευγμα του σχολείου είναι η ενθάρρυνση και η αναπαραγωγή της διαφοροποίησης των ρόλων των φύλων (Byrne, 1978,

Delamont, 1980, Pratt, 1964, Arnot, 1986). Η διαφορετική αντιμετώπιση των δύο φύλων στο σχολείο παρατηρείται σε όλες τις βαθμίδες, από το νηπιαγωγείο μέχρι το λύκειο.

Οι δάσκαλοι των παιδιών και οι σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού, μέσα από την καθημερινή επαφή τους με τα παιδιά, έχουν τη δυνατότητα είτε να ενθαρρύνουν παραδοσιακούς ρόλους είτε να παρουσιάσουν στα παιδιά νέους και ενδιαφέροντες ρόλους μεταδίδοντας ιδέες και αξίες ανεξάρτητα από κοινωνικούς ορισμούς και οδηγώντας τα παιδιά σε νέες συμπεριφορές. Δυστυχώς, φαίνεται ότι στην πλειονότητα τους, μάλλον ενθαρρύνουν παραδοσιακούς ρόλους με αποτέλεσμα τα παιδιά, τελειώνοντας το δημοτικό σχολείο, να έχουν ξεκάθαρες εντυπώσεις για τους περιορισμούς που τους επιβάλλει το φύλο τους (Hard, R. & Cull, J., 1974).

Προτού αναφερθούμε στο ρόλο του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού στην ενίσχυση των στερεοτύπων ρόλων λόγω φύλου, θεωρώ σκόπιμο να ορίσουμε το περιεχόμενο του. Με τον όρο, λοιπόν, "Επαγγελματικός Προσανατολισμός" ορίζεται η επιστήμη, η οποία απασκοπεί στο να βοηθήσει το άτομο να γνωρίσει τον εαυτό του και να αξιοποιήσει τις ικανότητες του κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, να αποκτήσει την ικανότητα αναζήτησης και κριτικού ελέγχου των πληροφοριών, εκπαιδευτικών και επαγγελματικών εν προκειμένω, και να μάθει να παίρνει ορθές επαγγελματικές αποφάσεις. Όταν εφαρμόζεται στο περιβάλλον του σχολείου - όποιες από τις δραστηριότητές του μπορούν να εφαρμοστούν - ονομάζεται σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός.

Ο επαγγελματικός προσανατολισμός, προκειμένου να εφαρμόζεται αποτελεσματικά, προϋποθέτει την απαλλαγή των επαγγελματιών που τον ασκούν από τις προκαταλήψεις τους σε σχέση με το φύλο, τη φυλή, τη θρησκεία, την καταγωγή κ.λπ. Τουλάχιστον όσον αφορά στο θέμα του φύλου, φαίνεται ότι οι καθηγητές που εφαρμόζουν τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό στο γυμνάσιο διακατέχονται, σε υψηλό ποσοστό, από αντιλήψεις που συμβάλλουν στον κοινωνικό και επαγγελματικό διαχωρισμό των δύο φύλων. Σε έρευνά μας, η οποία πραγματοποιήθηκε το 1989 μεταξύ 50 καθηγητών που εφαρμόζαν τον Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό σε γυμνάσια της χώρας, και η οποία είχε στόχο τη διερεύνηση των απόψεων τους για την εκπαίδευση και την επαγγελματική ζωή των δύο φύλων, παρατηρήθηκαν τα εξής (βλ. Δ. Σιδηροπούλου, 1990):

- ποσοστό 19.4% συμφωνούσε με την άποψη "η γενική μόρφωση είναι προτιμότερη για τα κορίτσια",
- ποσοστό 42.9% συμφωνούσε ότι "οι γυναίκες δε διαθέτουν την απαραίτητη σωματική δύναμη για να ασκήσουν ένα τεχνικό επάγγελμα",
- ποσοστό 38.1% συμφωνούσε ότι "η δουλειά γραφείου είναι περισσότερο κατάλληλη για τη γυναίκα από ένα τεχνικό επάγγελμα" και, τέλος,
- ποσοστό 52.4% συμφωνούσε με την άποψη "η γυναικεία εργασία είναι βοηθητική στα οικονομικά της οικογένειας".

Νομίζω ότι απαιτείται κάποιος σχολιασμός αυτών των απόψεων, οι οποίες, μέσα από την εκπαιδευτική διαδικασία, εκφράζονται συνειδητά ή ασυνείδητα και επηρεάζουν τους μαθητές. Για παράδειγμα, μια μαθήτρια η οποία δέχεται τέτοιου είδους μηνύματα, στην προσπάθειά της να επιδείξει συμπεριφορά σύμφωνη με τις κοινωνικές απαιτήσεις του φύλου της, περιορίζει αυτόματα τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές της επιλογές, κάνοντας, πιθανόν, λιγότερο επιτυχείς επιλογές απ' ό,τι αν δεν ήταν επηρεασμένη από τέτοιου είδους στερεότυπα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση παρατηρούμε ότι σε μια εποχή που η τεχνική και η τεχνολογία έχουν οδηγήσει στην εκτέλεση της πλειονότητας των τεχνικών εργασιών μέσω μηχανών, οι μισοί σχεδόν από τους εκπαιδευτικούς που εφαρμόζουν τον Σ.Ε.Π, επιμένουν να θεωρούν τις γυναίκες αδύναμες σωματικά για την άσκηση των τεχνικών επαγγελμάτων. Παρατηρείται, μάλιστα, μια ενθάρρυνση των κοριτσιών να στραφούν προς εργασίες γραφείου, ενώ γνωρίζουμε ότι η υπερσυγκέντρωση των γυναικών σε τέτοιου είδους επαγγέλματα, έχει οδηγήσει στα υψηλά ποσοστά της γυναικείας ανεργίας.

Αξιοπρόσεκτο είναι το γεγονός ότι η πλειοψηφία των καθηγητών Σ.Ε.Π, συμφωνεί με μια άποψη, η οποία διακινδύνη τη στερεότυπη αντίληψη ότι αυτός που κερδίζει το ψωμί της οικογένειας είναι ο άνδρας. Η άποψη ότι η γυναικεία εργασία είναι βοηθητική στα οικονομικά της οικογένειας προϋπαθέτει την αποδοχή ότι ο κύριος ρόλος της γυναίκας είναι αυτός της "νοικοκυράς-συζύγου-μητέρας", ενώ ο ρόλος της ως εργαζόμενης είναι δευτερεύων. Φαίνεται, μάλιστα, ότι όταν τα οικονομικά της οικογένειας δεν χρειάζονται ενίσχυση, ο ρόλος αυτός μπορεί και να αγνοείται τελείως.

Υπάρχει κάτι ασυμβίβαστο στην ανατροφή των παιδιών, όταν εκφράζονται τέτοιες απόψεις. Τα κορίτσια καλούνται να μελετούν και να προσαδεύουν στα μαθήματα τους, να ανταγωνίζονται τα αγόρια σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης ενώ συγχρόνως διαπιστώνουν ότι πιθανότατα δεν θα τους ζητηθεί στο μέλλον να επιδείξουν αυτή τους τη γνώση επαγγελματικά. Και φυσικά, ένα τέτοιο μήνυμα έρχεται σε αντίθεση με την πραγματικότητα, όταν λάβουμε υπόψη μας ότι μεγάλος αριθμός μονογονεϊκών οικογενειών συντηρείται από τη μητέρα και ότι οι οικογένειες των οποίων τα οικονομικά βασίζονται και στους δύο συζύγους είναι σχεδόν κανόνας.

Τέλος, τέτοιου είδους απόψεις εμπεριέχουν κι έναν άλλο κίνδυνο, αυτόν της επικράτησης της αντίληψης ότι οι γυναίκες πρέπει να είναι εξαρτημένες οικονομικά από κάποιον άνδρα -πατέρα, αδερφό, σύντροφο. Ωστόσο, ποιάς μπορεί να ισχυριστεί ότι ένα άτομο μπορεί να είναι κοινωνικά ανεξάρτητο και ώριμο αν δεν έχει πετύχει την οικονομική του ανεξαρτησία;

Στην συγκεκριμένη έρευνα οι καθηγητές Σ.Ε.Π. ισχυρίστηκαν ότι προσπαθούν να απαλλάξουν τα παιδιά από τις προκαταλήψεις που σχετίζονται με τους ρόλους των δύο φύλων και ανέφεραν κάποιες απλές μεθόδους (συζήτηση, παραδείγματα, ανάθεση εργασιών) που χρησιμοποιούν σ' αυτή τους την προσπάθεια. Βέβαια δεν θα μπορούσε κανείς να θεωρήσει τις μεθόδους αυτές τρόπους παρέμβασης, δεδομένου ότι η απλή επιχειρηματολογία μικρά μόνο αποτελέσματα μπορεί να έχει σε θέματα αγωγής. Πάντως, πρέπει να παραδεχθούμε ότι οι καθηγητές που ασκούν το Σ.Ε.Π. δεν έχουν την κατάλληλη εκπαίδευση σε θέματα άρσης

των στερεοτύπων και, άλλωστε, οι περισσότεροι απ' αυτούς δεν έχουν επαρκή επιμόρφωση σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού ούτε έχουν τα κατάλληλα μέσα και τη στήριξη γι' αυτή τους τη δουλειά.

ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΝΕΑ ΘΕΩΡΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Απαιτείται, λοιπόν, η εφαρμογή ιδιαίτερων τεχνικών επαγγελματικού προσανατολισμού στο σχολείο για την άρση των στερεοτύπων αντιλήψεων που βασίζονται στο φύλο. Οι ειδικοί, όχι μόνο φαίνεται να συμφωνούν, αλλά θεωρούν ότι το ζήτημα δεν σταματά εδώ. Ισχυρίζονται ότι, ο επαγγελματικός προσανατολισμός των γυναικών δεν θα αντιμετωπιστεί σωστά αν δεν διατυπωθεί μια ξεχωριστή θεωρία επαγγελματικής ανάπτυξης των γυναικών², η οποία να λαμβάνει υπόψη τις τις ιδιαιτερότητές τους τόσο στο θέμα της διαπαιδαγώγησής τους όσο και στο θέμα των ποικίλων εμποδίων που συναντούν στην αγορά εργασίας.

Οι παραδοσιακές θεωρίες επαγγελματικής ανάπτυξης βασίζονται σχεδόν αποκλειστικά σε αρσενικά υποκείμενα, με αποτέλεσμα να δίνουν μικρή σημασία στο γεγονός ότι για τις γυναίκες η διαδικασία της ανάπτυξής τους κατά τη διάρκεια της ζωής τους είναι πιο σύνθετη από αυτή των ανδρών, λόγω των ποικίλων υποχρεώσεών τους στο σπίτι και στη δουλειά καθώς και λόγω των συνεπειών που έχει η διαπαιδαγώγησή τους στις στάσεις, στις προσδοκίες και στη συμπεριφορά τους. Μολονότι, τις δύο τελευταίες δεκαετίες έγιναν διάφορες προσπάθειες πολλά υποσχόμενες, για τη διατύπωση μιας πλήρους θεωρίας επαγγελματικής ανάπτυξης των γυναικών, εν τούτοις, καμία δεν έχει κατορθώσει να λάβει υπόψη της την ποικιλία των παραμέτρων που επηρεάζουν την επαγγελματική ανάπτυξη των γυναικών.

Γενικά, φαίνεται να υπάρχουν πέντε (5) βασικά στοιχεία, τα οποία εμπλέκονται στην επαγγελματική ανάπτυξη των γυναικών (Larwood, L. & Gutek, B.A., 1987):

1. Εκπαίδευση - κατάρτιση:

Η εκπαίδευση και η κατάρτιση θεωρούνται μια ιδιαίτερα σημαντική πλευρά της επαγγελματικής ανάπτυξης. Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι αυτό που έχει σημασία για την επαγγελματική προετοιμασία δεν είναι τόσο η ύπαρξη ή η απουσία εκπαίδευσης, όσο το κατά πόσο το είδος της εκπαίδευσης έχει πρακτική εφαρμογή στην αγορά εργασίας και άρα παρέχει ευκαιρίες απασχόλησης.

2. Δομή ευκαιριών απασχόλησης:

Μολονότι δεν έχουμε ερευνητικά στοιχεία για τον ελληνικό χώρο, ωστόσο η καθημερινή εμπειρία δείχνει ότι η νοοτροπία των εργοδοτών να αρνούνται να προσλάβουν γυναίκες σε υπεύθυνες θέσεις και σε ορισμένα

²Ο όρος "επαγγελματική ανάπτυξη" χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει την ανάπτυξη όλων εκείνων των πλευρών της ανθρώπινης προσωπικότητας που έχουν σχέση με τις επαγγελματικές επιλογές του ατόμου.

επαγγέλματα, παραμένει. Αποτέλεσμα αυτής της νοοτροπίας, η οποία δεν αποτελεί βέβαια ελληνικό μόνο φαινόμενο, είναι να παρατηρείται σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η υποαπασχόληση μεγάλου αριθμού γυναικών, οι οποίες θα προτιμούσαν εργασία πλήρους απασχόλησης. Πολλές μάλιστα από αυτές διαθέτουν περισσότερα προσόντα από αυτά που απαιτούνται για την εργασία που κάνουν.

Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όπου επίσης επισημαίνεται ότι ο μισθός τους είναι συνήθως κατά 25% χαμηλότερος του μισθού των ανδρών για εργασία ίσης αξίας. Αναφέρεται, ακόμη, ότι 2 εκατομμύρια επί συνόλου 5 εκατομμυρίων νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργήθηκαν στην Κοινότητα μεταξύ 1985 και 1988, ήταν εργασίες ημισαπασχόλησης και το 80% των θέσεων αυτών δόθηκαν σε γυναίκες (βλ. "Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ", τ. 44, σελ. 41).

3. Γάμος:

Ενώ ο γάμος θεωρείται ουδέτερος ως παράγων που επηρεάζει τη σταδιοδρομία των ανδρών, στις γυναίκες φαίνεται να είναι ο πιο ανασταλτικός παράγων στη σταδιοδρομία τους. Στην παραδοσιακή δυτική οικογένεια ο σύζυγος συντηρούσε τη μη εργαζόμενη σύζυγο, ενώ οι εργαζόμενες πριν το γάμο τους γυναίκες συνήθως εγκατέλειπαν τη δουλειά τους μετά το γάμο. Ακόμη και σήμερα, που θεωρείται πολύ φυσικό να εργάζονται και οι δύο σύζυγοι, πολλές οικογένειες προτιμούν να παραμένει η σύζυγος στο σπίτι. Πολλές από τις γυναίκες αυτές επιχειρούν μια "καθυστερημένη" είσοδο στην αγορά εργασίας είτε μετά από λύση του γάμου (διαζύγιο, θάνατος συζύγου) είτε εφόσον υπάρχουν παιδιά, αφού αυτά μεγαλώσουν και φύγουν από το σπίτι. Τότε διαπιστώνουν ότι την εποχή που επιστρέφουν στην αγορά εργασίας οι επαγγελματικές τους δεξιότητες είναι ξεπερασμένες ή ανεπαρκείς με αποτέλεσμα να μην βρίσκουν δουλειά ή στην καλύτερη περίπτωση να βρίσκουν θέσεις χαμηλής αμοιβής (Olson & Friese, 1986). Η διάσταση αυτή είναι ιδιαίτερα σοβαρή και πρέπει να ληφθεί υπόψη σε μια θεωρία επαγγελματικής ανάπτυξης γυναικών.

4. Εγκυμοσύνη, παιδιά:

Όπως και με τον γάμο, η κοινωνική αντίληψη επιβάλλει στις γυναίκες να σταματούν τη σταδιοδρομία τους για την εγκυμοσύνη και να μην επιστρέφουν στη δουλειά μέχρις ότου και το τελευταίο παιδί να μην έχει ανάγκη φροντίδας. Βέβαια, οι περισσότερες γυναίκες που τα επαγγελματικά τους προσόντα είναι τέτοια, ώστε να επιτρέπουν τη δημιουργία μιας αξιόλογης επαγγελματικής σταδιοδρομίας, καταφέρνουν να αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες κάνοντας χρήση των αδειών εγκυμοσύνης και μητρότητας. Όμως η πλειονότητα των γυναικών που βλέπουν λίγες ευκαιρίες επαγγελματικής σταδιοδρομίας για τον εαυτό τους ή αποθαρρύνονται από τον σύντροφο τους συνήθως τερματίζουν τη σταδιοδρομία τους με την εγκυμοσύνη (Larwood, L. & Gutek, B.A., 1987).

Άλλωστε, πρέπει να παρατηρήσουμε ότι η είσοδος των γυναικών στην αγορά εργασίας τα τελευταία χρόνια συνοδεύεται, από δημογραφική άποψη, και από μια μείωση στους ρυθμούς γεννητικότητας που φαίνεται και από την αύξηση της ηλικίας των γυναικών που αποκτούν το πρώτο, και συχνά το μοναδικό τους παιδί, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σ' ολόκληρη την Ευρώπη (βλ. E.E.C. Employment in Europe, 1990).

Υπάρχουν ενδείξεις ότι οι εργοδότες βλέπουν τον γάμο και την οικογένεια ως προσόν για την σταδιοδρομία του άνδρα, ενώ για τη γυναίκα ως φορτίο και εμπόδιο (Bronstein, P. et al., 1987). Τέτοιου είδους αντιλήψεις από μέρους των εργοδοτών έχουν οδηγήσει στην εμφάνιση του ακόλουθου απάνθρωπου φαινομένου: οι εργοδότες στην πρώην Ανατολική Γερμανία ζητούν από τις άνεργες γυναίκες να υποβληθούν σε στειρώση, πριν προσληφθούν στα εργοστάσια και τις επιχειρήσεις. Αν οι ενδιαφερόμενες για πρόσληψη δεν προσκομίσουν πιστοποιητικά επιστήμων νοσηλευτριών ότι στειρώθηκαν, δεν γράφονται στις λίστες αναμονής προσλήψεων. Μ' αυτό τον τρόπο οι εργοδότες δεν επιβαρύνονται με άδειες τακτικών και επιδόματα μητρότητας (βλ. "Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ", τ. 49-50, σελ. 51). Το φάσμα της στέρησης και της πείνας αναγκάζει τις άνεργες γυναίκες να υποκύψουν στον απάνθρωπο εκβιασμό, θυσιάζοντας το μεγαλύτερο αγαθό που τους χάρισε η φύση. Ποιάς άνδρας υφίσταται τέτοιου είδους βιασμό και εξευτελισμό;

5. Ηλικία - χρόνος:

Το πιθανότερο για μια γυναίκα που θα επιχειρήσει να μπει στην αγορά εργασίας στη μέση ηλικία (καθυστερημένη είσοδος) είναι να διαπιστώσει ή ότι πολύ δύσκολα βρίσκει δουλειά ή ότι η σταδιοδρομία της είναι πολύ περιορισμένη σε σχέση με αυτή μιας νέας γυναίκας που μπαίνει στην αγορά εργασίας με τα ίδια επαγγελματικά προσόντα.

Ανάλογο πρόβλημα αντιμετωπίζουν και οι γυναίκες μεγάλης ηλικίας που βρίσκονται από χρόνια στην αγορά εργασίας. Επειδή οι εργασίες που τις ανατίθενται όταν είναι νεότερες δεν είναι εξίσου σημαντικές με αυτές των ανδρών συναδέλφων τους με ίδια προσόντα, όταν έρχεται η στιγμή να κριθούν για προαγωγή, όπου η εμπειρία αποτελεί κριτήριο, βρίσκονται συνήθως στη δυσάρεστη θέση να θεωρούνται άτομα με μικρότερη επαγγελματική πείρα από τους άνδρες συναδέλφους τους και να εξελίσσονται με βραδύτερο ρυθμό. Ειδικότερα για τη σταδιοδρομία στο χώρο των επιχειρήσεων έχει παρατηρηθεί ότι, ενώ συνήθως οι μεγαλύτεροι σε ηλικία άνδρες προηγούνται των νεότερων στην εξέλιξη, στις γυναίκες δεν παρατηρείται καμιά διαφορά (Larwood, L. & Gattiker, E., 1987).

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Είναι γεγονός ότι δεν μπορούμε να ισχυρισθούμε ότι έχουμε μια σαφή εικόνα της διαδικασίας επαγγελματικής ανάπτυξης των γυναικών. Μ' αυτή την έννοια είναι ίσως κάπως ανώριμο να διατυπωθεί μια θεωρία που να την εξηγεί, καθώς έχουν περάσει μόλις δυο δεκαετίες από τότε που συνέβησαν σημαντικές αλλαγές στο ρόλο των γυναικών ως εργαζομένων ατόμων.

Αν λάβουμε υπόψη μας ότι η επαγγελματική ανάπτυξη είναι μια δια βίου διαδικασία που περιλαμβάνει πλευρές της ανάπτυξης του ατόμου όπως αυτοαντίληψη, ενδιαφέροντα, αξίες, όλα τα επίπεδα της λήψης απόφασης και των επιλογών, καθώς και τη διερεύνηση και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και επαγγελματικών ευκαιριών, αντιλαμβανόμαστε ότι η διατύπωση μιας ολοκληρωμένης θεωρίας επαγγελματικής ανάπτυξης των γυναικών απαιτεί σοβαρή έρευνα σε εκτεταμένα δείγματα γυναικών διαφόρων ηλικιών, εκπαιδευτικών βαθμίδων και επαγγελματικών ομάδων. Οι έρευνες αυτές πρέπει να μελετούν μεταβλητές κοινωνικοοικονομικές, δημογραφικές, εκπαιδευτικές, περιβαλλοντικές, βιολογικές και ψυχολογικές. Μόνον τότε μπορεί να κατανοηθεί πλήρως η διαδικασία της επαγγελματικής ανάπτυξης των γυναικών καθώς και οι ομοιότητες και οι διαφορές της με αυτή των ανδρών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Arnot, M. (1986). "State Education Policy and Girls Educational Experiences" in Beechey, V., Whiteleg, E. (Eds) Women in Britain today, Milton Keynes: OV Press.
- Bouillaguet-Bernard et al (1985). "Changes in Activity and Employment of Women in the European Economic Community", Commission of the European Communities, Brussels.
- Bronstein, P., Black, L., Pfennig, J.L. & White, A. (1987). "Stepping onto the Academic Career Ladder: How are Women doing?", in Women's Career Development, Gutek, B.A. & Larwood, L. (Eds), Beverly Hills, CA, SAGE.
- Byrne, E. (1978). "Women in Education", London: Tavistock Publications.
- Delamont, S. (1980). "Sex Roles and the School", London: Methuen.
- Hannan, D., Breen, R. et al (1983). "Schooling and Sex Roles: Sex Deferences in Subject Provision and Student Choice in Irish Post-Primary Schools", The Economic and Social Research Institute, Dublin.
- Hard, R. & Cull, J. (1974). "Career Guidance for young Women", Ill U.S.A.: 148.
- Holland, J. (1985). "Gender and Class: Adolescent Conception of the Division of Labour", Ph.D. Thesis, University of London, Institute of Education.
- Καβουνίδη, Τ. (1990). "Οι νέες γυναίκες και η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση", Κέντρο Ερευνών για τις Γυναίκες της Μεσογείου, Αθήνα.
- Κακλαμανάκη, Ρ. (1984). "Η θέση της Ελληνίδας στην οικογένεια, στην κοινωνία, στην πολιτεία", Καστανιώτης, Αθήνα.
- Karmas, C.A., Kostakis, A.G. & Dragonas, Th.G. (1990). "Occupational and Educational Demand of Lyceum Students: Development over Time", CPER, Athens.
- Κασιμάτη, Κ. (1991). "Έρευνα για τα κοινωνικά χαρακτηριστικά της απασχόλησης: Η επιλογή του επαγγέλματος", ΕΚΚΕ, Αθήνα.
- Κασσωτάκης, Μ. & Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ. (1992). "Ο προσανατολισμός των Ελληνίδων μαθητριών προς τη μέση τεχνική εκπαίδευση", Εκπαίδευση και Επάγγελμα, 3, 2,3: 159-180.
- Κασσωτάκης, Μ. (1992). "Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός των μαθητών και το Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο: Μια προσπάθεια αξιολόγησης του", Εκπαίδευση και Επάγγελμα, 2, 3: 159-180.
- Κάτσικας, Χ. & Καββαδίας, Γ. (1994). "Η ανισότητα στην Ελληνική εκπαίδευση", Gutenberg.
- Kostakis, A.G. (1990). "The Occupational Choices of Greek Youth: An Empirical Analysis of the Contribution of Information and Socioeconomic Variables", CPER, Athens.
- Larwood, L. & Gutek, B.A. (1987). "Working Toward a Theory of Women's Career Development", in Women's Career Development, Gutek, B.A. & Larwood, L. (Eds), Beverly Hills, CA. SAGE.
- Larwood, L. & Gattiker, E. (1987). "A Comparison of the Career Paths Used by Successful Women and Men", in Women's Career Development, Gutek, B.A. & Larwood, L. (Eds), Beverly Hills, CA. SAGE.
- Μουσαούρου, Α. (1985). "Γυναίκες απασχόληση και οικογένεια στην Ελλάδα και αλλού", Εστία, Αθήνα.
- Olson, J.E. & Frieze, I.H. (1986). "Income determinations for women in business", in A.H. Stromberg, L. Larwood & B.A. Gutek (eds) Women and Work: An annual Review (Vol. 2), Beverly Hills, CA: SAGE.

- Pratt, J. et al (1984). "Option Choice: A Question of Equal Opportunities", London, NFER/Neilson.
- Psacharopoulos, G. (1983). "Sex Discrimination in the Greek Labor Market", Modern Greek Studies, 1, 2: 339-358.
- Σιδηροπούλου, Δ. (1990). "Ο προσανατολισμός της Ελληνίδας στη μέση τεχνική εκπαίδευση, όπως διαμορφώνεται από τον επαγγελματικό και κοινωνικό ρόλο της γυναίκας", Διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Τομέας Παιδαγωγικής, Ρέθυμνο.
- Σιδηροπούλου, Δ. (1991). "Η στάση των γονέων απέναντι στη δευτεροβάθμια τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση", Επιθεώρηση Συμβουλευτικής-Προσανατολισμού, 18-19: 67-80.
- Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ. (1993). "Ο επαγγελματικός προσανατολισμός για την ένταξη των γυναικών στη νέα αγορά εργασίας της ενωμένης Ευρώπης του 2000", Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Συμβουλευτικής-Προσανατολισμού με θέμα "Ευρώπη 2000: Τάσεις και Προοπτικές στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό", ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. - Ο.Α.Ε.Δ., Αθήνα.
- Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ. (1994). "Ισότητα των δύο φύλων: Θεωρία και πράξη στον επαγγελματικό προσανατολισμό", Νέα Παιδεία, 71: 118-134.
- Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ. (1995). "Διαφορές στις επαγγελματικές επιλογές των δύο φύλων", Τα Εκπαιδευτικά, 36: 106-115.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2^{ος} Υποφάκελος

1. Διδακτικές παρεμβάσεις
«Μάθημα ΣΕΠ Α' Λυκείου» (Ξ. Μπαλλή)

Ξ. ΜΠΑΛΛΗ

ΘΕΜΑ: ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ -
ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΙΚΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΥΟ ΦΥΛΑ
(ΑΝΔΡΙΚΑ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ).

Α. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

- α. Να προβληματιστούν οι μαθητές/τριες για τους διάφορους παράγοντες που επηρεάζουν τις επαγγελματικές τους επιλογές.
- β. Να διερευνήσουν τις προκαταλήψεις που έχουν για τους ρόλους των δύο φύλων και να αρχίσουν να τις εξετάζουν κάτω από μία λογική και ρεαλιστική βάση.
- γ. Να κατανοήσουν τις στερεότυπες συμπεριφορές της οικογένειας και της κοινωνίας ευρύτερα και να συνειδητοποιήσουν τους τρόπους με τους οποίους τα στερεότυπα επηρεάζουν τις στάσεις και τη συμπεριφορά καθιστώντας τους ανθρώπους δύσκαμπτους και ανίκανους να ξεπεράσουν τις παραδοσιακές αντιλήψεις τους για τον ρόλο και τον προορισμό των ανδρών και των γυναικών στη ζωή.
- δ. Να ερευνήσουν στα Μ.Μ.Ε. (εφημερίδες - περιοδικά) για επαγγέλματα που θεωρούνται «ανδρικά», αλλά τα εξασκούν γυναίκες καθώς και τη γυναικεία συμμετοχή στην πολιτική, την εκπαίδευση και την εργασία. Επίσης να κάνουν έρευνα για επαγγέλματα που θεωρούνται «γυναικεία» και εξασκούνται από άντρες.
- ε. Να σχηματίσουν μια θετική εικόνα και των εργαζόμενων γυναικών αλλά και αυτών που επιλέγουν να παραμείνουν στο σπίτι.

Β. Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΕ

Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε είναι αυτή που συνήθως χρησιμοποιείται από τους καθηγητές και τις καθηγήτριες που ασχολούνται με τον Σ.Ε.Π. δηλαδή:

1. Συζήτηση :

Δίνεται έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία του θέματος προκειμένου να γίνει συζήτηση και να εκφραστούν ελεύθερα απόψεις.

2. *Παίξιμο ρόλων*: Αναφέρονται παραδείγματα από την καθημερινή ζωή και ζητείται από τα παιδιά να παίξουν τους αντίστοιχους ρόλους των προσώπων αντιμετωπίζοντας έτσι διάφορες καταστάσεις «εκ των έσω».

3. *Προφορική ή γραπτή έκθεση απόψεων*, ερωτηματολόγια, των οποίων οι απαντήσεις αναλύονται και συζητούνται.

4. *Έρευνα* από τον/την καθηγητή/τρια και τους/τις μαθητές/τριες σε περιοδικά, εφημερίδες για επιτυχημένες γυναίκες στον επαγγελματικό τομέα και μάλιστα σε «κανδρικά» επαγγέλματα.

Γ. ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Γ₁. Προετοιμασία

Έχοντας πειστεί η ίδια για τη χρησιμότητα μιας παρέμβασης προς την κατεύθυνση της Ισότητας ανδρών και γυναικών στους/στις μαθητές/τριες του λυκείου και πιστεύοντας πως η ώρα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού προσφέρεται ιδιαίτερα από τα άλλα μαθήματα και χωρίς προβλήματα στο αναλυτικό πρόγραμμα για παρέμβαση στις στάσεις και τις αντιλήψεις των παιδιών, όσον αφορά τις προκαταλήψεις σε σχέση με το φόβο τους, αποφάσισα να διδάξω ένα μάθημα εναλλακτικό.

Στα βιβλίο του ΣΕΠ της Α΄ τάξης του Ενιαίου Λυκείου δεν αναφέρεται κάτι σχετικό με διάκριση στα επαγγέλματα για τα δύο φύλα. Στο αντίστοιχο βιβλίο όμως της Γ΄ Γυμνασίου υπήρχε σχετική αναφορά στο κεφάλαιο «εργασία» **Κεφ. 6.1** αναφερόμενη στους «παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή επαγγέλματος» και «στις στερεοτυπικές αντιλήψεις για τα δύο φύλα».

Ως υλικό χρησιμοποιήθηκε:

1) Από τα πρακτικά του συνεδρίου 1998 - Εκπαίδευση και φύλο

Θέματα: α) Οικογενειακή ζωή - Σχέσεις των φύλων

Γυναίκες και άνδρες στην αγορά εργασίας και στην οικογένεια.

2) Βιβλίο Σ.Ε.Π. Γ΄ Γυμνασίου - Ρόλοι πρότυπα ρόλων, στερεότυπα.

- 3) Βιβλίο Σ.Ε.Π. Α' Ενιαίου Λυκείου κεφ. «Παίρνοντας μια απόφαση, Βήματα, Παράγοντες που επηρεάζουν τις αποφάσεις μας.
- 4) Επίσης δημιουργήθηκαν παραδείγματα με καταστάσεις από την οικογενειακή και την κοινωνική ζωή για να αναπαρασταθούν μέσα στην τάξη.

Γ₂ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Η διδασκαλία διεξήχθη σε δύο διδακτικές ώρες.

Στην πρώτη διδακτική ώρα:

- α) Συζητήθηκαν και βρέθηκαν οι παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή επαγγέλματος.
- β) Ερμηνεύτηκαν τα πρότυπα ρόλων και πώς αυτά μπορούν να επηρεάσουν τις επαγγελματικές επιλογές μας.
- γ) Συζητήθηκε ποιος είναι ο ρόλος της οικογένειας στις επιλογές των παιδιών και αναφέρθηκαν παραδείγματα, στα οποία τα παιδιά υποδύθηκαν τους ρόλους των προσώπων.
- δ) Εξηγήθηκε ο όρος στερεότυπα και έγινε αναφορά με παραδείγματα σε καταστάσεις της καθημερινής ζωής που αφορούν στερεοτυπικές αντιλήψεις.

Τη δεύτερη διδακτική ώρα

- α) Δόθηκαν ερωτηματολόγια (κατάλογος επαγγελμάτων) στα παιδιά να απαντήσουν, αν υπάρχουν ανδρικά ή γυναικεία επαγγέλματα και να πουν για ποιον λόγο δεν μπορεί το άλλο φύλο να τα εξασκήσει.
- β) Έγινε συζήτηση πάνω στις απαντήσεις τους και διατύπωσαν τις απόψεις τους.
- γ) Επίσης συζητήθηκαν τα εμπόδια που περιορίζουν τις επαγγελματικές επιλογές τους και έγινε προσπάθεια να βρεθούν οι τρόποι για να ξεπεραστούν.
- δ) Αναφέρθηκαν επαγγελματικά πορίσματα επιτυχημένων γυναικών και προβλήθηκαν διαφάνειες που έδειχναν τα ποσοστά ανεργίας ανά φύλο και ηλικία στην χώρα μας.

ΑΣΚΗΣΗ 1^η. Ποιαί κατά τη γνώμη σου είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή επαγγέλματος;

[Σημείωσε όσους λόγους νομίζεις και αριθμήσε τους με σειρά σπουδαιότητας για σένα π.χ. 1,2,3...]

- Το φύλο.
- Η οικογένεια [η επιρροή της οικογένειας].
- Το σχολείο.
- Η κοινωνική τάξη.
- Τα πρότυπα ρόλων [επαγγελματικοί ρόλοι απόμων που μας επηρεάζουν].
- Ο τόπος κατοικίας.

- Κάποιοι άλλοι....

ΑΣΚΗΣΗ 2^η: Τι είναι πρότυπα ρόλων και πώς αυτά μπορούν να επηρεάσουν τις επαγγελματικές επιλογές μας;

[Εξηγείται τι είναι ρόλος].

Ρόλος είναι ένα σύνολο από υποχρεώσεις, δικαιώματα και πρότυπα συμπεριφοράς λεκτικής και μη λεκτικής που επιτρέπουν στους άλλους να διακρίνουν αν ένα άτομο έχει ή δεν έχει το συγκεκριμένο ρόλο. Με άλλα λόγια ρόλος είναι όλα αυτά που οι άλλοι περιμένουν από κάποιον που τον υποδύεται.

[π.χ. οι άλλοι έχουν ορισμένες προσδοκίες για τη συμπεριφορά που πηγάζει από το ρόλο του μαθητή, του καθηγητή, του γονέα κ.λ.π.]

Παράδειγμα: Ο πατέρας κρεμάει με «ούπα» ένα ντουλάπι στον τοίχο. Η μητέρα μαντάρει ένα ρούχο. Τα δύο παιδιά (αγόρι-κορίτσι) βλέπουν τηλεόραση.

Πατέρας : Έναν καφέ ! Κάντε μου έναν καφέ !

Μητέρα: Καλά ! Περίμενε να τελειώσω...

Γιος: Θα σου κάνω εγώ μπαμπά !

Πατέρας : Άσε καλύτερα να τον κάνει η αδερφή σου. Άντε καρτσάκι μου!

Κόρη: Περίμενε λίγο μπαμπά να τελειώσει το σέριαλ.

[Οι παραπάνω ρόλοι παίζονται από τους μαθητές της τάξης]

Ερωτήσεις: 1. Είναι φυσικοί οι παραπάνω ρόλοι ;

2. Θα μπορούσε η μητέρα μαζί με την κόρη να κρεμούν το ντουλάπι, ο πατέρας να μαντάρει το ρούχο και ο γιος να κάνει καφέ;

ΑΣΚΗΣΗ 3^η: Ποιάς είναι ο ρόλος της οικογένειας στις επιλογές των παιδιών;

Παράδειγμα 1. Ο πατέρας είναι υδραυλικός, δουλεύει όλη την ημέρα έξω και γυρίζει αργά το βράδυ στο σπίτι. Η μητέρα είναι μοδίστρα και ράβει στο σπίτι.

Μαζί τους μένει και μια ανύπαντρη θεία. Ο μοναχογιός τους είναι δεκαέξι χρονών. Τον μεγάλωσε η θεία και του έχουν

λείπει τα αδέρφια. Θέλει να γίνει νηπιαγωγός, να ανοίξει δικό του νηπιαγωγείο, να παντρευτεί και να κάνει πολλά παιδιά. Οι γονείς διαφωνούν με την επιλογή του γιου τους, γιατί πιστεύουν ότι το επάγγελμα αυτό είναι «γυναικείο». Ο πατέρας μάλιστα επιθυμεί ο γιος του να γίνει υδραυλικός, για να τον βοηθάει στη δουλειά και αργότερα να τον διαδεχθεί.

Παράδειγμα 2: Ο πατέρας είναι στρατιωτικός και η μητέρα είναι δικηγόρος. Η μοναχοκόρη τους θέλει να γίνει ψυκτικός, επειδή το ίδιο είναι και ο αγαπημένος της εξάδελφος με τον οποίο σχεδιάζει να δουλέψουν μαζί.

Και οι δύο γονείς διαφωνούν με την απόφασή της.

Η μητέρα θέλει η κόρη της να γίνει δικηγόρος, επειδή υπάρχει έτοιμη δουλειά [γραφείο-πελατεία]. Ο πατέρας διαφωνεί μεν με το επάγγελμα του ψυκτικού που το θεωρεί «ανδρικό» επάγγελμα πιστεύει, όμως, ότι με την οικονομική άνεση που έχουν η κόρη τους θα καλοπαντρευτεί και δεν θα χρειάζεται να δουλέψει.

- Ερωτήσεις: 1. Είναι παράλογη η επιθυμία των παιδιών στα προηγούμενα παραδείγματα να ακολουθήσουν το επάγγελμα που νομίζουν ότι τους ταιριάζει;
2. Είναι λογικό οι γονείς να θέλουν να οδηγήσουν τα παιδιά τους στο επάγγελμα που νομίζουν ότι ταιριάζει περισσότερο στο φύλο τους;
3. Πρέπει οπωσδήποτε να συνεχίζουν τα παιδιά το επάγγελμα του γονέα;
4. Σωστά επικαλείται ο πατέρας την οικονομική άνεση της οικογένειας [πρόικα] για την καλή αποκατάσταση της κόρης του, ώστε να μη χρειαστεί να εργαστεί;
5. Το γεγονός ότι είσαι αγόρι ή κορίτσι νομίζεις ότι σε επηρεάζει στις επαγγελματικές σου προτιμήσεις;
6. Ποιές από τις παραπάνω αντιλήψεις θεωρούνται στερεοτυπικές;
[Εξηγήστε τι είναι στερεότυπα].
Στερεότυπα είναι οι αρκετά σταθερές, ταξινομημένες αντιλήψεις που συνήθως οφείλονται σε ελλιπή πληροφόρηση

για χαρακτηριστικά που αποδίδονται στα μέλη μιας ομάδας π.χ. έθνους, επαγγελματικής τάξης, κατοίκων μιας πόλης, χωριού κ.λπ. Ο όρος στερεότυπο ανήκει στην ίδια οικογένεια με την λέξη στερεοτυπία, η οποία στην τυπογραφία σημαίνει μέθοδο εκτύπωσης σειράς όμοιων σελίδων [αντίτυπα], με μεταλλικές πλάκες [κλισέ].

Ένας αμερικανός κοινωνιολόγος, ο Λίτμαν, χρησιμοποίησε τον όρο «στερεότυπο» για να περιγράψει αυτές τις ιδέες, τις εικόνες που είναι μέσα στο κεφάλι μας και παρεμποδίζουν την λειτουργία της κρίσης διότι υπάρχει μια, εκ των προτέρων, διαμορφωμένη κρίση.

Τα στερεότυπα τα μαθαίνουμε ή τα εσωτερικεύουμε αυθόρμητα, ασυνείδητα από το άμεσο περιβάλλον που ζούμε. Με βάση, λοιπόν, αυτές τις στερεοτυπικές αντιλήψεις αξιολογούμε συνήθως πολύ απλά και αβασάνιστα τις άμεσες παραστάσεις και εμπειρίες που έχουμε. Π.χ., λέμε «οι βόρειοι είναι ψυχροί», «οι γυναίκες έχουν ορισμένους κοινωνικούς ρόλους, διαφορετικούς από εκείνους των ανδρών» κ.λπ.

Παράδειγμα 1: Βγαίνοντας από ένα super-market ένας μεσήλικας φορτωμένος με ψώνια, βλέπει την πόρτα να πέφτει πάνω του [είσοδος που κλείνει αυτόματα]. Την άφησε, χωρίς να την κρατήσει, ένας νεαρός που μόλις βγήκε. Ο κύριος του λέει: «δεν μπορείς να μου κρατήσεις την πόρτα αφού βλέπεις ότι είμαι φορτωμένος;» Και ο νεαρός του απαντά: Γιατί; Γυναίκα είσαι;

Ερώτηση: Είναι λογική η απαίτηση του κυρίου και η επιλεκτική αδιαφορία του νεαρού;

Παράδειγμα 2: Τρία αδέρφια - δύο αγόρια και ένα κορίτσι. Το ένα αγόρι είναι «Παιοκτζής», το άλλο «Αρειανός». Το κορίτσι είναι τότε το ένα πότε το άλλο, ανάλογα με το ποιος θα την πάρει μαζί του στο γήπεδο.

Τα αγόρια τσακώνονται μεταξύ τους για κάποιο πέναλτυ. Το κορίτσι προσπαθεί σε κάποια στιγμή να κάνει «παρέμβαση» και να τους ηρεμήσει. Τότε και οι δύο γυρίζουν και της λένε: «Βγες έξω! Σκάσε...κ.λπ. Είσαι άσχετη!»

Ερώτηση 1: Κάντε σχόλια για τα παραπάνω παραδείγματα.

Ερώτηση 2: Βρείτε εκφράσεις του παραπάνω είδους σχετικά με τον διαχωρισμό των φύλων.

Παράδειγμα: Στα ευρωπαϊκά σχολεία υπάρχει μάθημα στο οποίο και τα αγόρια αλλά και τα κορίτσια μαθαίνουν να ράβουν, να μαγειρεύουν, να φτιάχνουν γλυκά κ.λπ.

Ο στόχος είναι να μπορούν και τα δύο φύλα να ανταπεξέλθουν σ' όλες τις δουλειές του σπιτιού.

Τα ίδια συμβαίνουν και στο μάθημα των «χειροκατασκευών», όπου μαθαίνουν και τα δύο φύλα να καρφώνουν, να πριονίζουν, να κατασκευάζουν συρτάρια, κουτιά κ.λπ.

Ερώτηση: Πώς θα βλέπατε την εισαγωγή τέτοιων μαθημάτων και στα δικά μας σχολεία;

Γ₃ Αντιδράσεις της τάξης - Μεταφορά της συζήτησης

Το θέμα Ισότητα των φύλων αντιμετωπίστηκε από τους/τις μαθητές/τριες με ποικιλία αντιδράσεων. Κατ' αρχάς χωρίστηκαν σε δύο στρατόπεδα. Τα μεν αγόρια αντιδρούσαν έντονα, διαφωνώντας κάβητα στην αρχή με την Ισότητα των δύο φύλων, παρέβαλαν τις σωματικές διαφορές (μυϊκή δύναμη, σωματική κατασκευή κ.λπ.), διατύπωναν γενικώς στερεότυπες εκφράσεις και μάλιστα «ότι η θέση της γυναίκας είναι μέσα στο σπίτι για τις δουλειές του σπιτιού και το μέγλωμα των παιδιών και ότι παίζει δευτερεύοντα και βοηθητικό ρόλο στην εργασία».

Τα κορίτσια είχαν ηπιότερο τρόπο αντίδρασης. Συζητούσαν χρησιμοποκώντας παραδείγματα και επιχειρήματα για την Ισότητα στην καθημερινή ζωή και διαφωνούσαν με τις στερεοτυπικές αντιλήψεις των αγοριών που τις θεωρούσαν αναχρονιστικές και απορρακιωμένες.

Όταν ολοκληρώθηκε το μάθημα, αρκετά από τα αγόρια που στην αρχή ήταν εντελώς αρνητικά δέχτηκαν το γεγονός ότι κατ' αρχήν η Ισότητα είναι ελευθερία και έτσι δεν πρέπει να υπάρχουν εξαρτήσεις ανάμεσα στα δύο φύλα καθώς επίσης και ότι ζώντας σ' ένα δημοκρατικό πολίτευμα, όπου όλοι έχουν τις ίδιες ευκαιρίες, δεν μπορούμε να έχουμε διαχωρισμούς και ανισότητες.

Τέλος, σχεδόν όλοι οι μαθητές/τριες παραδέχτηκαν ότι στη σημερινή δύσκολη εποχή οι σχέσεις ανδρών και γυναικών δεν πρέπει να στηρίζονται στον ανταγωνισμό και στην αντιπαράθεση μεταξύ των δύο φύλων αλλά στη συμπόνια, στη συνεννόηση και στη συνεργασία μεταξύ τους.

Γ₄ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - (ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ -ΤΡΙΩΝ)

Κατ' αρχάς το θέμα φάνηκε περισσότερο ενδιαφέρον στις μαθήτριες, οι οποίες και το αντιμετώπισαν με θετική συζήτηση. Οι μαθητές όταν δεν ήταν αδιάφοροι, εκδήλωναν έντονη αντίδραση προσπαθώντας να αποτρέψουν κάθε τι που αφορούσε ίσα δικαιώματα μεταξύ των δύο φύλων. Το γενικότερο κλίμα που είχε δημιουργηθεί ήταν αρκετά ενθαρρυντικό, γιατί αφ' ενός σήμαινε ότι το θέμα είναι φλέγον και υπάρχουν πολλές και ποικίλες αντιδράσεις, αφ' ετέρου ότι το έδαφος της τάξης προσφέρεται για μια παρέμβαση από μέρους μου στο καυτό αυτό θέμα της Ισότητας των φύλων.

Μέσα από απλά παραδείγματα που αφορούσαν τόσο την καθημερινή οικογενειακή ζωή όσο και από παραδείγματα για αποφάσεις ζωής, όπως είναι η επιλογή επαγγέλματος, τα παιδιά κατανόησαν πόσο οι στερεοτυπικές αντιλήψεις μας επηρεάζουν και εγκλωβίζουν τους ορίζοντες μας.

Προσωπικά είμαι αρκετά ευχαριστημένη τόσο από την συμμετοχή των παιδιών όσο και από το αποτέλεσμα. Από το ότι, δηλαδή, οι μαθητές/τριες μπήκαν σ' αυτόν τον προβληματισμό και κατανόησαν ότι τα πράγματα

έχουν πολλές οπτικές γωνίες από όπου μπορούμε να τα δούμε και μακάρι να τα βλέπουμε από όσες μπορούμε περισσότερες κάθε φορά.

Πολύ ενθαρρυντικό ήταν τέλος το γεγονός ότι σχεδόν όλοι δέχτηκαν πως οι ανταγωνισμοί δεν έχουν θέση στις εποχές που έρχονται και ότι οι καλύτερες σχέσεις μεταξύ των φύλων κερδίζονται με τον σεβασμό και την αλληλοεκτίμηση.

3. Βιβλιογραφία (υλικό που χρησιμοποιήθηκε)

1. Βιβλίο ΣΕΠ Α' Τάξη Ενιαίου Λυκείου 1998, ΟΕΔΒ. Αθήνα
2. Βιβλίο ΣΕΠ Γ' Τάξη Γυμνασίου 1998, ΟΕΔΒ. Αθήνα
3. ΔΡΟΜΟΙ ΖΩΗΣ. Βιβλίο εργασίας για τη σχολική ζωή.
Β.Δεληγιάννη - Κουιμιζή - Σ. Ζιώγου - Καραστεργίου. Θεσσαλονίκη 1992.
4. ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΡΑΞΗ. Δεληγιάννη - Ζιώγου Θεσσαλονίκη 1997 εκδ. ΒΑΝΙΑΣ.
5. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΦΥΛΟ Δεληγιάννη - Ζιώγου Θεσνίκη 1994 εκδ. ΒΑΝΙΑΣ.
6. Η επαγγελματική επιλογή (εργασία της Μαρίας Χαραλαμπίδου) υπεύθ. ΣΕΠ 1^{ου} γραφ. Δ/θμιας Εκπαίδευσης Ν. Θεσνίκης.
7. Κείμενα της ίδιας.

4. Συμπεράσματα

Η όλη διαδικασία του παρεμβατικού αυτού μαθήματος, νομίζω, πως έθεσε έναν ιδιαίτερο προβληματισμό στους μαθητές/τριες εκτός από αυτό καθαυτό το θέμα και σε ευρύτερη διάσταση, όπως της παρέμβασης σε στάσεις ζωής, στερεότυπα και ιδεολογίες.

Πιστεύω πως τέτοιου είδους παρεμβάσεις μέσα από τα μαθήματα για θέματα που άπτονται του ενδιαφέροντος των παιδιών βοηθούν κατά κάποιο τρόπο στην αποδέσμευση από τα κοινωνικά στερεότυπα και διδάσκουν «ελευθερία».

Προτείνω η ευαισθητοποίηση αυτή των εκπαιδευτικών σε θέματα Ισότητας να πολλαπλασιαστεί όσο το δυνατόν περισσότερο και ο καθένας μέσα από το δικό του μάθημα να παρεμβαίνει καταλυτικά πλέον.

Ο ΣΕΠ είναι ένα μάθημα που προσφέρεται για παρέμβαση και μάλιστα σε θέματα όπως: αυτογνωσία, αυτοαντίληψη, περιοριστικά πιστεύω, επαγγελματικές επιλογές, ενδιαφέροντα κ.λπ.

Εμπόδια που περιορίζουν τις επιλογές μου	Τρόποι να τα ξεπεράσω
π.χ. αντίρρηση των γονιών μου για το επάγγελμα που θέλω να κάνω	π.χ. συζήτηση μαζί τους, ενημέρωσή τους από βιβλία - πληροφοριακούς οδηγούς ή παρουσίαση ουσιαστικών πλεονεκτημάτων της εργασίας που με ενδιαφέρει κ.λπ.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΤΟ ΑΣΚΗΣΕΙ
μάγειρας			
πολιτικός			
πιλότος			
διαιτητής			
οδηγός λεωφορείων			
ακτινολογικός			
λιμενικός			
στρατιωτικός			
νοσοκόμος			
χορευτής			
πυροσβέστης			
χειρουργός			
ελαιοχρωματιστής			
υδραυλικός			
νηπιαγωγός			
καθαριστής			
κομμωτής			
σχεδιαστής μόδας			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

2. ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Το Παράρτημα Β περιλαμβάνει ενδεικτικές κατευθύνσεις για όσους/ές εκπαιδευτικούς υλοποιήσουν Παρεμβατικά Προγράμματα με τη μορφή παρεμβατικών δραστηριοτήτων και ένα Υπόδειγμα Παρεμβατικής Δραστηριότητας.

Ειδικότερα περιλαμβάνει:

- ✓ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α. ΣΧΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (5 συνολικά) εκτός αναλυτικού προγράμματος για να γίνει κατανοητή η φιλοσοφία του σχεδιασμού και της επιλογής μίας θεματικής παρεμβατικής δραστηριότητας. Τα συγκεκριμένα παραδείγματα σχεδίων σκοπεύουν να δώσουν το ερέθισμα στους/στις εκπαιδευτικούς να σχεδιάσουν ανάλογες δραστηριότητες. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση που θα επιλεγεί κάποια από τις προτεινόμενες δραστηριότητες θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω με βάση τα Υπόδειγματα Παρεμβατικών Δραστηριοτήτων που παρατίθενται στην συνέχεια με τίτλο: «Διεύρυνση του γυναικείου και του ανδρικού ορίζοντα».
- ✓ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
- ✓ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Β : «ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ» που αφορά στην καταγραφή της εμπειρίας από την υλοποίηση της παρεμβατικής δραστηριότητας σε ένα ημερολόγιο, προκειμένου οι εκπαιδευτικοί να έχουν τη δυνατότητα να επεξεργασθούν θέματα, όπως, οι αντιδράσεις των μαθητών/ντριών, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της εφαρμογής κ.ά., με σκοπό να χρησιμοποιήσουν αυτή την εμπειρία σε επόμενη δράση προώθησης της Ισότητας των φύλων.
- ✓ ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Γ : ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α : ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (1)

- 1) Τίτλος Παρεμβατικής Δραστηριότητας : Φύλο και επαγγελματικές ταυτότητες
- 2) Αναγκαιότητα παρεμβατικής δραστηριότητας (γιατί χρειάζεται να παρέμβουμε): Είναι ερευνητικά διαπιστωμένο ότι η αγορά εργασίας διακατέχεται από διακρίσεις με βάση το φύλο. Πιο συγκεκριμένα έχει εντοπιστεί ότι οι γυναίκες εξακολουθούν να βρίσκονται συγκεντρωμένες σε πολύ λιγότερες επαγγελματικές κατηγορίες από ό,τι οι άντρες. Η υπερεκπροσώπηση των γυναικών σε συγκεκριμένες θέσεις εργασίας ονομάζεται **οριζόντιος επαγγελματικός διαχωρισμός**, ενώ η υπερεκπροσώπηση γυναικών σε ιεραρχικά κατώτερες θέσεις (η ιεραρχική επαγγελματική διαφοροποίηση ανά φύλο) ονομάζεται **κάθετος επαγγελματικός διαχωρισμός**. Χαρακτηριστικά παραδείγματα οριζόντιου επαγγελματικού διαχωρισμού από τον τριτογενή τομέα (τομέας παροχής υπηρεσιών) είναι ότι:
- το 80% περίπου των προγραμματιστών είναι άντρες,
  - το 95% περίπου των γραμματέων είναι γυναίκες.

Γίνεται φανερό από τα παραδείγματα ότι το σύνθετες είναι η επαγγελματική ένταξη των αντρών συνοδεύεται συνήθως από υψηλότερες αποδοχές και υψηλότερο επαγγελματικό κύρος από εκείνη των γυναικών, ιδιαίτερα στους κλάδους όπου υπερεκπροσωπούνται από γυναίκες.

Δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα κάθετου επαγγελματικού διαχωρισμού είναι τα εξής:

- η πλειοψηφία των τραπεζικών υπαλλήλων είναι γυναίκες, ενώ η πλειοψηφία των διευθυντών τραπεζών είναι άντρες (έρευνες που έχουν γίνει έχουν εντοπίσει ότι, ακόμα και στις περιπτώσεις που τα προσόντα ανάμεσα σε υπαλλήλους διαφορετικών φύλων είναι ισότιμα, οι άντρες έχουν γρηγορότερη ιεραρχική εξέλιξη),
  - η πλειοψηφία των καθηγητών/τριών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι γυναίκες ενώ η πλειοψηφία των διευθυντών είναι άντρες.
- 3) Προοπτική παρέμβασης/ Στόχος παρέμβασης (Τι προοπτική βλέπουμε στην παρέμβασή μας): Στόχος της παρεμβατικής δραστηριότητας είναι οι μαθητές/τριες και οι σπουδαστές/στρίες να προβληματιστούν και να συνειδητοποιήσουν τις στερεότυπες αντιλήψεις για τις γυναίκες και τους άντρες, όπως αυτές υπάρχουν στην οικογένεια, στο σχολείο και στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, ώστε α) να οδηγηθούν στο συμπέρασμα ότι αυτές οι στερεότυπες αντιλήψεις ασκούν επίδραση στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές τους επιλογές και β) στη συνέχεια να καταστούν ικανές/οί να αναπτύξουν μία επιχειρηματολογία, ώστε να τις αμφισβητήσουν.

- 4) Μεθοδολογία παρέμβασης/ τρόπος παρέμβασης (πώς μπορούμε να πετύχουμε τον στόχο μας): Ο προαναφερόμενος στόχος μπορεί να επιτευχθεί:

A) Με ανάλυση περιεχομένου → Παραδείγματα:

- 1) Μία σχολική μονάδα μπορεί να αναλάβει να κάνει ανάλυση περιεχομένου στις προσφερόμενες θέσεις εργασίας, όπως δημοσιεύονται στις αγγελίες των εφημερίδων, και στη συνέχεια να συγκροτήσουν μικτές ως προς το φύλο ομάδες που θα αναλύσουν τις δημοσιευμένες αγγελίες ως προς το είδος των δημοσιευμένων θέσεων που απευθύνονται σε γυναίκες και σε άντρες εργαζόμενες/ ους.
- 2) Μία άλλη σχολική μονάδα μπορεί να εξετάσει τα επαγγέλματα των αντρών και των γυναικών, όπως παρουσιάζονται στις τηλεοπτικές διαφημίσεις.
- 3) Μία άλλη μπορεί να αναλάβει να εξετάσει τις θέσεις εργασίας που εμφανίζονται οι γυναίκες και οι άντρες ως πρωτεγωνιστές δημοφιλών τηλεοπτικών εκπομπών. Οι μαθήτριες και οι μαθητές κάθε σχολικής μονάδας μπορούν να κατατάξουν τα επαγγέλματα ανά φύλο, να σχολιάσουν γραπτά τα χαρακτηριστικά και τις συμπεριφορές που συνδέονται με το κάθε επάγγελμα. Θεματικές κατηγορίες κατάταξης θα μπορούσαν να είναι επαγγέλματα φροντίδας, πρόνοιας, παιδαγωγικά, τεχνικά, επιστημονικά κ.α. Τα γραπτά αυτά κείμενα παρουσιάζονται στην τάξη και γίνεται συζήτηση.
- 4) Κάποιες ερωτήσεις που μπορούν να αποτελέσουν θέματα συζήτησης είναι : Ποιες θέσεις εργασίας - επαγγέλματα απευθύνονται στις γυναίκες και ποιες στους άντρες; Τι είδους προσόντα απαιτεί το κάθε επάγγελμα και ποιο φύλο θεωρούν ότι μπορεί να ανταπεξέλθει καλύτερα στις απαιτήσεις του κάθε επαγγέλματος; Ποια επαγγέλματα και γιατί θεωρούν ότι απευθύνονται αποκλειστικά σε γυναίκες και ποια αποκλειστικά σε άντρες; Πιστεύουν ότι οι ικανότητες κάποιου ατόμου προσδιορίζονται από το φύλο του; Τι μηνύματα έχουν δεχτεί από το οικογενειακό ή το ευρύτερο περιβάλλον τους για το τι συνιστά «*γυναικεία*» εργασία και τι «*ανδρική*»;

B) Με τη διεξαγωγή έρευνας → Παραδείγματα:

- 1) Η διεξαγωγή μίας έρευνας σε κάθε σχολική μονάδα σχετικά με τις επαγγελματικές επιλογές των κοριτσιών και των αγοριών. Ο τίτλος της έρευνας θα μπορούσε να είναι «*τι θέλουν τα κορίτσια να γίνουν*» και «*τι θέλουν τα αγόρια να γίνουν και γιατί*». Οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να αναπτύξουν ένα κατάλληλο ερωτηματολόγιο και να το μοιράσουν στους/στις συμμαθητές/τριες τους. Στη συνέχεια μπορούν να καταγράψουν τις απαντήσεις των ερωτώμενων ανά φύλο δημιουργώντας δύο καταστάσεις, όπου η μία εμπεριέχει τις επαγγελματικές προτιμήσεις των κοριτσιών και η άλλη τις επαγγελματικές προτιμήσεις των αγοριών διερευνώντας
  - Πώς διαμορφώνονται οι επαγγελματικές προτιμήσεις των κοριτσιών και πώς των αγοριών.
  - Πώς εξηγούν τις πιθανές διαφορές που εντοπίζουν
  - Τι είδους εκπαιδευτικές διαδρομές οδηγούν σε τέτοιου είδους επαγγελματικές διαδρομές.
  - Πώς ερμηνεύουν τα παιδιά τα ευρήματα.

Στη συνέχεια θα μπορούσαν να συζητήσουν τα χαρακτηριστικά κάθε επαγγελματικής προτίμησης (εύκολη-δύσκολη, ωράριο εργασίας, οικονομικές απολαβές, επαγγελματικό κύρος κ.α.) καθώς και τους λόγους για τους οποίους θεωρούν ότι το κάθε φύλο οδηγήθηκε στην προτίμηση αυτή. Ποιες παρατηρήσεις μπορούν να κάνουν όσον αφορά τα στερεότυπα χαρακτηριστικά φύλου στις επαγγελματικές προτιμήσεις και πού αφείλονται, κατά τη γνώμη τους, αυτά.

- Ποια είναι τα πιο συνηθισμένα χαρακτηριστικά των «αντρικών» και ποια των «γυναικείων» επαγγελμάτων. Να κάνουν σύγκριση ανάμεσα στους μισθούς των εργαζόμενων αντρών και στους μισθούς των εργαζόμενων γυναικών. Τι παρατηρούν και πως εξηγούν τις παρατηρήσεις τους.
- 2) Μία άλλη πιθανή έρευνα θα μπορούσαν τα παιδιά να διεξαγάγουν στους καθηγητές και στις καθηγήτριες του σχολείου τους με στόχο να διερευνήσουν:
- Αν το επάγγελμα που κάνουν τώρα είναι αυτό που πάντα ήθελαν να κάνουν.
  - Αν μεγαλώνοντας είχαν ποτέ σκεφτεί να ακολουθήσουν κάποιον γυναικοκρατούμενο ή ανδροκρατούμενο κλάδο αντίστοιχα.
  - Αν ναι, ποιος ήταν αυτός ο κλάδος και γιατί δεν τον ακολούθησαν τελικά.
  - Πώς αποφάσισαν να γίνουν καθηγητές/τριες.
  - Τι μηνύματα είχαν δεχτεί οι γυναίκες και τι οι άντρες από την οικογένειά τους σχετικά με το επάγγελμα που έπρεπε να ακολουθήσουν.

Παραδοτέα: Φύλλα αξιολόγησης της διαδικασίας, εκθέσεις αξιολόγησης.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α : ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (2)

- 1) Τίτλος παρεμβατικής δραστηριότητας: *Φύλλο και νέες τεχνολογίες*
- 2) Αναγκαιότητα παρεμβατικής δραστηριότητας (γιατί χρειάζεται να παρέμβουμε): Η αναγκαιότητα παρεμβατικής δραστηριότητας απορρέει από την αναγνώριση ότι ο χώρος των νέων τεχνολογιών είναι ανδροκρατούμενος.
- 3) Προοπτική / Στόχος παρεμβατικής δραστηριότητας: Ο στόχος αυτής της παρεμβατικής δραστηριότητας είναι οι μαθητές και οι μαθήτριες να εξετάσουν κριτικά τον παράγοντα *φύλλο και νέες τεχνολογίες*, έτσι ώστε να αναπτύξουν μια επιχειρηματολογία που αμφισβητεί τις υπάρχουσες αντιλήψεις.
- 4) Προτεινόμενες Μεθοδολογίες ανάπτυξης της παρεμβατικής δραστηριότητας (πώς μπορούμε να πετύχουμε το στόχο μας):
 Ο προαναφερόμενος στόχος μπορεί να επιτευχθεί :
 Α. Με συνκέντρωση υλικού και ανάλυση περιεχομένου (για παράδειγμα: επιστημονικά περιοδικά του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος ή περιοδικά ευρείας κυκλοφορίας με σχετική θεματολογία, πίνακες επιτυχόντων/χουσών στις Τεχνολογικές Σχολές), για να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές και οι μαθήτριες ότι και η επιλογή των σχετικών σπουδών και η απασχόληση στο χώρο των νέων τεχνολογιών διαρθρώνονται με βάση το φύλλο. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί από ομάδες μαθητριών – μαθητών που η κάθε μία θα επιλέξει να εξετάσει ένα συγκεκριμένο είδος υλικού. Τα αποτελέσματα των εργασιών κάθε ομάδας μπορούν να γνωστοποιηθούν στις υπόλοιπες στο πλαίσιο μιας κοινής εκδήλωσης.
 Β. Με την προβολή γυναικών που απασχολούνται στον τομέα των νέων τεχνολογιών. Για παράδειγμα: σε πόλεις όπου υπάρχουν τεχνολογικές ή πολυτεχνικές σχολές θα μπορούσαν να προσκληθούν φοιτήτριες ή καθηγήτριες για να μιλήσουν με τους μαθητές και τις μαθήτριες για το χώρο των νέων τεχνολογιών καθώς και τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης που προσφέρουν. Επίσης, θα μπορούσε να διοργανωθεί μία εκπαιδευτική επίσκεψη στο Πολυτεχνείο ή σε Τ.Ε.Ι. Το άτομο που θα ξενάγησει τη σχολική κοινότητα να είναι κατά προτίμηση γυναίκα, ώστε να μπορεί να αναδείξει τις δυνατότητες και τις προοπτικές εξέλιξης που παρουσιάζει ο τομέας της σε σχέση με το φύλλο της, λ.χ ξενάγηση στα εργαστήρια της Σχολής και γνωριμία με ερευνήτριες και ερευνητές. Σε περιοχές όπου δεν υπάρχουν πολυτεχνικές ή τεχνολογικές σχολές, πηγή για την ανεύρεση γυναικών που σταδιοδρομούν στον τομέα συνιστούν τα κατά τόπους τεχνικά επιμελητήρια. Επίσης, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Παρεμβατικού Προγράμματος μία συμπληρωματική δράση που βοηθάει στην προβολή του είναι ο σχεδιασμός και η έκδοση αφισών με φωτογραφικές ή ζωγραφικές αναπαραστάσεις γυναικών απασχολούμενων στο χώρο της πληροφορικής. Τα μηνύματα των αφισών ενδείκνυται να είναι αντικείμενο συνεργασίας εκπαιδευτικών και εκπαιδευμένων.
- 5) Παραδοτέα: Φύλλα αξιολόγησης της διαδικασίας, εκθέσεις αξιολόγησης, αφίσες, κ.α.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α : ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (3)

- 1) Τίτλος παρεμβατικής δραστηριότητας: *Φύλο και ΜΜΕ*
- 2) Αναγκαιότητα παρεμβατικής δραστηριότητας (γιατί χρειάζεται να παρέμβουμε): Είναι διαπιστωμένο ότι τα ΜΜΕ αναπαράγουν πρότυπα - στερεότυπα όσον αφορά τα δύο φύλα καθώς αποτελούν έναν από τους μηχανισμούς κοινωνικοποίησης. Οι έφηβοι είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι, λόγω ηλικίας, στα μηνύματα που διαχέουν. Η κυρίαρχη εικόνα της γυναίκας που προβάλλεται είναι κυρίως του «διακοσμητικού αντικειμένου», ενώ η κυρίαρχη εικόνα του άντρα είναι αυτή του δυναμικού υποκειμένου. Έτσι, τα κορίτσια μαθαίνουν να ενδιαφέρονται για την εμφάνισή τους περισσότερο, συγκριτικά με άλλα χαρακτηριστικά της απομικτότητάς τους, με αποτέλεσμα να αξιολογούν τον εαυτό τους με βάση τα εξωτερικά τους χαρακτηριστικά, γεγονός που πολλές φορές οδηγεί σε μειωμένη αυτοπεποίθησή τους.
- 3) Προοπτική/ Στόχος παρεμβατικής δραστηριότητας : Ο στόχος αυτής της παρεμβατικής δραστηριότητας είναι οι μαθητές και οι μαθήτριες να διερευνήσουν τα στερεότυπα των δύο φύλων έτσι όπως προβάλλονται στα ΜΜΕ καθώς και τα μηνύματα που διαιωνίζονται για τη γυναικεία και την αντρική ταυτότητα. Επίσης, ένας ακόμα στόχος μπορεί να είναι η εξέταση των πολλαπλών προσώπων των γυναικών και των αντρών στον 21^ο αιώνα. Εάν οι μαθητές/τριες συνειδητοποιήσουν ότι τα μηνύματα των ΜΜΕ είναι στερεότυπα και διαιωνίζουν διακρίσεις ανάμεσα στα δύο φύλα προβάλλοντας συνήθως τον άντρα σε δυναμικούς και ενεργητικούς ρόλους, ενώ τις γυναίκες σε παθητικούς και διακοσμητικούς ρόλους, τότε θα μπορέσουν να αμφισβητήσουν την υιοθέτησή αυτών των ρόλων καθώς και τη διακίνηση σεξιστικών αντιλήψεων. Επίσης, όταν μπορέσουν τα κορίτσια να αμφισβητήσουν τα στερεότυπα μηνύματα, θα σταματήσουν να αξιολογούν τον εαυτό τους με βάση την εξωτερική τους εμφάνιση και έτσι θα βελτιωθεί η αυτό-εικόνα τους και θα αυξηθεί η αυτό-εκτίμησή τους.
- 4) Μεθοδολογία ανάπτυξης της παρεμβατικής δραστηριότητας (πώς μπορούμε να πετύχουμε τον στόχο μας): Η κάθε εκπαιδευτική μονάδα που συμμετέχει μπορεί να επιλέξει ένα διαφορετικό μέσο μαζικής επικοινωνίας με στόχο την καταγραφή και την ανάλυση της θέσης της γυναίκας και του άντρα που προβάλλονται μέσα από αυτό. Μία εκπαιδευτική μονάδα μπορεί να αναλάβει τον έντυπο τύπο για να καταγράψει τη θέση της γυναίκας και του άντρα σε συγκεκριμένη ή συγκεκριμένες διαφημίσεις, μία άλλη μπορεί να εξετάσει τις διαφημίσεις στην τηλεόραση, μία τρίτη μπορεί να αναλάβει να εξετάσει τη θέση των δύο φύλων σε δημοφιλείς τηλεοπτικές εκπομπές. Τα παραπάνω μπορούν να επιτευχθούν μέσω της συγκέντρωσης και ανάλυσης περιεχομένου συγκεκριμένου έντυπου και ραδιο-τηλεοπτικού υλικού. Λοιπές δράσεις μπορεί να αφορούν την ανάλυση – συζήτηση – παρουσίαση αποτελεσμάτων και την κατάθεση προτάσεων για τον τρόπο προβολής των δύο φύλων στα ΜΜΕ. Η κριτική παρουσίασή του υλικού μπορεί να γίνει μέσα από κάποια έκθεση φωτογραφίας ή/και κολάζ.

- 5) Παραδοτέα: Φωτογραφίες από την έκθεση φωτογραφίας / καλάρ, φύλλα αξιολόγησης της διαδικασίας, εκθέσεις αξιολόγησης, κ.α.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α: ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (4)

- 1) Τίτλος παρεμβατικής δραστηριότητας: *Φύλο και Ιστορία*
- 2) Αναγκαιότητα παρεμβατικής δραστηριότητας (γιατί χρειάζεται να παρέμβουμε, ποια είναι η υφιστάμενη διάκριση;): Έχει ερευνητικά υποστηριχθεί ότι ο ρόλος των γυναικών ως ιστορικών δρώντων υποκειμένων είναι παραγκωνισμένος. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν τα βιβλία της Ιστορίας, όπου οι κυρίαρχες ιστορικές φυσιογνωμίες στην πλειοψηφία τους είναι άντρες, όπως και οι επωνυμίες των οδών που αναφέρονται σε ιστορικές ή πολιτικές φυσιογνωμίες πάλι στην πλειονότητά τους έχουν ανδρικά ονόματα. Οι γυναίκες είναι απύσες, όχι γιατί δεν έχουν αξιόλογη κοινωνική, οικονομική και πολιτική δράση, αλλά γιατί η δράση τους δεν έχει αξιολογηθεί ως αξία καταγραφής, με αποτέλεσμα να ενισχύονται οι στερεότυποι ρόλοι των δύο φύλων σύμφωνα με τους οποίους *οι άντρες είναι ενεργοί πολίτες και ηγετικές φυσιογνωμίες, κατά συνέπεια οι ασχολίες είναι πολύ πιο σημαντικές από αυτές των γυναικών.*
- 3) Ο στόχος της παρεμβατικής δραστηριότητας. Τι προοπτική βλέπουμε στην παρεμβατική δραστηριότητα; Οι γυναίκες πρέπει να καταγραφούν στην κοινωνική συνείδηση ως *υποκείμενα που δρουν*. Στην ιστορία κάθε τοπικής κοινωνίας υπάρχουν γυναίκες οι οποίες έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στα δρώμενά της. Ο ρόλος αυτών των γυναικών πρέπει να αναδειχθεί και να καταγραφεί. Βασικός στόχος της ιστορικής επιστήμης είναι η ανεύρεση αυτών των γυναικών.
- 4) Μεθοδολογία/τρόπος παρεμβατικής δραστηριότητας (πώς μπορούμε να πετύχουμε τον στόχο μας): Η μεθοδολογία αφορά στο πώς θα μπορέσουμε να εντοπίσουμε σημαντικές γυναικείες φυσιογνωμίες. Ζητάμε από κάθε μαθήτρια/μαθητή που συμμετέχει να υλοποιήσει μία έρευνα. Οι πηγές της έρευνας μπορούν να αποτελέσουν συνεντεύξεις από το οικογενειακό τους περιβάλλον (όπως από τη γιαγιά, τον παππού), τους/τις υπεύθυνους της τοπικής βιβλιοθήκης ή του ιστορικού αρχείου κ.λ.π. Μετά τη συγκέντρωση των πληροφοριών σχετικά με τις γυναικείες φυσιογνωμίες μπορεί να συγκροτηθεί μία κατάσταση με τα ονόματά τους και ένα σύντομο προφίλ τους, η οποία λ.χ. μπορεί να προωθηθεί στο Δημοτικό Συμβούλιο με αίτημα στην ονοματοδοσία καινούργιων οδών να χρησιμοποιούνται τα ονόματα των συγκεκριμένων γυναικών.
- 5) Παραδοτέα: Μία κατάσταση με γυναικείες φυσιογνωμίες και ένα σύντομο βιογραφικό σημείωμα για το ρόλο της κάθε μίας. Φύλλα αξιολόγησης της διαδικασίας, εκθέσεις αξιολόγησης.
Υποσημείωση: Η εξέταση του παράγοντα του φύλου στην Ιστορία ενθαρρύνεται να εξεταστεί στο πλαίσιο παρεμβατικής δραστηριότητας εντός αναλυτικού προγράμματος.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α : ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (5)

- 1) Τίτλος παρεμβατικής δραστηριότητας: Ισότητα σχέσεις-Αντιμετωπίζοντας τη βία
- 2) Αναγκαιότητα παρεμβατικής δραστηριότητας (γιατί χρειάζεται να παρέμβουμε, ποια είναι η υφιστάμενη διάκριση): Έχει ερευνητικά υποστηριχθεί ότι η μία στις τρεις έφηβες βιώνουν κάποια μορφή κακοποίησης (σωματική, σεξουαλική ή ψυχολογική) στις συντροφικές τους σχέσεις με το άλλο φύλο. Η βία στις σχέσεις είναι ένδειξη ανισότητας. Τα στερεότυπα των δύο φύλων αναπαράγονται. Η υπάρχουσα βιβλιογραφία υποστηρίζει ότι οι νεαροί έφηβοι, οι οποίοι πιστεύουν στην ανισότητα των δύο φύλων είναι αυτοί που έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα να ασκήσουν σωματική ή σεξουαλική βία στην ερωτική σύντροφό τους κατά τη διάρκεια της σχέσης τους. Οπότε, στο επίκεντρο οποιασδήποτε παρέμβασης πρέπει να βρίσκεται η αμφισβήτηση των στερεότυπων με βάση το φύλο. Κρίνεται πολύ σημαντική η αναθεώρηση των στάσεων και των αξιών.
- 3) Ο στόχος της παρεμβατικής δραστηριότητας. Τι προοπτική βλέπουμε στην παρεμβατική δραστηριότητα; Βασικός στόχος της παρεμβατικής δραστηριότητας είναι η αναθεώρηση των στάσεων και των αντιλήψεων όσον αφορά τις σχέσεις των δύο φύλων. Τα κορίτσια θα πρέπει να μάθουν να μην αποδέχονται στις σχέσεις τους τίποτα λιγότερο από το σεβασμό, ενώ τα αγόρια θα πρέπει να μάθουν ότι η άσκηση βίας είναι ανεπίτρεπτη συμπεριφορά. Η πιο αποτελεσματική παρέμβαση θα είναι αυτή που αξιοποιεί τις εμπειρίες των ίδιων των νέων και στη συνέχεια τους κινητοποιεί να λάβουν θέση. Για παράδειγμα, μία μορφή παρέμβασης που απευθύνεται στα κορίτσια θα αφορά στην αναγκαιότητα να βάζουν όρια σεβασμού στις σχέσεις τους τα οποία, εάν παραβιάζονται, θα πρέπει να διακόπτονται οι σχέσεις.
- 4) Μεθοδολογία / τρόπος παρεμβατικής δραστηριότητας (πώς μπορούμε να πετύχουμε το στόχο μας): Η αμφισβήτηση των αντιλήψεων που ενισχύουν τις ανισότητες καθώς και η πρόληψη και η αντιμετώπιση της άσκησης βίας μπορεί να επιτευχθεί μέσω της δημιουργίας ομάδων συζητήσεων. Στον παρακάτω πίνακα περιγράφεται μία ενδεικτική θεματολογία και μερικές προτεινόμενες ενότητες ενός παρεμβατικού προγράμματος αντιμετώπισης και πρόληψης της βίας, οι οποίες μπορούν να εξεταστούν κριτικά στο πλαίσιο μιας ομαδικής συνεργασίας.

Επιμορφωτικές Θεματικές Ενότητες	Μαθήματα
Ορισμοί κοινωνικού φύλου και ρόλων	<ul style="list-style-type: none"> • Ορισμοί κοινωνικών ρόλων. • Σχέση μεταξύ ρόλων και βίας. • Μεγαλώνοντας αγόρι - Μεγαλώνοντας κορίτσι. • Μηνύματα μέσω μαζικής ενημέρωσης. • Μη-σεξιστική γλώσσα.
Υγιείς Σχέσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Σπουδαιότητα σεβασμού και Ισότητας. • Δικαιώματα και υποχρεώσεις στις σχέσεις. • Κυριαρχία και επιβολή/έλεγχος. • Fighting fair. • Ορίζοντας την αγάπη.
Σεξουαλική Παρενόχληση	<ul style="list-style-type: none"> • Ορίζοντας τη σεξουαλική παρενόχληση. • Γιατί συμβαίνει η σεξουαλική παρενόχληση; • Πού σταματά το φλερτ και πού ξεκινά η σεξουαλική παρενόχληση; • Πώς να αντιδράσεις στη σεξουαλική παρενόχληση;
Βία στις συντροφικές σχέσεις των εφήβων	<ul style="list-style-type: none"> • Ορίζοντας την κακοποίηση στις σχέσεις εφήβων (σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική). • Συχνότητα. • Δικαιολογίες ανθρώπων για την άσκηση βίας. • Συνέπειες της βίας στα συναισθήματα των ανθρώπων. • Πηγές βοήθειας.
Σεξουαλική και σωματική Κακοποίηση	<ul style="list-style-type: none"> • Ορισμοί και είδη της σεξουαλικής κακοποίησης. • Μύθοι που αφορούν τη σεξουαλική και τη σωματική κακοποίηση. • Συνέπειες της σεξουαλικής και της σωματικής κακοποίησης. • Τεχνικές πρόληψης. • Πώς να βοηθήσεις έναν/μία φίλο/η. • Πηγές βοήθειας.

Η εφαρμογή του συγκεκριμένου Παρεμβατικού Προγράμματος μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παροχής πληροφόρησης, της παρουσίασης μοντέλων προς μίμηση, τα παιχνίδια ρόλων, τις βιωματικές και συμμετοχικές ασκήσεις, για να αποκτήσουν οι μαθητές και οι μαθήτριες καλύτερη γνώση καθώς και για να κατανοήσουν καλύτερα τις αντιλήψεις και τις στάσεις τους.

ΚΕΘΙ - ΕΠΕΑΕΚ II : «Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την προώθηση της Ισότητας των φύλων»

Μία επιπλέον προτεινόμενη δράση προς τα κορίτσια θα μπορούσε να είναι ο σχεδιασμός μιας καμπάνιας ευαισθητοποίησης με κεντρικό σύνθημα - μήνυμα «μόνο το σεβασμό δεχόμαστε και τίποτα άλλο». Μία προτεινόμενη δράση προς τα αγόρια θα μπορούσε να είναι ο σχεδιασμός μίας αντίστοιχης καμπάνιας ευαισθητοποίησης με κεντρικό σύνθημα – μήνυμα «*οι έντιμοι άντρες δε σηκώνουν χέρι στην κοπέλα τους*». Στο πλαίσιο αυτής της καμπάνιας μπορούν να δημιουργηθούν φυλλάδια και αφίσες, όπου το κεντρικό μήνυμα θα το απευθύνει κάποιος διάσημος και δημοφιλής άντρας, όπως αθλητής, δημοσιογράφος κ.λπ. προς τους έφηβους.

- η) Παραδοτέα: Ενημερωτικά φυλλάδια, ενημερωτικές αφίσες, φύλλα αξιολόγησης της διαδικασίας, εκθέσεις αξιολόγησης.

Υποσημείωση: Στην υλοποίηση κάποιας συγκεκριμένης δραστηριότητας που εντάσσεται στο συγκεκριμένο θεματικό πεδίο υπάρχει ένα φυλλάδιο σε ηλεκτρονική μορφή που πραγματεύεται το θέμα της βίας και μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε αυτούσιο είτε να διαμορφωθεί με βάση τις παρατηρήσεις μαθητρικών και μαθητών που συμμετέχουν στην υλοποίηση της παρεμβατικής δραστηριότητας.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ :

ΘΕΜΑ: ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΝΔΡΙΚΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑ - ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ -

Στόχος της θεματικής ενότητας: Να ενθαρρύνει τα αγόρια και τα κορίτσια να προσεγγίσουν την παρωνμία των ανδρών στην οικογένεια ως ένα θετικό γεγονός και ως απαραίτητη προϋπόθεση για τις μελλοντικές αρμονικές σχέσεις των φύλων.

Οι δραστηριότητες που θα οργανωθούν στο πλαίσιο της ενότητας αυτής θα πρέπει:

- (α) να δώσουν στα παιδιά την ευκαιρία να καινοτομήσουν τη λειτουργία της οικογένειας ως χώρο σύγκλισης και όχι διαχωρισμού των φύλων.
- (β) να δώσουν στα αγόρια τη δυνατότητα να αντιληφθούν τις θετικές πλευρές της επασχόμενης των ανδρών με τα θέματα του οικιακού χώρου (το έντονο ριζόφημα της ταρσαρίας, τη χαρά που δίνει η παρακολούθηση του παιδικού που μενιλιώνει, η φροντίδα των άλλων).
- (γ) να δώσουν στα αγόρια και στα κορίτσια την ευκαιρία να εκφράσουν τα συναισθηματά τους και να πειστούν ότι η έκφραση των συναισθημάτων δεν έρχεται με αντίθεση με την ανδρική ταυτότητα ή δεν είναι ανωνμία τεχνόμια.

Είναι σκοπός σε όλες τις δραστηριότητες που ακολουθούν και αφορούν στην παρότρυνση να ενθαρρυνθούν τα παιδιά να θέσουν το θέμα του διαζυγίου, της οικογένειας με έναν γονέα καθώς και το ρόλο του πατέρα σε αυτού του τύπου την οικογένεια.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΝΔΡΙΚΟΥ ΟΡΩΝΟΜΙΑ
ΑΝΑΡΡΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ

Είδος παρεμβατικής δραστηριότητας: Έκθεση Φωτογραφίας

Τη θεματική αυτή μπορούμε να την προσεγγίσουμε διερευνώντας για τις καλύτερες φαινολογικές ή και ενθαρρυντικές τουξής μορφές/τρόπους να φωτογραφηθούν θέματα που τις σχέσεις των φύλων στο πλαίσιο της οικογενειακής ζωής και να διοργανώσουν σχετική Έκθεση Φωτογραφίας.

Σκοπός: Να διερευνήσουν οι μαθητές/τριες τους τρόπους που ανιχνεύονται οι ρόλοι των δύο φύλων στο κοινωνικό περιβάλλον όπου ζουν. Να εντοπίσουν εκείνες τις δραστηριότητες ανδρών και γυναικών που συνδέονται με τη ιδιωτική και δημόσια σφαιρά ζωής. Να αναζητήσουν επίσης τα αίτια του διαχωρισμού των ρόλων των δύο φύλων.

Διαδικασία (3 ΦΑΣΕΙΣ):

Α' φάση:

- (α) Προεινεύει στους μαθητές/τριες να εφτάσουν μέσα από τη λήψη φωτογραφιών διαφορετικές σψεις των ανδρικών και γυναικείων ρόλων, όπως αυτά εμφανίζονται στο άμεσο περιβάλλον τους.
Ζητήστε, δηλαδή, από τα παιδιά να φωτογραφήσουν άνδρες και γυναίκες του περιβάλλοντός τους σε δραστηριότητες της καθημερινής ζωής (π.χ. μια γυναίκα που τινάζει τα χαλιά στο απέναντι μπαλκόνι, ένας άνδρας που πλένει το αυτοκίνητο, ένας πατέρας με το παιδί στο πάρκο κ.ο.κ.).
- (β) Ορίστε το χρονικό όριο/πλάσμα μέσα στο οποίο πρέπει να ολοκληρωθεί αυτή η φάση.

Β' φάση:

Μετά τη λήψη ζητήστε από τους μαθητές/τριες:

- (α) Να δώσουν τίτλο και να γράψουν ένα σύντομο σχολιασμό για την κάθε φωτογραφία που έβγαλαν.
(β) Να χωριστούν σε ομάδες και να επιλέξουν τις πιο αντιπροσωπευτικές φωτογραφίες. Στη συνέχεια να ομαδοποιήσουν τις φαινολογίες ανά θέμα και να γράψουν μικρές παραγράφους για το καθένα.
(γ) Να συμπληρώσουν το Φύλλο Αξιολόγησης.
(δ) Να αναλύσουν τα αποτελέσματά του ερωτηματολογίου, αφού χωριστούν σε ομάδες. Κάθε ομάδα αναλύει τα αποτελέσματα 2 - 3 ερωτήσεων.
(ε) Να συζητήσουν τα αποτελέσματα της ανάλυσης δίνοντας έμφαση στους εξής πόντους:
- Τι μας λέει το υλικό για την ανδρική ταυτότητα;
  - Τι κινούργιο έμαθες από συμμετείχες στη δραστηριότητα;

Ερώση

- (α) Ζητήστε από τους μαθητές να οργανώσουν μια έκθεση που θα απευθύνεται είτε σε μια άλλη τάξη είτε σε όλο το σχολείο
- (β) Κατά τη διάρκεια της έκθεσης ζητήστε από τους μηθηγέτες, που θα την επισκεφθούν, να γράψουν τις εντυπώσεις τους οραδικά ή αφορικά με τη μορφή ενός μικρού κειμένου 15-20 ημερών σχολιάζοντας τι είναι αυτό που τους ήρεσε και τι καινούργιο έμαθαν

Διάρκεια : 3 φάση, 5 ώρες

γ φάση 2 ώρες

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΓΥΝΑΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΝΔΡΙΚΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑ
ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ

Είδος παρεμβατικής δραστηριότητας: Αντιστοιχισμός της καιρότητας στη ΜΜΕ

Τη θεωρητική αυτή μορφή να την προσαγγίζουμε τηρηκολουθώντας διαφημίσεις που αναφέρονται στην οικονομική ζωή και τον πατρικό ρόλο σε ραδιοφωνικό και τηλεόραση, τηλεοπτικές σειρές, σχετικές ενημερωτικές εκπομπές και διαβάζοντας διώφυρα παιδικού, ιδιαίτερα αυτά που χαρακτηρίζονται ανδρικά, που επικυβιούνται στους γονείς και την οικογένεια, τον ημερήσιο και εβδομαδιαίο τύπο και τέλος τη σχετική βιβλιογραφία.

Στόχος: Να διερευνήσουν οι μαθητές/τριες το ρόλο του πατέρα και την ενοια της πατρότητας έτσι όπως εμφανίζονται στα σύγχρονα μέσα από την ανάλυση κειμένων, φωτογραφικού υλικού των εντύπων και να σχολιάσουν το λόγο και την εικόνα όπως αυτά προκύπτουν από τα ηλεκτρονικά μέσα ΜΜΕ.

Διδακτικό

Α' φάση:

Ζητήστε από τους/τις διευθύντριες:

(α) να συγκεντρώσουν άρθρα και φωτογραφικό υλικό από περιοδικά ποικίλης ελας (Κλικ, Max, Άντα, Νήτρο, Γενίκα, Marie-Claire κ.λπ.), καθώς και από τα περιοδικά που αναφέρονται στο ρόλο των γονέων (όπως: "Παιδί και νέοι γονείς", "Το παιδί μου κι εγώ" κ.λπ.).

(β) να βινεοσκοπήσουν ή να ηχογραφήσουν και να παρουσιάσουν στην ομάδα χαρακτηριστικά αποσπάσματα από «οικονομικές» τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές (π.χ. «Πικρως Οικονομικών», «Ελέκα λεπτα κήρυγμα» κ.ά.) και διαφημίσεις.

Το υλικό μπορεί να περιλαμβάνει επίσης ειδικών για το ρόλο του πατέρα, όπως ς ανδρών δημοσίων προσώπων για την παρότητα κ.ά.

Β' φάση:

(α) Συζητήστε μικρές ομάδες προς το φύλο ομάδες που θα αναλύσουν τα άρθρα και τα ραδιο-ηλεκτρονικά αποσπάσματα και θα επιξεργαστούν τα κείμενα. Όπως και στην προηγούμενη δραστηριότητα, οι μαθητές και οι μαθήτριες μοιράζονται:

(β) να κατατάξουν τα κείμενα θεματικά,

(γ) να σχολιάσουν γραπτά τα χαρακτηριστικά και τις συμπεριφορές που συνδέονται με τον πατρικό ρόλο θεματικές κατηγορίες κατάταξης θα μπορούσαν να είναι: ο πατέρας-κουβερλάς, ο πατέρας-αιών, ο

γριφερός πατέρας ή πατέρας φίλος ή τοπικός καθηγητής, ο εξουσιαστικός ή αυταρχικός πατέρας, σχέσεις τετράρμητρης, σχέσεις πατέρα-παιδιών, ο ρόλος του παππού κ.λπ.

(γ) Τα γραπτά αυτά κείμενα παρουσιάζονται στην τάξη και γίνεται συζήτηση για το ρόλο του σύγχρονου πατέρα.

Εργασία

Ως προς το φωτογραφικό υλικό, καλέστε τους μαθητές και τις καθηγήτριες.

(α) Να δώσουν τίτλο και να γράψουν ένα σύντομο σχολιασμό για την κάθε φωτογραφία που επέλεξαν

(β) Να χωριστούν σε ομάδες και να επιλέξουν τις πιο αντιπροσωπευτικές φωτογραφίες για την κατασκευή "κολάζ". Στη συνέχεια, να ομαδοποιήσουν τις φωτογραφίες ανά θέμα και να γράψουν μικρές παραγράφους για το κάθε θέμα.

(γ) Να κατασκευάσουν στίχο "κολάζ" με βάση τις θεματικές ενότητες και να τις σχολιάσουν, προλόγισμα σε ομάδες.

(δ) Να φτιάξουν μια «ταινία μικροβήχους» με θέμα τα ηθικολογικά ερωτήματα που έχουν διευτελεστεί με δικό τους σενάριο-σχολιασμό ή αντίστοιχο για το ρεαλιστικά να φτιάξουν, διακριτικά από τον άξιο ηθικό συμβόλο.

Διάλεξη

Καλέστε τους καθηγητές:

(α) Να συμπληρώσουν το Θύμα Αξιολόγησης

(β) Να αναλύσουν τη παιδαγωγική του ερωτηματολογίου αφού χωριστούν σε ομάδες. Κάθε ομάδα αναλύει τα αποτελέσματα 2 ή 3 ερωτήσεων.

(γ) Να συζητήσουν τα αποτελέσματα της ανάλυσης δίνοντας έμφαση στους κής τίτλους:

- Τι μας λέει το υλικό για την ανδρική ποιότητα;
- Τι κι νουργό έμαθον όσο συμμετείχαν στη δραστηριότητα;

Διάρκεια: αόριστο, εκτός σχολείου

φάσεις β και γ, 3 έως 6 ώρες

φάση δ, 2 ώρες

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Β : «ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ .....

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ/ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ : .....

ΤΑ-ΗΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ/ΕΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ : .....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: .....

1. Τίτλος παρεμβατικής δραστηριότητας

--

2. Περιγραφή της διαδικασίας στη επίτευξη της παρεμβατικής δραστηριότητας *(Περιγράψτε συντομα η αναφορά στην)*

--

3. Την ημεμελίδα και δραστηριότητα περιγραφοποιήστε. Οι μαθητές/ριες είναι ενημερωμένοι από πριν.

4. Τις ετη αρμόδιους εκπαιδευτικούς παρουσιάστε την υπερβιολική δραστηριότητα στους/στις μαθητές/ριες. (επισημάνετε στα θέματα οδηγίες των δειγμάτων κ.λπ.)

5. Σε ποιο βαθμό είναι είχαν οι μαθητές και οι μαθήτριες στην περιβαλλοντική δραστηριότητα. (Σημειώθηκαν διαφορές ανάμεσα στα αγόρια και τα κορίτσια)

6. Τις ήταν οι αντιδράσεις των δασκτών και των μαθητών; (όσοι, όπου, πώς, σημαντικά σχέδια που ακολουθήσατε, άλλες ενέργειες που αναπτύχθηκαν, απαντήσεις που προσέλαβα, διαφορές που παρατηρήθηκαν μεταξύ σχολίων και κριτικών ως προς την κατασκευή).

7. Περιγράψτε προβλήματα και δυσκολίες που αντιμετώπιστε παρέκκλιση από τη δ.αρκεια της δραστηριότητας

8. Άλλες παρατηρήσεις.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Γ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΓΥΝΑ ΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΝΔΡ ΚΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑ
- ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΙ ΕΝΛΙΑΚΩ ΣΩΜΑΤΑ -

Είδος παρεμβατικής δραστηριότητας : Έκθεση Φωτογραφίας

Εκπαιδευτική μονάδα .....

Τάξη : .....

Φύλο .....

1. Για ποιο λόγο θέλεις να απεικονίσεις τα συγκεκριμένα άτομα στην φωτογραφία σου (απάντησε για κάθε φωτογραφία που έφτιαξες ξεχωριστά)

Φωτ 1.

Φωτ. 2.

Φωτ. 3.

2. Τι περιμένεις να συμβεί (ή να σε συγκεκριμένες) φωτογραφίες (ή -ες) κατά τη γνώμη σου, (απάντησε για κάθε φωτογραφία που έφτιαξες ξεχωριστά)

Φωτ 1.

Φωτ. 2.

Φωτ. 3.

3. Κοιτάξτε ότι το υλικό που έφερες κρύβει κίνη ο μύρισμα. Πλοήγησιν αυτό κατά τη γνώμη σου, *φοβόμαστε για κάθε φωτογραφία που έχουμε ξεμυκιστά*.

Φωτ. 1:

Φωτ. 2:

Φωτ. 3:

4. Τι νομίζεις έπρεπε λείπει από το υλικό για την ανδρική ποιότητα

5. Τι είναι αυτό που σου άρεσε περισσότερο στη δραστηριότητα όπως τηρες είσες:

6. Τι έλασες που σου άρεσε λιγότερο στη συγκεκριμένη δραστηριότητα

7. Τι κριτήριο για έλεγχο των αποτελεσμάτων στη δραστηριότητα: _____

--

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Γ : ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΔΕΙΜΑ 2

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΝΔΡΙΚΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑ
- ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ

Είδος παρεμβατικής δραστηριότητας : Αναφοροτόσεις πατρότητας στα ΜΜΕ

Εκτιμητική μονάδα : .....

Τμήμα : .....

Φύλο : .....

1. Για ποιο λόγο διαλέξες τα συγκεκριμένα κείμενα και άρθρα; *(απαντήσεις για κάθε άρθρο που έφερες φέρωντας)*

Άρθρο 1:

Άρθρο 2:

Άρθρο 3:

2. Ποια χαρακτηριστικά και τι είδους συμπεριφορές συνδέονται με τον πατρικό ρόλο κατά τη γνώμη σου; *(απαντήσεις για κάθε άρθρο που έφερες φέρωντας)*

Άρθρο 1:

Άρθρο 2:

Άρθρο 3:

3. Λοιπός στίχο ο στίχο που έφερες κέρβει κάποιο μήνυμα. Ποιο είναι αυτό κατά τη γνώμη σου; *(απαντήσεις για κάθε άρθρο που έφερες φέρωντας)*

Άρθρο 1.

Άρθρο 2.

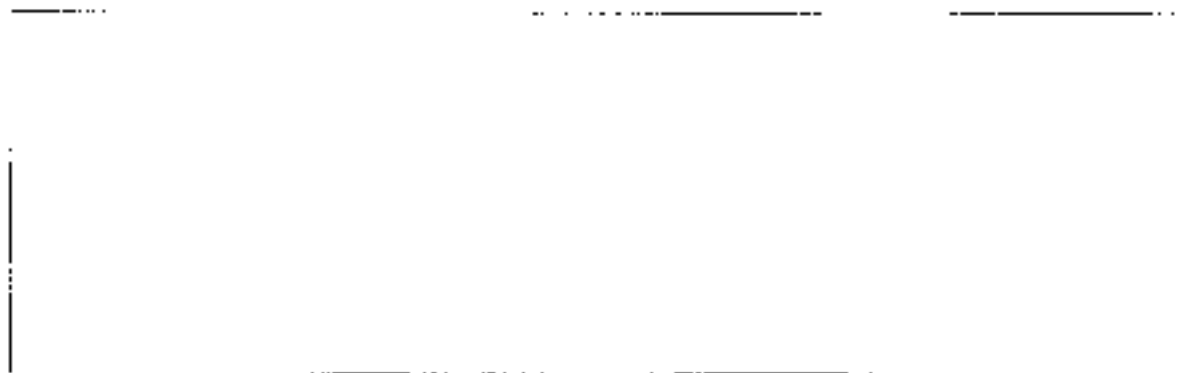
Άρθρο 3:

4. Τι να αξιολογήσεις στις δραστηριότητες σχετικά με το υλικό για την ενδραχική κατάσταση.

5. Τι είναι αυτό που σου έφερε περισσότερο στην δραστηριότητα και πήρες μέτρα;

6. Τι είναι αυτό που σου έφερε λιγότερο στην συγκεκριμένη δραστηριότητα;

7. Τι καινούργια έμαθες ή να συμμετείχες στη δραστηριότητα;

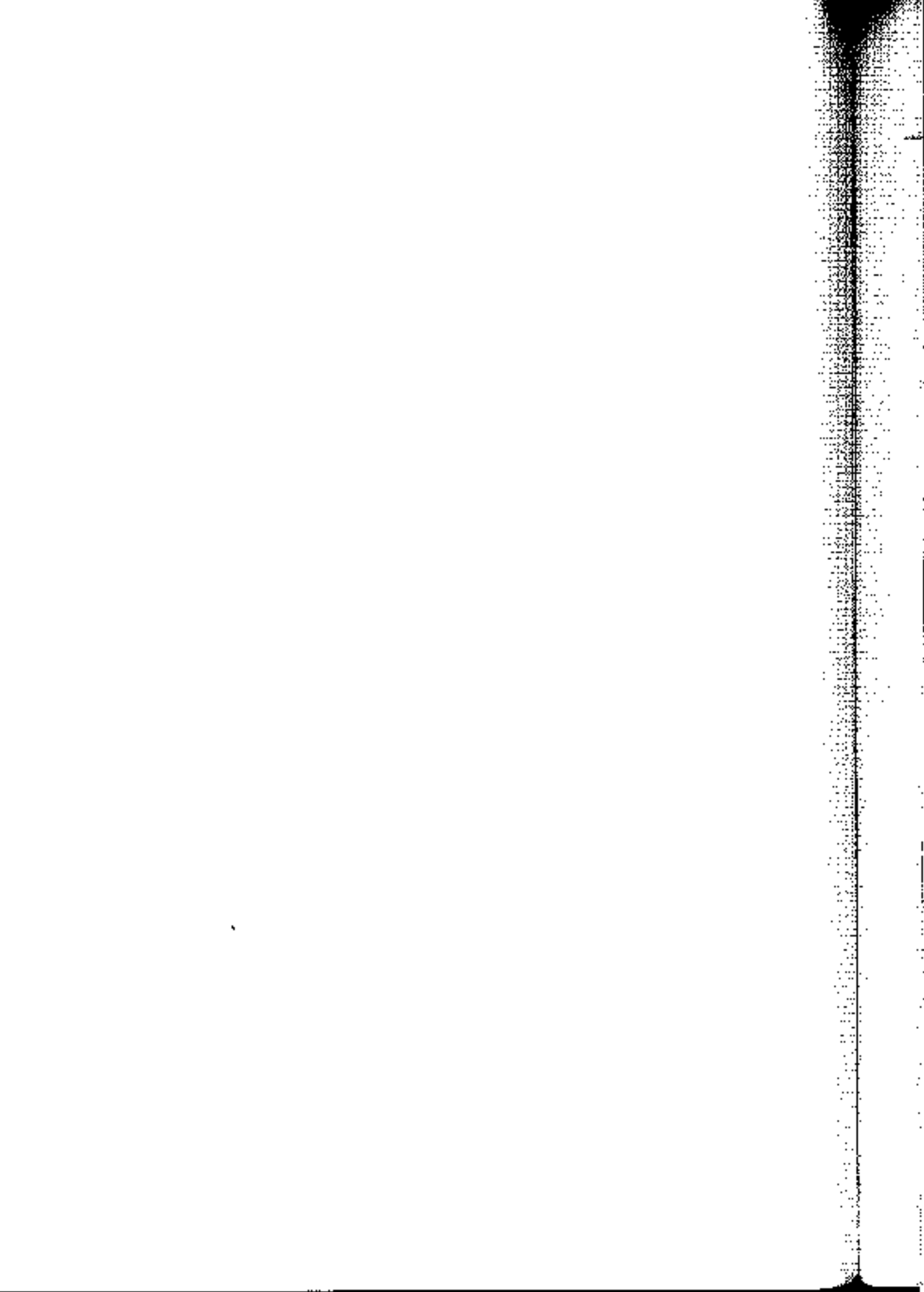

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄

ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΕΝΤΥΠΑ (1-15)

&

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
 2000-2006
 Το έργο χρηματοδοτείται από το
 Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και
 το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ
 ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
 ΚΕΘΙ
 ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
 ΚΕΘΙ
 ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
 ΚΕΘΙ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ
 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2000 - 2006
 (ΕΠΕΑΕΚ II)

Άξονας 4, Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.1

Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α

Ένταξη Εκπαιδευτικών και Παραεμβατικά Προγράμματα
 για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων

ΕΝΤΥΠΟ 1

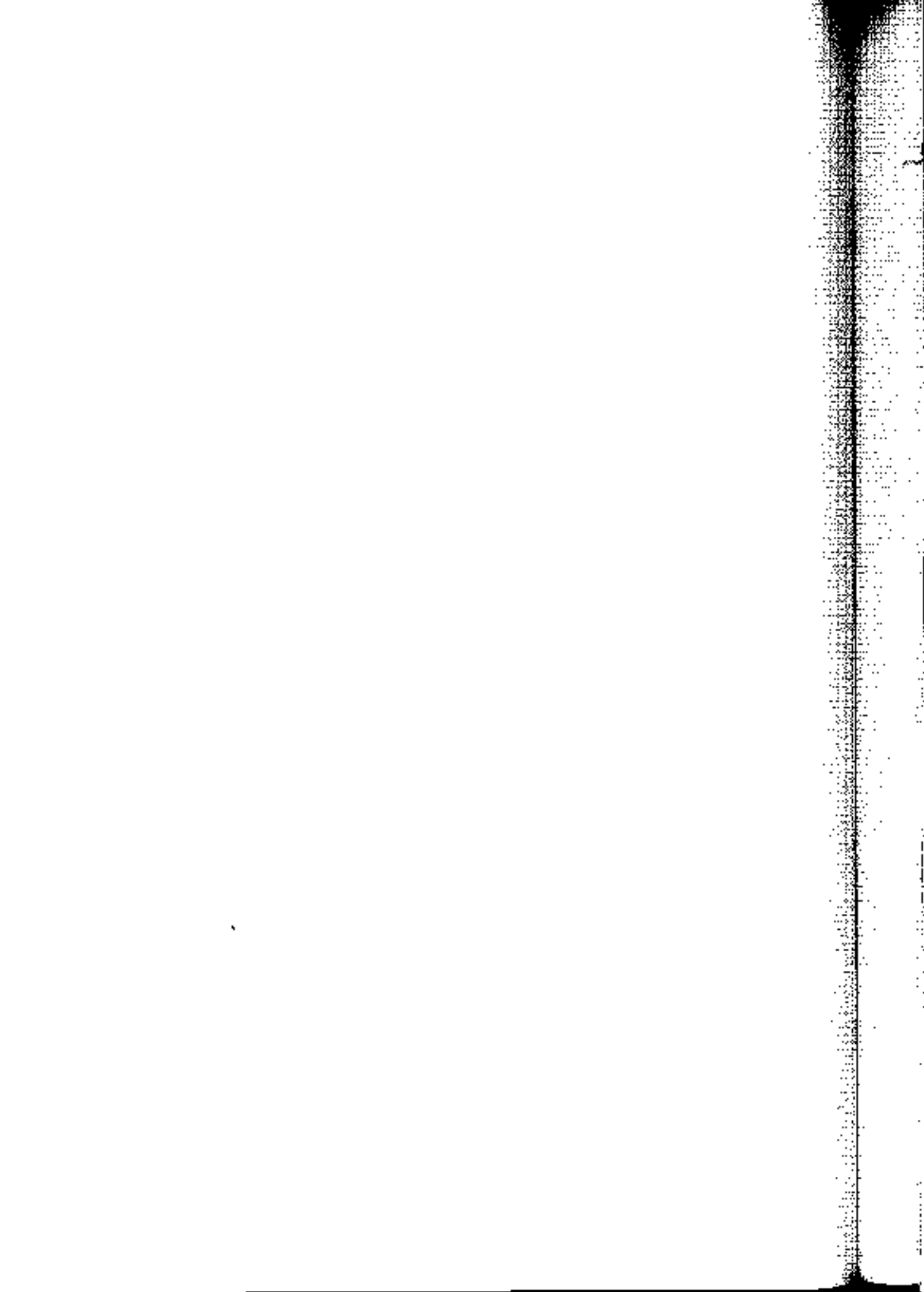
**ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
 ΣΕ ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ**

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ

Τηλ: 210-3898000, Fax: 210-3898079

e-mail: epeaek@kethi.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΙΑΣΤΗΡΙΩΝ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
 Διευθυντής: κ. Παναγιώτης Κωνσταντίνου
 Υποδιευθυντής: κ. Δημήτριος Κωνσταντίνου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
 ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΔΙΟΙΚΗΣΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Ο/Η κάτωθι εκπαιδευτικός δηλώνω ότι επιθυμώ να συμμετάσχω στην Ημερίδα που οργανώνει το ΚΕΘΙ στην έδρα της Περιφέρειας

στις

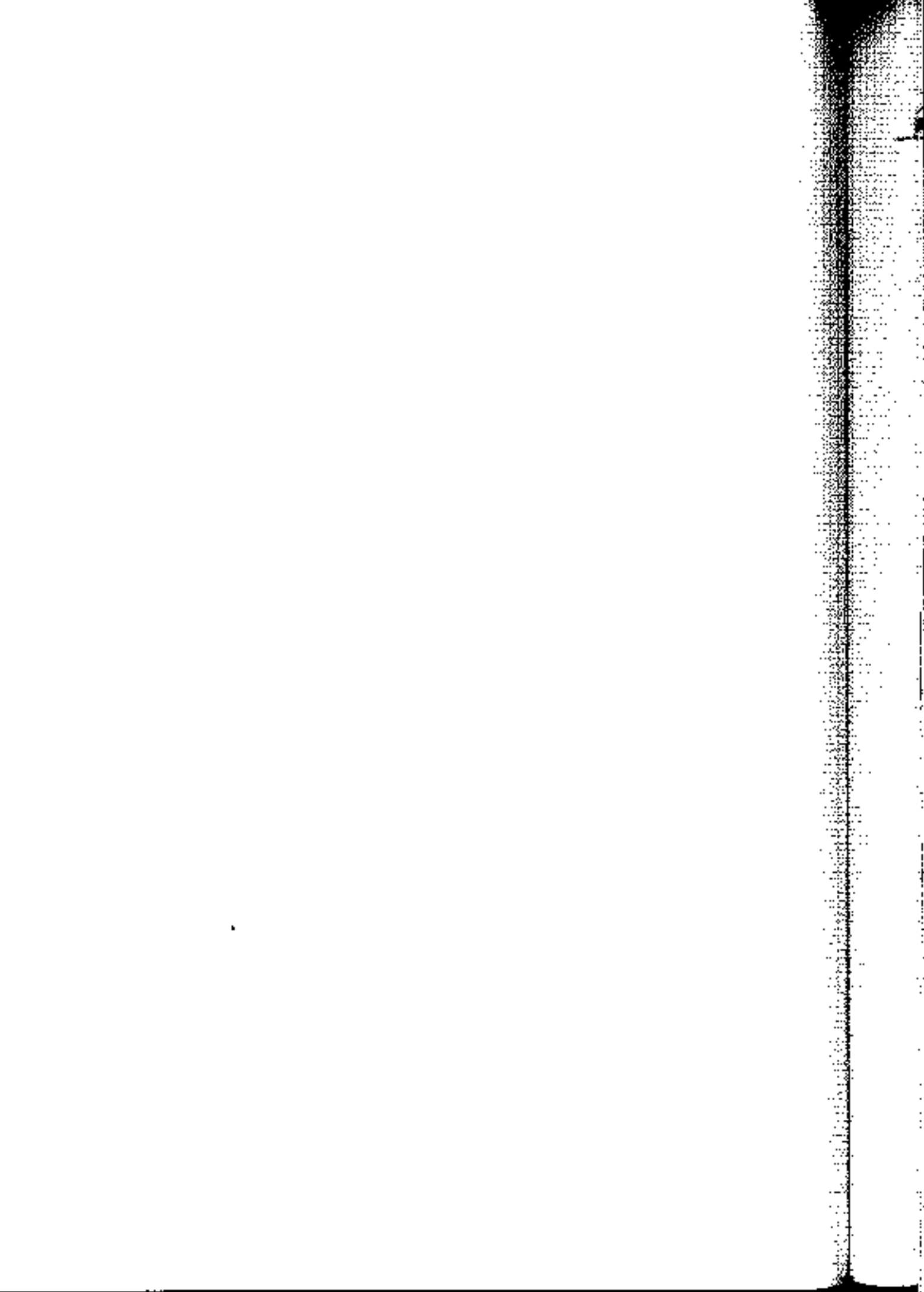
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ			
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ			
ΕΠΩΝΥΜΟ			
ΟΝΟΜΑ			
ΙΔΙΟΤΗΤΑ			
ΝΟΜΟΣ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ			
ΤΗΛΕΦΩΝΟ			
FAX			
e-mail			
ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ			
Από:			
Προς:			
Τρόπος μετακίνησης (σημειώστε ✓)			
ΙΧ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ		
ΤΡΑΙΝΟ	ΠΛΟΣΟ	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ	Από:		
	Εως:		

Ημερομηνία:

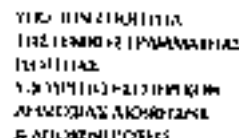
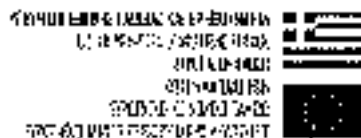
Υπογραφή:

Η Δ/Δ ΚΕΘΑΓΕΚΕΠΕΠ ανακοινώνει υπαρκτή διαθεσιμότητα και θέρετρα για Περιφέρειες για την προώθηση της ανάπτυξης και εξέλιξης

Ποιοι οι θεμελιώδεις λόγοι για την Ενημέρωση των εκπαιδευτικών Περιφερειών; Πρωτόκολλο ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2001 - 2006
(ΕΠΕΑΕΚ II)

Άξονας 4, Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.4

Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α

Ευαίσθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Τακτοβασικά Προγράμματα
για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων

ΕΝΤΥΠΟ 2

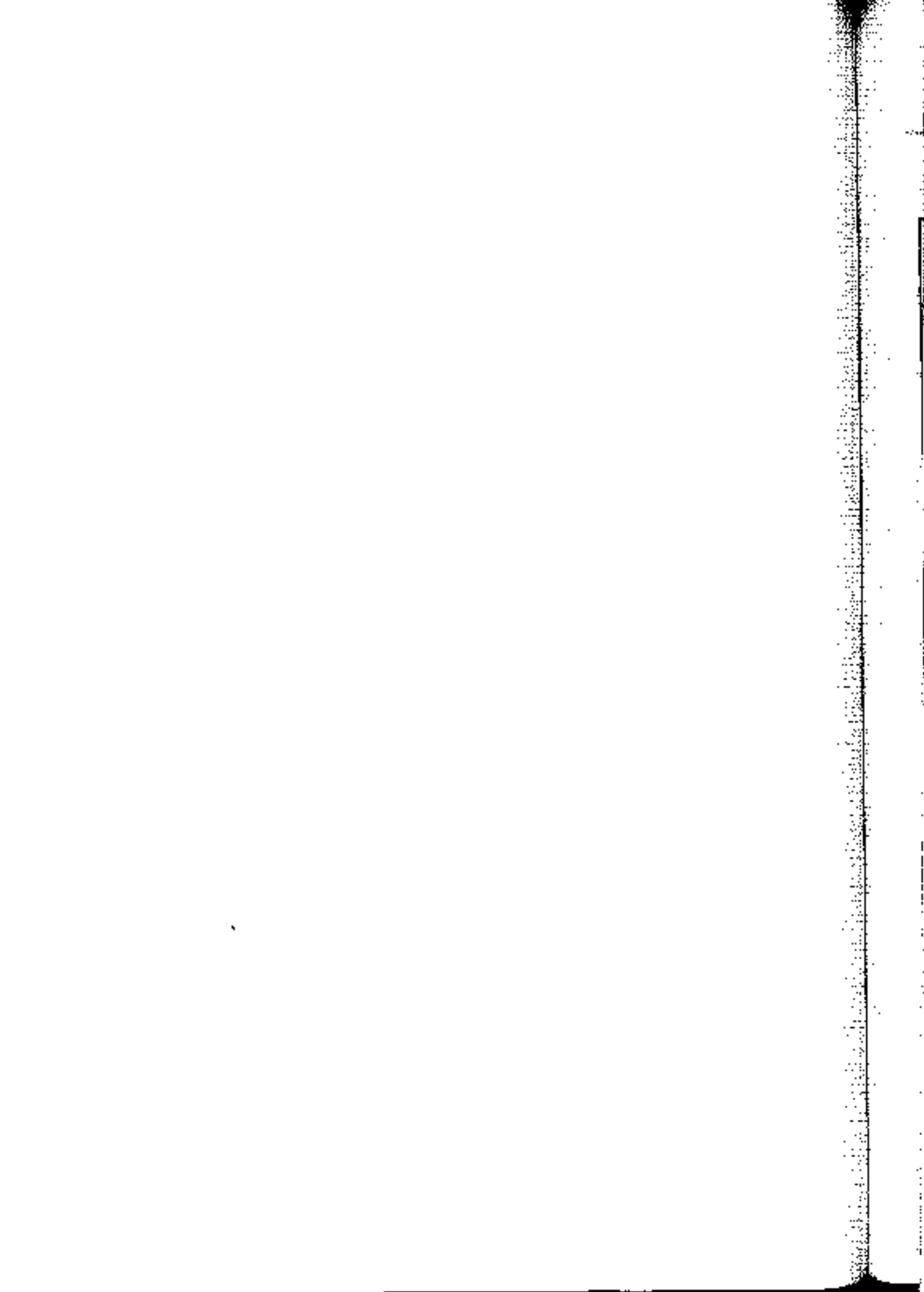
**ΑΙΤΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
ΣΕ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**

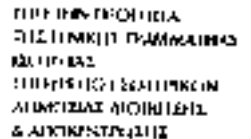
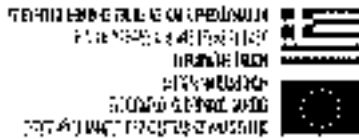
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ

Τηλ: 210-3898000, Fax: 210-3898079

e-mail: epaeek@kethi.gr

ΑΙΤΗΣΗ

(*Τίτλος Εκπαιδευτικής Μονάδας*)

Τηλ.:

Φακ:

E-mail:

Διεύθυνση:

Πόλη:

Νομός:

Περιφέρεια:

Αθήνα ...../...../200...

Προς: Κ.Ε.Θ.Ι.
Χαρ. Τρικούπη 51 & Βολτέτσιον
108 Β1 Αθήνα

Ο/Η ..... εκπαιδευτικός, ειδικότητας ..... (κωδικός ειδικότητας: .....), με θέση ..... (αποσπασμένη/ως) / αναπληρωτική/ας / αρωματισμένη/ας στην εκπαιδευτική μονάδα δηλώνω ότι έχω την δυνατότητα (σύμφωνα και με την απόφαση με αρ. πρωτ ..... του Συλλόγου των Διδασκόντων της ανωτέρω εκπαιδευτικής μονάδας) στο Επισοφιστικό Πρόγραμμα της Περιφέρειας ..... για το σχολικό έτος ..... η δ' εξαγωγή του οποίου προηγείται της κατήχησης της 'Μελέτης Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος'.

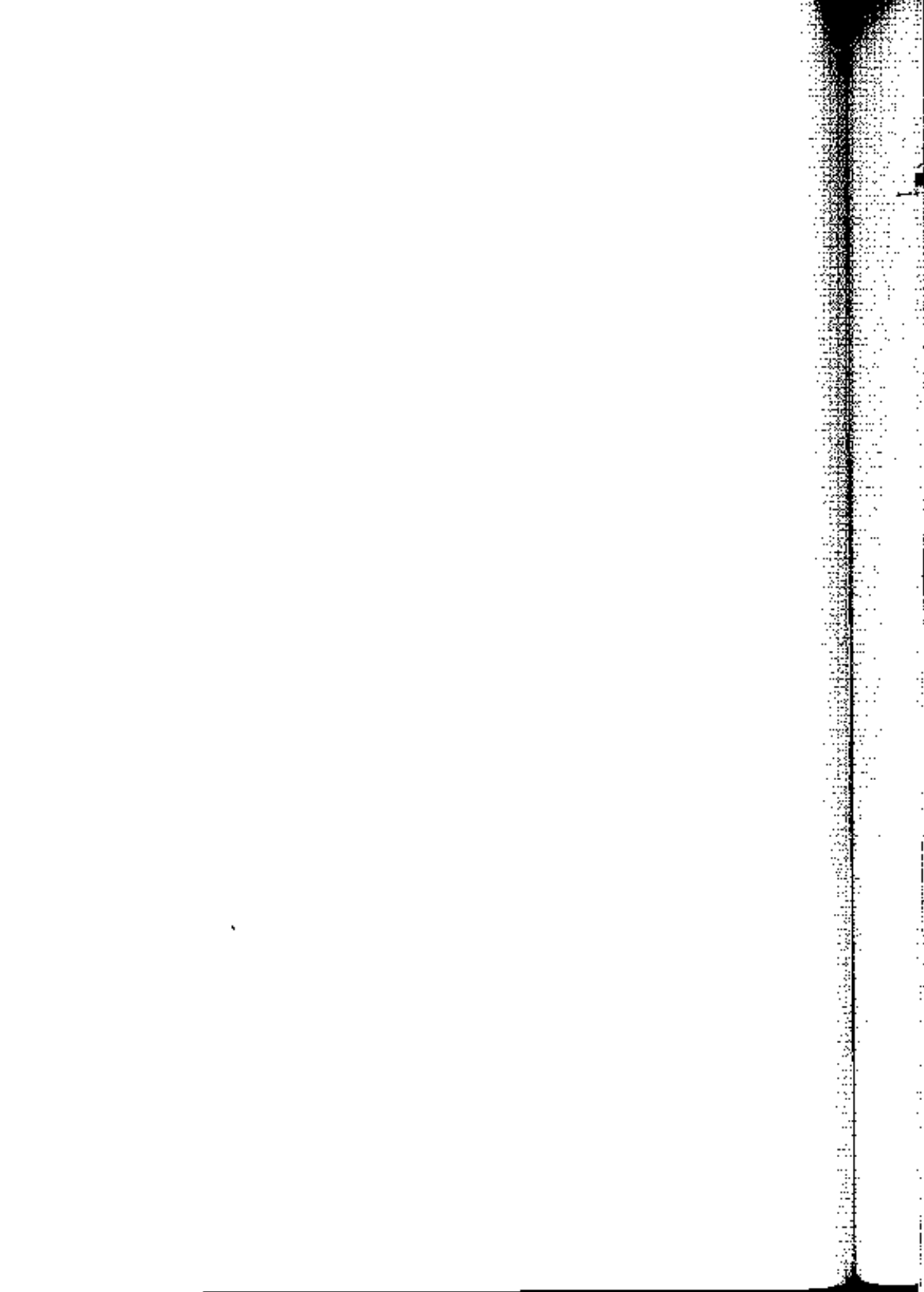
Η παρακολούθηση του Επισοφιστικού Προγράμματος είναι αναγκαία για τη συμμετοχή μου στο σχεδιασμό και την υλοποίηση Παρεμβατικού Προγράμματος παρεμβατικού μαθήματος ή δραστηριότητας στην εκπαιδευτική μονάδα στην οποία διδάσκω.

Ο/Η .....

.....

Κ.Ο.Ι.Ε.Β.Α.Κ.Π.Ε. (Επιμελητική Επιτροπή Επισοφιστικού Προγράμματος) στην προέλευσή της, σύμφωνα με τον κανόνα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΣ ΣΧΟΛΕΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΔΡΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 'ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΣ ΣΧΟΛΕΣ' - ΕΠΕΤΕΛΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΑΝΑΦΟΡΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΩΤΑ
2004-2006
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΚΕΘΙ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ
ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΑΝΑΦΟΡΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
(ΕΠΕΑΕΚ II)

Άξονας 4. Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.1

Κατηγορία Προτίξης 4.1.1.α

"Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Γονευματικά Προγράμματα
για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων"

ΕΝΤΥΠΟ 3

**ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (Σ.Ε.Μ.)**

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210-3698000, Fax: 210-3698079
e-mail: epeaek@kethi.gr

ΣΤ

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

Στ... σήμερα την ..... / ..... / 200... οι παρακάτω εκπαιδευτικές μονάδες:

1. ....
που βρίσκεται στην ..... οδός ..... αριθμός ..... εκπροσωπείται νόμιμα
από τ... Διευθυντ... κ.....
2. ....
του βρίσκεται στην ..... οδός ..... αριθμός ..... εκπροσωπείται νόμιμα
από τ... Διευθυντ... κ.....
3. ....
που βρίσκεται στην ..... οδός ..... αριθμός ..... εκπροσωπείται νόμιμα
από τ... Διευθυντ... κ.....
4. ....
του βρίσκεται στην ..... οδός ..... αριθμός ..... εκπροσωπείται νόμιμα
από τ... Διευθυντ... κ.....
5. ....
που βρίσκεται στην ..... οδός ..... αριθμός ..... εκπροσωπείται νόμιμα
από τ... Διευθυντ... κ.....
6. ....
που βρίσκεται στην ..... οδός ..... αριθμός ..... εκπροσωπείται νόμιμα
από τ... Διευθυντ... κ.....
7. ....
που βρίσκεται στην ..... οδός ..... αριθμός ..... εκπροσωπείται νόμιμα
από τ... Διευθυντ... κ.....
8. ....
που βρίσκεται στην ..... οδός ..... αριθμός ..... εκπροσωπείται νόμιμα
από τ... Διευθυντ... κ.....
9. ....
που βρίσκεται στην ..... οδός ..... αριθμός ..... εκπροσωπείται νόμιμα
από τ... Διευθυντ... κ.....

τη
στο
πρά
Εκπ
Εθν

Οι
υπε
υλρ

κ...

Η υ
σπγ

Ο

Ο
εκ
οι

Ο
Μ

Ο

Σι
επ

1.

2.

οι

συμφωνούν, συναποδέχονται και υποφορτίζουν

τη δημιουργία Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων με σκοπό την υλοποίηση **Κοινού Παρεμβατικού Προγράμματος** στο πλαίσιο της Τράπεζας Έργων 4.1.1.α «Ευαιθετοποίηση Εκπαιδευτικών και Γονευματικά Προγράμματα για την προώθηση της Ισότητας των φύλων», που εντάσσεται στον Άξονα 4, Μέτρο 4.1 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης 2000-2006 (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ), που έχει αντεταθεί από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στο Κε.Θι ως Τελικό Δικαιώσιμο.

Άρθρο 1

Υποχρεώσεις εκπαιδευτικών μονάδων

Οι προαναφερόμενες εκπαιδευτικές μονάδες που συμμετέχουν στη Σύμπραξη ως μέλη της, αφού προηγουμένως υποβάλλουν Μελέτη Σχεδιασμού του Παρεμβατικού Προγράμματος στο Κε.Θι με σκοπό την τελική έγκριση υλοποίησής του, αναλαμβάνουν την υλοποίηση Γονευματικού Προγράμματος με θέμα:

.....

Η υλοποίηση του Παρεμβατικού Προγράμματος θα γίνει σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τον Όδηγο Εφαρμογής και Διοχείρισης της Τράπεζας.

Άρθρο 2

Χρόνος υλοποίησης Παρεμβατικού Προγράμματος

Ο χρόνος υλοποίησης του Παρεμβατικού Προγράμματος ορίζεται από ..... έως .....

Άρθρο 3

Προϋπολογισμός Παρεμβατικού Προγράμματος

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Παρεμβατικού Προγράμματος καθώς και ο προϋπολογισμός για κάθε εκπαιδευτική μονάδα ξεχωριστά θα υποβληθούν μαζί με την κατάθεση της Αίτησης εκ μέρους της Σύμπραξης, η οποία θα περιλαμβάνει τη Μελέτη Σχεδιασμού.

Ο συνολικός προϋπολογισμός δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 4.300 € για τη Συντονιστική Εκπαιδευτική Μονάδα και των 3.000 € για κάθε εκπαιδευτική μονάδα- μέλος της Σύμπραξης.

Άρθρο 4

Συντονισμός – Υποχρεώσεις Συντονιστριας Μονάδας Διοχείριση Παρεμβατικού Προγράμματος

Οι εκπαιδευτικές μονάδες που συμμετέχουν στην υλοποίηση του Παρεμβατικού Προγράμματος εφίζουν την ..... (εκπαιδευτική μονάδα) ως Συντονιστρια Μονάδα της Σύμπραξης καθώς και τυχόν ποσοκώπων εκπαιδευτικούς ως εκπροσώπους της και ως υπεύθυνα (1) και αναπληρωτή(η) υπεύθυνα(2) του Παρεμβατικού Προγράμματος.

1. ....

2. ....

και αποδέχεται αναλαμβάνουν:

.....

ΚΕ.ΘΙ - ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ - «Ευαιθετοποίηση Εκπαιδευτικών και Γονευματικά Προγράμματα για την προώθηση της Ισότητας των φύλων»

Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων - Διοχείριση και εφαρμογή των τελικών δικαιωμάτων του Προγράμματος
Τράπεζα Έργων 4.1.1.α - ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ

- 1) Την υποβολή της Μελέτης Σχεδισμού Παρεμβατικού Προγράμματος.
- 2) Την υποβολή των κείμενων εγγράφων και πληροφοριακών που αφορούν στο υλοποιούμενο Πρόγραμμα προς τον Τελικό Δικαιούχο (ΚΕΘ), καθώς και την καταβολή των εγκριτικών διημερών και λοιπών εξόδων στις εκπαιδευτικές μονάδες, σύμφωνα με τον Οδηγό Εφαρμογής και Διοχείρισης των Επιμορφωτικών & Παρεμβατικών Προγραμμάτων της Πράξης.
- 3) Την υποβολή των παραδιδόμενων Προγραμμάτων στον Τελικό Δικαιούχο, όπως περιγράφονται στα Έντυπα 4 (Μελέτη Σχεδισμού Παρεμβατικού Προγράμματος).
- 4) Το συντονισμό των ενεργειών πρόβασης και δημοσιοποίησής του κολλύς και των μετακινήσεων μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας (εκπαιδευόμενοι) που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

Άρθρο 5

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Κάθε εκπαιδευτική μονάδα, ως μέλος της Σύμπραξης, έχει την ευθύνη υλοποίησης των ενεργειών και δράσεων που αναλαμβάνει στο πλαίσιο της συμμετοχής της, σύμφωνα με το περιεχόμενο του Παρεμβατικού Προγράμματος και τη Μελέτη Σχεδισμού.

Οι συμμετέχουσες εκπαιδευτικές μονάδες με το παρόν συμφωνητικό Σύμπραξης Παρεμβατικού Προγράμματος αναλαμβάνουν την υποχρέωση να συμβάλουν με κάθε μέσο στην υλοποίηση και την αξιολόγησή του και να καταβάλουν μεταξύ τους, κάθε μεταβολή που μπορεί να επηρεάσει την υλοποίησή του Προγράμματος και τις μεταξύ τους σχέσεις.

Άρθρο 6

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η αξιολόγηση του Παρεμβατικού Προγράμματος προβλέπεται να πραγματοποιηθεί με τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών και των μεθόδων των των εκπαιδευτικών μονάδων, οι οποίες αποτελούν τα μέλη της Σύμπραξης.

Άρθρο 7

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ – ΑΠΟΒΟΛΗ ΜΕΛΟΥΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

Η οικειοθελής αποχώρηση από τη Σύμπραξη οποιασδήποτε εκπαιδευτικής μονάδας ή εκπροσώπου της κατά τη διάρκεια του Προγράμματος αποκλείεται, εκτός και αν συντρέχουν σπουδαίοι λόγοι.

Η αναγκαστική αποχώρηση εκπαιδευτικής μονάδας ή εκπροσώπου της από τη Σύμπραξη επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση που αποδειχθεί εμποδίζει με οποιοδήποτε τρόπο την υλοποίηση του Παρεμβατικού Προγράμματος σύμφωνα με τη Μελέτη Σχεδισμού και κατόπιν σύμφωνης γνώμης των (2) τουλάχιστον εκ των μελών της Σύμπραξης.

Ος απόδειξη των παραπάνω όρων συντάχθηκε το συμφωνητικό και, μετά την ανάγνωσή του, υπογράφηκε από τα συμβαλλόμενα μέρη (π.ε. ....) αντίτυπα από τα οποία ελαβε ένα το κάθε συμβαλλόμενο μέρος και ένα το ΚΕΘ ως Τελικός Δικαιούχος της Πράξης/Έργου.

A

1

2

3

4

5

6

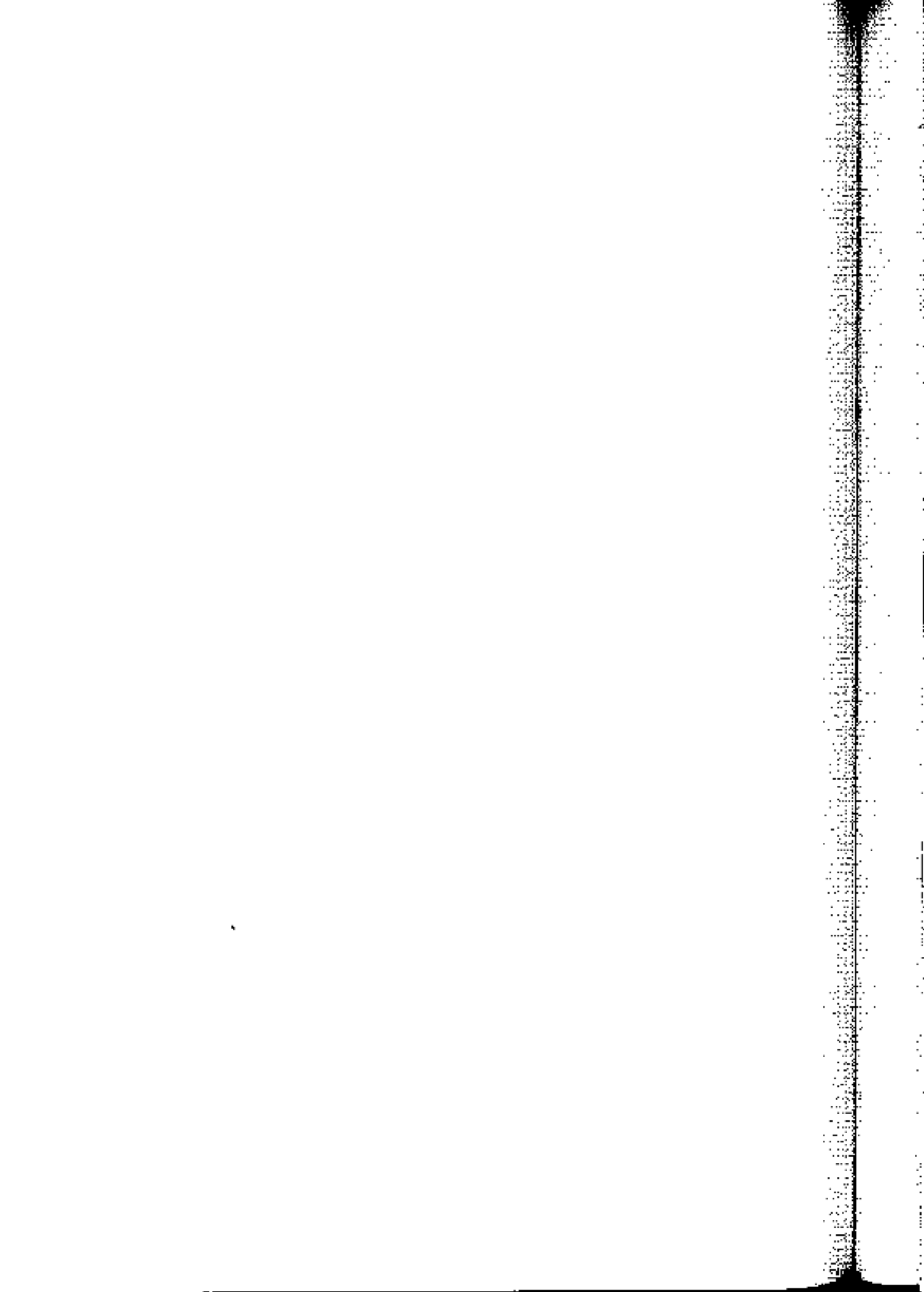
7

8

9

**ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ-ΜΕΛΗ
ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

Α/Α	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΟΝΟΜΑ - ΙΔΙΟΤΗΤΑ - ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	ΣΦΡΑΓΙΔΑ
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΠΡΟΣΤΑ
 2^ο Παιδαγωγικό και Πολιτισμικό
 Επιστήμονες για Έκτακτα
 Επιχειρησιακά Προγράμματα

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ
 ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ
 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2000 - 2006
 (ΕΠΕΑΕΚ II)

Άξονας 4, Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.1

Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α

Ένισχυση της Έκπαιδευτικής και Περιβαλλοντικής Προγράμματος
 για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων

ΕΝΤΥΠΟ 4

«ΜΕΛΕΤΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ»

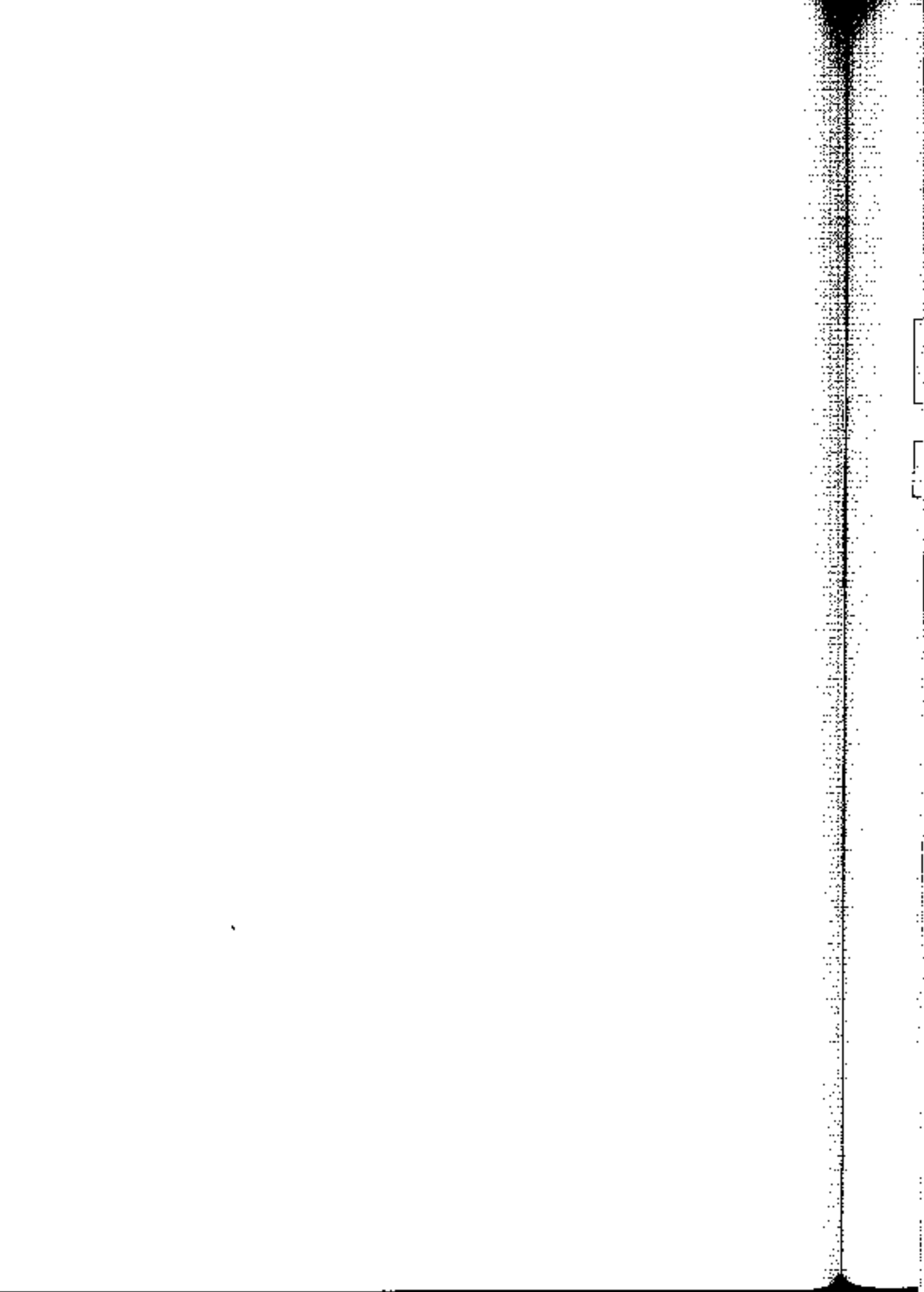
ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ

Τηλ: 210-3898000, Fax: 210-3898079

e-mail: epeaek@kethi.gr

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ - ΜΕΛΕΤΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ: [ ]

ΑΡ. ΠΡΟΓ. ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΕΛΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: [ ]

ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ: [ ]

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: [ ]

ΝΟΜΟΣ: [ ]

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (α)

--

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΤΙΤΛΟΣ Η ΑΚΡΟΝΥΜΟ (α)

--

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΤΟΥΣΑ - ΣΥΝΤΟΝ ΣΤΡΙΑ ΕΚΠΑ ΔΕΥΤ ΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

Όνομα Εκπαικτικής Μονάδας: (α)

Κωδικός Εκπαικτικής Μονάδας: (α)

Τύπος Εκπαικτικής Μονάδας: (α)

Υπεύθυνη/ος
Παραγωγικού Προγράμματος:

Αναπληρωτική/οι Υπεύθυνη/οι
Παραγωγικού Προγράμματος:

Διεύθυνση:

Τ.Κ. Πόλη:

Τηλέφωνο:

Φαξ:

e-mail:

Διάρκεια του Παραγωγικού
Προγράμματος: (α)

Ημερησίως Έναρξης: [ ]

Ημερομηνία Λήξης: [ ]

ΑΠΘ - ΕΠΕΑΕΚ 2 - Ανακατασκευαστική Έκδοση σύμφωνα με την Επιχειρησιακή Πρόγραμμα για την ανάπτυξη της οικονομίας της Ελλάδας

Σύντομο βασικό όργανο & Διαχειρίσιμα Επιχειρησιακών και Παραγωγικών Προγραμμάτων
Παράρτημα Τ - ΕΠΕΑΕΚ 2

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΣΕΜ)

1. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ⁽¹²⁾	
2. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΕΛΩΝ ΣΕΜ ⁽¹³⁾	

3. ΟΝΟΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ - ΜΕΛΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ⁽¹⁴⁾		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ		
ΛΟΙΠΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ
3.2		
3.3		
3.4		
3.5		
3.6		
3.7		
3.8		
3.9		

4

4

Er

OS

Tr

Tr

AP

EN

AP

EN

AP

EN

AP

EN

CA

Ex

TR

AP

EN

AP

EN

AP

EN

AP

EN

AP

EN

AP

EN

AP

EN

AP

EN

AP

EN

AP

EN

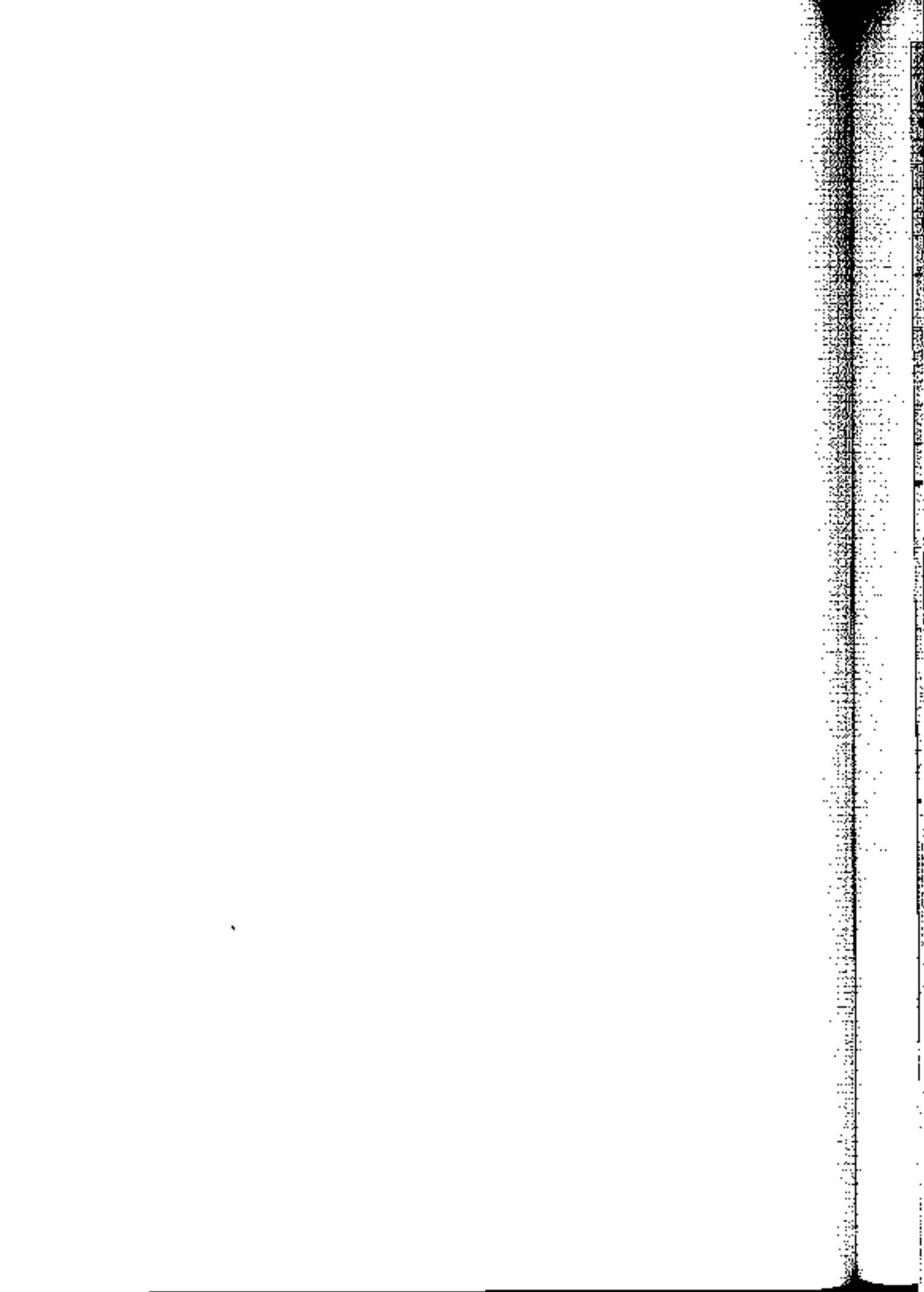
4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΣΕΜ & ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥΣ

4.1 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ - ΣΥΝΤΟΜΕΤΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ									
Όνομα Εκπαιδευτικής Μονάδας								Κωδικός Μονάδας	
Όδος, αριθμός									
Τ.Κ. - Πόλη									
Τηλέφωνο							Φακ		
E-mail									
Νο.ος		Κωδικός Νομού, ΠΕ		Περιφέρεια			Κωδικός Περιφέρειας(1*)		
Συνολικό σύνολο ατόμων διευθυντή/τριας Εκπαιδευτικής Μονάδας					ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ			
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ:					ΑΝΔΡΕΣ:	ΓΥΝΑΙΚΕΣ:			
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ					ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ:			
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓ. ΛΗΠΑΣΣΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:					ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ:			
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΕΝΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:					ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ:			
Ονοματεπώνυμο & Εκπαιδευτική Μονάδα - Υπευθύνου/σας Παιδείας και Προγράμματος									
Αφορά ή αφορά την Εκπαιδευτική Μονάδα:					Διευθυντή/τρια Υποδιευθυντή/τρια Εκπαιδευτικός	(σημειώστε Χ ή 0 αντί τις δαπάνες)			
Θεση στην Εκπαιδευτική Μονάδα:					Οργάνωση Αποσπασμένη/η Αυτοδραστη/ήτρια Ορει σθίου/α	Κατηγορία Χωρ. Επιπέδου 4 επιπέδους			
Είδος έργου							Κωδικός αδικήτη(2*)		
Χρονική περίοδος στην εκπαίδευση: (10)									
Παρακολούθηση - Συμμετοχή σε εκπαιδευτικά σεμινάρια		Ανάλογα Γενίκερμένης (σε μήνες)							
Οργάνωση ή Συμμετοχή σε δράσεις σχετικές με την παροχή των έσων έκτακτων στην εκπαίδευση για τις μειημένες και τους μαθητές									
Εμπειρία στη διεξαγωγή σχετικών συνεργείων									
Μεταπτυχιακός Τίτλος Σπουδών									
Είδος Πτυχίου									
Χώρα Π.Υ									

ΟΕΔΕ - ΕΠΕΑΕΚ - Έργο υλοποιείται με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
 ΟΠΣΕΚ - ΕΠΕΑΕΚ - Έργο υλοποιείται με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
 Πρωτόκολλο ΣΥΝΕΚΡΟ 4

Επιμετροπώπιη Β. Επαγγελματιών Εκπαιδευτική Μονάδα - Αναπτυξιακή Υπευθύνου: Παιδαγωγικό Ίδρυμα			
Αρμοδιότητα στην Εκπαιδευτική Μονάδα:		Διευθυντήτρια Υποδιευθυντήτρια Εκπαιδευτικός	(σημειώστε Χ σε 1 στήλη ή 3 στήλες)
Θέση στην Εκπαιδευτική Μονάδα:		Οργανική Αντιστοιχεί/η Αναπτυξιακή/τρια Ολοπρωτοβουλία	(σημειώστε Χ σε 1 στήλη ή 4 στήλες)
Ειδικότητα:		Κωδικός ειδικότητας:	
Χρόνος παύσης στην εκπαίδευση			
Παρακολούθηση - Τ.Ε.Ε. σε επιμετροπώπια σεμινάρια:		Διάρκεια Επιμέτρησης (σε ώρες):	
Οργάνωση ή Συμμετοχή σε δράσεις σχετικές με την πρόληψη και την αντιμετώπιση στην εκπαίδευση γα τις μεθήματα και τους μεθόδους:			
Εμπειρία στη διεξαγωγή σχολικών συμπράξεων:			
Μεταπτυχιακός Τίτλος Σπουδών:			
Στοιχεία Γνώσεως:			
Χαίρετ ΗΥ:			

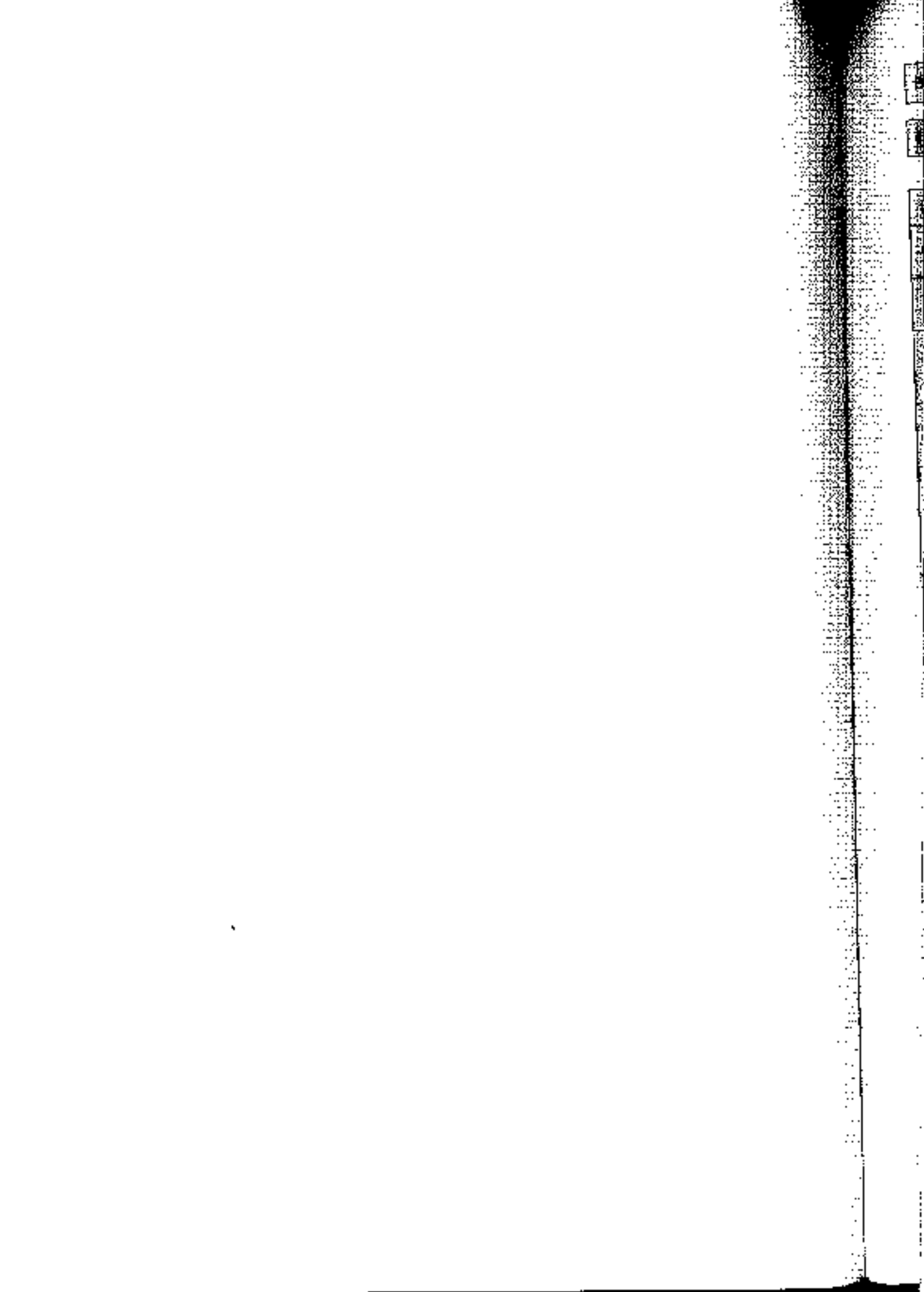
4.2 ΜΕΛΟΣ ΣΕΜ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

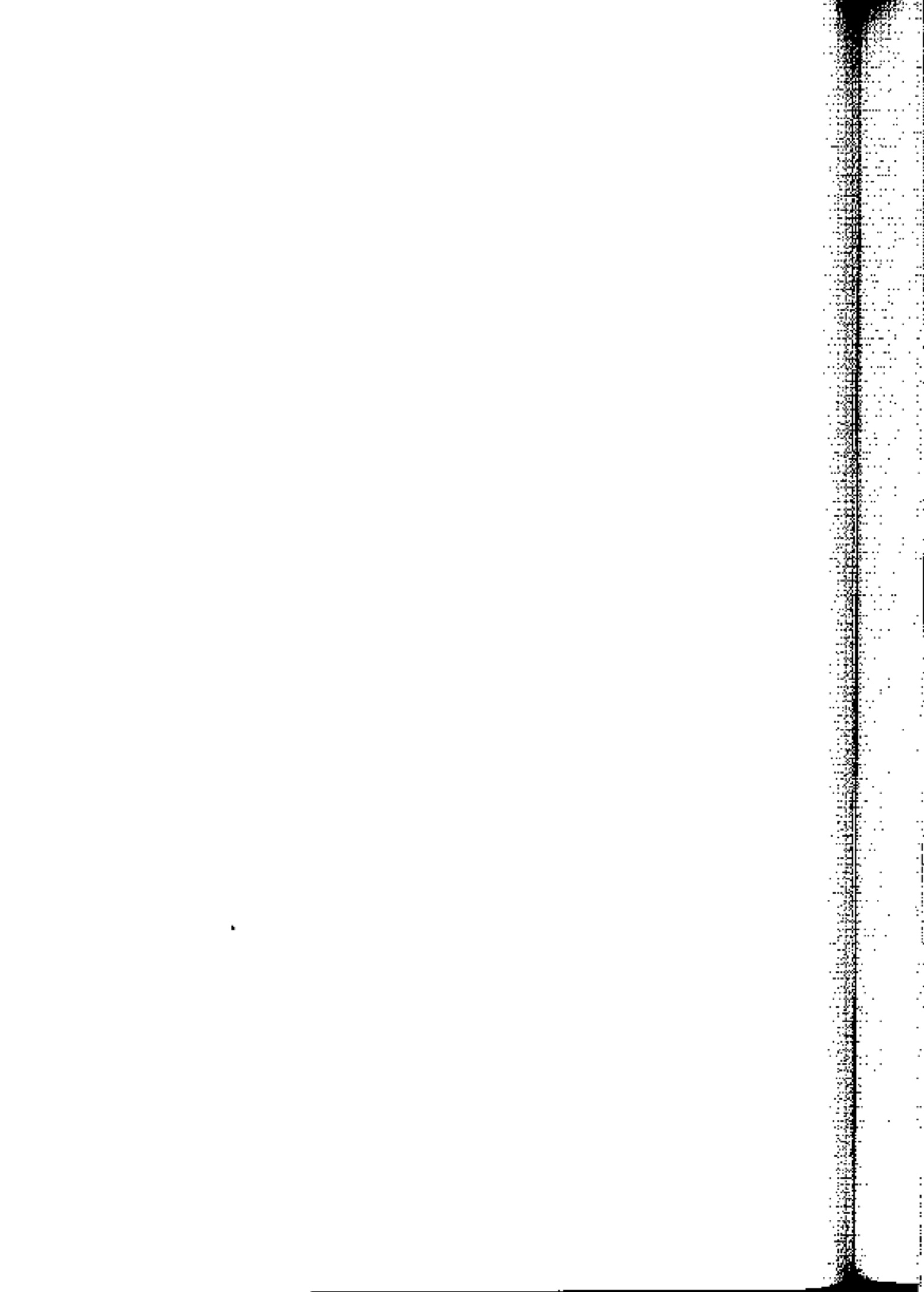
Όνομα Εκπαιδευτικής Μονάδας						Κωδικός Μονάδας			
Όδός, αριθμός									
Τ.Κ. - Τόπος									
Τηλέφωνο						Φακ			
E-mail									
Νομός		Κωδικός Νομού		Περιφέρεια		Κωδικός Περιφέρειας			
Όνομα υπεύθυνου τμήσης Διευθυντή/της Εκπαιδευτικής Μονάδας						ΑΝΔΡΑΣ		ΓΥΝΑΙΚΑ	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ:				ΑΝΔΡΕΣ:		ΓΥΝΑΙΚΕΣ:			
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ:				ΑΝΔΡΕΣ:		ΓΥΝΑΙΚΕΣ:			
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΛΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:				ΑΝΔΡΕΣ:		ΓΥΝΑΙΚΕΣ:			
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΛΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:				ΑΝΔΡΕΣ:		ΓΥΝΑΙΚΕΣ:			
Όνομα υπεύθυνου Α. Επιτροπείου Εκπαιδευτικής Μονάδας									
Αρμοδιότητα στην Εκπαιδευτική Μονάδα:				Διευθυντήριο Υποδιευθυντήριο Εκπαιδευτικός		(σημειώστε X σε 1 από τις 3 επιλογές)			
Θέση στην Εκπαιδευτική Μονάδα:				Οργάνωση Αποσπασμένη Αναπληρωτήριο Επιμελητήριο		(σημειώστε X σε 1 από τις 4 επιλογές)			
Εξυπηρετούμενος:						Κωδικός εξυπηρετούμενου:			
Χρόνος προτεραιότητας στην εκπαίδευση:									
Όνομα υπεύθυνου Β' Επιτροπείου Εκπαιδευτικής Μονάδας									
Αρμοδιότητα στην Εκπαιδευτική Μονάδα:				Διευθυντήριο Υποδιευθυντήριο Εκπαιδευτικός		(σημειώστε X σε 1 από τις 3 επιλογές)			
Θέση στην Εκπαιδευτική Μονάδα:				Οργάνωση Αποσπασμένη Αναπληρωτήριο Επιμελητήριο		(σημειώστε X σε 1 από τις 4 επιλογές)			
Εξυπηρετούμενος:						Κωδικός εξυπηρετούμενου:			
Χρόνος προτεραιότητας στην εκπαίδευση:									

ΜΕΛΟΣ Β' ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΟΥ Β' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ - ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΜΕΛΗΤΕΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όνομα, επωνυμία και διεύθυνση Διευθυντή/της Εκπαιδευτικής Μονάδας

Εργαστήριο Π.Δ.Ε.Π. 2013

1.2 ΚΟΙΝΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ¹

1.2.1 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ & ΕΠΙΤΕΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

1.2.2 ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΙΑΔΗΡΟΤΗΤΩΝ

Μαθήματα στο πλαίσιο των οποίων υλοποιούνται παρεμβάσεις.

ΕΚΠΑΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΘΕΜΑΤΑ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ²
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

¹ Σημειώστε X στη στήλη 1.2.1 ή 1.2.2

² Η πλήρη περιγραφή των ενοτήτων είναι στην παράρτησή 1.2.2

1.3 ΚΟΙΝΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

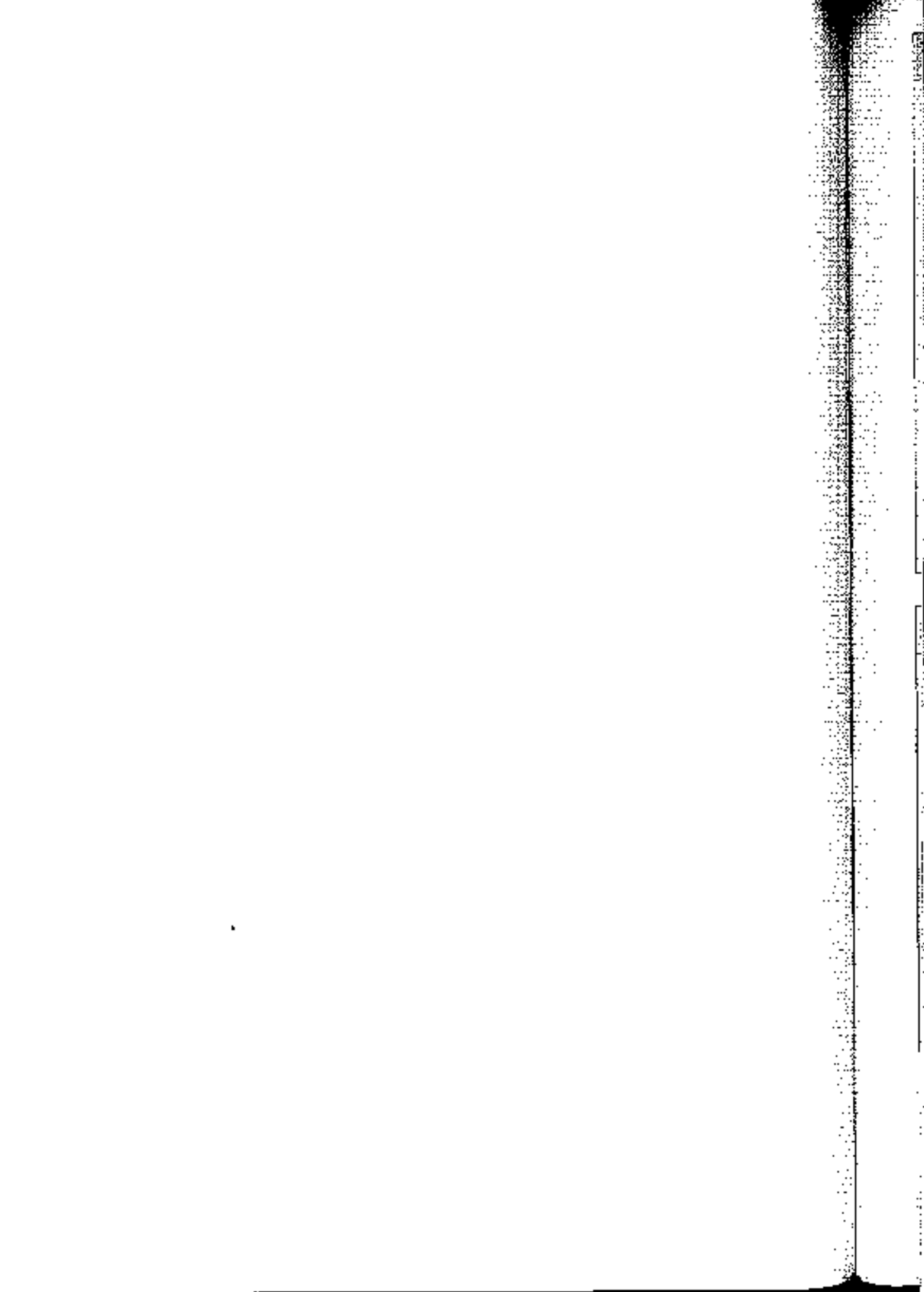
1.3.1 Δ ΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΣ ΕΝΤΟΣ ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ & ΕΝΤΟΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

1.3.2 ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΜΟΙΡΗ ΣΧΕΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ:

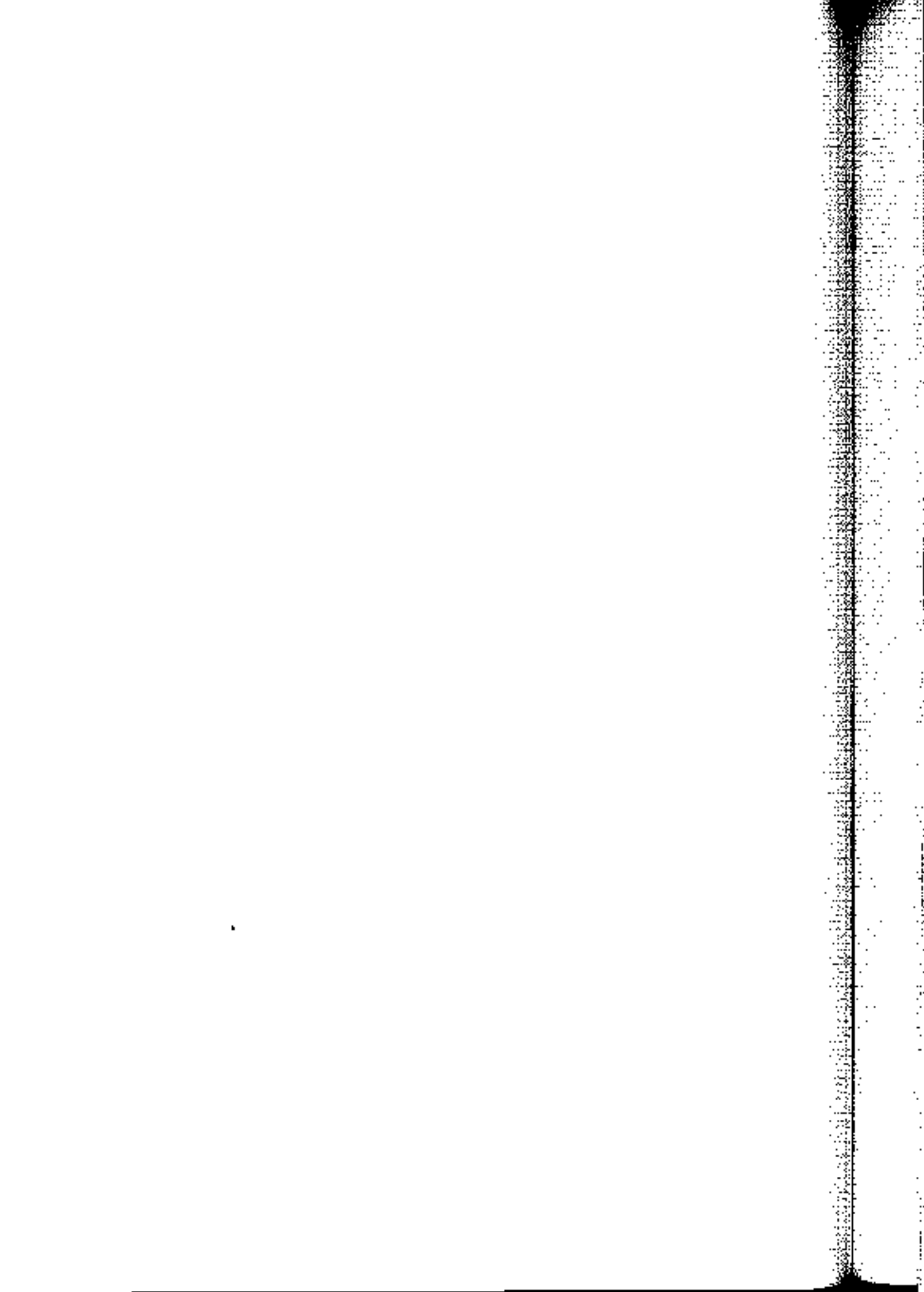
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ*
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		

* Σημειώνονται σε περίπτωση που η επιλογή σας είναι η περίπτωση 1.3.2

2. Προσδιορίστε τους κοινούς στόχους του Παρεμβατικού Προγράμματος που υποβάλλετε (μετά από συμφωνία όλων των εταίρων της Σύμπραξης) (α):

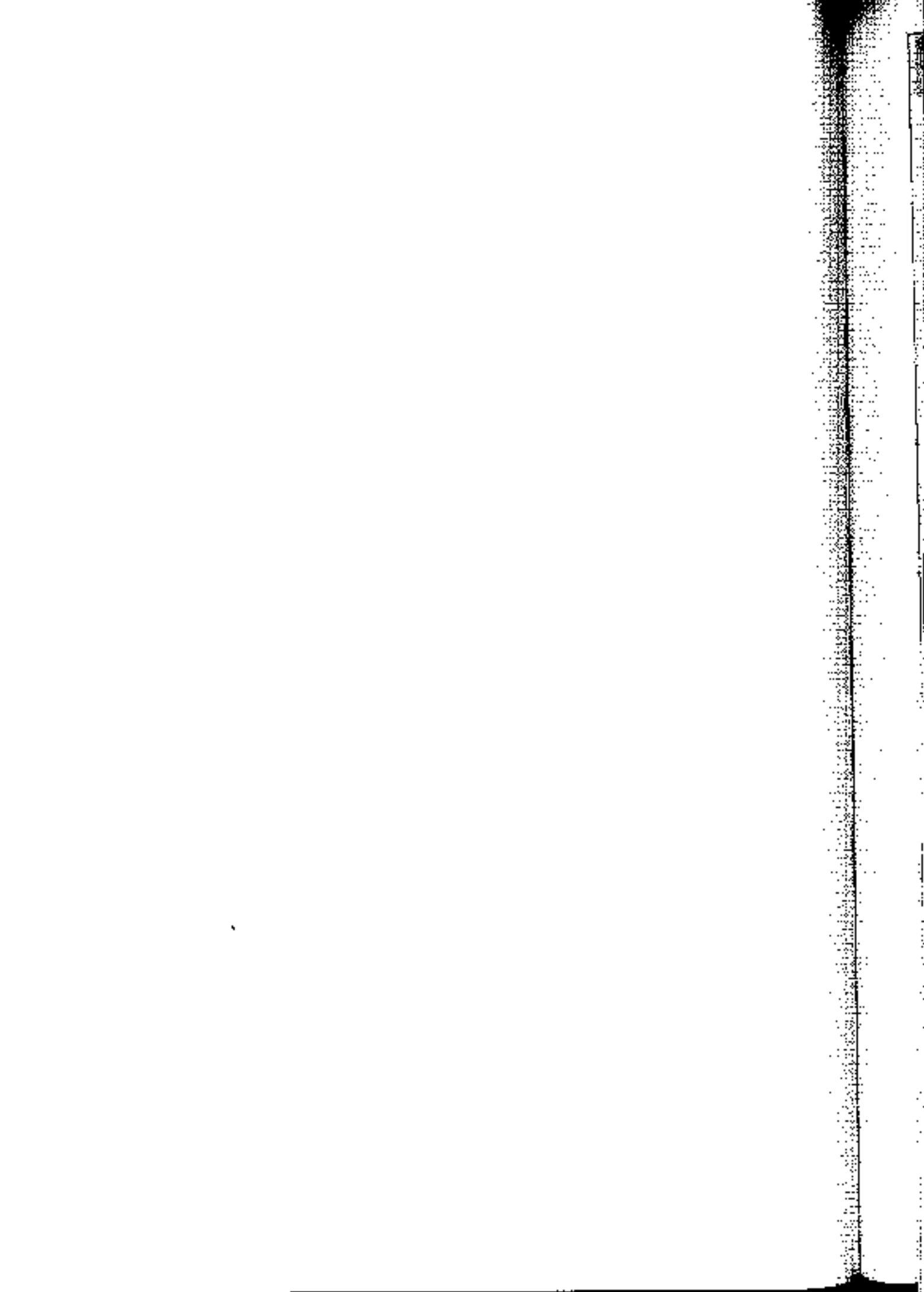
3. Περιγράψτε τις δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Παρεμβατικού Προγράμματος με τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών μονάδων (κοινές δράσεις) (α):

4. Γιατί νομίζετε ότι οι παρεμβάσεις που προτείνετε ενισχύουν, ικανοποιούν ή σχετίζονται με την προκείμενη των ίδιων ευκαιριών στην εκπαίδευση για τις μαθήτριες και τους μαθητές;

5. Με ποιους φορείς ή φυσικά πρόσωπα (σύλλογος γονέων, ομάδες γονέων ή μεμονωμένοι γονείς ή άλλοι συγγενείς των μαθητών/τριών, φορείς τοπικής κοινωνίας όπως Ο.Τ.Α., άλλοι εκπαιδευτικοί φορείς του Νομού ή της πόλης, όπως ΑΕΙ, ΤΕΙ, φορείς τοπικής κοινωνικών υπηρεσιών, έμφυλες και άλλες κοινωνικές οργανώσεις) στοχεύετε να συνεργαστείτε σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο στο Πρόγραμμα; Περιγράψτε την εμπλοκή τους.

6. Περιγράψτε με τι τρόπο ή μέσα προβολής/δημοσιοποίησης θα γνωστοποιήσετε τα αποτελέσματα του Παρεμβατικού Προγράμματος - σε επίπεδο Συμπράξης - στο ευρύ κοινό: (οργάνωση εκδήλωσης, συγγραφή άρθρου, δημοφιλική στον πίνα ή/και άλλα)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΣΩΝ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: 7/0

7	1
8	2
9	3
10	4
11	5
12	6
13	7
14	8
15	9
16	10
17	11
18	12
19	13
20	14
21	15
22	16
23	17
24	18
25	19
26	20
27	21
28	22
29	23
30	24
31	25
32	26
33	27
34	28
35	29
36	30
37	31
38	32
39	33
40	34
41	35
42	36
43	37
44	38
45	39
46	40
47	41
48	42
49	43
50	44
51	45
52	46
53	47
54	48
55	49
56	50
57	51
58	52
59	53
60	54
61	55
62	56
63	57
64	58
65	59
66	60
67	61
68	62
69	63
70	64
71	65
72	66
73	67
74	68
75	69
76	70
77	71
78	72
79	73
80	74
81	75
82	76
83	77
84	78
85	79
86	80
87	81
88	82
89	83
90	84
91	85
92	86
93	87
94	88
95	89
96	90
97	91
98	92
99	93
100	94

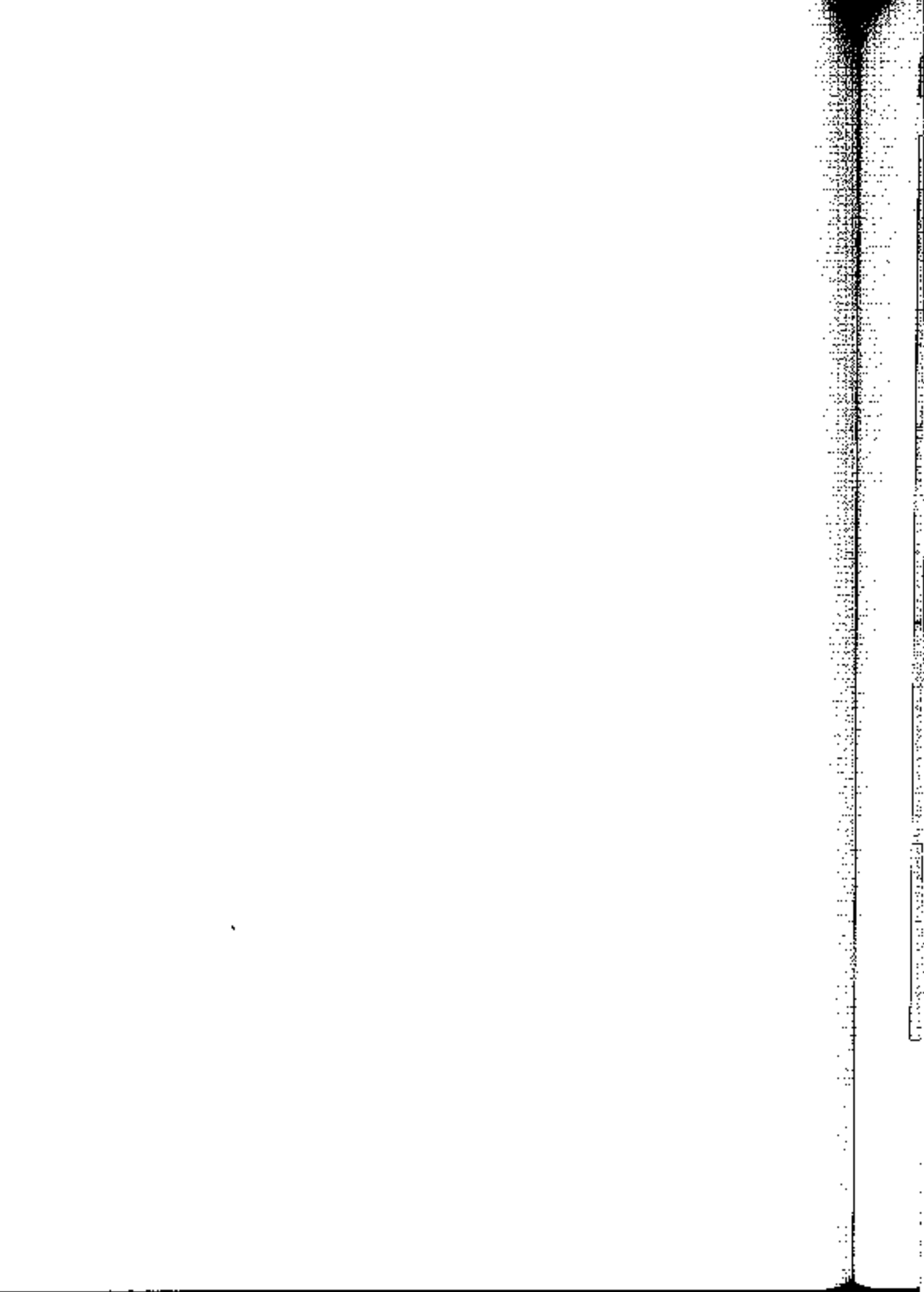
7. Αναφέρετε τα αναμενόμενα οφέλη από τη δημιουργία Σύμπραξης και την από κοινού υλοποίηση του Περιβατικού Προγράμματος

για τους εκπαιδευτικούς:

για τους μαθητές και τις μαθήτριες :

για τους γονείς :

για τους φορείς ή τα φυσικά πρόσωπα που προβλέπετε ότι θα εμπλακούν :

Γ. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

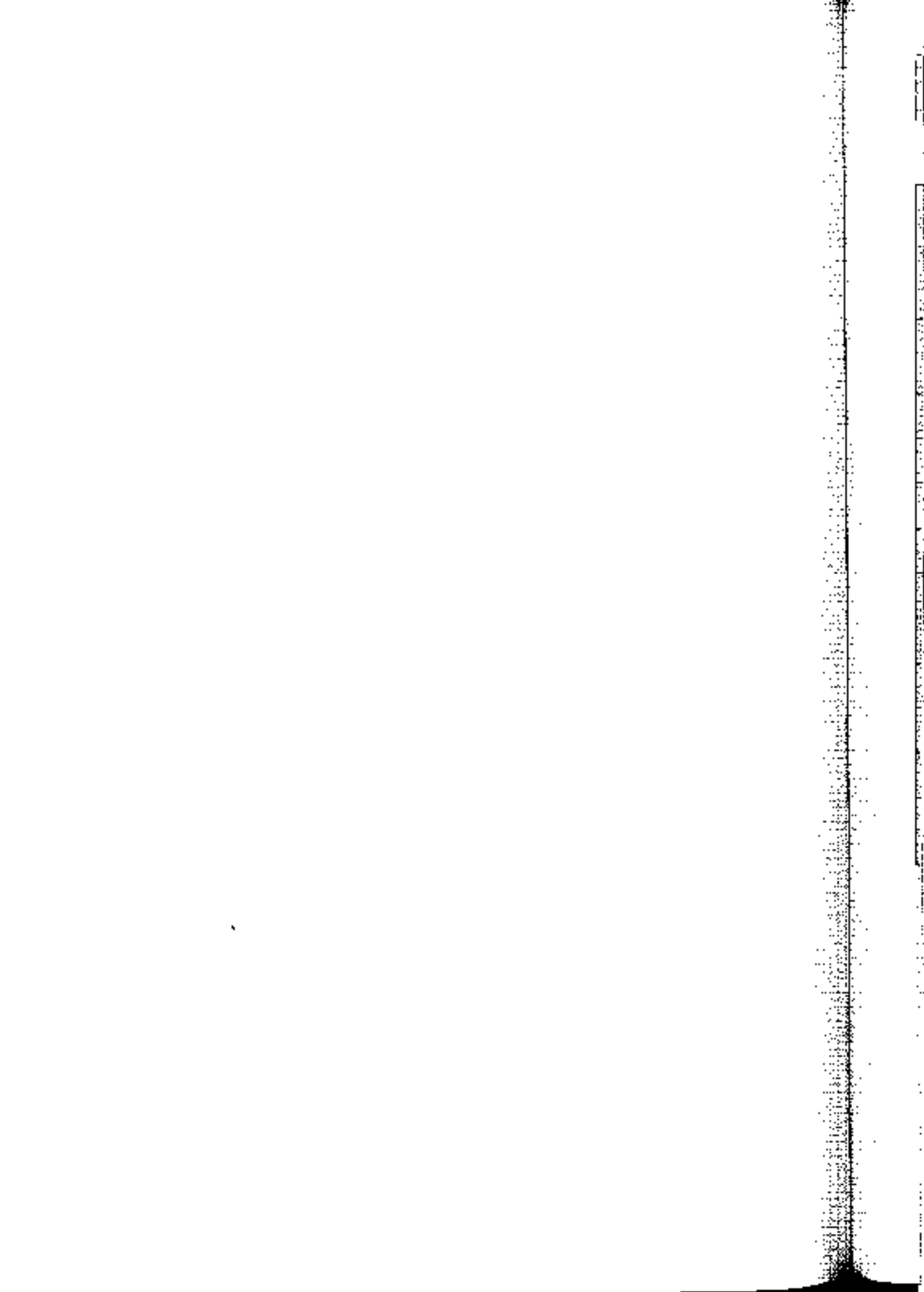
1. Αναφέρατε αν το Παραβλατικό Πρόγραμμα βρίσκεται σε σχέση συμπληρωματικότητας με προηγούμενες δραστηριότητές σας στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων:

ΕΠΕΑΕΚ I

ΕΠΕΑΕΚ II

**SOCRATES /
COMENIUS**

ΑΛΛΟ

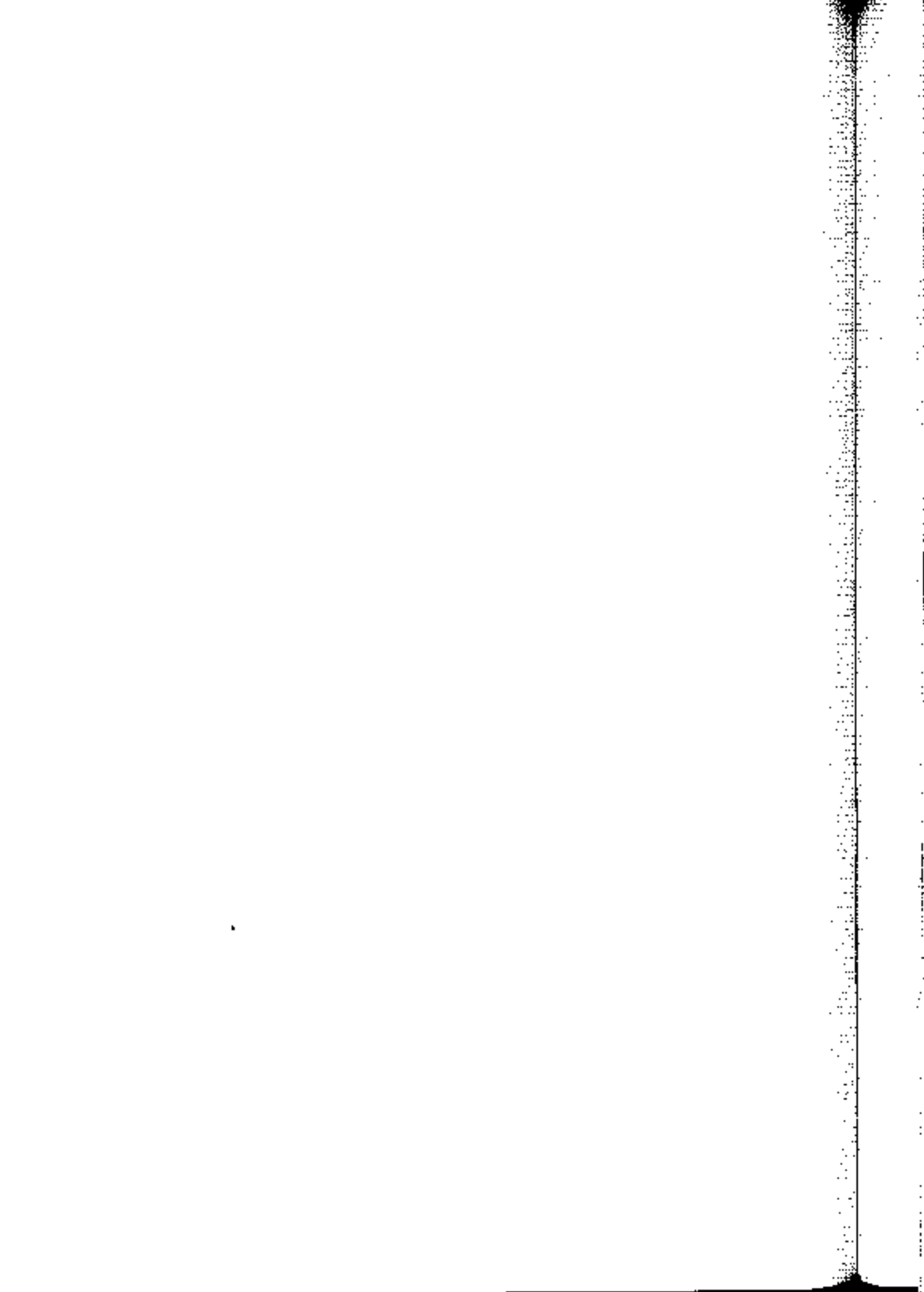

Δ. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ¹²⁴

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ								
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	61.00	61.01	64.00	64.01	64.02	64.07	64.07.90	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑ ΕΚΠΑΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ								

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

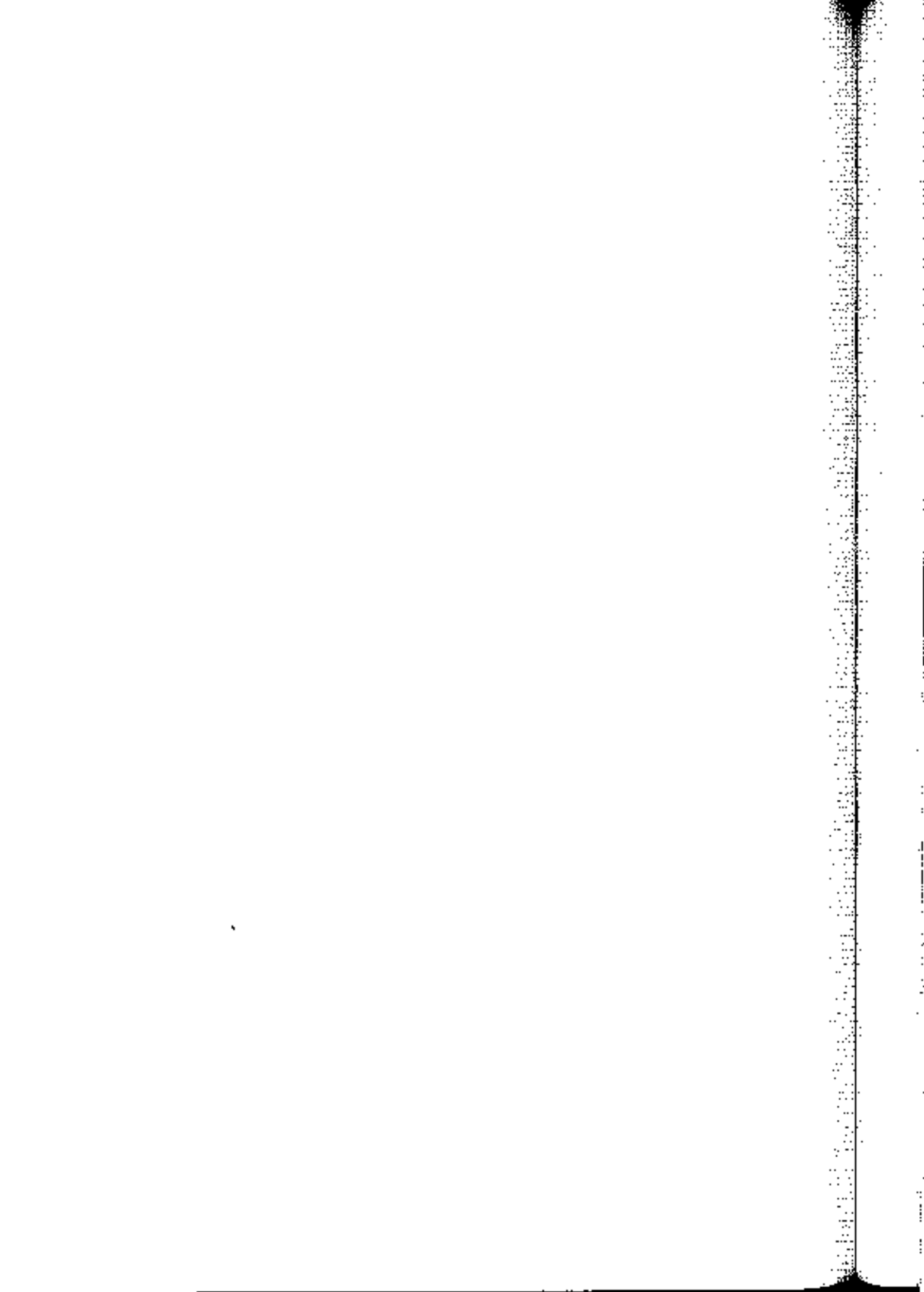
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

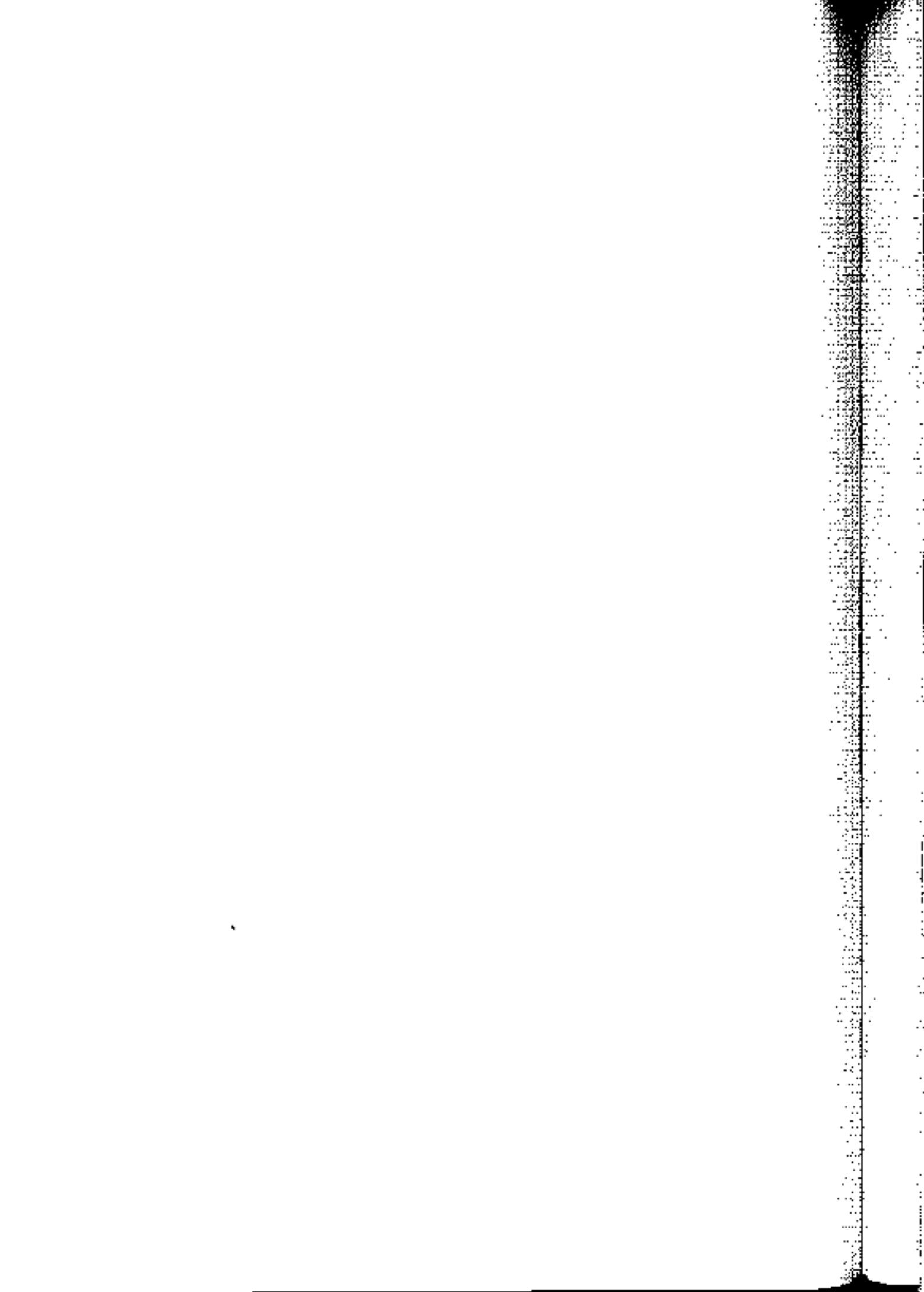

Ε. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΝΤΑΞΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (28)

Τα Παρεμβατικά Προγράμματα που υιοθετούνται πρέπει να πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Συμμετοχή Εκπαιδευτικών – εκπαιδότητων εκπαιδευτικών μονάδων που συμμετέχουν στην υλοποίηση Πάρεμβατικού Προγράμματος στο αντίστοιχο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα της περιφέρειας τους.	ΕΠΙΤΥΝΑΠΤΟΥΜΕΝΑ ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
2. Σχέση επί μακρόχρονης διάρκειας μεταξύ 6 τουλάχιστον εκπαιδευτικών μονάδων.	ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	
3. Σχέση ποιότητας Υπευθυνότητας με τους στόχους και το αντικείμενο του Παρεμβατικού Προγράμματος ή εμπειρία στη διεκτένηση σχολικών δραστηριοτήτων.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	
4. Αναλυτική περιγραφή των δραστηριοτήτων και της μεθόδου υλοποίησης του Παρεμβατικού Προγράμματος.	ΕΝΤΥΠΟ ΑΙΤΗΣΗΣ	
5. Σχέση των παρεμβάσεων με το αναλυτικό πρόγραμμα.	ΕΝΤΥΠΟ ΑΙΤΗΣΗΣ	
6. Δυνατότητα αξιολόγησης (επανάληψης) του Παρεμβατικού Προγράμματος ως εκπαιδευτικής δραστηριότητας/μαθήματος.	ΕΝΤΥΠΟ ΑΙΤΗΣΗΣ	
7. Η συνθήκη των στόχων και των δράσεων του Προγράμματος με την προώθηση των ίδιων επιταχύνων στην εκπαίδευση για τις μαθήτριες και τους μαθητές.	ΕΝΤΥΠΟ ΑΙΤΗΣΗΣ	
8. Ενεργή συμμετοχή μαθητριών/ων	ΕΝΤΥΠΟ ΑΙΤΗΣΗΣ	
9. Αξιοποίηση των οργανωτικών διαδικασιών της άρτιας δράσης ή της μεθόδου σχεδίου δράσης (project).	ΕΝΤΥΠΟ ΑΙΤΗΣΗΣ	
10. Συνεργασία γονέων και κοινωνικών φορέων στην υλοποίηση του Προγράμματος.	ΕΝΤΥΠΟ ΑΙΤΗΣΗΣ	
11. Επιλεξιμότητα προβλεπόμενων δαπανών και τήρηση ανώτατου ορίου χρηματοδότησης ανά εκπαιδευτική μονάδα.	ΕΝΤΥΠΟ ΑΙΤΗΣΗΣ	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Π1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

ΟΝΟΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ:
ΟΝΟΜΑ ΕΠΩΝΥΜΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ		
ΘΕΜΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ		
ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ		

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ

ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΝΟΙΧΤΟ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Π2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ (20)

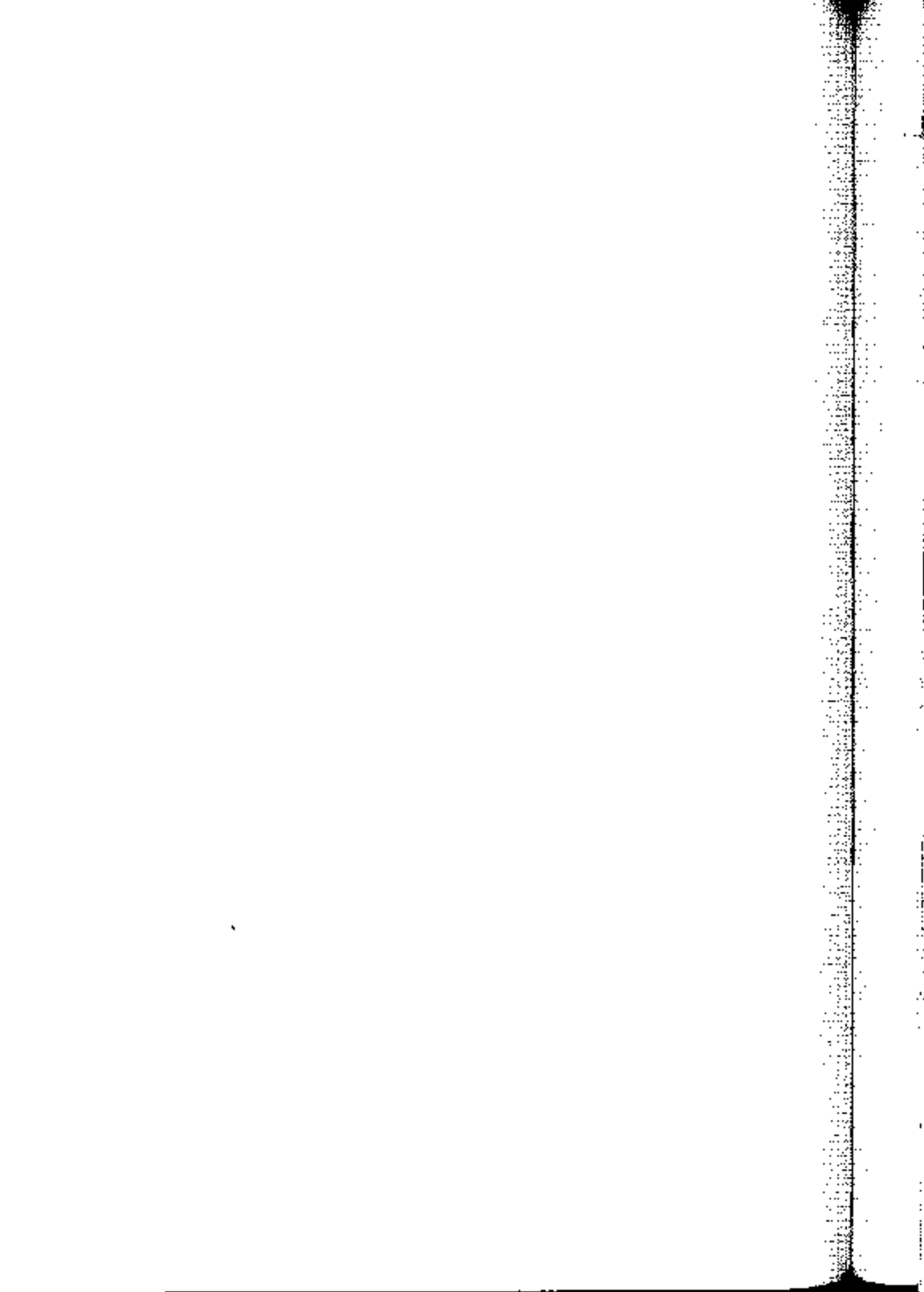
ΟΝΟΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ:	
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΠΟΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ
61.00			
61.01			
64.00			
64.01			
64.02			
31.07			
61.07.90			
		ΣΥΝΟΛΟ:	

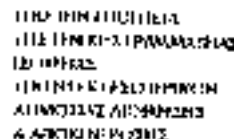
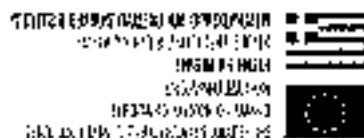
Το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης κάθε εκπαιδευτικής μονάδας -- μέλους της Σύμπραξης, για τις δαπάνες υλοποίησης των Παρεμβατικών Προγραμμάτων ανέρχεται

- σε 4.300 €, εφόσον είναι Συνταξιστριά Εκπαιδευτική Μονάδα και
- σε 3.900 €, εφόσον είναι απλό μέλος της Σύμπραξης.

Π3. ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (28)

Α	ΕΙΔΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΠΑΡΘΕΡΑ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΥΠΗΘΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ	
			ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
1	ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ					
2	ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΣΠΕΡΙΝΑ					
3	ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ					
4	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ					
5	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ					
6	ΕΙΔ. ΑΓΩΓΗΣ ΓΥΜΝΑΣΙΑ					
7	ΕΙΔ. ΑΓΩΓΗΣ ΛΥΚΕΙΑ					
8	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ					
9	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ					
10	ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ ΕΣΠΕΡΙΝΑ					
11	ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ					
12	ΜΕΙΟΝΟΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ					
13	ΜΕΙΟΝΟΤΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ					
14	ΜΟΥΣΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ					
15	ΜΟΥΣΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ					
16	ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ					
17	ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ					
ΣΥΝΟΛΟ:						
ΚΩΔΙΚΟΙ Ο.Π.Σ.		34847	34841	34843	34717	34718
Β	ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ					
1	ΤΕΕΣ/ΕΚΕΣ Α' & Β' ΚΥΚΛΟΥ					
2	ΤΕΕ ΕΣΠΕΡΙΝΑ					
3	ΤΕΕ ΗΜΕΡΗΣΙΑ					
ΣΥΝΟΛΟ:						
ΚΩΔΙΚΟΙ Ο.Π.Σ.		34851	34865	34867	34735	34736
Γ	ΛΟΜΕΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ					
1	ΙΕΚ					
2	ΤΕΕ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ Ο.Α.Ε.Δ. Α' & Β' ΚΥΚΛΟΥ					
3	ΤΕΕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΕΥ. Π.					
4	ΤΕΕ Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α ΔΗΜΗΤΡΙΑ					
5	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ					
6	ΣΧΟΛΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ					
7	ΣΧΟΛΕΣ ΒΕΝΑΔΩΝ ΥΠΛΑΝ					
8	ΑΚΑΔΗΜΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ					
ΣΥΝΟΛΟ:						
ΚΩΔΙΚΟΙ Ο.Π.Σ.		34811	34881	34883		

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2000 - 2006
(Γ.Π.Α.Γ.Κ. II)

Άξονας 4, Μέτρο 4¹, Εξέταση 4^{1.1}

Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α

Ένα αθροιστική Έκτα δευτεκών και Περιφερειακά Προγράμματα
για την Προώθηση της Εξότητας των Φύλων

ΕΝΤΥΠΟ 5

ΣΥΜΒΑΣΗ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ - ΚΕΘΙ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 Β1 ΑΘΗΝΑ

Τηλ: 210-3898000, Fax: 210-3898079

e-mail: epeaek@kethi.gr

14
24
K
M
P
P
P

T
o
o

Στην Αθήνα σήμερα την ...../...../200... αφενός μεν το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.) με έδρα την Αθήνα, (Μουσείου 2, 105 55) με Α.Φ.Μ. 090238664 και Δ.Ο.Υ. Ε' Αθηνών που εκπροσωπείται νόμιμα βάσει του καταστατικού του από την Πρόεδρο του Δ.Σ. Βασιλική Αρτινισπούλου κα. στο εξής θα αναφέρεται ως ΚΕΘΙ, αφετέρου α τ ..... που ενεργεί ως νόμιμος εκπρόσωπος της Συντονιστριας Εκπαιδευτικής Μονάδας (Συν.Ε'ν) .....

..... με έδρα .....) της Σύντητης Εκπαιδευτικών Μονάδων (ΣΕΜ) με κωδικό ..... αποσπασμένης από το παρακάτω μέλη

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....

συμφώνησαν και συναποδέχτηκαν τα ακόλουθα

ΑΡΘΡΟ 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Το ΚΕΘΙ αναθέτει στη ΣΕΜ την υλοποίηση Παραρτητικού Προγράμματος με τίτλο ..... σύμφωνα με την συγκεκριμένη Μελέτη Σχεδιασμού που υπαβλήθηκε στο ΚΕΘΙ, με κωδ. κό .....

2.1

Παρά

στο

3.1

πρ

Πα

3.2

εί

Πρ

3.3

Μ

εί

ΑΡΘΡΟ 2

ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

2.1 Ως Υπεύθυνος/ή Παρεμβατικού Προγράμματος, ορίζεται ο/η εκπαιδευτικός ..... και ως Αναπληρωτής/τρια Υπεύθυνος/ή του Παρεμβατικού Προγράμματος ο/η εκπαιδευτικός ..... οι οποίοι/ές εκπροσωπούν τη ΣυνΕΜ στη ΣΕΜ και αναλαμβάνουν:

το συντονισμό των μελών της Σύμπραξης Εκπαιδευτικών Μονάδων, προκειμένου να υλοποιηθούν κοινά Παρεμβατικά Πρόγραμμα καθώς και την εκπροσώπηση της προς το ΚΕΘΙ ως Τελικό Δικαιούχο της Πράξης 4.1.1.α.

- την υποχρέωση απελευθέρωσης των κάθε είδους εντύπων και παραστατικών που αφορούν το υλοποιούμενο πρόγραμμα προς τον Τελικό Δικαιούχο (ΚΕΘΙ) καθώς και την καταβολή των εγχειριστικών δαπανών και λοιπών εξόδων της εκπαιδευτικής μονάδας, σύμφωνα με τον Οδηγό Εφαρμογής «Διαχείρισης των Επιμορφωτικών & Παιδαγωγικών Προγραμμάτων» της Πράξης 4.1.1.α,
- την υποχρέωση υποβολής των παραδοτέων του Προγράμματος στον Τελικό Δικαιούχο, σύμφωνα με το Έντυπο 4 (Μελέτη Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος),
- το συντονισμό των ενεργειών προβολής και δημοσιοποίησης του καθώς και των μετακινήσεων των μελών της σχολικής κοινότητας (εκπαιδευόμενοι/ες) που συμμετέχουν στο εν λόγω Πρόγραμμα.

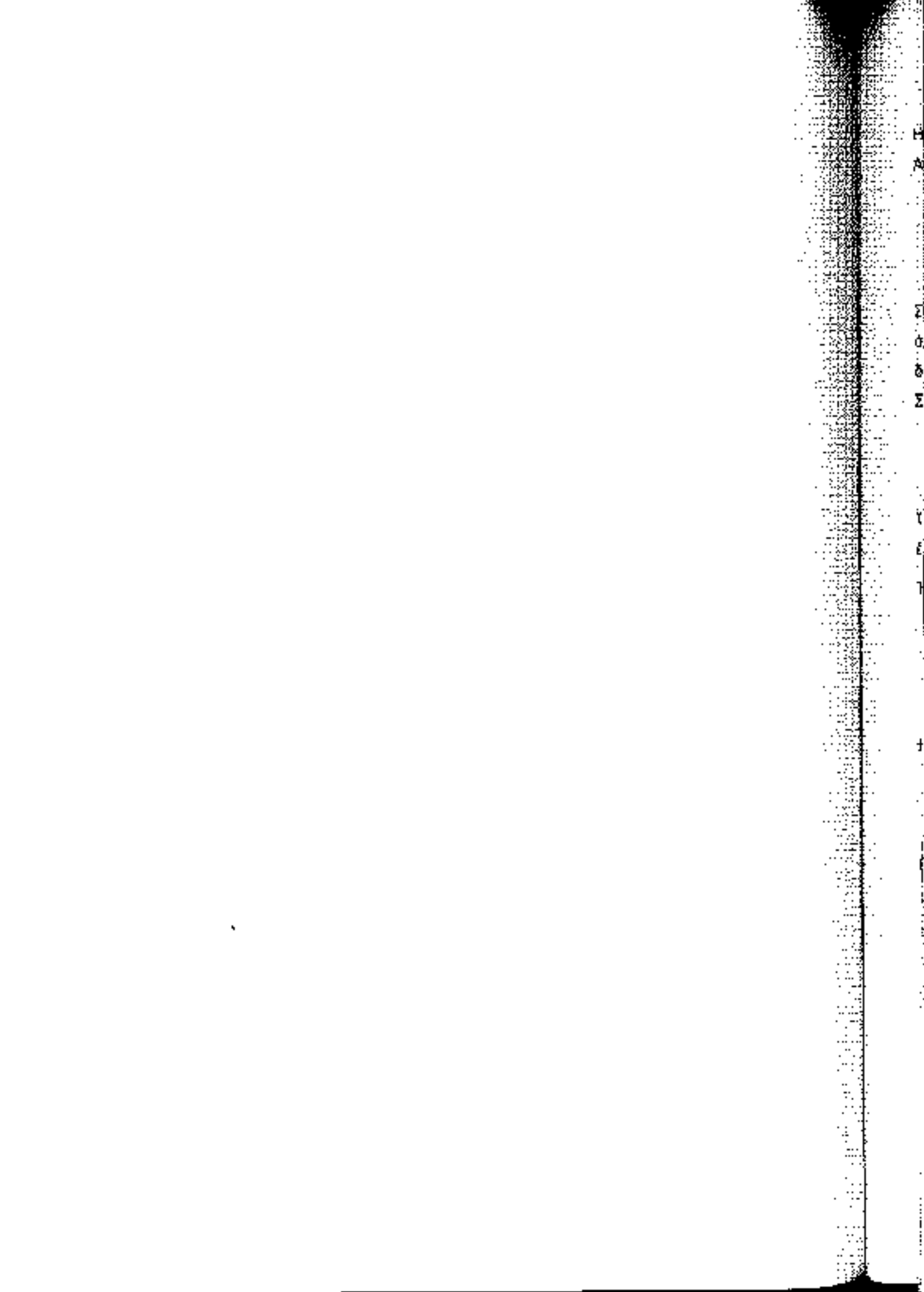
ΑΡΘΡΟ 3

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

3.1 Το ποσό που υποχρεούται να καταβάλει το ΚΕΘΙ στη ΣυνΕΜ για δωπάνες υλοποίησης του Προγράμματος ανέρχεται σε ..... € σύμφωνα με τον υπεβληθέντα προϋπολογισμό (Έντυπο 4 - Μελέτη Σχεδιασμού Παρεμβατικού Προγράμματος).

3.2 Με την υπογραφή της παρούσας σύμβασης θα καταβληθεί το 25% των προβλεπόμενων δαπανών, ενώ η εξόφληση θα πραγματοποιηθεί με την ολοκλήρωση της κατάθεσης των προβλεπόμενων παραδοτέων του Προγράμματος.

3.3 Με την πρόοδο της υλοποίησης και την εκμίσθωση των εξοφλημένων δαπανών με βάση τις υποβληθείσες Μηνιαίες Καταστάσεις Εξοφλημένων Δαπανών (Έντυπο 7), θα καταβιβάζονται ποσά που θα αντιστοιχεί σε εξοφλημένες και δεσμευμένες δαπάνες υλοποίησης (πιστώσεις).

ΑΡΘΡΟ 4

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η διάρκεια της Σύμβασης Συνεργασίας μεταξύ ΚΕΘΙ και ΣΕΜ, ορίζεται από ..... (Παρασημείο Ανόθεσης) έως ..... (Υποβολή Παραδοτέων).

ΑΡΘΡΟ 5

ΛΥΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Σε περίπτωση αδυναμίας της ΣΕΜ να υλοποιήσει τις προδεδειγμένες δράσεις του Παρεμβατικού Προγράμματος, όπως αυτές περιγράφονται στη συγκεκριμένη «Μελέτη Σχεδίου Παρεμβατικού Προγράμματος», το ΚΕΘΙ δικαιούται να ανακαλέσει την ανάθεση του Παρεμβατικού Προγράμματος με αποτέλεσμα τη λύση της παρούσας Σύμβασης και η ΣΕΜ υποχρεούται να επιπλέον το σύνολο της ετήσιας προϋποβληθείσας προϋποβληθείσας

ΑΡΘΡΟ 6

Όλοι οι όροι της παρούσας σύμβασης θεωρούνται ουσιώδεις. Οποιαδήποτε μεταβολή της γίνεται μόνο με έγγραφη συμφωνία των δύο συμβαλλόμενων μερών.

Το παρόν συμφωνητικό συντάχθηκε σε τρία αντίτυπα τα οποία υπογράφονται από τους συμβαλλόμενους ως εξής:

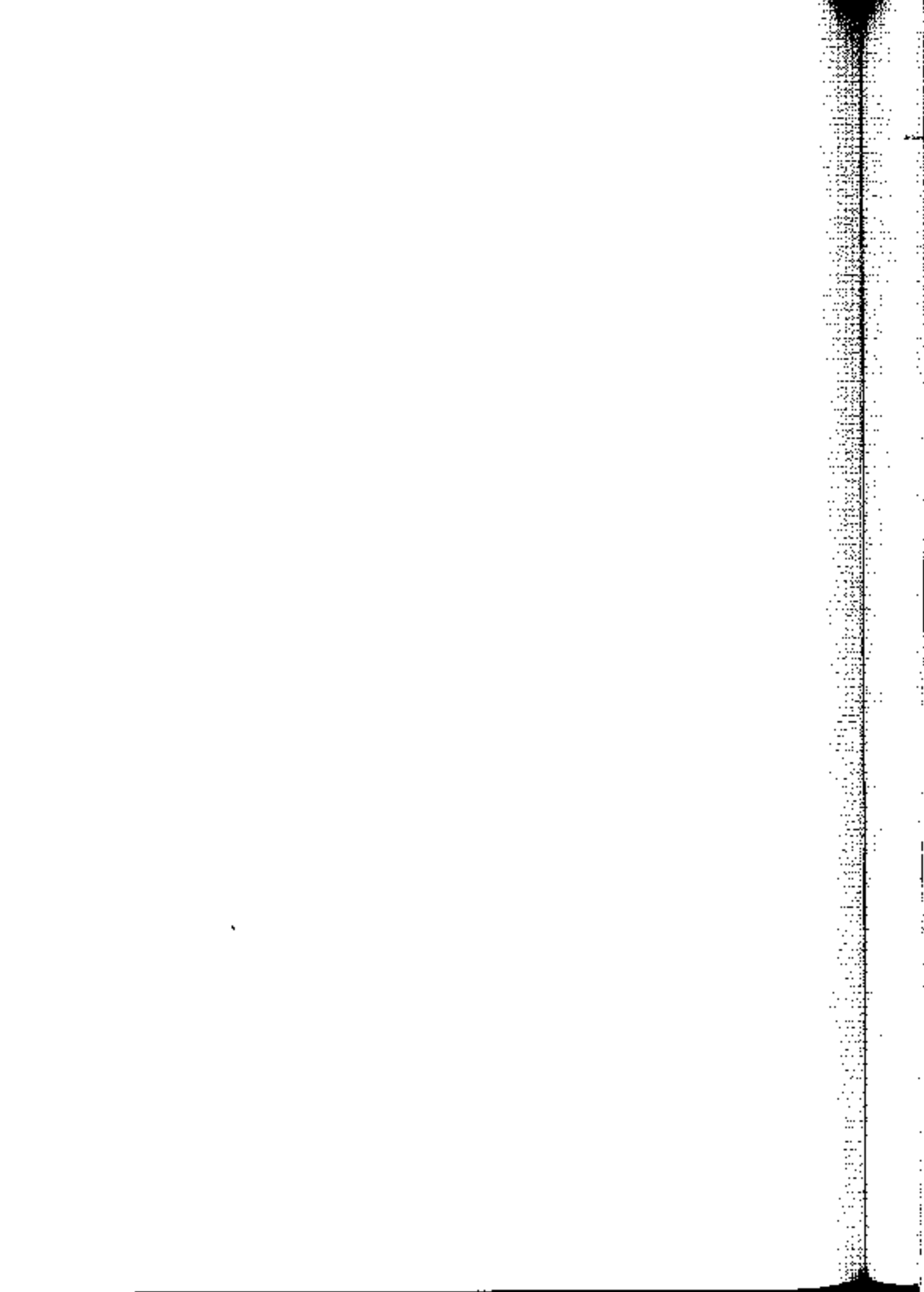
ΓΙΑ ΤΟ Κ.Ε.Θ.Ι.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗ

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

1) Ο ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

2) Ο/Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ/ΤΡΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ/Η ΤΟΥ
ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
Εθνική Πολιτική Προτεραιότητα
Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την
Εκπαίδευση, την Επαγγελματική
Κατάρτιση και την Ισότητα

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ
ΚΕΘΙ
ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ
ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ ΔΙΔΑΧΤΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2000 - 2006
(ΕΠΕΑΕΚ Ι')

Άξονας 4, Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.1

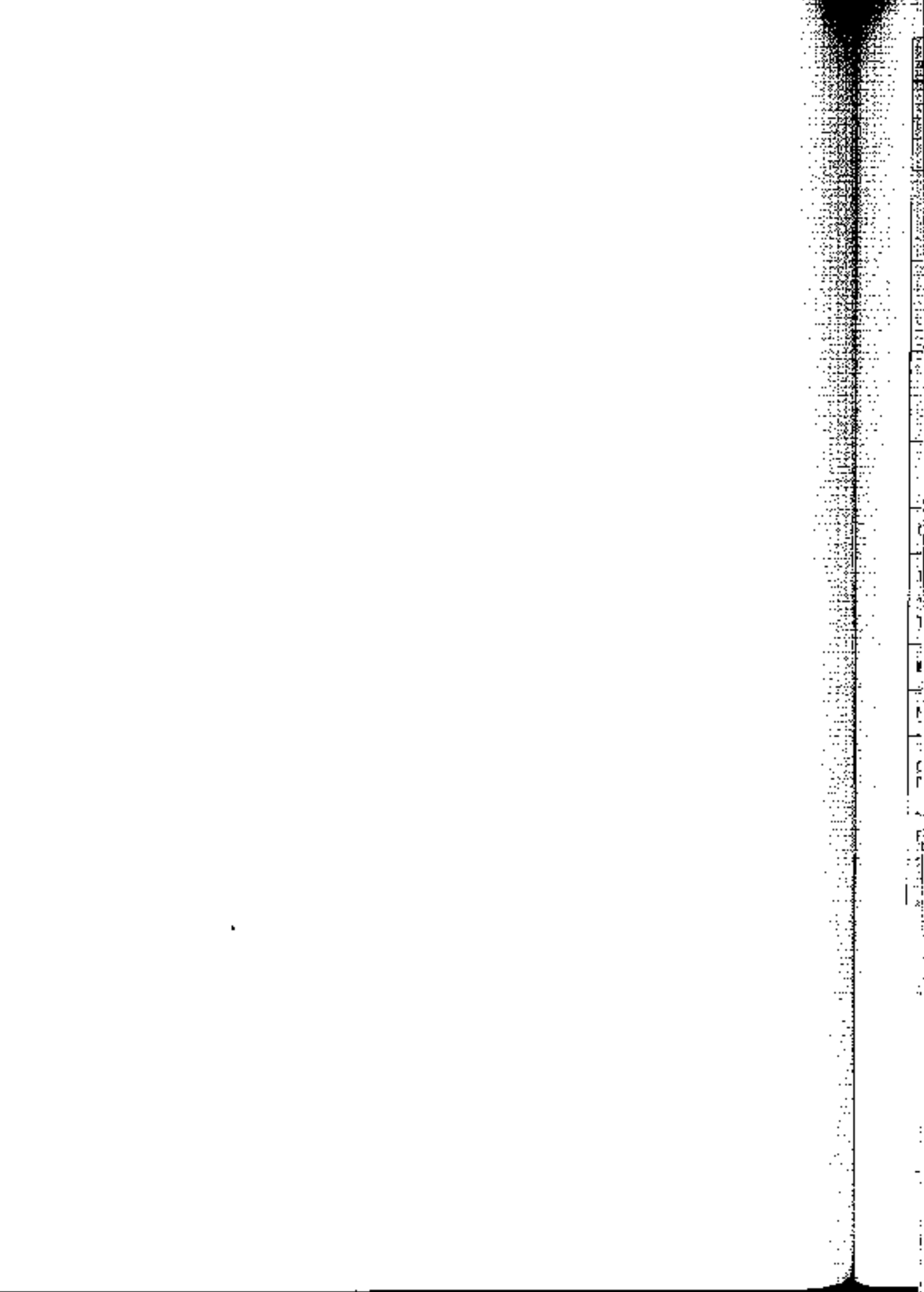
Κατηγορία Πράξης 4.1.1α

"Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα
για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων"

ΕΝΤΥΠΟ 6

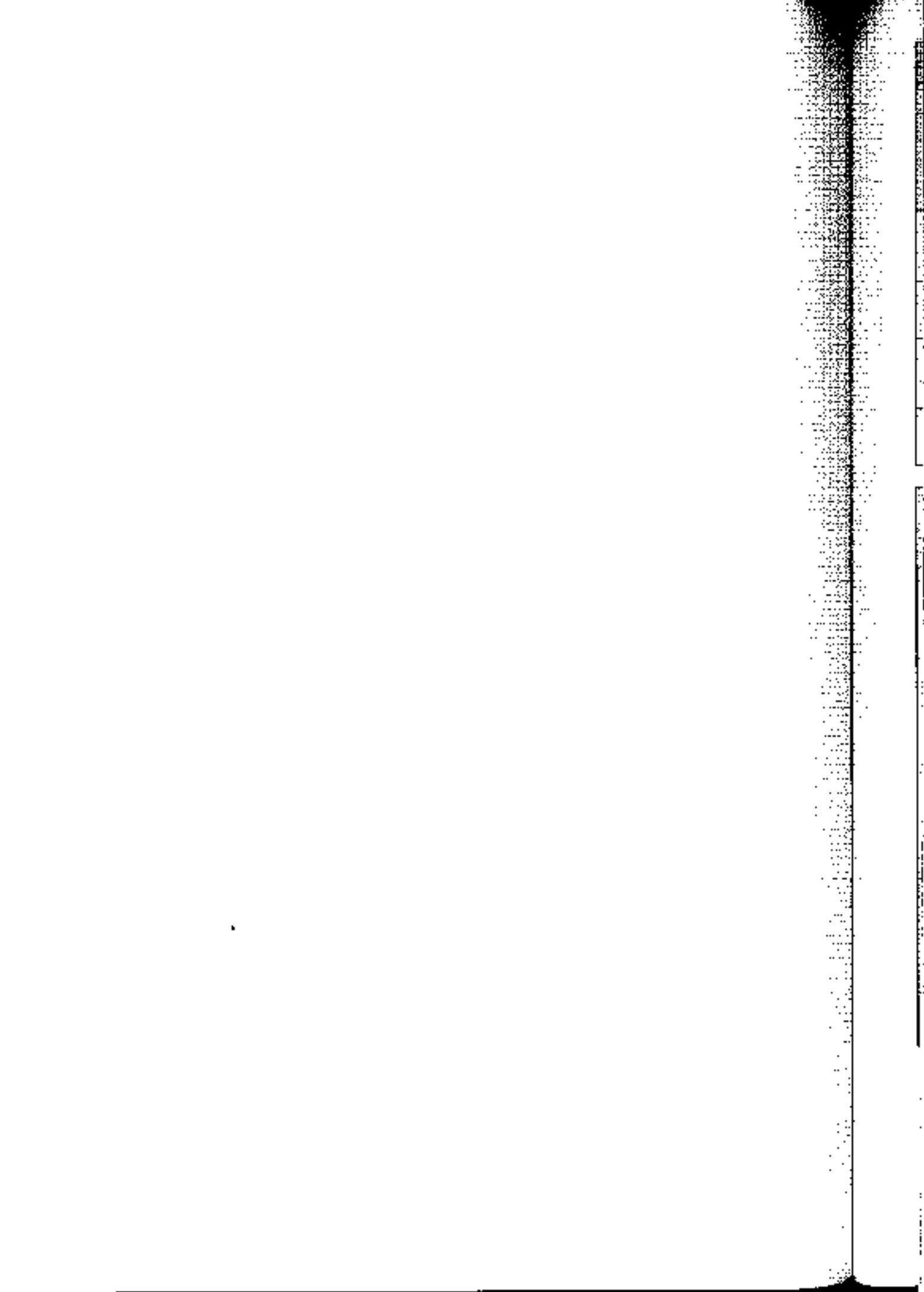
**ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτατσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210-3898000, Fax: 210-3898079
e-mail: epaeek@kefhi.gr

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Κωδικός Συμπράξης	Αρ. Πρωτ. Εκκέρσεων Παρεμβατικού Προγράμματος		
Χρονική Περίοδος υλοποίησης	Περίοδος	Καός	
ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ			
Διεύθυνση Παρεμβατικού Προγράμματος	Ημερομηνία Έναρξης	Ημερομηνία Λήξης	
Όνομα Υπευθύνου, Εκπαιδευτικής Μονάδας	Κωδικός Μονάδας		
Οδός, αριθμός			
Τ.Κ. - Πόλη			
Τηλέφωνο	Fax		
E-mail			
Καός	Κωδικός Νομού	Περιφέρεια	Κωδικός Περιφέρειας
Οργανισμός Υποβολής Προβλεπόμενου Προγράμματος			
Περίοδος Αναφοράς	Από:	Έως:	
Ημερομηνία Συμπλήρωσης			

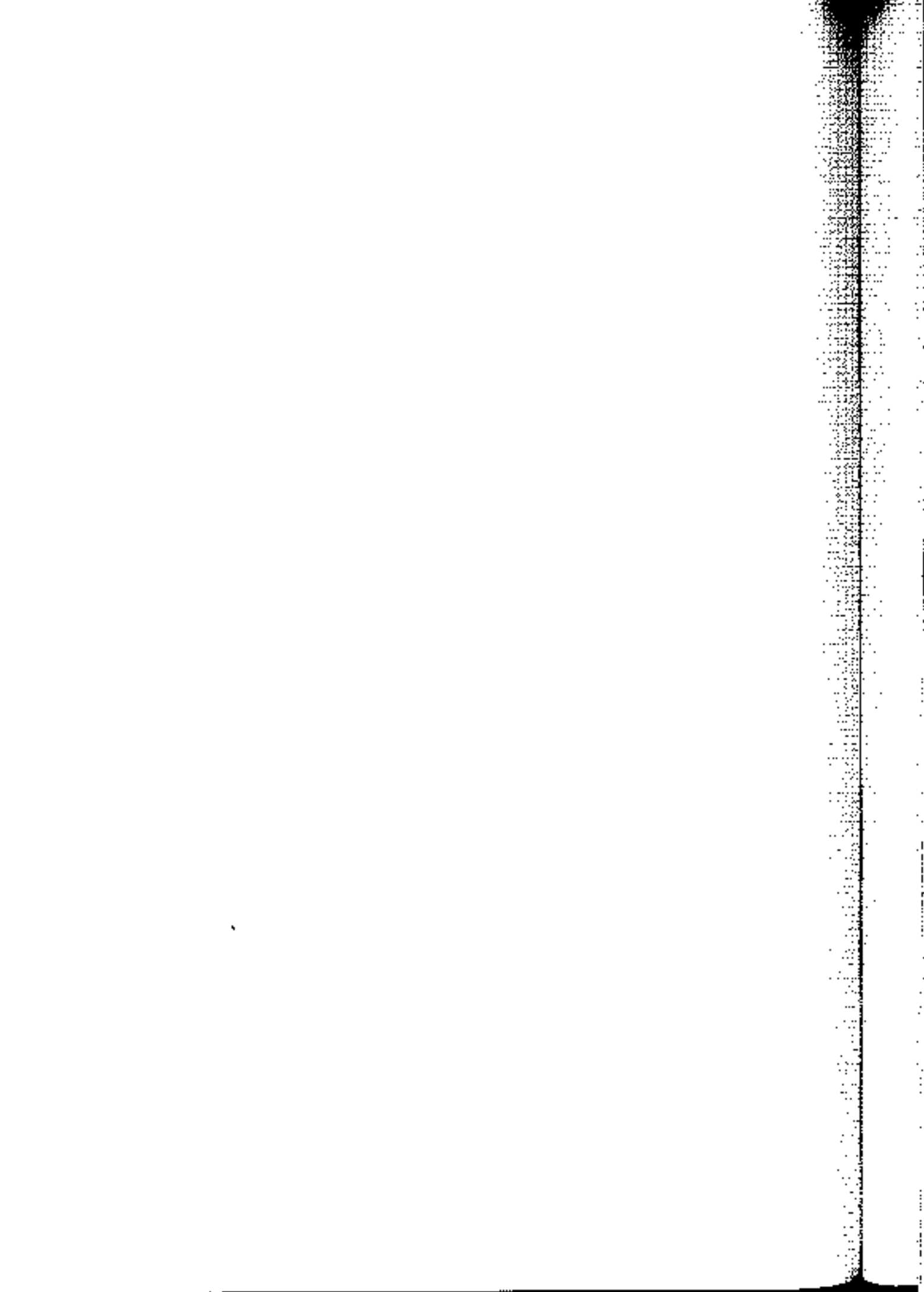

Β. ΦΥΣΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**Β.1 Τριμηνιαίο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης δράσεων Αγγώντος τριμήνου**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ

Β.2 Υπήρξαν χρονικές αποκλίσεις από τον προγραμματισμό της εγκεκριμένης Μελέτης και γιατί; Ποια προβλήματα παρουσιάστηκαν σχετικά με την υλοποίηση του εγκεκριμένου Προγράμματος; Περιγράψτε τα διορθωτικά μέτρα που πήρατε ή θα πάρετε στο ερχόμενο τρίμηνο σχετικά:
 α) με τις χρονικές αποκλίσεις, β) με το περιεχόμενο των υλοποιούμενων δράσεων.

Γ. ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΩΔΟΥ
Γ1. Στοιχεία υλοποίησης Παρεμβατικού Προγράμματος με μετρήσιμους Δείκτες

	ΕΙΔΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΠΑΡΗΣΟΤ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΠΑΡΗΣΟΤ ΕΚΤΑ ΔΕΥΤΙΚΩΝ		ΓΛΗΟΣ ΕΚΤΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ	
			ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
Α	ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ <i>ΚΩΔΙΚΩΝ Ο.Π.Σ.</i>	1791	1004	787	1477	1477
Β	ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ <i>ΚΩΔΙΚΩΝ Ο.Π.Σ.</i>	2464	1269	1195	1472	1472
Γ	ΔΟΜΕΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ <i>ΚΩΔΙΚΩΝ Ο.Π.Σ.</i>	102	102	102		

Γ2. Διακριτά Τμήματα Παρεμβατικού Προγράμματος
Α. Προς απασχόλησης εκπαιδευτικών στο Παρεμβατικό Πρόγραμμα (*)

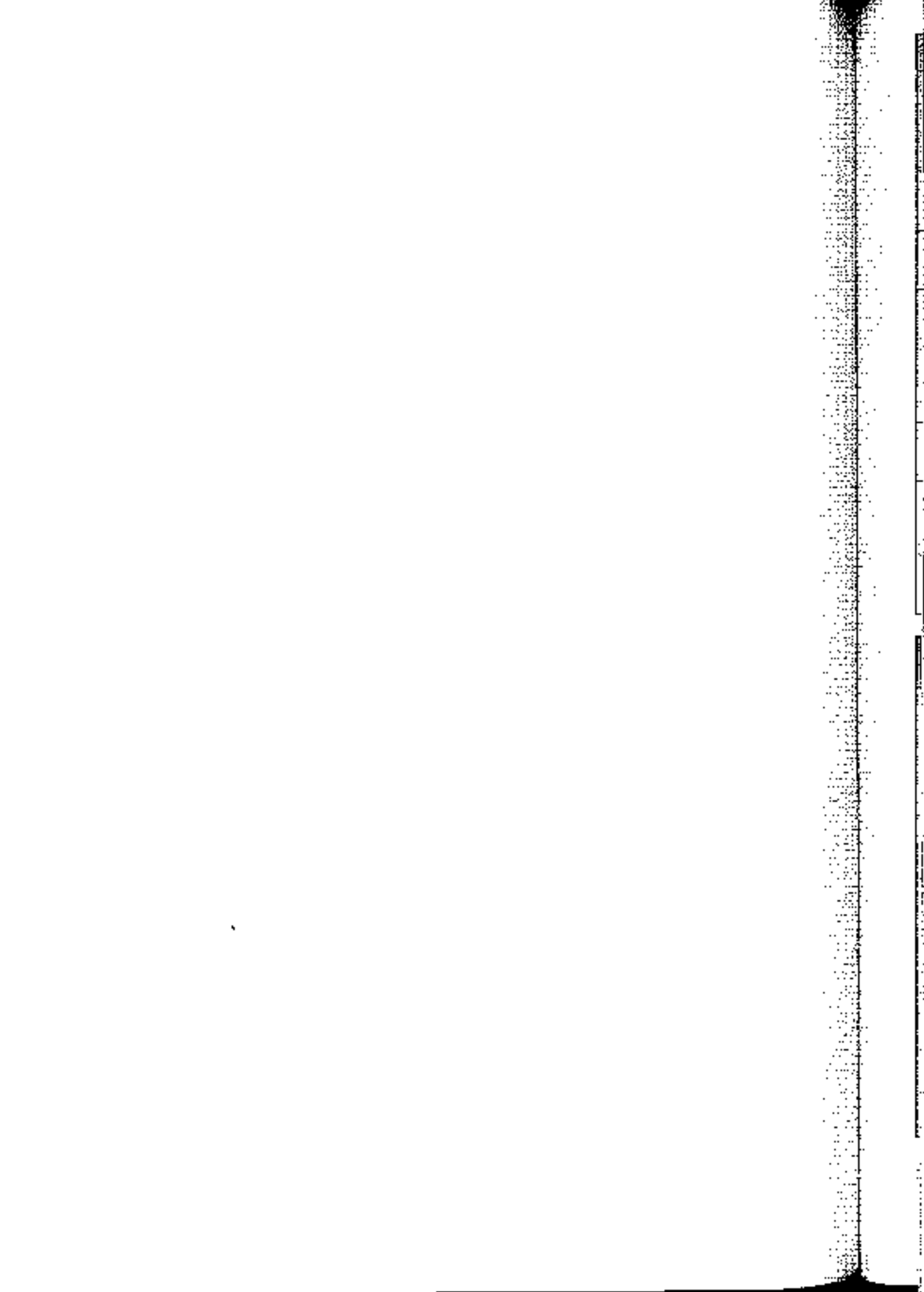
Κωδικός Δ.Τ.: 0020100

Ολοματεπώνυμο	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	Σύνολο ωρών
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ:				

Β. Εργαλείο Εκπαίδευσης

Κωδικός Δ.Τ.: 0020100

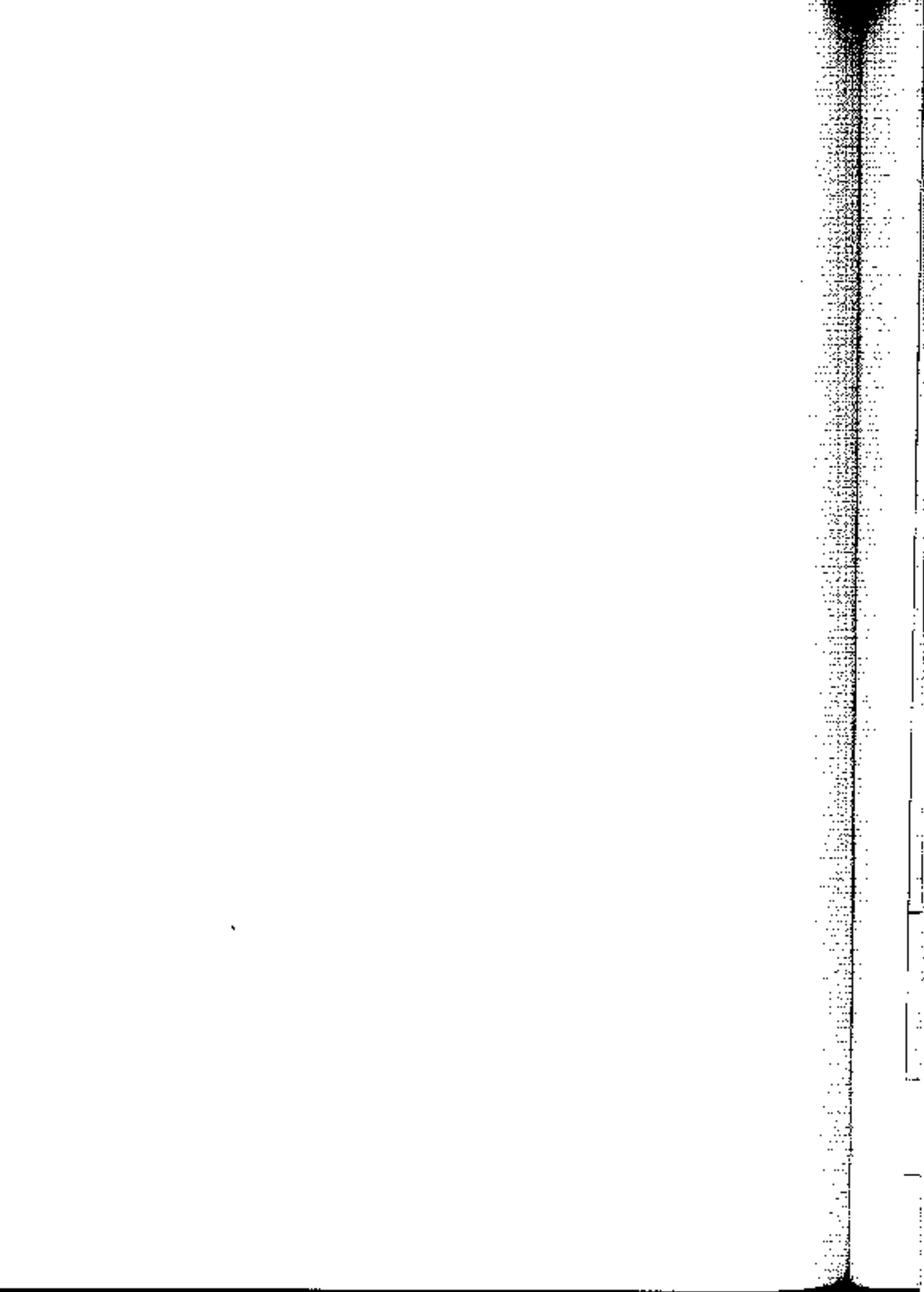
Εκπαιδευτική Μονάδα	Τίτλος	Αρ. Τιμολογίου	Ποσό (€)
ΣΥΝΟΛΟ:			

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΡΙΜΗΝΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΑΡΧΗ		ΜΕΣΗ		ΤΕΛΟΣ	
	1	2	3	4	5	6

Δ.1 Σημαντικές δραστηριότητες του Προγράμματος που προβλέπεται να υλοποιηθούν το επόμενο τρίμηνο και προϋποθέσεις για την τήρηση του προγραμματισμού:

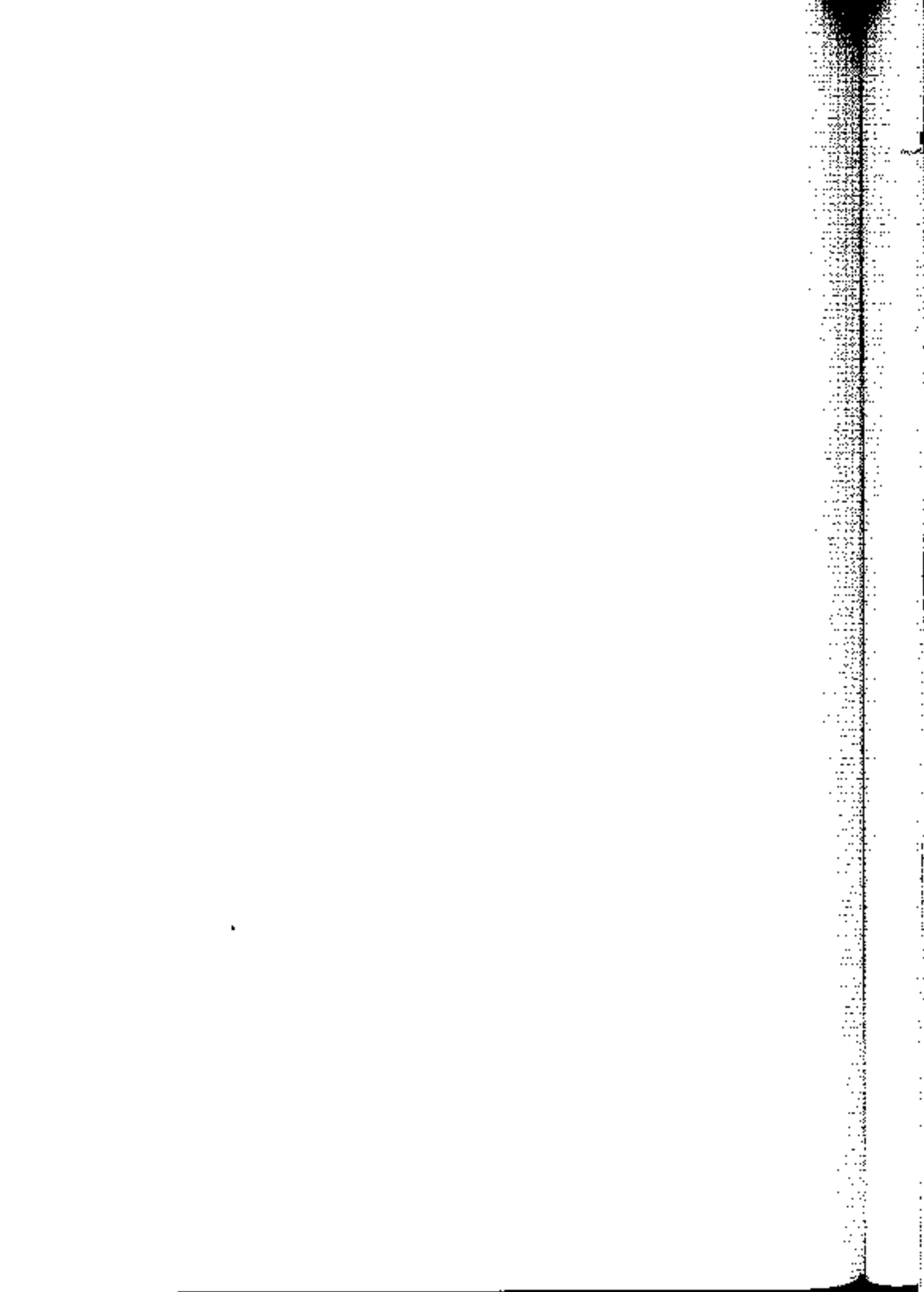

--

Ημερομηνία

Όμιλος Υπεύθυνων Παιδαγωγικού Προγράμματος

Υπογραφή

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΕΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
 29 εκπαιδευτικά από Γραφείο
 εκπαιδευτικής πολιτικής
 (εργαστήριο) & 20 εκπαιδευτές

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ
ΚΕΘΙ
 ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
 ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΚΑΙ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ
 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2000 - 2006
 (ΕΠΕΑΕΚ II)

Άξονας 4, Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.1

Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α

"Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα
 για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων"

ΕΝΤΥΠΟ 7

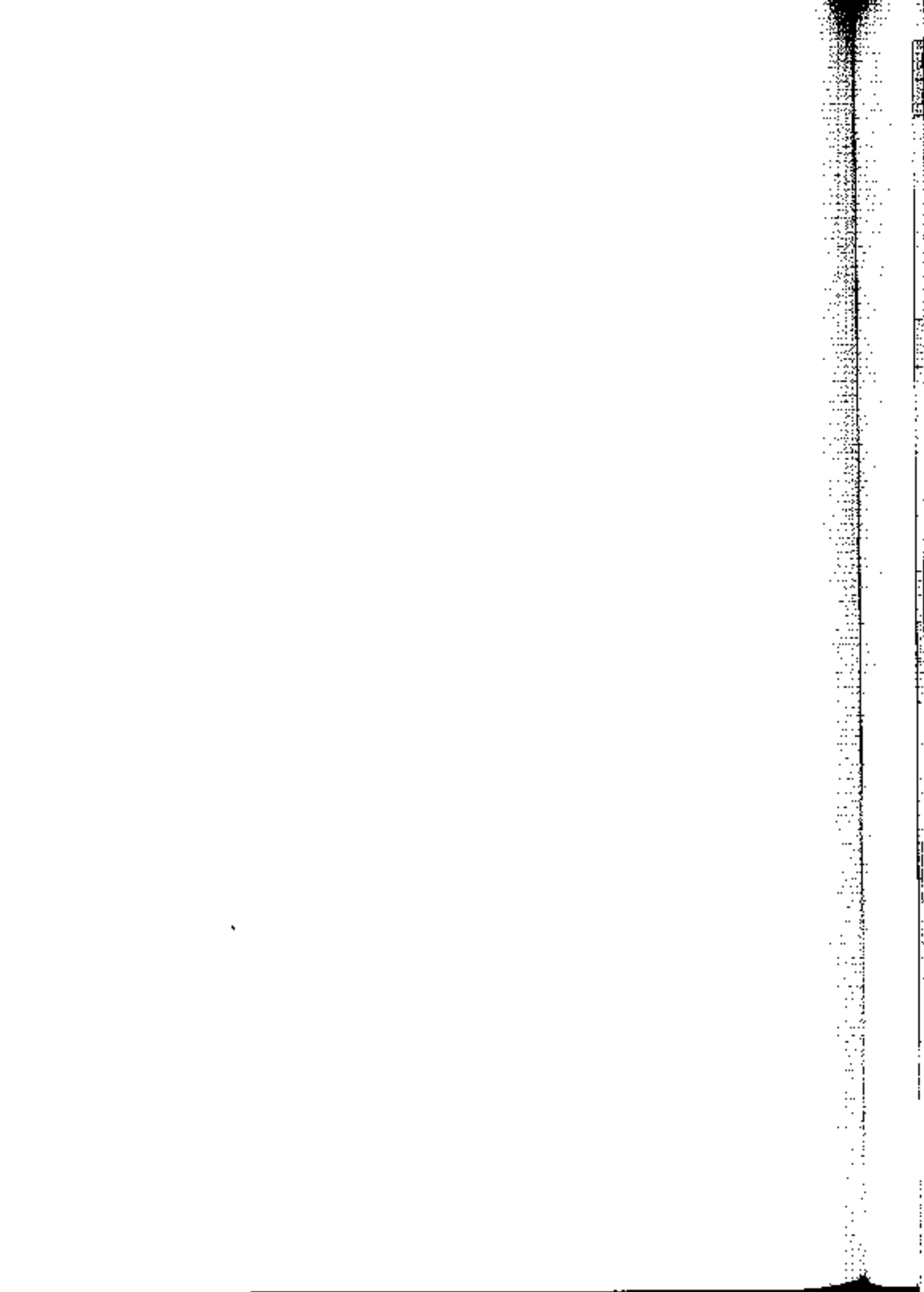
**ΕΚΘΕΣΗ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ
 ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
 Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ
 Τηλ: 210-3898000, Fax: 210-3898079
 e-mail: ερεαεκ@kethi.gr

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Κωδικός Σχολείου	Αρ. Πρωτ. Εγκυκλιμένου Παρεμβατικού Προγράμματος				
Χρονική Περίοδος υλοποίησης	Περιφέρεια		Κωδός		
ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ					
Διάρκεια Γορμιαστικού Προγράμματος	Ημερησίο Ώρο		Ημερομηνία Αρχής		
Εργαστηριακές (σε Φ)					
Όνομα Συντονιστή Εκπαιδευτικής Μονάδας					Κωδικός Μονάδας
Όδος, αριθμός					
Τ.Κ. - Πόλη					
Τηλέφωνο					Φαξ
E-mail					
Νομός	Κωδικός Νομού	Περιφέρεια		Κωδός Περιφέρειας	
Όνομα Σχολείου Α' Εκπαιδευτικού Εκπαιδευτικής Μονάδας - Υπεύθυνος Γορμιαστικού Προγράμματος					
Όνομα Σχολείου Β' Εκπαιδευτικού Εκπαιδευτικής Μονάδας - Ανοητικό ή Υπεύθυνος Παρεμβατικού Προγράμματος					

Β. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

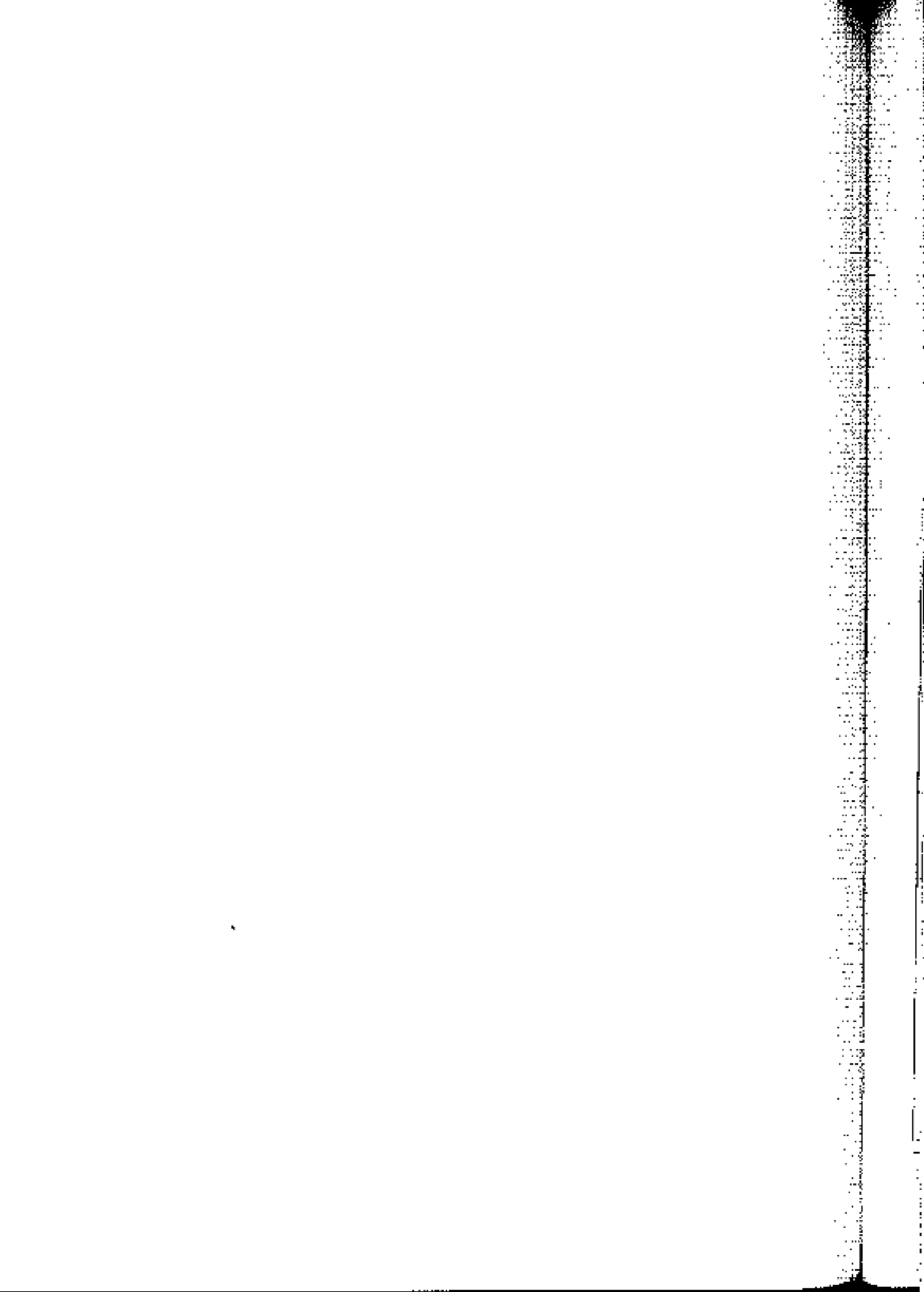
1. ΣΕ ΠΟΙΟ ΒΑΘΜΟ ΒΕΒΗΕΙΤΕ, ΟΤΙ ΕΠΙΤΕΥΧΘΗΚΑΝ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΧΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ:

μέτρια

εκπληκτικά

πλήρως

Αιτιολογήστε την απάντησή σας (επισημάνετε τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία):

2. ΣΕ ΠΟΙΟ ΒΑΘΜΟ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΑΝ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΧΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ:

μέτρια

ικανοποιητικό

πλήρως

Αξιολογήστε την απάντησή σας:

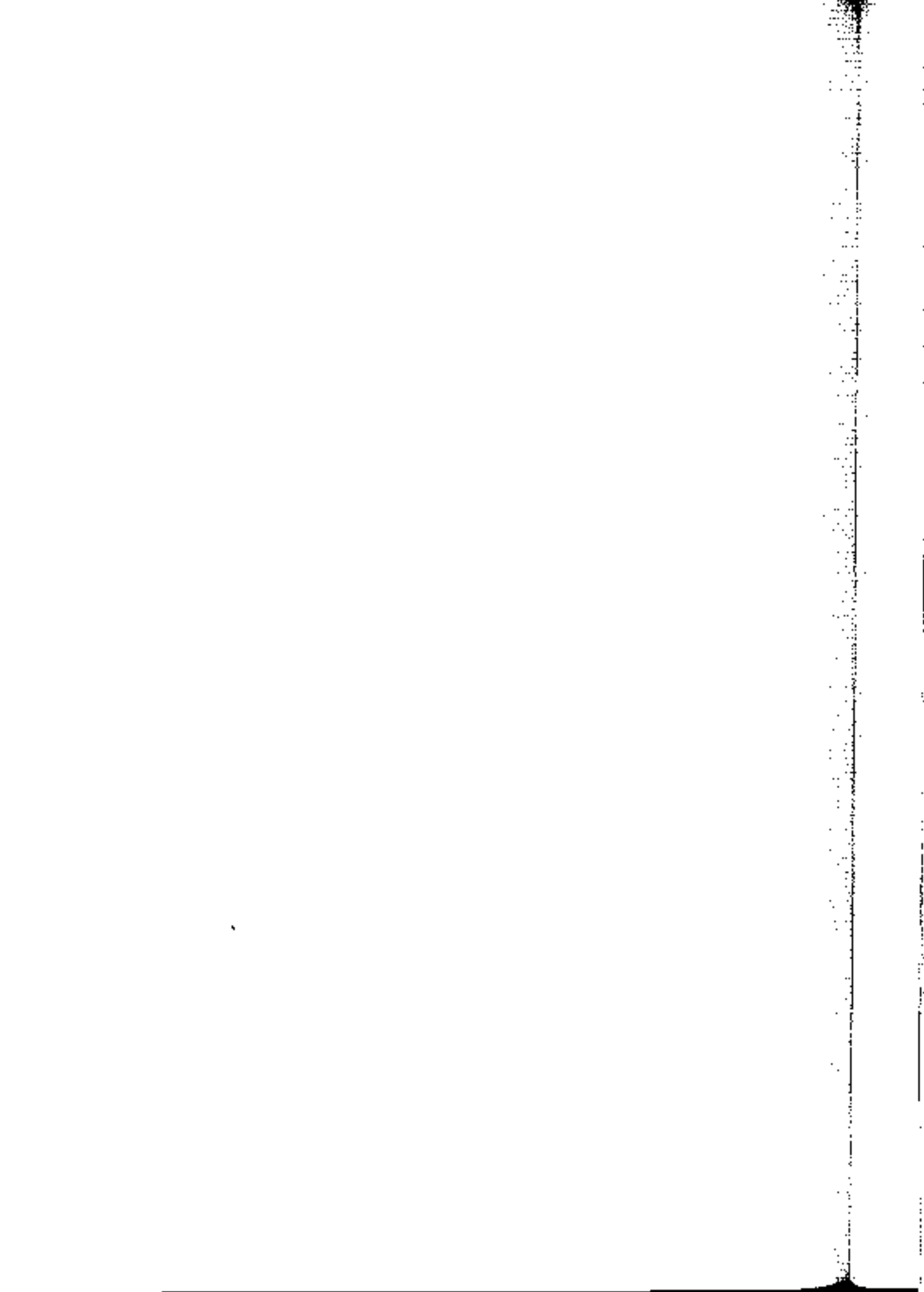
3. ΣΕ ΠΟΙΟ ΒΑΘΜΟ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΕΠΙΤΕΥΧΘΗΚΑΝ ΤΑ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

μέτρια

ικανοποιητικό

Πλήρως

Αξιολογήστε την απάντησή σας:

4. ΠΩΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ Ή ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ Ή ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ;

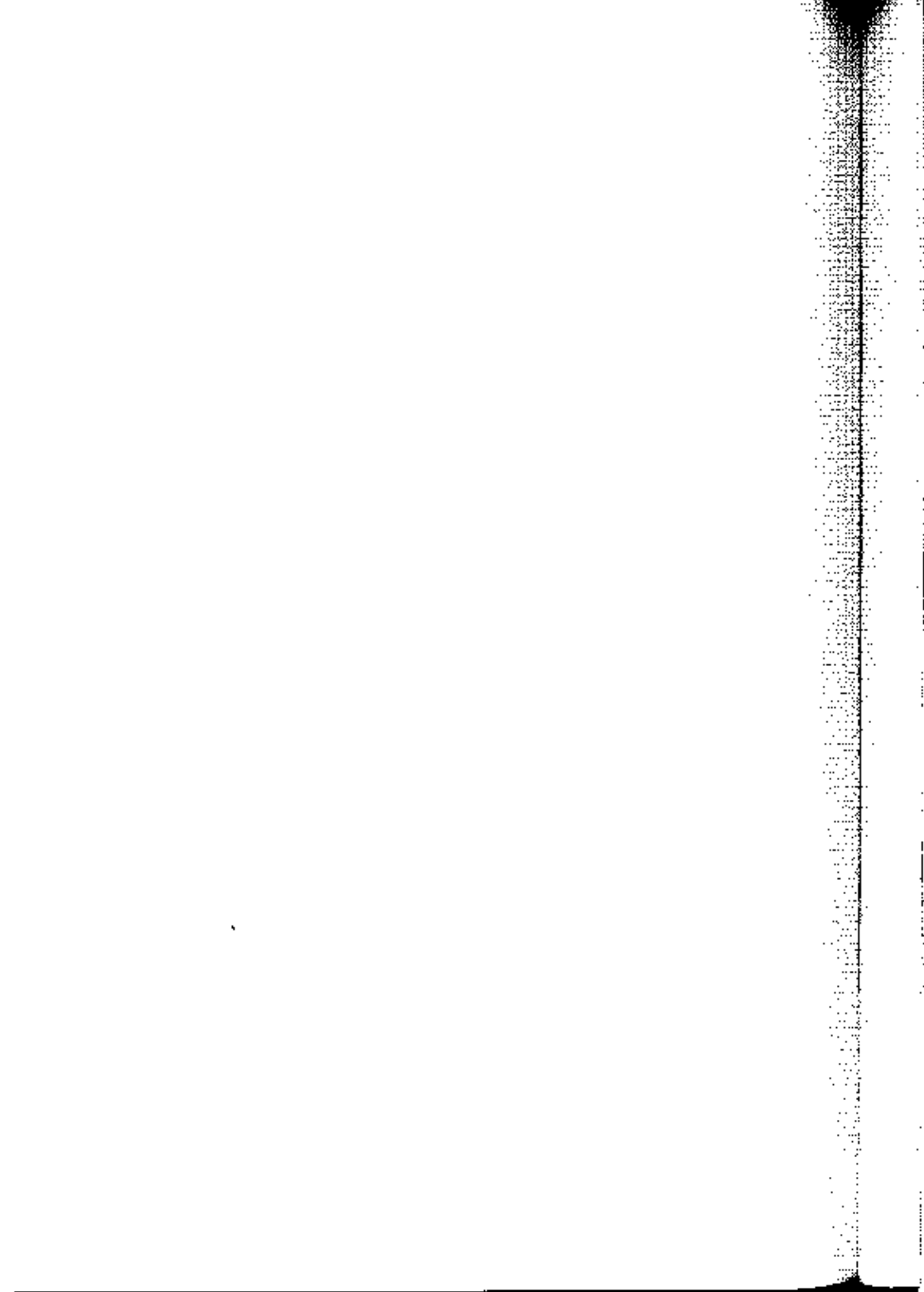
μέτρια	ικανοποιητική	άριστη
--------	---------------	--------

Απολογηθείτε την απάντησή σας (επισημάνετε τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία):

5. ΠΩΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ;

μέτρια	ικανοποιητική	άριστη
--------	---------------	--------

Απολογηθείτε την απάντησή σας (επισημάνετε τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία):

6. ΠΩΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ;

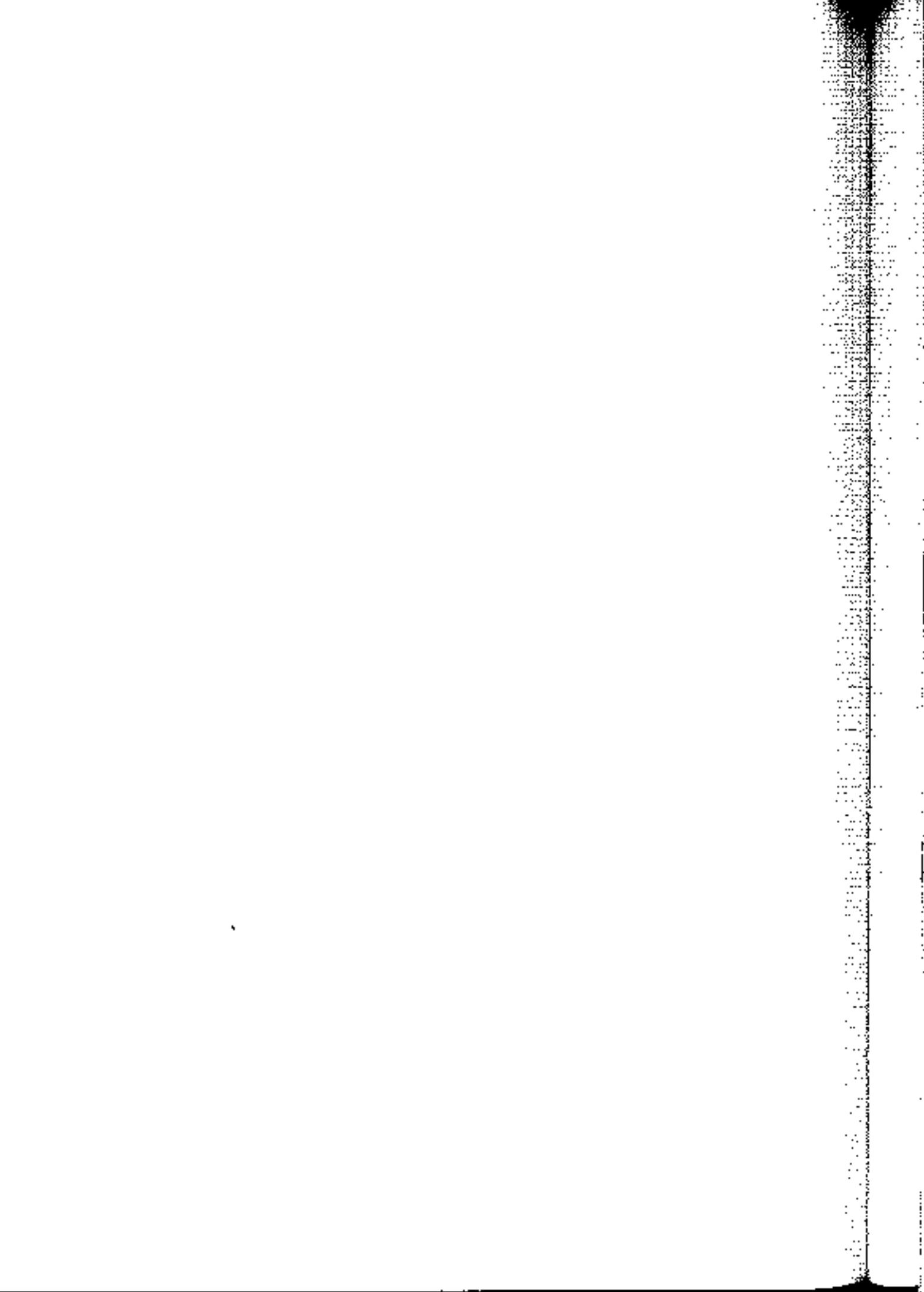
μέτρια	ικανοποιητική	άριστη
--------	---------------	--------

Αιτιολογήστε την απάντησή σας (επισημάνετε τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία):

7. ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΠΙΝΟΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (π.χ. συνεργασία με τον Τεχνικό Διευθυντή κ.α.);

μέτρια	ικανοποιητική	πλήρως
--------	---------------	--------

Αιτιολογήστε την απάντησή σας (επισημάνετε τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία):

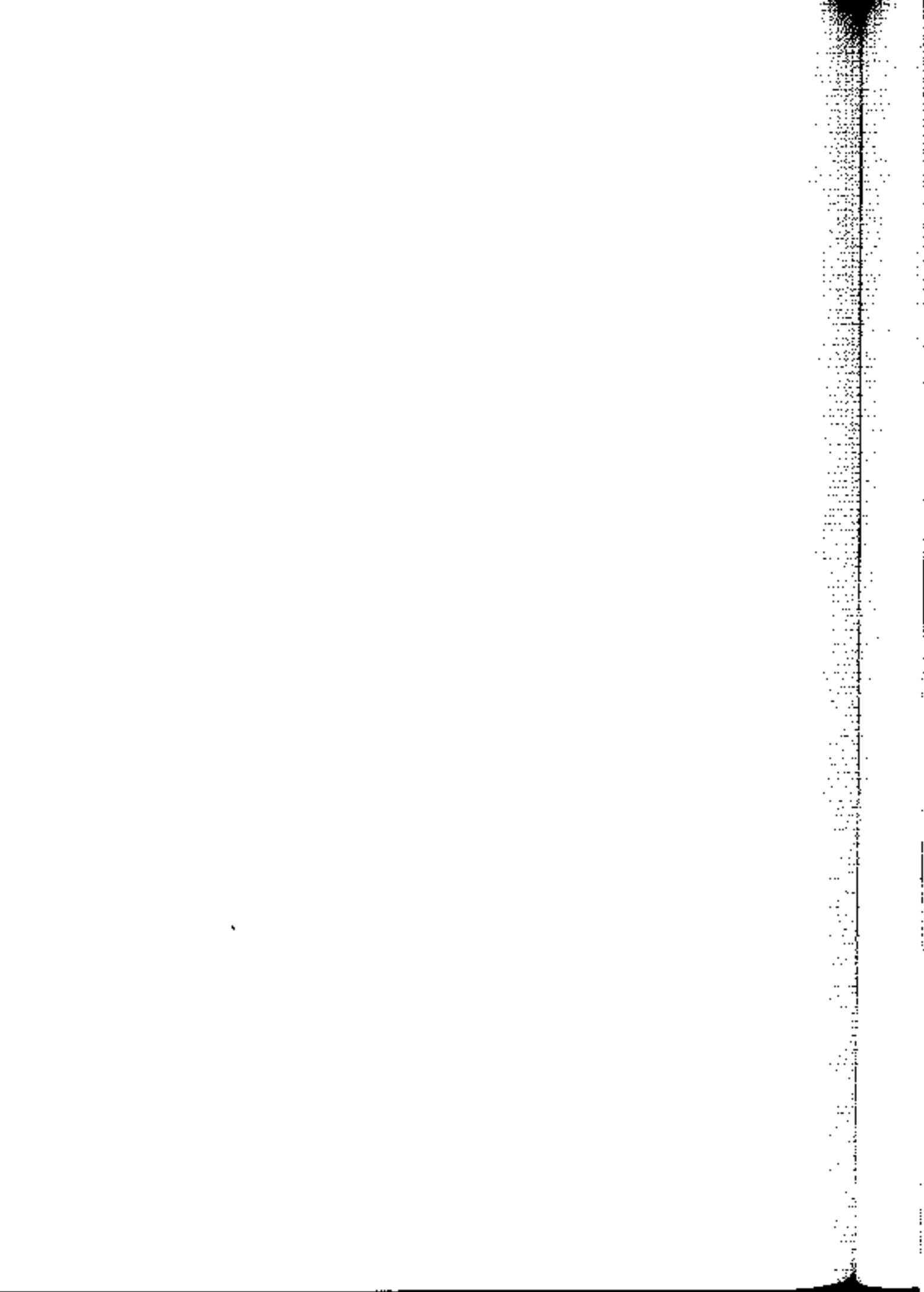
Γ. ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΟΔΟΥ

Γ1. Στοιχεία υλοποίησης Παρεμβατικού Προγράμματος με μετρήσιμους δείκτες

	ΕΙΔΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΠΑΡΘΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΠΑΡΘΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ		ΠΑΡΘΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ	
			ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
A	ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ					
	ΚΩΔΙΚΟΣ Ο.Π.Σ.	34947	31811	34643	34717	34718
B	ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ					
	ΚΩΔΙΚΟΣ Ο.Π.Σ.	34651	34626	34997	34726	34726
Γ	ΔΟΜΕΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ					
	ΚΩΔΙΚΟΣ Ο.Π.Σ.	34811	34661	34933		

Γ2. Διακριτά Τμήματα Παρεμβατικού Προγράμματος

Α. Προς απασχόλησης εκπαιδευτικών στο Παρεμβατικό Πρόγραμμα (*)		Κωδικός Δ.Τ.: 3570100			
Οργανισμότητα	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	Σύνολο ωρών	
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ:					
Β. Έργα ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		Κωδικός Δ.Τ.: 3520100			
Εκπαιδευτική Μονάδα	Τίτλος	Αρ. Τιμολογίων	Ποσό (€)		
			ΣΥΝΟΛΟ:		

Γ. Ενέργειες Προβολής – Δημοσιότητας		Κωδικός Δ.Τ.: 3520609
Περιγραφή	Πραγματοποιηθείσα δαπάνη (€)	
		ΣΥΝΟΛΟ:

Δ. Λειτουργικά (Εντυπο και γραφική ύλη)		Κωδικός Δ.Τ.: 3520700
Εκπαιδευτική Μονάδα	Πραγματοποιηθείσα δαπάνη (€)	
		ΣΥΝΟΛΟ:

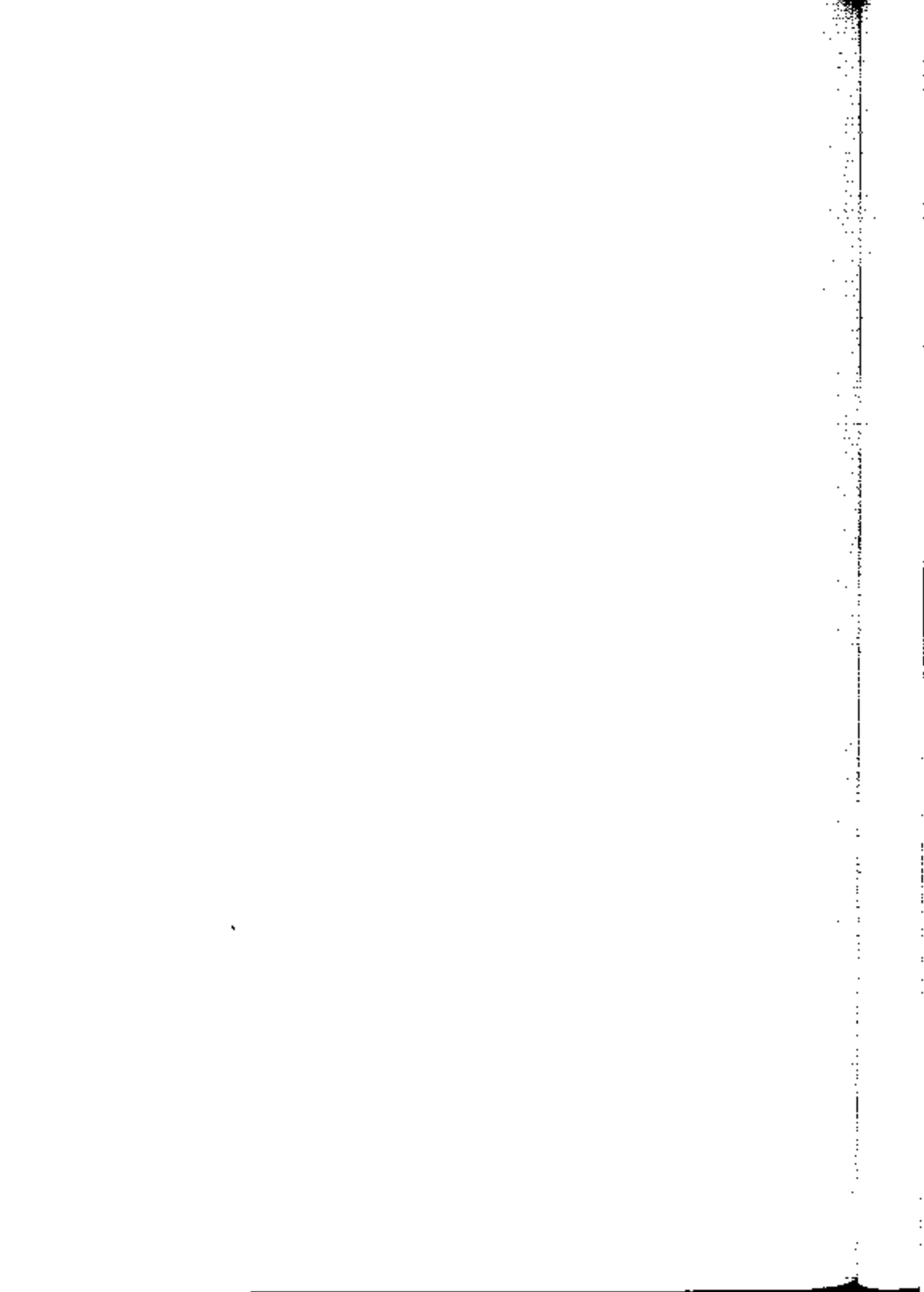
Ε. Λοιπά (Εξοδα μεταφορών και ταξιδίων)		Κωδικός Δ.Τ.: 3521509
Εκπαιδευτική Μονάδα	Περιγραφή	Πραγματοποιηθείσα δαπάνη (€)
		ΣΥΝΟΛΟ:

Ημερομηνία

Ο/Η ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ/Η Ο/Η ΑΝΑΓΡΑΦΟΜΕΝΟΣ/Η ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ/Η

ΤΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

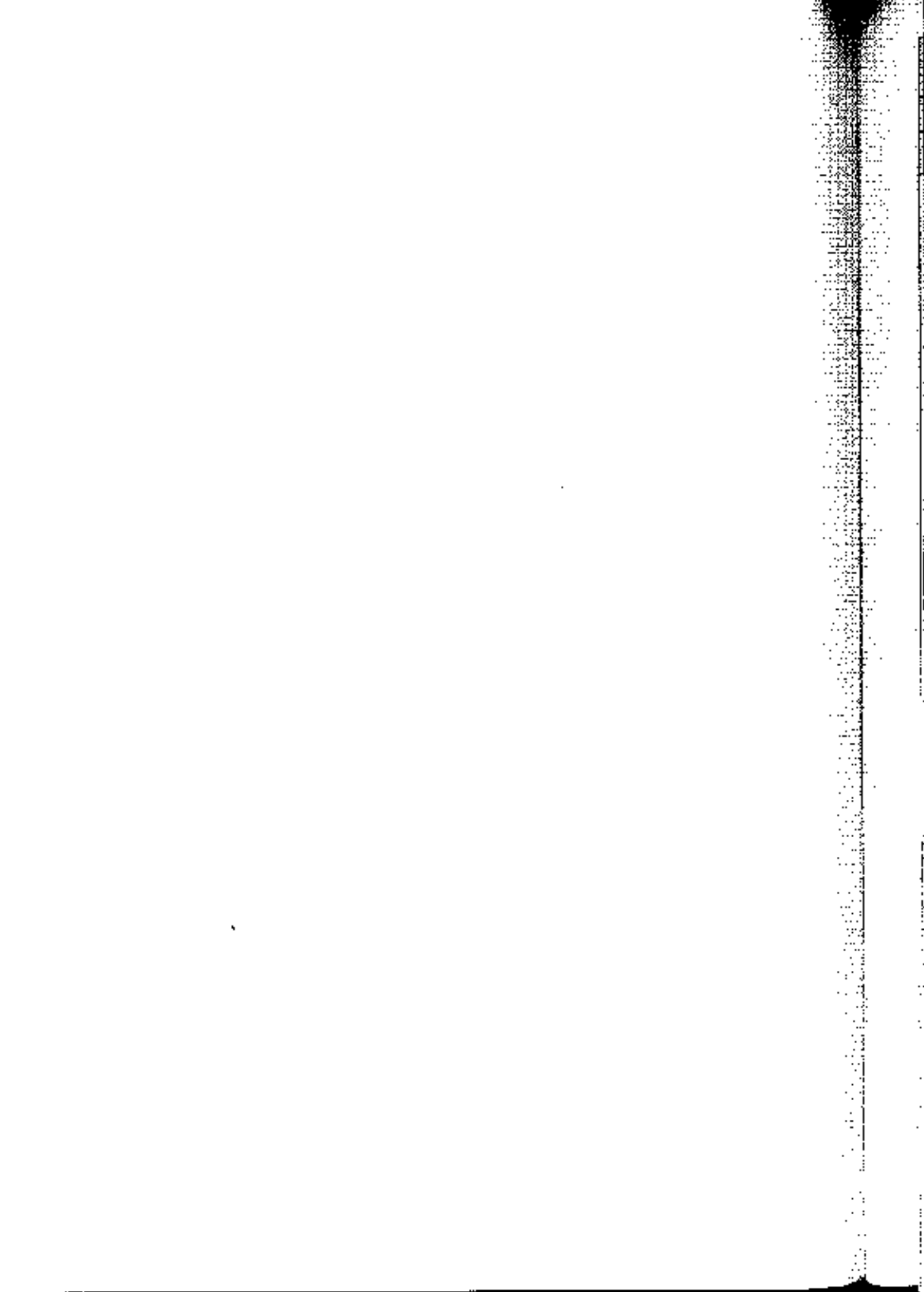
ΑΔΑΦ-ΕΠΙΒΑΔΠ: Το Έργο υλοποιείται με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
 ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ: Σύνολο δαπάνων που πραγματοποιήθηκαν από την αρχή της προγραμματικής περιόδου μέχρι την ημερομηνία έκδοσης του παρόντος εγγράφου.
 ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ: Σύνολο δαπάνων που πραγματοποιήθηκαν από την αρχή της προγραμματικής περιόδου μέχρι την ημερομηνία έκδοσης του παρόντος εγγράφου.

4. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

ΟΝΟΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ:	
ΟΝΟΜΑ ΕΠΩΝΥΜΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ			
ΘΕΜΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ			
ΜΗΝΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ		
Φεβρουάριος			
Μάρτιος			
Απρίλιος			
Μάιος			
Ιούνιος			

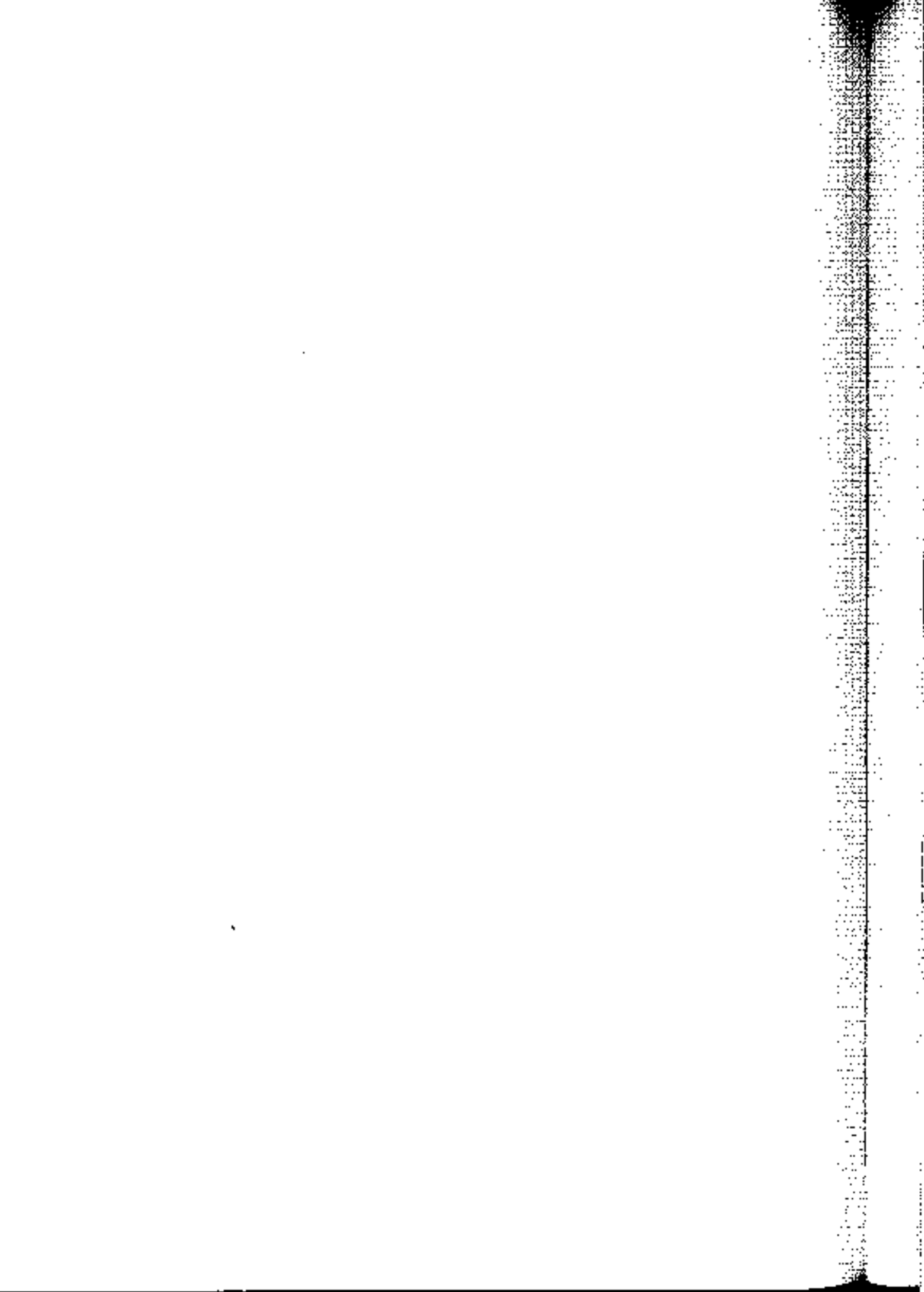
4.1 ΣΕ ΠΟΙΟ ΒΑΘΜΟ ΘΕΩΡΕΤΕ ΟΤΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΑΝ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΕΥΧΘΗΚΑΝ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΧΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ (ανά εκπαιδευτική μονάδα).

μέτρια

ικανοποιητικά

πλήρως

Αιτιολογήστε την απάντησή σας:

4.2 ΠΩΣ ΔΕΧΤΗΚΑΝ ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΙ/ΕΣ ΤΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ;

- Θετικές ή και αρνητικές αντιδράσεις τους, σημεία αλλαγών που παρατηρήσατε κατά τη διάρκεια ή και μετά το τέλος των παρεμβάσεων, πιθανές διαφορές ανά φύλο με ηλικία, μεταξύ των δύο φύλων, κ.α. (ανά εκπαιδευτική μονάδα) -

(απάντηστε λαμβάνοντας υπόψη σας και τα φύλλα αξιολόγησης των παρεμβάσεων τα οποία έχετε χρησιμοποιήσει).

[Empty box for answers]

Ημερομηνία

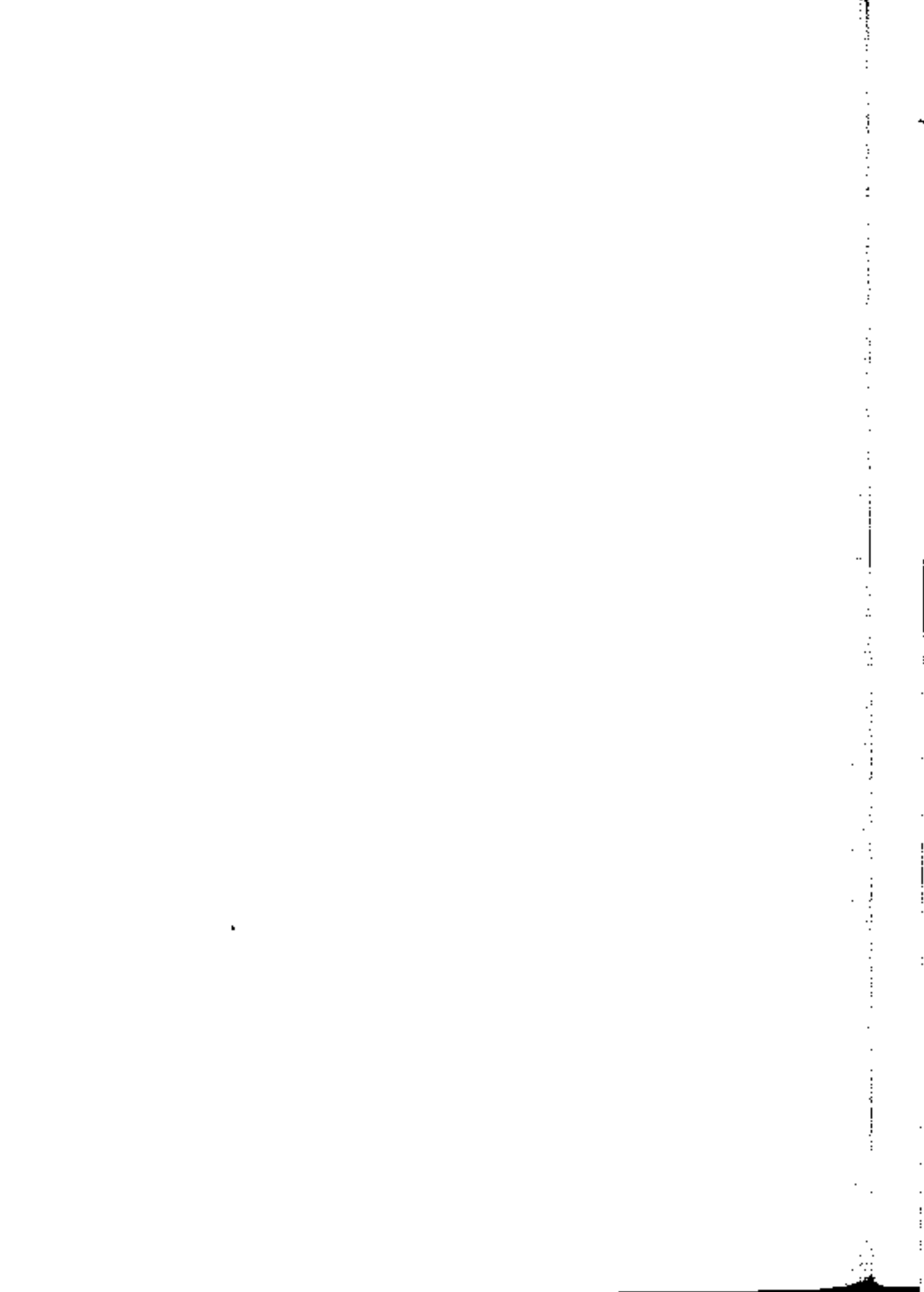
ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Φοιτητέ-ώνυμο

Υπεύθυνος/ή

1. ....

2. ....

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑΣ
ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ
ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ
ΡΥΘΜΙΣΜΟΥ ΤΩΝ
ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
Μεταβατική και Προσβασιμότητα
Εκπαίδευσης και Ανοχή
Συνεργατικότητα Καθηγητών

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ
ΚΕΘ
ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΚΕΘ ΙΣΟΤΙΑΣ
ΤΙΣ ΟΤΙΤΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΑΝΩΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΠΟΨΕΥΣΤΕΡΩΣΕΩΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2000 - 2006
(ΕΠΕΑΕΚ II)

Άξονας 4 Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.1

Κατηγορία Γράξης 4.1.1.α

"Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα
για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων"

ΕΝΤΥΠΟ 8 - 9

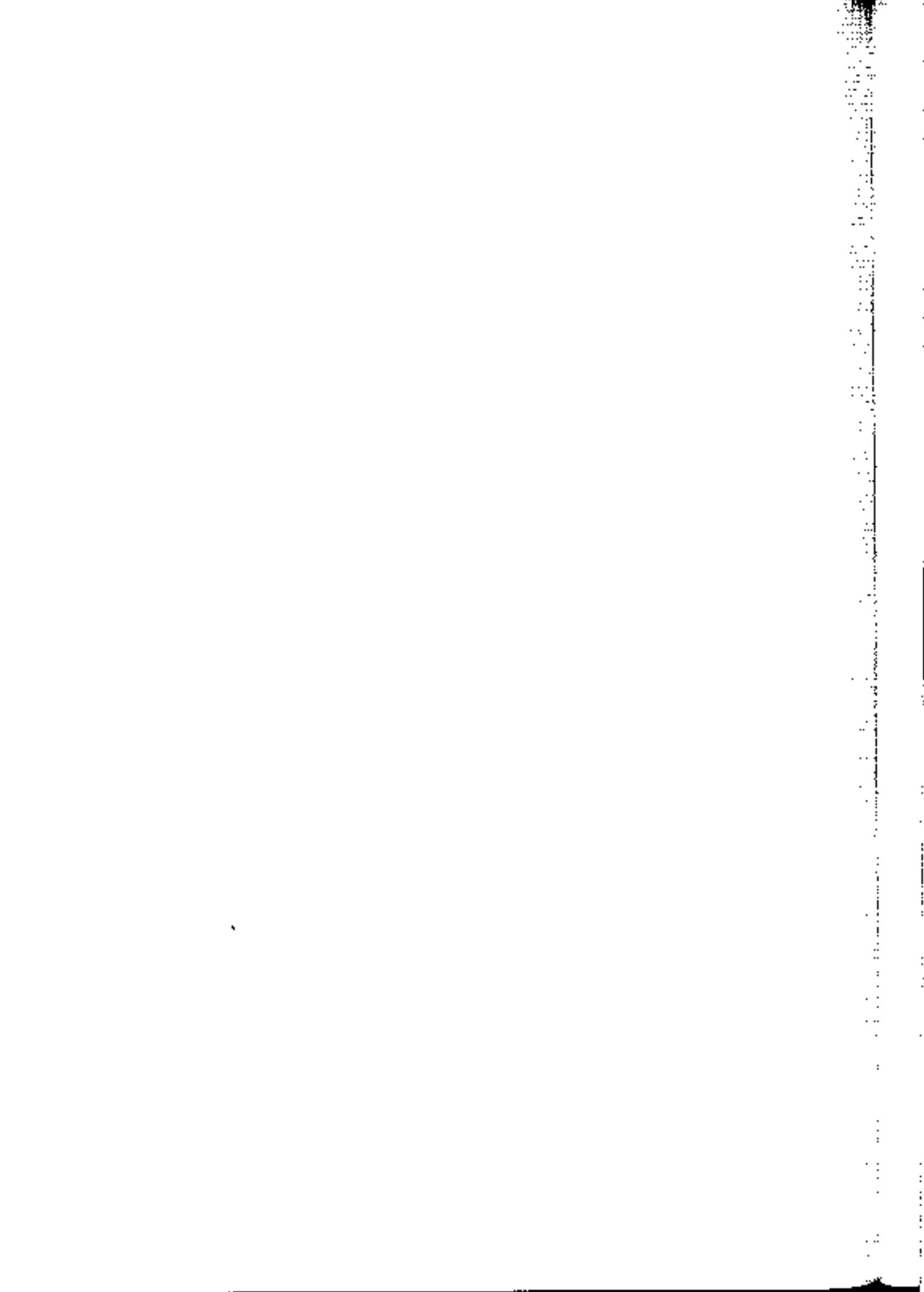
ΔΕΛΤΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Χορ. Τρικούπη 51 & Βολτετσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ

Τηλ: 210-3898000, Fax: 210-3898079

e-mail: ereack@kothi.gr

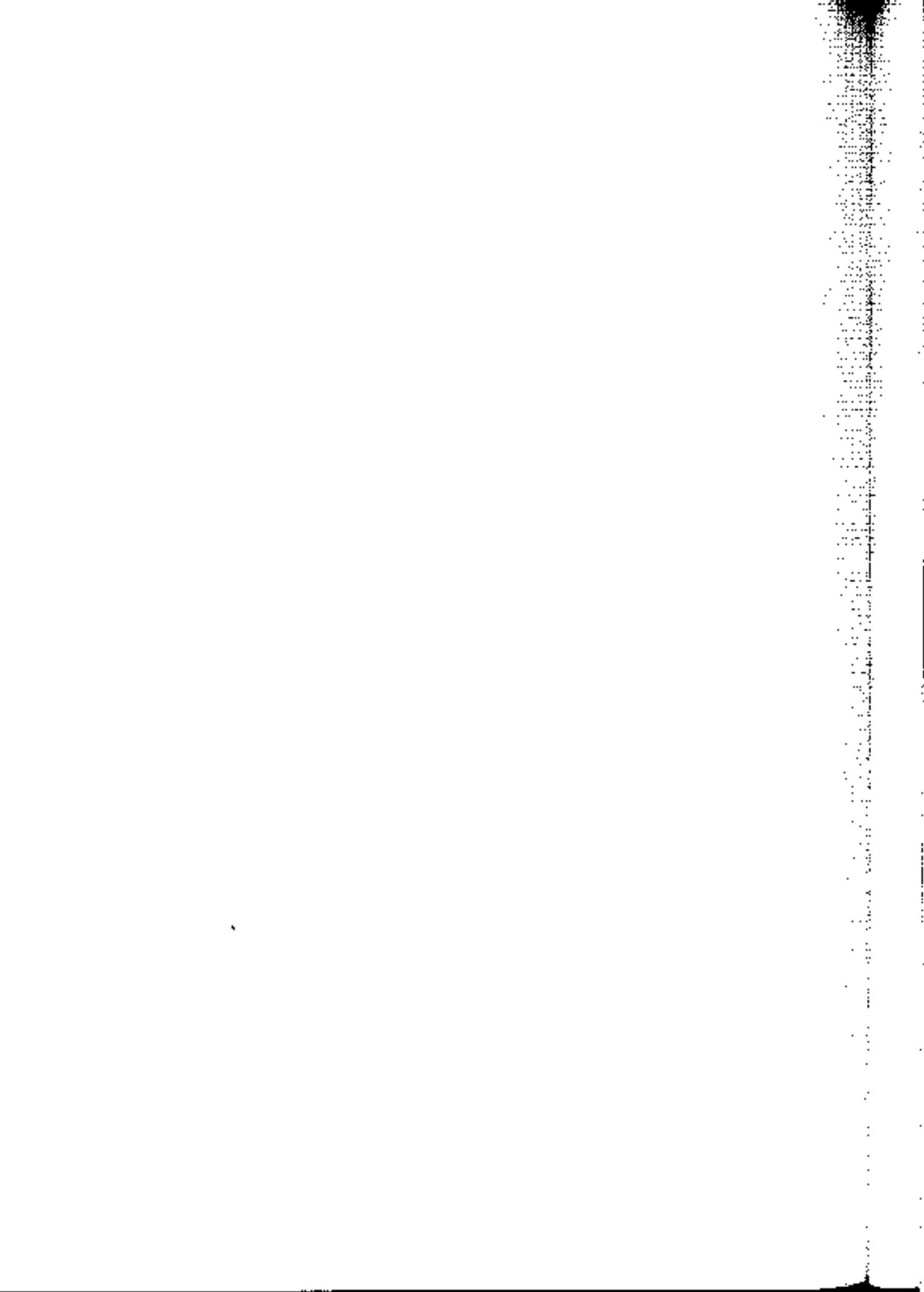

ΕΝΤΥΠΟ Β: ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

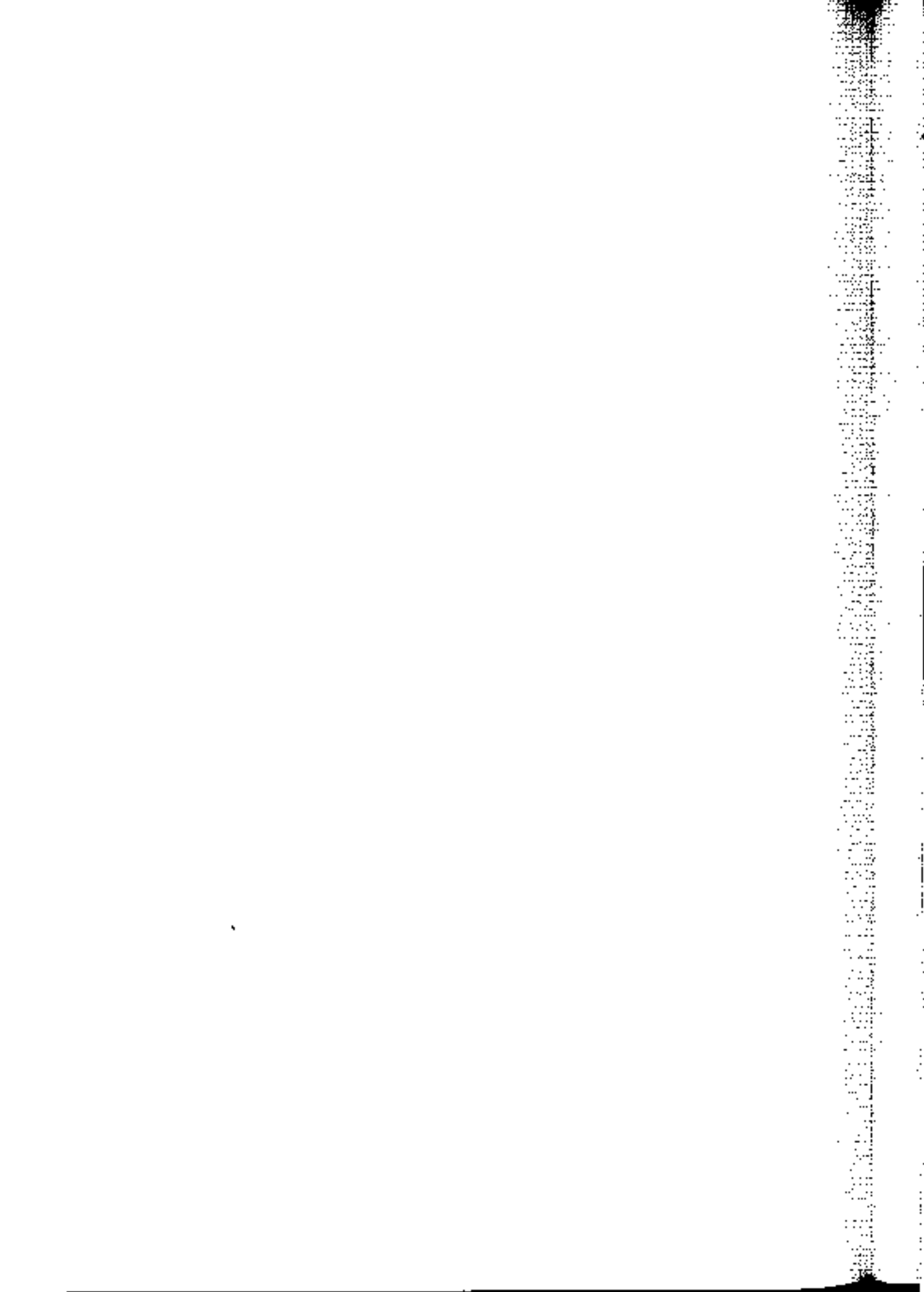
Όνοματεπώνυμο εκπαιδευτικού					
Εκπαιδευτική Μονάδα					
Περιφέρεια			Νομός		
Προορισμός μετακίνησης					
Διάρκεια μετακίνησης		ΑΠΟ		ΕΩΣ	
ΣΚΟΠΟΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ :					
Α. ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ-ΕΘΝ					
Α/Α	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΤΟΠΟΣ		ΧΩΡΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ/ΕΘΝ
		Νομός	Πόλη		
Β. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ					
Α/Α	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΤΟΠΟΣ		ΧΩΡΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ/ΕΘΝ
		Νομός	Πόλη		
Γ. ΆΛΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ					
Α/Α	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΤΟΠΟΣ		ΧΩΡΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ/ΕΘΝ
		Νομός	Πόλη		
ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ					
ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ					
ΔΙΑΜΟΝΗ					
ΔΙΑΤΡΟΦΗ					
ΆΛΛΑ					
ΣΥΝΟΛΟ					
		ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	
Η/Ο Εκπαιδευτικός					
Η Συντονίστρια της Πράξης					
Η Διεύθυνση					
Το Λογιστήριο					

ΕΝΤΥΠΟ 9: ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

Όνοματεπώνυμο εκπαιδευτικού					
Εκπαιδευτική Μονάδα					
Περιφέρεια			Νομός		
Προορισμός μετακίνησης					
Απόκλειστική μετακίνησης			ΑΠΟ	ΕΩΣ	
ΣΚΟΠΟΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ :					
Α. ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ/ΕΩΝ					
Α/Α	ΗΜΕΡΩΝΙΑ	ΤΟΠΟΣ		ΧΩΡΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ/ΕΩΝ
		Νομός	Πόλη		
Β. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ					
Α/Α	ΗΜΕΡΩΝΙΑ	ΤΟΠΟΣ		ΧΩΡΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ/ΕΩΝ
		Νομός	Πόλη		
Γ. ΆΛΛΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ					
Α/Α	ΗΜΕΡΩΝΙΑ	ΤΟΠΟΣ		ΧΩΡΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ/ΕΩΝ
		Νομός	Πόλη		
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ					
ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ					
ΔΙΑΜΟΝΗ					
ΔΙΑΤΡΟΦΗ					
ΆΛΛΑ					
ΣΥΝΟΛΟ					
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝ-ΥΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΩΝ					
		ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ		ΗΜΕΡΩΜΗΝΙΑ	
Η/Ο Εκπαιδευτικός					
Η Συντονίστρια της Πράξης					
Η Δεσφύνηση					
Το Λογιστήριο					

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
 2^ο Επικρατικό Πρόγραμμα
 για τη Γενική και Επαγγελματική Εκπαίδευση
 (ΕΠΓΑΕΚ II)

ΥΠΟ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΙΑ
 ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΑΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ
 ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΑΡΧΙΔΙΟΝΕΥΤΩΝ
 ΚΑΡΔΙΤΣΟΝΕΥΤΩΝ

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ
 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2000 - 2006
 (ΕΠΓΑΕΚ II)**

Δίπλας 4, Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.1

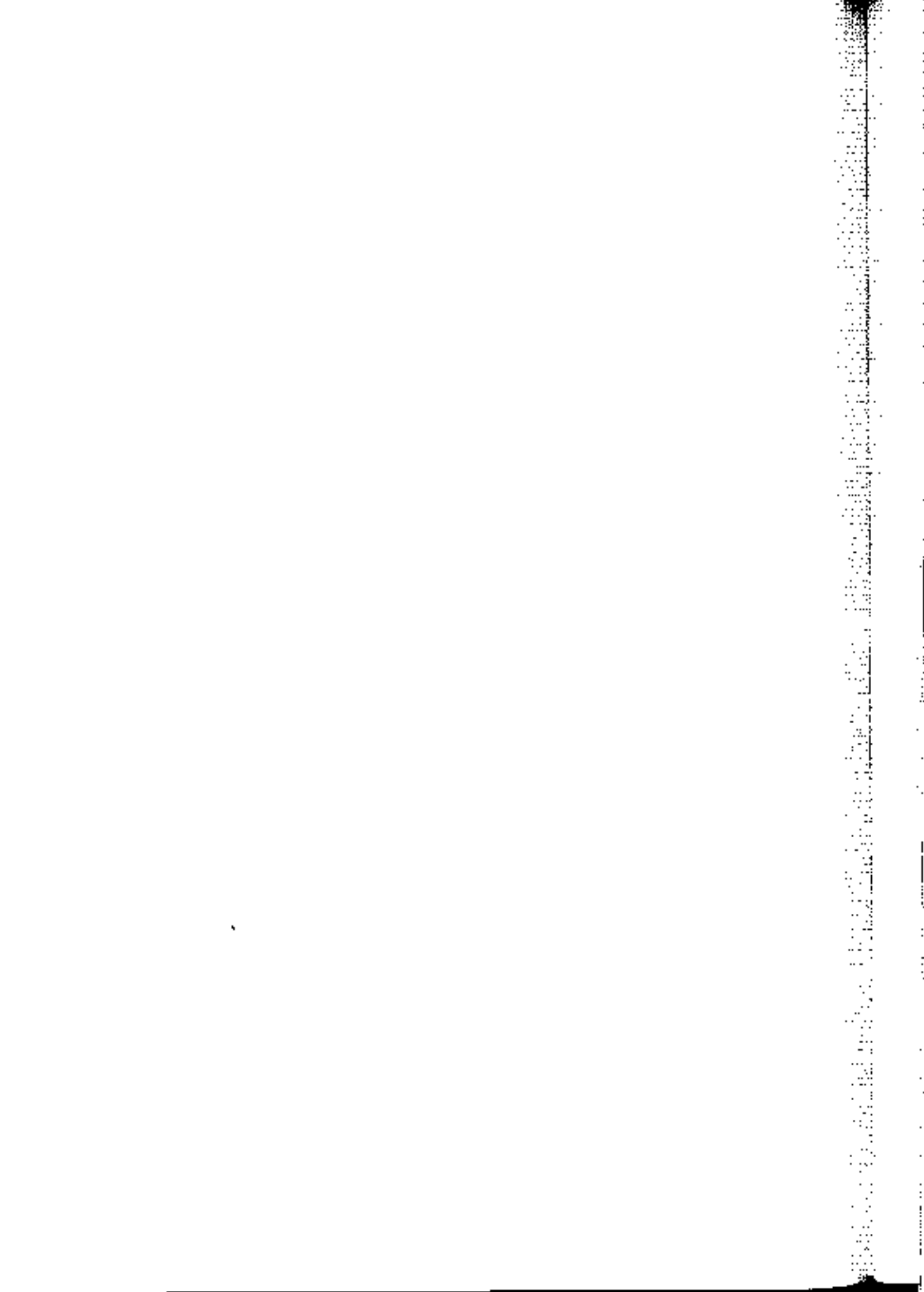
Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α

"Ενα σθήτοποίηση Εκπαιδευτικών κατ' Επαγγελματική Προγράμματα
 για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων"

ΕΝΤΥΠΟ 10

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΟΥ Ν. 1256/82

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
 Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ
 Τηλ: 210-3898000, Fax: 210-3898079
 e-mail: epesok@kethi.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
 ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΕΤΑ
 21 Τοπικά Κέντρα από Πρωτοβάθμια
 Εκπαίδευση μέχρι 2ο Λύκειο
 Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΚΕΘΙ
 ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΟΓΓΙΩΝ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ
 ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ
 ΕΚΠΟΙΗΣΗΣ
 ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Δ Η Λ Ω Σ Η
(Άρθρο 6 του Ν. 1256/82)

Προς .....

Ο (Η) .....
 με αριθμό δελτίου ταυτότητας ..... δηλώνω υπεύθυνα ότι θα εστιάσω πιασα
 ..... ευρώ (ακαθάριστοι) (καθαροί)
 από .....
 για εργασίες που προσφέρω ως .....
 τον μήνα ..... 200...

Υπογραφή
 .....

Β Ε Β Α Ι Ω Σ Η

Υπηρεσία .....
 Ταχ. Δίολση .....
 Τηλέφωνο .....

Βεβαιώνεται ότι ο (η) .....

Με αριθμό δελτίου ταυτότητας:
 Υπέβαλε δήλωση με το άρθρο 6 του Ν. 1256/82
 Ότι για το μήνα ..... του έτους

.....

(Ακαθάριστοι)

Θα εστιάξει πιασα σε ευρώ :

(Καθαροί)

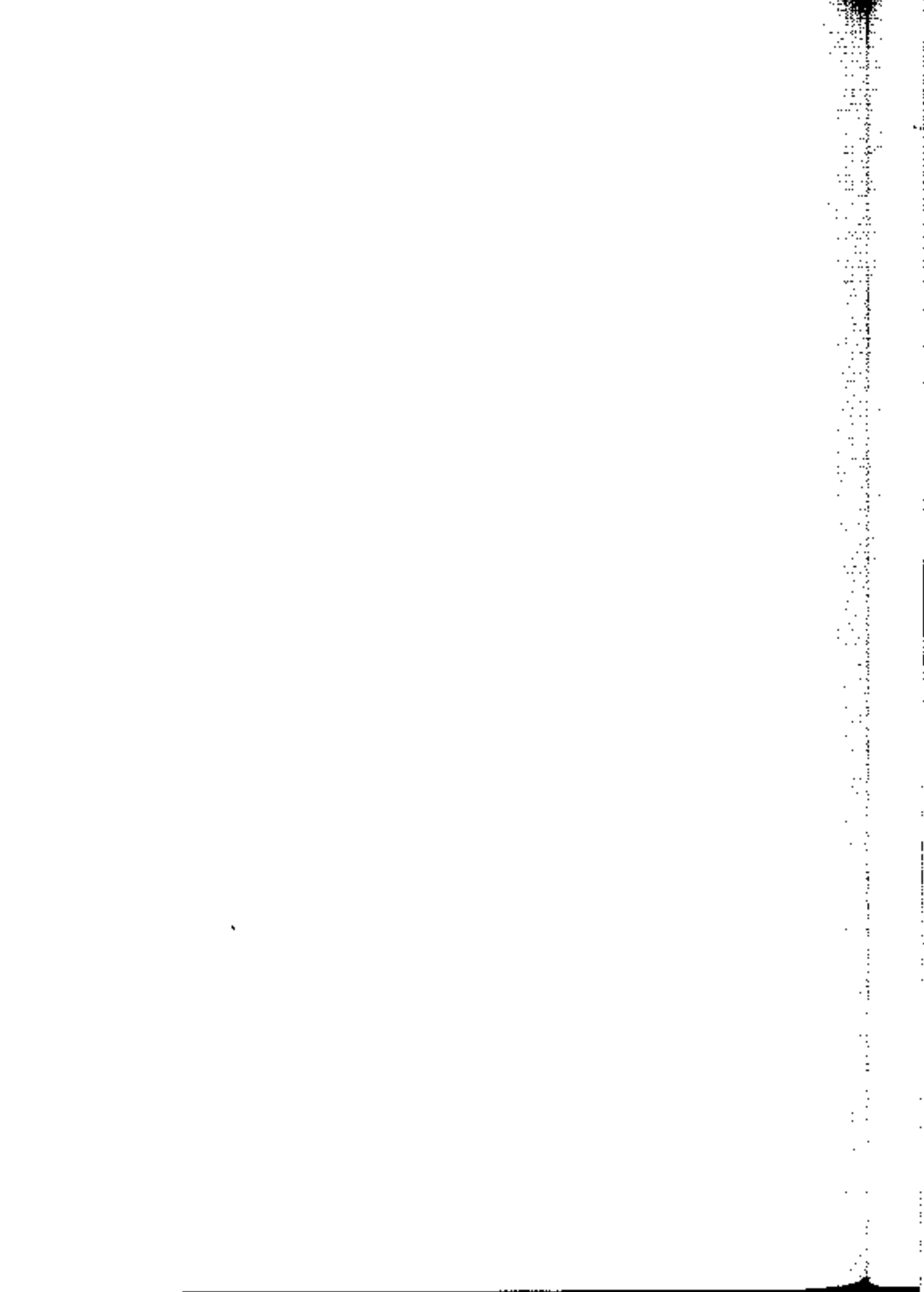
{
 .....
 .....

Για εργασίες που προσφέρω στο ΚΕΘΙ
 ως .....

Ημερομηνία

Ο/Η Διευτξ/τρια της σχολ. Μονάδας
 (ή Προϊστάμενος/η της Υπηρεσίας)
 (Υπογραφή-σφραγίδα)

ΚΕΘΙ - ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ
 ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΕΤΑ
 21 Τοπικά Κέντρα από Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση μέχρι 2ο Λύκειο
 Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑΣ
ΠΡΟΤΥΠΟ 140
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ
ΔΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
ΠΡΟΤΥΠΟ 140
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ
KC@I
ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΥΚΥΒΛΙΣΗ ΔΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑΣ 2000 - 2006
(ΕΠΕΑΕΚ Ι)

Άξονας 4, Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.1

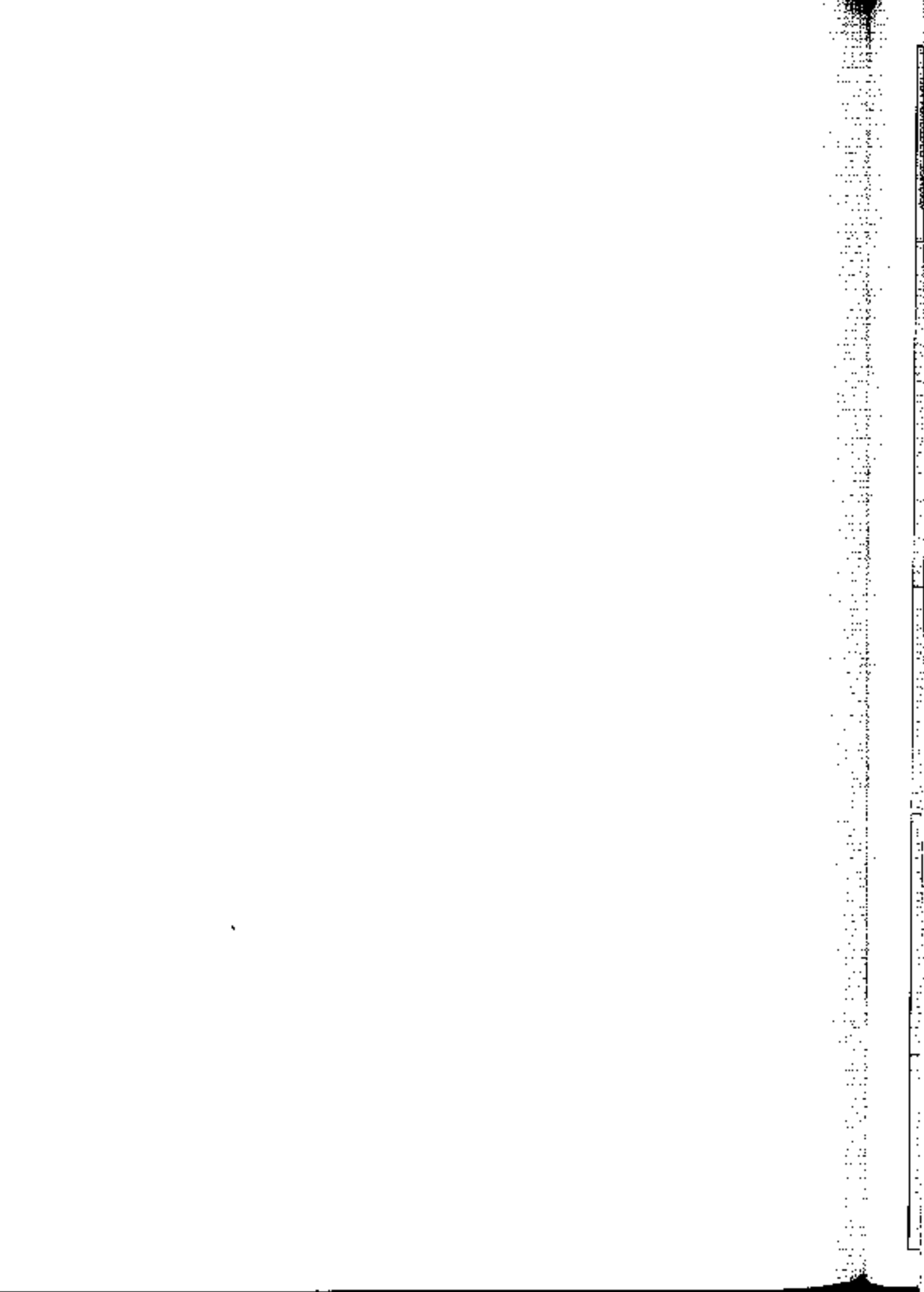
Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α

*Εναιουθετοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα
για την Πρωτόβηση της Ισότητας των Φύλων*

ΕΝΤΥΠΟ 11

**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΜΟΙΒΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΣΤΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ**

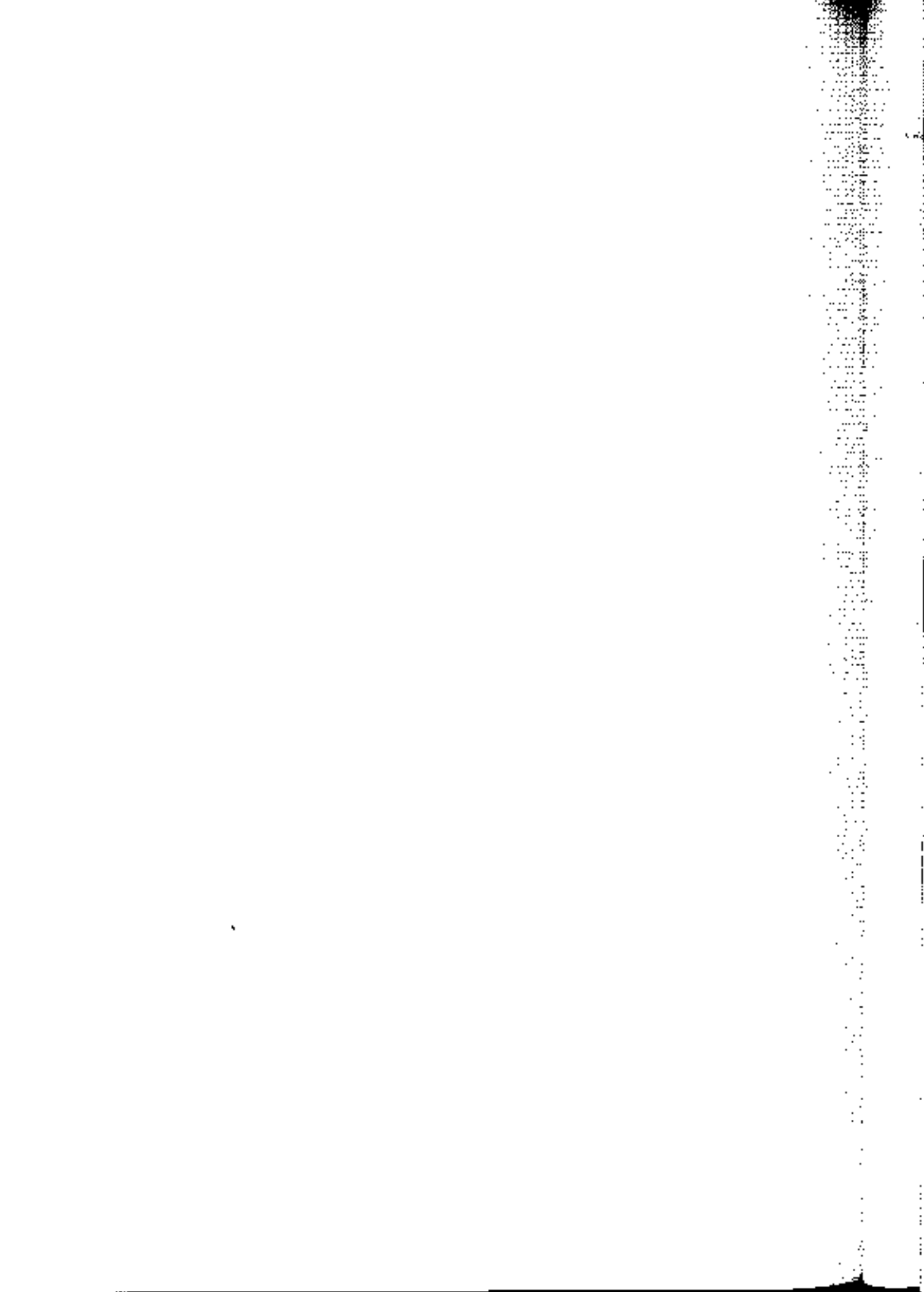
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210-3898000, Fax: 210-3898079
e-mail: epeaek@kothi.gr

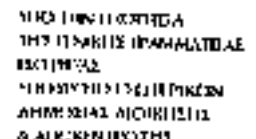
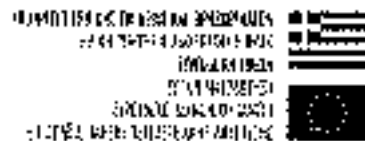

ΑΕΘΛΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΣ	ΜΕΤΡΟ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ	ΠΡΑΞΗ	ΑΡΘΡΟΣ ΠΡΟΚΟΛΩΝΤΩ ΑΠΟΧΡΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ
4		1	0	3878181200
ΒΕΛΟΝΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΣΤΡΗΨΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ & ΕΚΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΠΥΛΩΝ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΣΤΡΗΨΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ & ΕΚΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΠΥΛΩΝ	ΕΥΑΓΧΕΙΣΤΟΧΗΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΞΟΙΚΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ Μ.Π.Σ 75101
ΑΝΑΘΙΚΟΣ ΟΥΡΩΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΝΤΡΑΧΗΣ	ΟΜΟΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΝΟΜΟΥ			

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ				
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ		Τ.Κ.	ΣΟΛΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ				
Α.Ο.Μ.			Δ.Ο.Υ.	
ΠΟΣ ΑΜΟΙΒΗΣ				
ΦΟΡΟΣ 20%				
ΚΑΘΑΡΟ ΠΛΗΡΩΤΕΟ				

ΟΝ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ   ΟΝ ΑΝΤΙΛΗΡΟΤΗΤΕΡΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ   ΟΝ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ Ι ΕΚ ΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΜΑΤΟΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑ ΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2008 - 2010
(ΕΠΕΑΕΚ II)

Άξονας 4 Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.1

Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α

'Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Περιφερειακά Προγράμματα
για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων'

ΕΝΤΥΠΟ 12

ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΟΦΛΗΜΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 61 ΑΘΗΝΑ

Τηλ: 210-3898000, Fax: 210-3898079

e-mail: ερεαek@kethi.gr

REGINA CIRCONDAZIONE	METRO	DIRETTORE	PAG. 11	MILANO, 15 MARZO 1945
----------------------	-------	-----------	---------	-----------------------

ΛΕΞΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΟ	ΦΗΡΕΓΓΙΑ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΑΡΧΙΜΟΣ ΤΕΛΕΩΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ
6	1	1	0	1978-8-7-82 ΑΔΙΚΑΣΕ ΠΙΣ
ΒΕΛΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΠΡΟΚΑΜΜΙΑ ΑΠΟΦΩΝΗΣΗΣ - ΜΥΤΗ-ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ & ΣΥΜΦΕΡΟΥΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΤΗΡΕΣΙΑΣ - ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ & ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΕΥΣΕΒΕΙ ΕΥΣΕΒΕΙ ΕΥΣΕΒΕΙ	ΕΥΣΕΒΕΙ ΕΥΣΕΒΕΙ ΕΥΣΕΒΕΙ
ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΦΥΣΕΑΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΑΛΟΜΑΤΑΙΩΣ ΤΩΝ ΚΕ.Ο.Ι.	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΦΕΡΟΥΣ	ΟΝΟΜΑ ΕΥΣΕΒΕΙ ΕΥΣΕΒΕΙ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ/ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ			

ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΟΦΛΗΜΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΡΙΘΜ. ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ	Α.Φ.Μ.	Δ.Ο.Υ.	ΠΟΣΟ
							ΣΥΝΟΛΟ:	

αριθμ. συνηρημένων τιμολογίων: [ ]

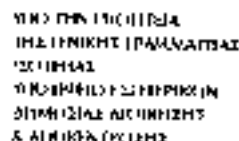
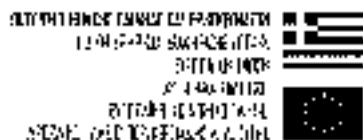
Ο - ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΩΝ ΤΥΠΩΝ

ΑΕΘΝΑΣ ΠΡΩΤΕΡΟΚΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΟ	ΕΠΙΣΤΕΥΑ	ΠΡΩΗ	ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΠΡΩΤΟΚΟΜΜΟΥ ΑΠΟΧΡΩΣΤΟ ΕΝΤΑΞΗ
-----------------------	-------	----------	------	--

1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2000 - 2006
(Ε.Π.ΕΑΕΚ II)

Άξιος 4, Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.1

Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α

Ύψαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβολικά Προγράμματα
γολ την Γρωώθηση της Ισότητας των Φύλων

ΕΝΤΥΠΟ 13

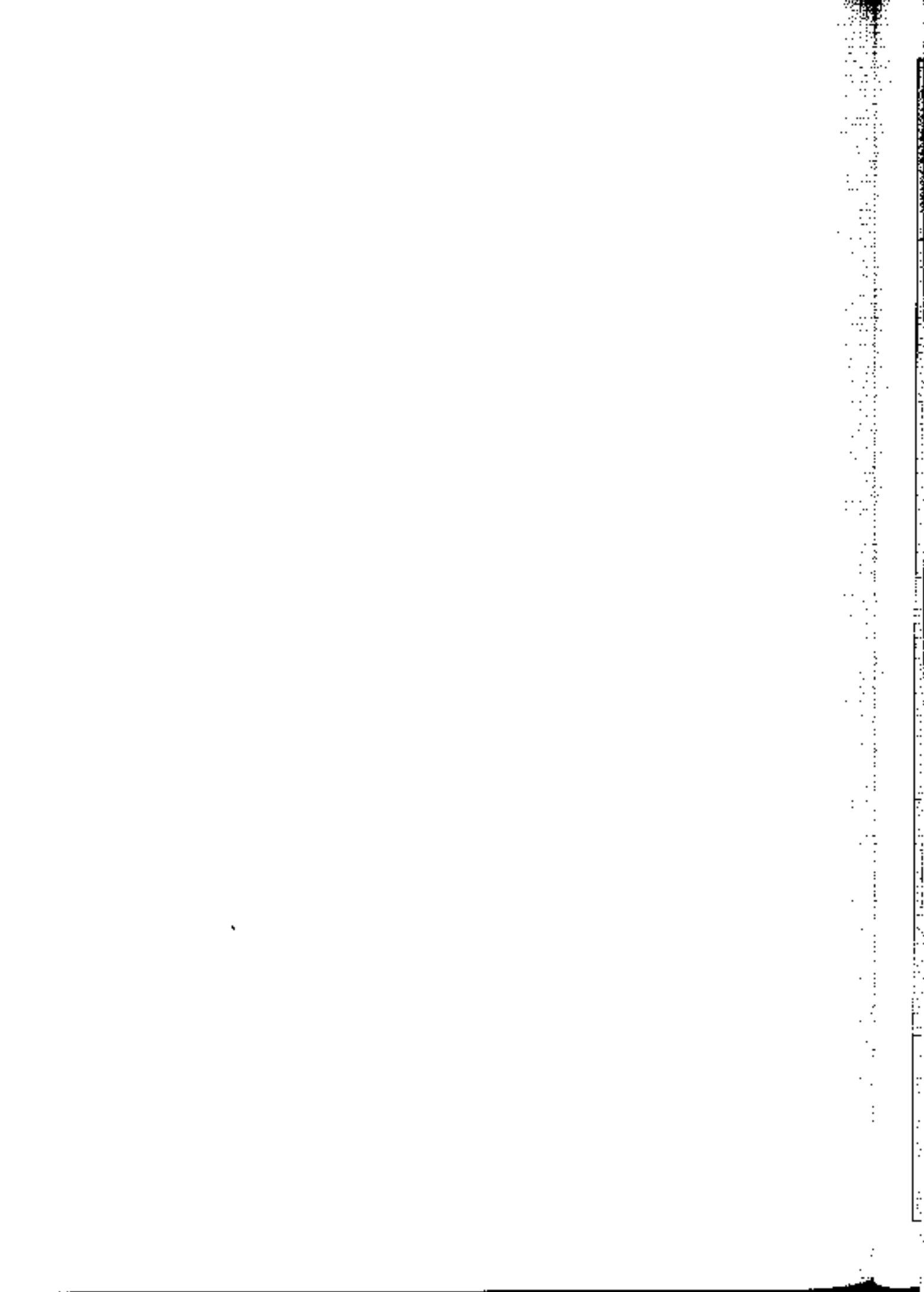
**ΤΕΛΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Χαρ Τρικούπη 51 & Βασιλετισίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ

Τηλ: 210-3898000, Fax: 210-3898079

e-mail: epeaek@kefhi.gr

ΛΕΟΝΤΟΧΟΡΕΥΣΤΗΤΑΣ	ΛΕΙΤΩ	ΕΝΕΡΓΗ	ΠΡΑΞΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΤΟΜΑΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
4	1	1	2	10412/06-0202 ΚΩΔΙΚΟΣ Μ.Π.Ε. 75101
ΔΕΔΙΩΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΧΙΛΙΑΣ ΤΩ ΙΟΝ ΤΥΜΑΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΙΟΛΙΑ ΟΡΟΣΑ -- ΑΣΙΑΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΔΙΑΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Β ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΔΙΑΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΤΟΜΕΥΣΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ
ΑΝΔΡΑΣΚΩΝ ΟΥΡΩΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΑΛΑΞΙΑΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ΚΕ.Β.Α.)	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΠΡΟΣΗ	ΕΚΔΟΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ
611.000 ΠΕΡΙΟΔΟΣ 07	401.000 ΕΚΜΟΧΟΥ	*ΠΡΟΤΙΤΗΘΕΝΤΕΣ ΤΥΠΟΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΗ		

ΤΕΛΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΑΠΟΚΛΙΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΑΠΑΝΗΣ
61.00				
61.01				
64.00				
64.01				
64.02				
64.07				
64.07.90				
ΣΥΝΟΛΟ				

Ημερομηνία

Υπογραφή

AFROMS RBSTPSPAY01-TLX

MSTRO

ENLPH/SA

EPASH

AFROMS PRPTOROMVOT
RESEARCH ENTERPRISE

ΑΝΩΤΑΤΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΟ	ΠΡΟΤΗ Α	ΠΡΑΞΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟ-ΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
2		1	2	14/5/18-12/02
ΒΕΛΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΗΣ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΣΤΡΑ ΕΡΕΑΣΙΑΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟΤΕΡΡΕΨΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ & ΕΚΦΩΜΕΤΩΣ ΤΩΝ ΠΥΛΩΝΙΚΩΝ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟΤΕΡΡΕΨΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΡΓΟΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ & ΕΚΦΩΜΕΤΩΣ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ	ΕΥΑΙΩΘΗΤΟΤΗΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΣ ΠΡΟΦΥΛΑΞΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ Μ.Π.Σ. 75101
ΑΝΔΡΑΣΣΕΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΣ Κ.Ε.Ε.Π.	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ	ΟΡΘΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΧΡΩΣΗΣ	ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟΧΡΩΣΗΣ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	*ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ			

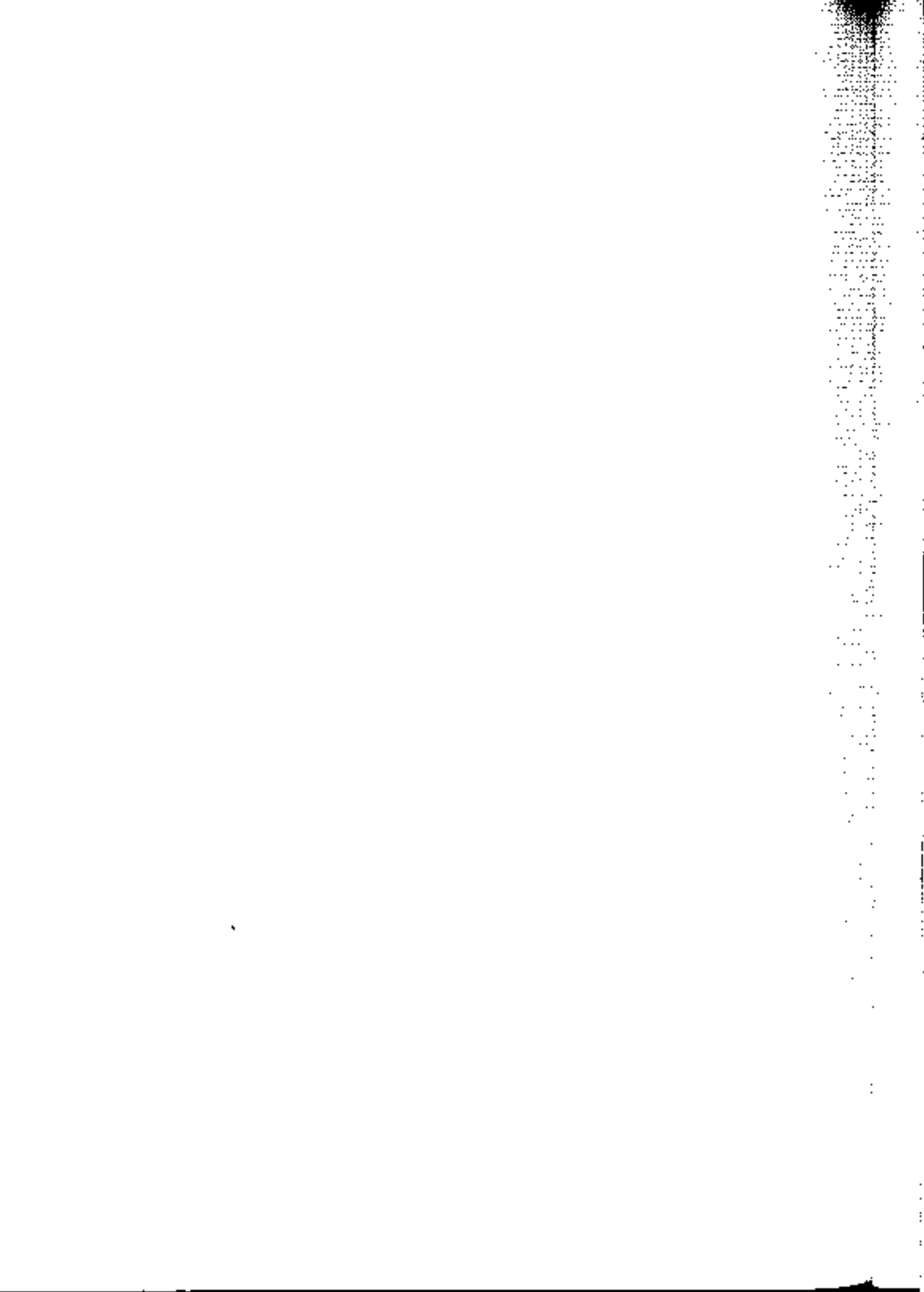
ΤΕΛΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Κωδικός εκπαιδευτικής μονάδας	61.01		64.00		64.01		64.02		64.07		64.07.90		ΣΥΝΟΛΟ ΑΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ
	ΠΡΟΫΠΟ- ΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΑΠΟΛΟ- ΓΩΜΟΣ	ΠΡΟΫΠΟ- ΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΑΠΟΛΟ- ΓΩΜΟΣ	ΠΡΟΫΠΟ- ΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΑΠΟΛΟ- ΓΩΜΟΣ	ΠΡΟΫΠΟ- ΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΑΠΟΛΟ- ΓΩΜΟΣ	ΠΡΟΫΠΟ- ΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΑΠΟΛΟ- ΓΩΜΟΣ	ΠΡΟΫΠΟ- ΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΑΠΟΛΟ- ΓΩΜΟΣ	
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΤΑΘΙΑΣ													

Ημερομηνία/

Υπογραφή

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΣ Κ.Ε.Ε.Π. - Οδός Αριστοτέλους 10, Αθήνα, Τηλ: 210 7723500, 210 7723501, 210 7723502, 210 7723503, 210 7723504, 210 7723505, 210 7723506, 210 7723507, 210 7723508, 210 7723509, 210 7723510, 210 7723511, 210 7723512, 210 7723513, 210 7723514, 210 7723515, 210 7723516, 210 7723517, 210 7723518, 210 7723519, 210 7723520, 210 7723521, 210 7723522, 210 7723523, 210 7723524, 210 7723525, 210 7723526, 210 7723527, 210 7723528, 210 7723529, 210 7723530, 210 7723531, 210 7723532, 210 7723533, 210 7723534, 210 7723535, 210 7723536, 210 7723537, 210 7723538, 210 7723539, 210 7723540, 210 7723541, 210 7723542, 210 7723543, 210 7723544, 210 7723545, 210 7723546, 210 7723547, 210 7723548, 210 7723549, 210 7723550, 210 7723551, 210 7723552, 210 7723553, 210 7723554, 210 7723555, 210 7723556, 210 7723557, 210 7723558, 210 7723559, 210 7723560, 210 7723561, 210 7723562, 210 7723563, 210 7723564, 210 7723565, 210 7723566, 210 7723567, 210 7723568, 210 7723569, 210 7723570, 210 7723571, 210 7723572, 210 7723573, 210 7723574, 210 7723575, 210 7723576, 210 7723577, 210 7723578, 210 7723579, 210 7723580, 210 7723581, 210 7723582, 210 7723583, 210 7723584, 210 7723585, 210 7723586, 210 7723587, 210 7723588, 210 7723589, 210 7723590, 210 7723591, 210 7723592, 210 7723593, 210 7723594, 210 7723595, 210 7723596, 210 7723597, 210 7723598, 210 7723599, 210 7723600

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΩΤΑ
 2011 εκπαιδευτικό πρόγραμμα
 Εκπαίδευση και Άσκηση
 Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

ΥΠΕΡ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
 ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΚΑΤΑΤΥΠΑΣ
 ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ
 ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
 ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ
 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2000 - 2006
 (ΕΓΓΡΑΕΚ Ι)

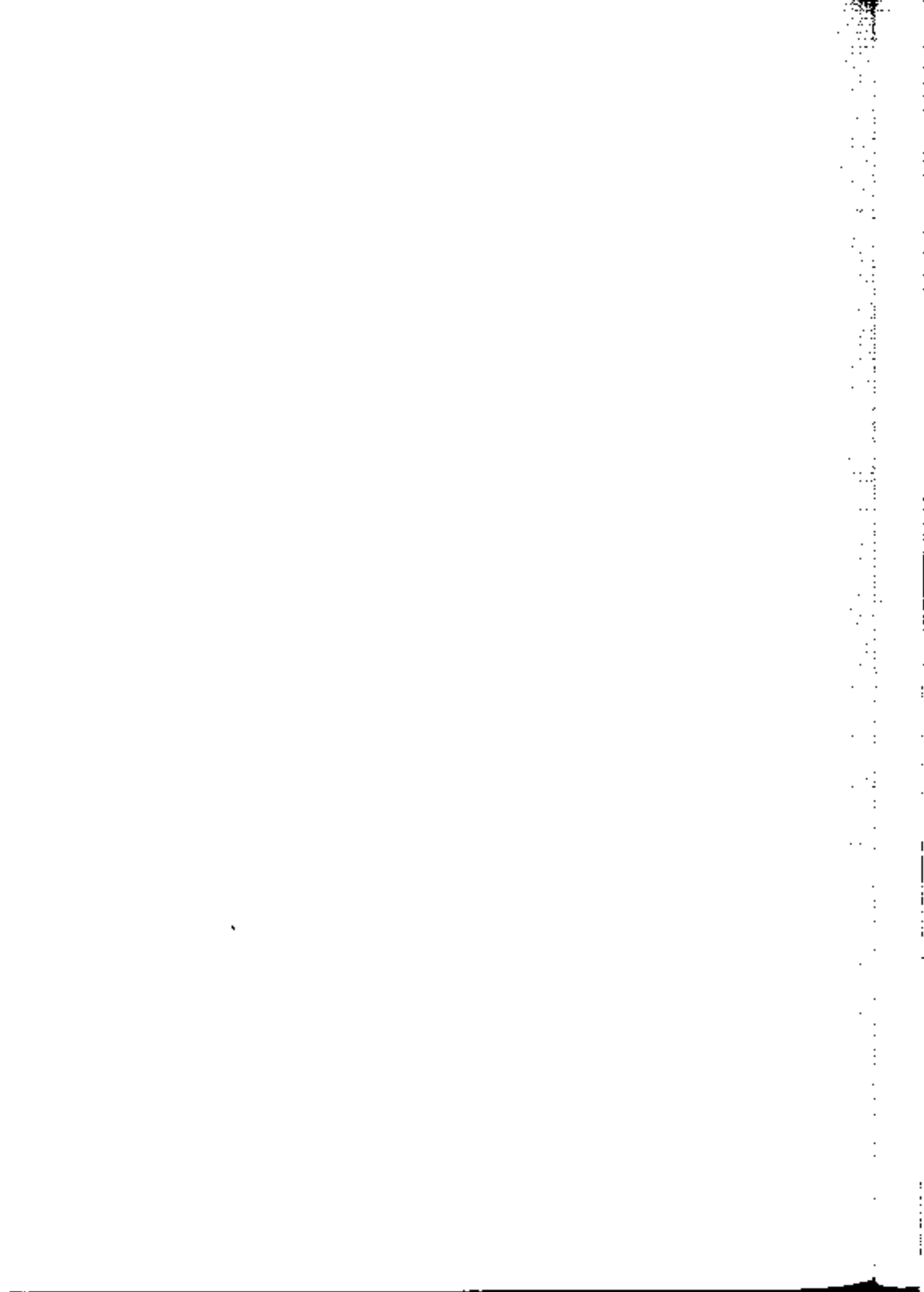
Άξονας 4. Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.1

Κατηγορία Πράξης 4.1.1α

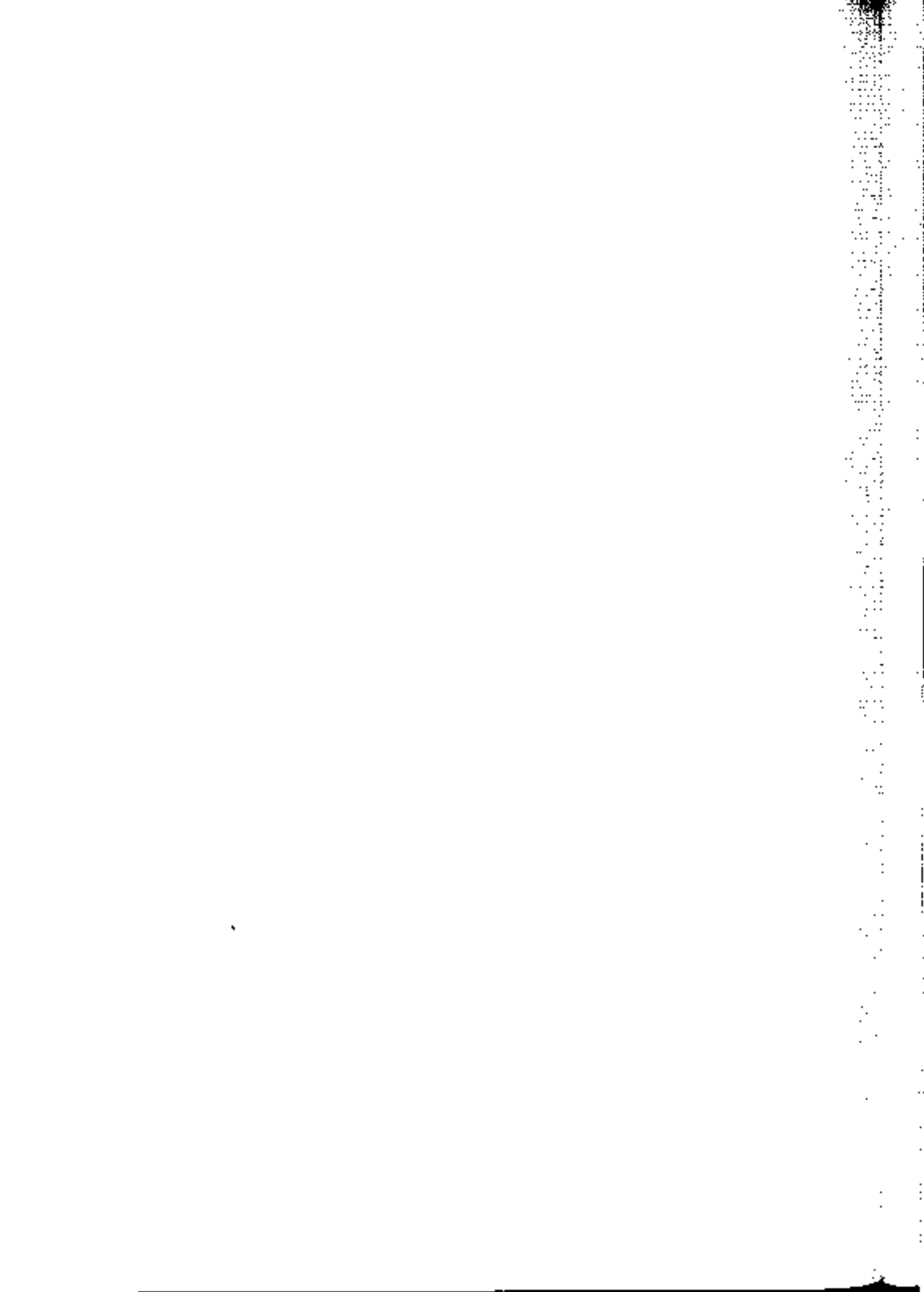
"Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα
 για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων"

ΕΝΤΥΠΟ 14
ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
 Χαρ. Τρικούπη 51 & Βολτετσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ
 Τηλ: 210-3898000, Fax: 210-3898079
 e-mail: ereaeek@kethi.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΧΕΙΡΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΠΡΩΤΟΒΗΘΙΑΣ
9, ΣΥΝΕΚΚΛΗΤΟ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΥΡΑΝΟΥ ΠΟΛΙΣ
11527 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ: 210-3467501, 3467502

ΠΑΙΔΕΙΑ ΠΡΩΤΑ
2^η Προτεραιότητα Προγράμματος
Ευρωπαϊκής Ένωσης - Ελλάδα για
Εκσυγχρονισμό και Ανάπτυξη

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΑ
ΚΕΘ
ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΧΕΙΡΣΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ
ΕΓΚΛΕΜΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2000 - 2006
(ΕΠΕΑΕΚ II)

Άξονας 4, Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.1

Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α

"Γνωσιοθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παραεμβατικά Προγράμματα
για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων"

ΕΝΤΥΠΟ 15

ΠΑΡΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 ΑΘΗΝΑ

Τηλ: 210-3898000, Fax: 210-3898079

e-mail: epaeek@kehi.gr

ΣΧΟΛΗ ΠΡΟΤΥΠΟΥΣ	ΝΕΣΤΟ	ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΤΑΞΗ:	ΑΡ. ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΗΣ
6	1		9	130915/2005
ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΕΩΝ	ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΕΩΝ	ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΕΩΝ	ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ	ΚΩΔ. ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ
ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΗ
ΑΝΑΔΟΧΗ ΤΙΤΛΟΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΕΩΝ	ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΕΩΝ	ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΕΩΝ	ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΕΩΝ
ΚΩΔΕΣΤΗΡΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΔΕΣΤΗΡΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΔΕΣΤΗΡΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΔΕΣΤΗΡΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΔΕΣΤΗΡΟΛΟΓΙΑ

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

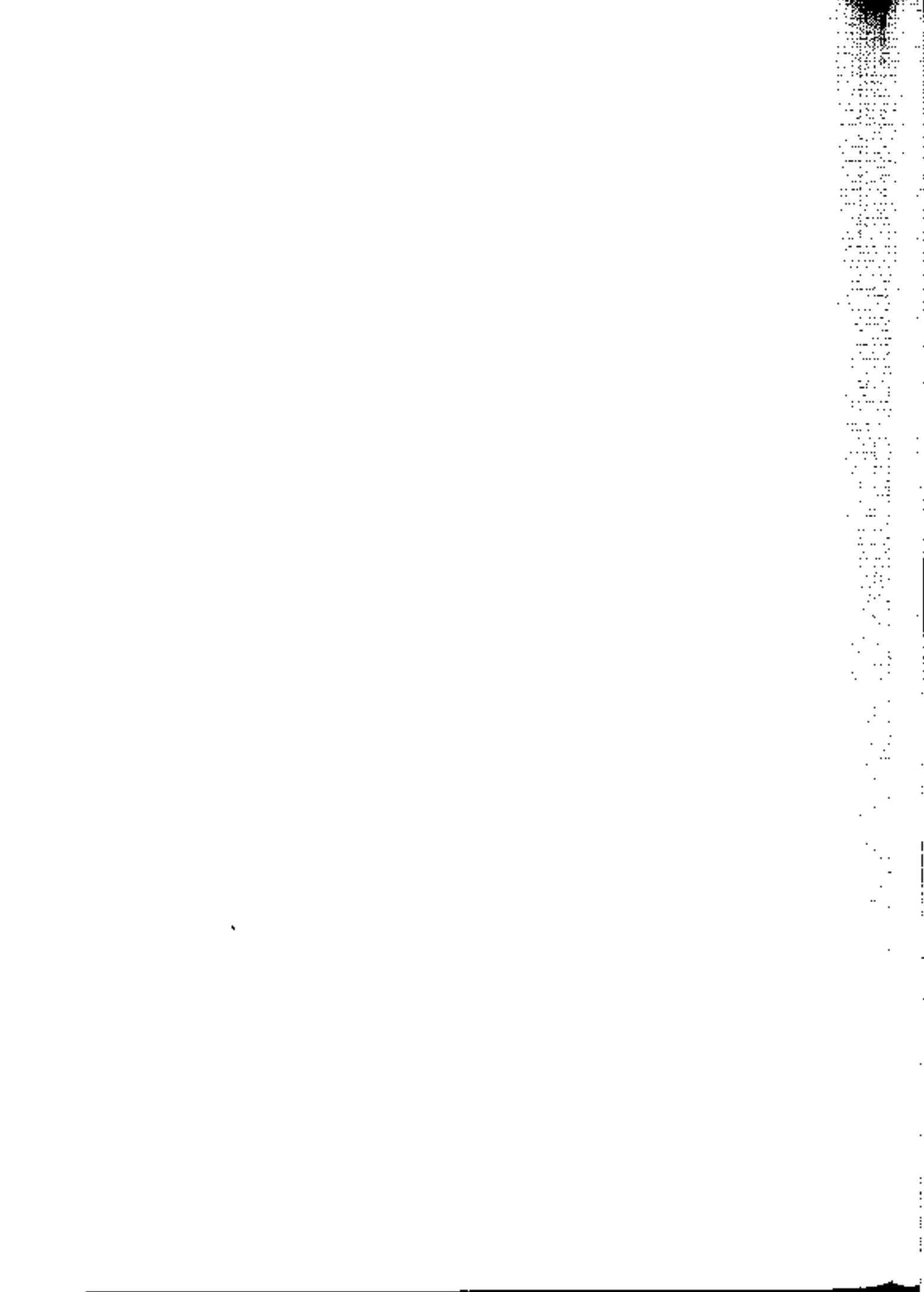
Α/Α	ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ		ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ		ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ	
	Προβλεπόμενα	Υποχρεωτικά	Αποκλιόμενα	Προβλεπόμενα	Αποκλιόμενα	Προβλεπόμενα
	Σημ	Υποχρεωτικά	Σημ	Υποχρεωτικά	Σημ	Υποχρεωτικά
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

ΟΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣΗ ΕΠΙΜΟΡΦΟΦΟΡΤΗΤΡΙΑ:

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙΣ + ΥΠΟΓΡΑΦΗ

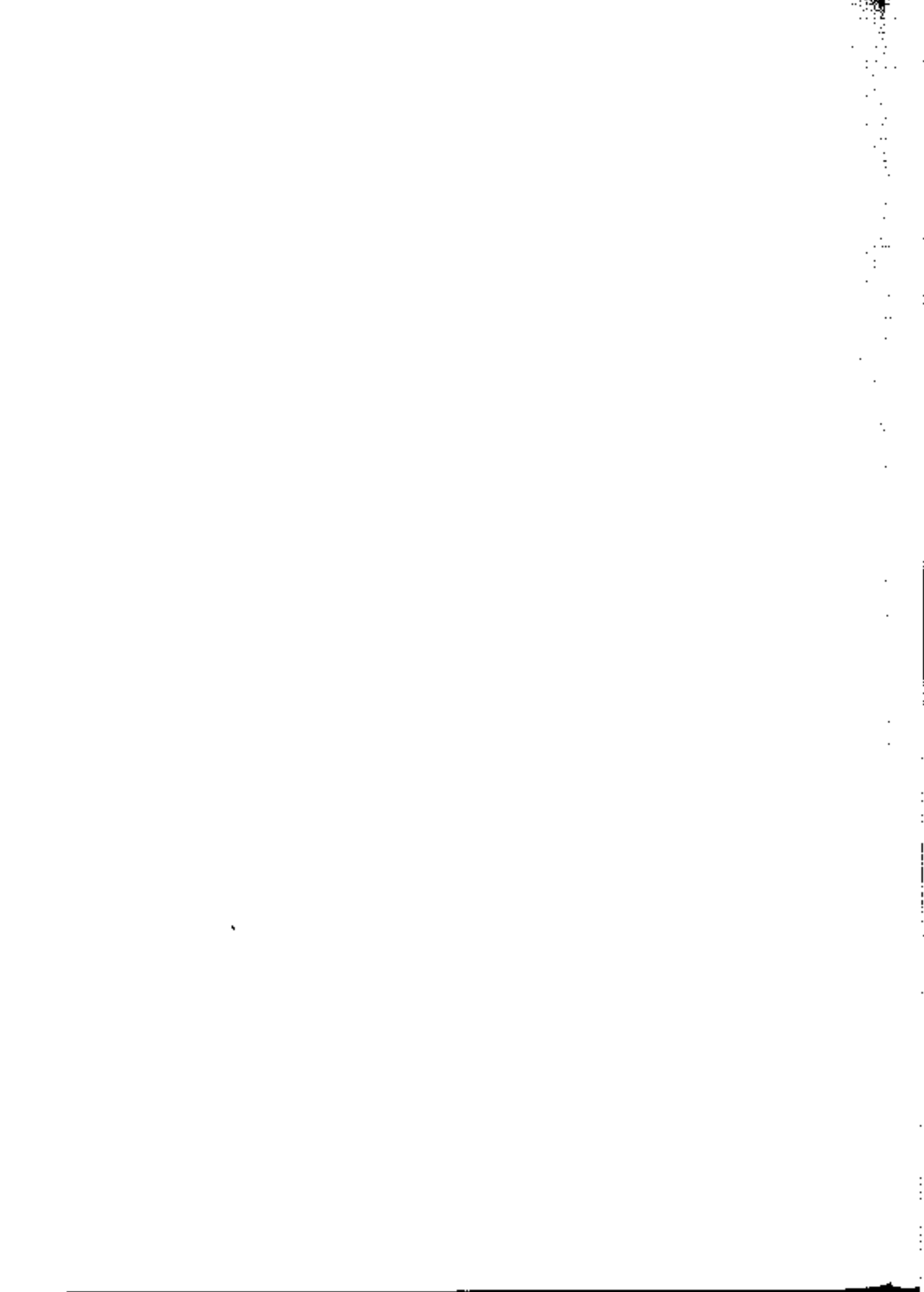
ΣΧΟΛΗ ΠΡΟΤΥΠΟΥΣ ΝΕΣΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΑΞΗ: 9 ΑΡ. ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΗΣ: 130915/2005

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ

ΕΝΤΥΠΩΝ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΕΚΤΥΠΩΝ (1-15)

➤ Τα Έντυπα του Οδηγού Εφαρμογής και Διοχείρισης (1-15) συμπληρώνονται και αποβάλλονται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα

Πίνακας 1

Αριθμός Εντύπου	Υπεύθυνος Σύνταξης και Υποβολής
1	Ανώτατος Εκπαιδευτικός
2	Ανώτατος Εκπαιδευτικός
3	Συντονιστής Εκπαιδευτική Μονάδα
4	Συντονιστής Εκπαιδευτική Μονάδα
5	Συντονιστής Εκπαιδευτική Μονάδα
6	Συντονιστής Εκπαιδευτική Μονάδα
7	Συντονιστής Εκπαιδευτική Μονάδα
8	Συντονιστής Εκπαιδευτική Μονάδα
9	Συντονιστής Εκπαιδευτική Μονάδα
10	Συνεργαζόμενος/η Εκπαιδευτικός
11	Συντονιστής Εκπαιδευτική Μονάδα
12	Συντονιστής Εκπαιδευτική Μονάδα
13	Συντονιστής Εκπαιδευτική Μονάδα
14	Υπεύθυνος/η Επιμόρφωσης (Επιμορφωτής/τα σ)
15	Υπεύθυνος/η Επιμόρφωσης (Επιμορφωτής/τα σ)

➤ Η συμπλήρωση και υποβολή των Εντύπων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιολογική συμμετοχή και χρηματοδότηση του Γραμματικού Προγράμματος στο εν λόγω Έργο.

➤ Τα Έντυπα αποστέλλονται για έλεγχο και αξιολόγηση, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (e-mail) στο Κέντρο Ερευνών για θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ) στη διεύθυνση:

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ – ΤΜΗΜΑ ΕΠΕΑΕΚ

Χαρ. Λ. Τρ. καύτη 51 & Βασιλετσίου – 106 57 Αθήνα

• Πληροφορίες και Περίοδος Κινητών - κος Μαρκόπουλος Γιώργος

Τηλ.: 210 3558000

Fax: 210 3898079

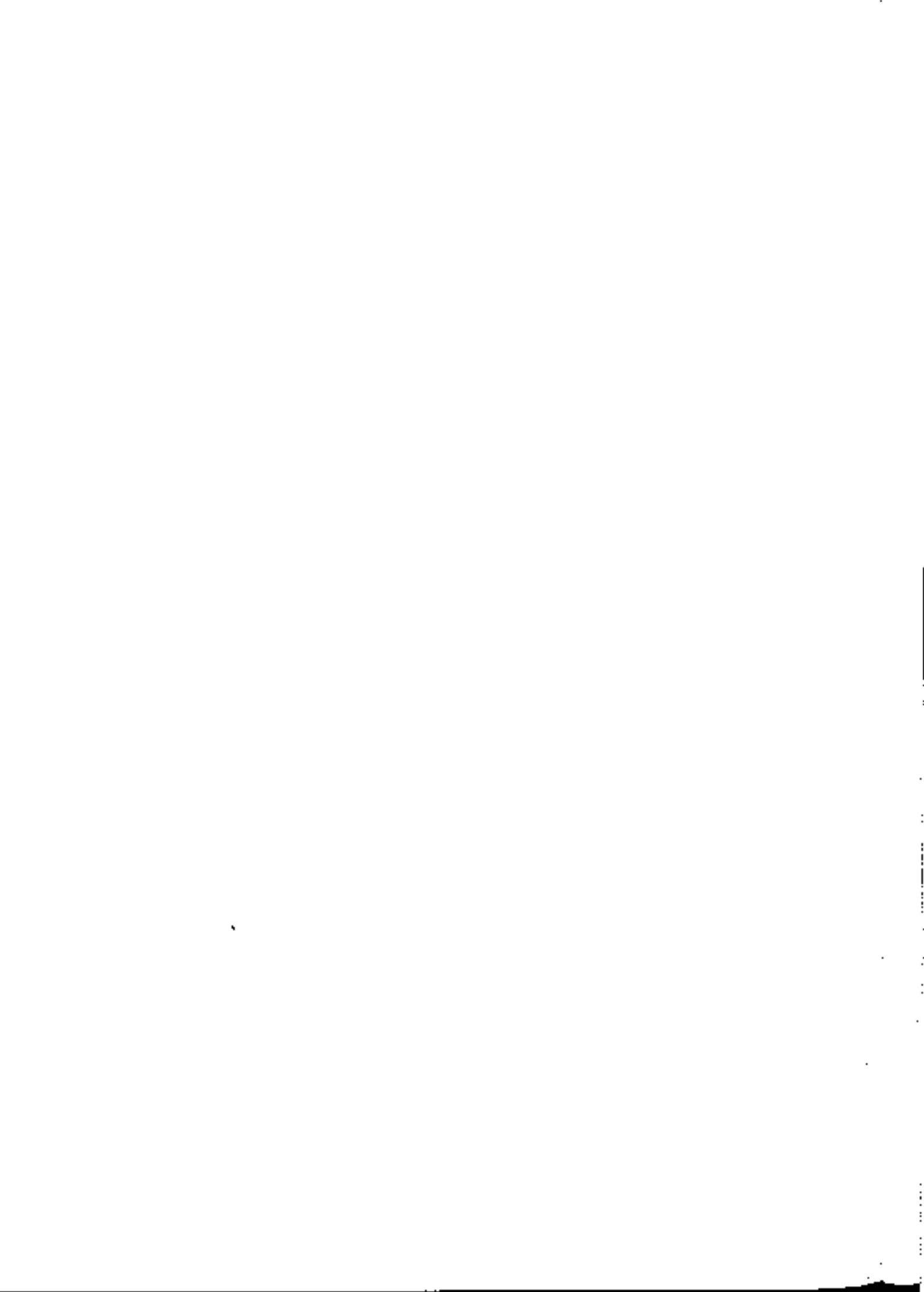
e mail: epesack@kethi.gr

Κύρια ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) αποστέλλεται από την ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί επίτημα στην Πρόταση και πρέπει να περιλαμβάνει στα θέματα (Subject) του μηνιματος την ένδειξη:

«αριθμός εντύπου» - «όνομα Περ. φέρουσας» - «όνομα Νομού» - «καδικός Σύνταξης»

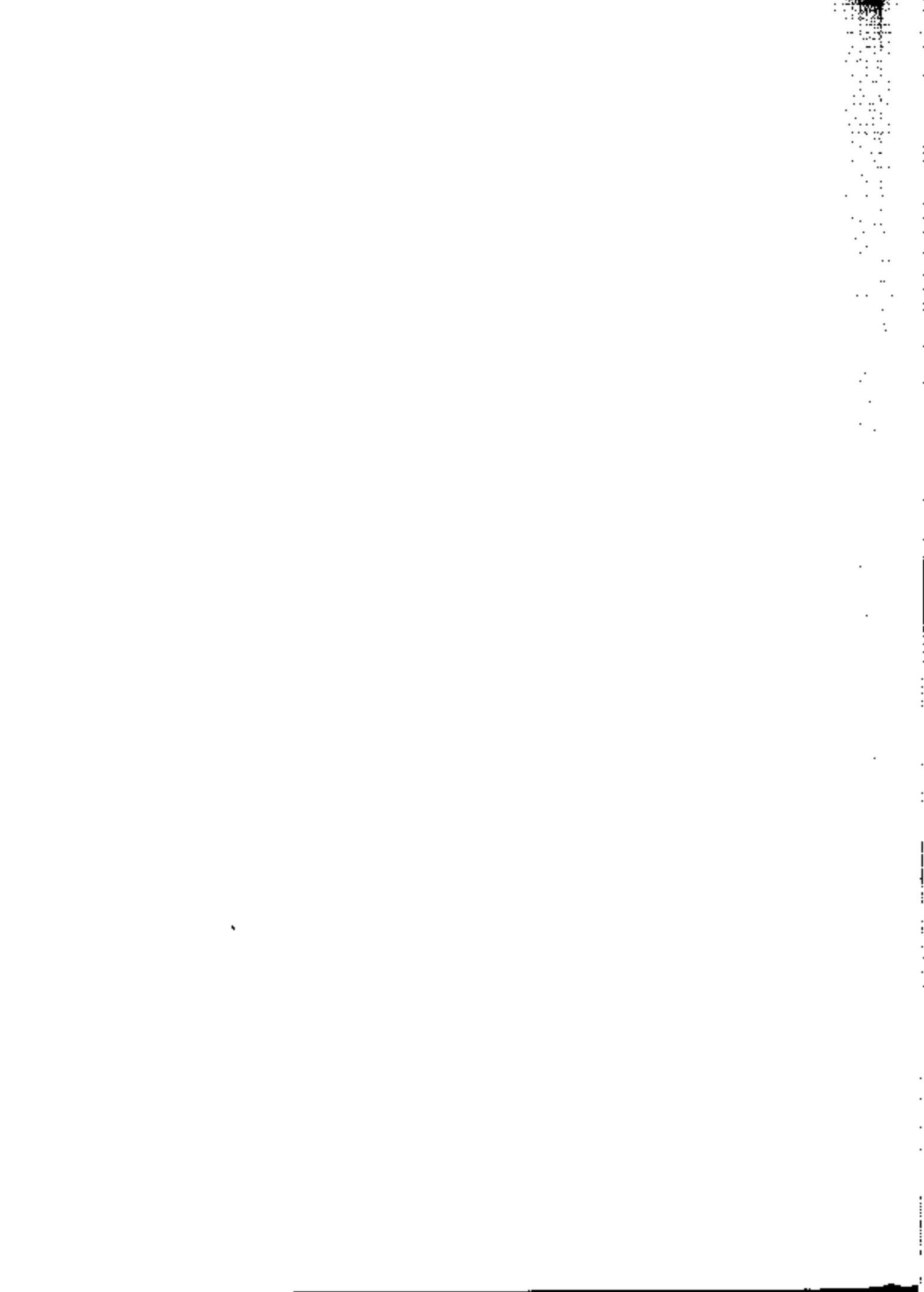
(π.χ.: «Έντυπο 7, Κρήνιας κατάσταση εξοφληθέντων δαπανών – Στεριά Ελλάδα – Φθιάσιδη - 01245785144565»)

➤ Σε όλα τα Έντυπα συμπληρώνονται υποχρεωτικά μόνο τα πεδία που δεν έχουν σκίαση.

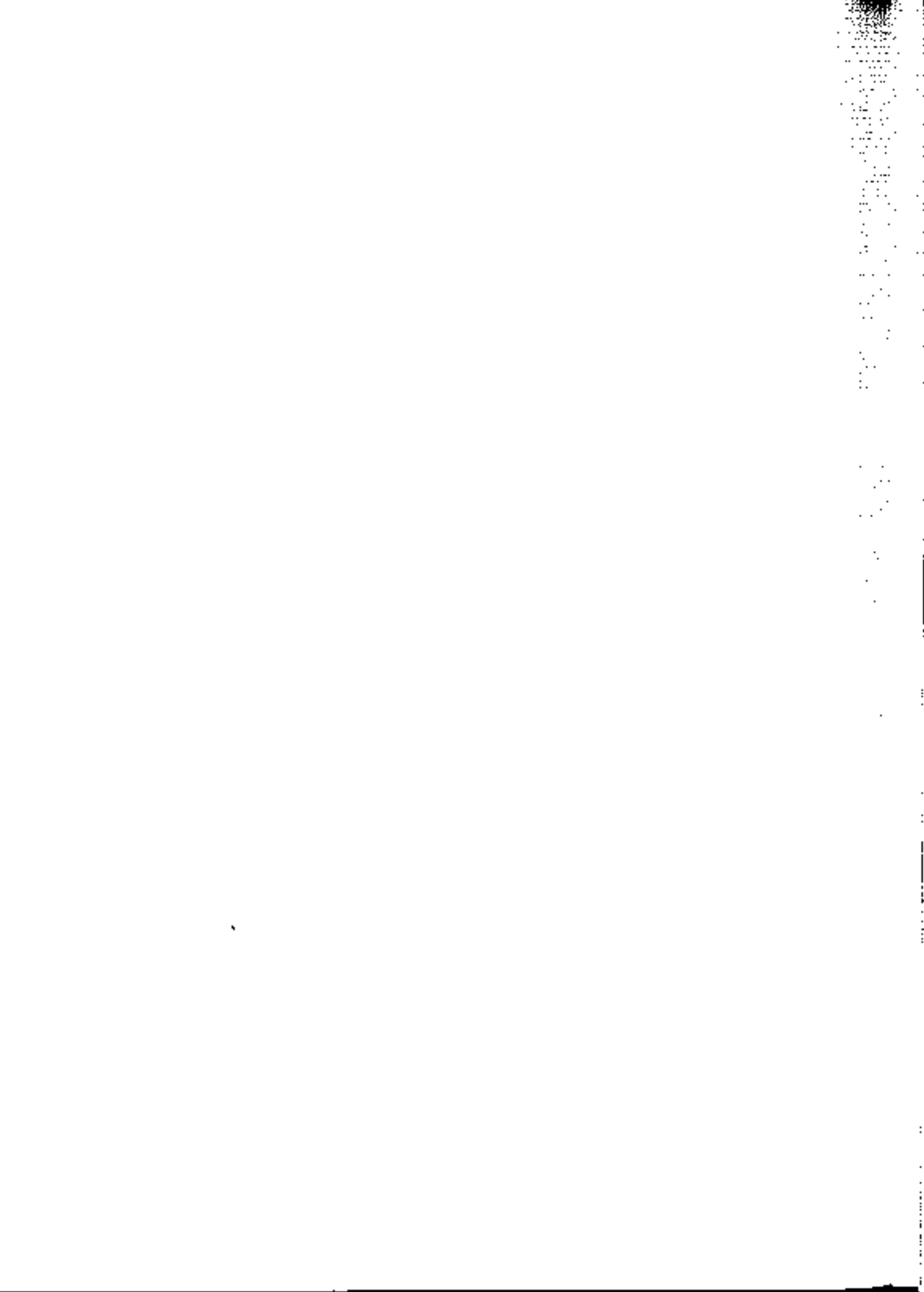
**ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ:
«ΜΕΛΕΤΗ-ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ»**

Α/Α	ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΔΙΟΥ	ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ
1	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ - ΜΕΛΕΤΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ	Συμπληρώνεται ο κωδικός Σύμπραξης όπως αυτός έχει δοθεί από τον Τελικό Διακηρυχτή (ΚΕΦ).
2		ΑΡ. ΠΡΩΤ. ΕΓΚΕΚΡ. ΜΕΝΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	Συμπληρώνεται ο αριθμός πρωτοκόλλου όπως αυτός έχει δοθεί από τον Τελικό Διακηρυχτή (ΚΕΦ).
3		ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΥΤΑΞΕΤΑ Η ΠΡΟΤΑΣΗ	Συμπληρώνεται το σχολικό έτος στο οποίο θα πραγματοποιηθεί το Παρεμβατικό Πρόγραμμα.
4		ΠΕΡΙΟΧΕΙΑ	Συμπληρώνεται το όνομα της Περιφέρειας στην οποία ανήκουν οι συμμετέχουσες εκπαιδευτικές μονάδες.
5		ΝΟΜΟΣ	Συμπληρώνεται το όνομα του Νομού ή των Νομών στον οποίο/οις ανήκουν οι συμμετέχουσες εκπαιδευτικές μονάδες.
6		ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	Συμπληρώνεται ο προτεινόμενος τίτλος του Παρεμβατικού Προγράμματος όπως αυτός έχει συμφωνηθεί στις συμμετέχουσες εκπαιδευτικές μονάδες.
7		ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΤΙΤΛΟΣ Η ΑΚΡΩΝΥΜΟ	Συμπληρώνεται τυχόν συντομος τίτλος του Παρεμβατικού Προγράμματος (μόν. απόκρι). Συμπληρώνεται ο πλήρης τίτλος της Συντονιστικής εκπαιδευτικής μονάδας.
8		ΟΝΟΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	Συμπληρώνεται ο τίτλος της Συντονιστικής εκπαιδευτικής μονάδας που έχει δοθεί από το Υ.Π.Ε.Π.Θ.
9		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	Συμπληρώνεται ο τίτλος της Συντονιστικής εκπαιδευτικής μονάδας σύμφωνα με την ταξινόμηση του Υ.Π.Ε.Π.Θ. (βλ. Παράρτημα 13).
10		ΤΥΠΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	Συμπληρώνεται η πληροφορία έτους και μήνης του Παρεμβατικού Προγράμματος (π.χ. 15/16, 2005).
11		ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	Συμπληρώνεται ο συνολικός αριθμός των εκπαιδευτικών μονάδων που θα συμμετάσχουν στο Παρεμβατικό Πρόγραμμα.
12	A.1	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ	Συμπληρώνεται ο συνολικός αριθμός των εκπαιδευτικών που θα συμμετάσχουν στο Παρεμβατικό Πρόγραμμα (1-2 άτομα από κάθε εκπαιδευτική μονάδα).
13	A.2	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΜΕΛΩΝ ΣΕΜ	Συμπληρώνεται ο συνολικός αριθμός των εκπαιδευτικών μονάδων που θα συμμετάσχουν στο Παρεμβατικό Πρόγραμμα (1-2 άτομα από κάθε εκπαιδευτική μονάδα).
14	A.3	ΟΝΟΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ	Συμπληρώνονται τα πλήρη ονόματα των εκπαιδευτικών μονάδων καθώς και ο κωδικός τους από το Υ.Π.Ε.Π.Θ. Διακρινάται από τη προακυρωμένη αριθμηση που βρίσκεται αριστερά του πίνακα σχετικά την ενοποίηση των εκπαιδευτικών μονάδων στη Σχολική Ομάδα. Συμπληρώνεται ο κωδικός του Νομού με τον οποίο έχει καταχωρηθεί στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) του Υ.Π.Ε.Π.Θ. (βλ. Παράρτημα 2 του παρόντος εντύπου οδηγιών).
15	A.4.1	ΚΩΔΙΚΟΣ ΝΟΜΟΥ	Συμπληρώνεται ο κωδικός της Περιφέρειας με τον οποίο έχει καταχωρηθεί στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) του Υ.Π.Ε.Π.Θ. (βλ. Παράρτημα 2 του παρόντος εντύπου οδηγιών).
16	A.4.1	ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	Συμπληρώνεται ο κωδικός της ειδικότητας του εκπαιδευτικού του Υ.Π.Ε.Π.Θ. (π.χ. Γ.Ε.Θ. για την εκτέλεση των θεμάτων κλπ.).
17	A.4.1	ΧΡΟΝΟΣ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Συμπληρώνεται ο χρόνος προϋπηρεσίας του εκπαιδευτικού σε έτη και μήνες (π.χ. 7 έτη και 2 μήνες).
18	A.4.2	ΜΕΛΟΣ ΣΕΜ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΘΕΤΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	Βλ. παραπάνω 15-18.
19	B.1	ΚΩΔΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΣΕΜ)	Συμπληρώνεται με Χ το πρώτο γινόμενο κωδικού Σύμπραξης των εκπαιδευτικών μονάδων (βλ. Οδηγός Εφαρμογής). Αντίστοιχα με την προαίρεση συμπληρώνεται αντίστοιχο το πεδίο του Β.Ε.Π.

Α/Α	ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΔΙΟΥ	ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ
			του Β.1.2.
21	Β.2	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΓΑΦΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	Περιγράφονται οι κοινές στόχοι του Περιφερειακού Προγράμματος (βλ. Οδηγός Εφαρμογής)
22	Β.3	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΑΦΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	Περιγράφονται οι κοινές δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Περιφερειακού Προγράμματος.
23	Β.5	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΣΩΝ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	Συμπληρώνεται ο αριθμός των μέσων προβολής και δημοσιότητας του Περιφερειακού Προγράμματος (π.χ. εκδόσεις εφημερίδας, ετησιοκοινωνικό ελικό, έντυπα κ.λπ.)
24	Δ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	Συμπληρώνεται από τον/την Αναπληρωτή/τη σε Υπεύθυνη της Σύμπραξης. Στις στήλες με τους κωδικούς των δαπανών μεταφέρονται τα συνολικά ποσά των αντιστοιχών στήλων από τον Προϋπολογισμό της κάθε εκπαιδευτικής μονάδας (βλ. Παράρτηρα ΗΪ).
25	Ε	ΠΡΟΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΠΙΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	Συμπληρώνονται με Χ οι προϋποθέσεις των υπό επιτή Περιφερειακών Προγραμμάτων που να μπορεί να ελεγχθεί η μέλη στο Πρόγραμμα θα πρέπει να πληρούνται και οι 11 προδιαγραφές.
26	Π1	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	Συμπληρώνεται από την κάθε εκπαιδευτική μονάδα που συμμετέχει στη Σύμπραξη βάσει του Οδηγού Εφαρμογής.
27	Π2	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	
28	Π3	ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	Συμπληρώνεται από την Συντονίστρια εκπαιδευτική μονάδα στο πλαίσιο των ετήσιων ελεγκτικών κωδών που συμμετέχουν στην Σύμπραξη

Σημείωση: Με πλάγια γραμματοσειρά περιγράφονται τα πεδία που συμπληρώνονται από το Τελικό Δικαιούχο (ΚΕΘ)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΝΩΤΑΤΑ ΠΟΣΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ 61: ΑΦΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ

- 61.01: Αφοίβες και έσοδα μη ελεύθερων επαγγελματιών (πακτικόνων με φόρο με Αλλάτο Επαγγελματικής Δραστηρ) (αφορο εκπαιδευτ κοός διορισμένους στη δημόσια εκπαιδευση).
- 61.00: Αφοίβες και έσοδα ελεύθερων επαγγελματιών υποκειμένων σε φόρο με Αλλάτο Γενικής Υπηρεσίας (αφορο συμβασιούχους εκπαθ δευτικού της δημόσιας εκπαιδευσης).

Αφοίβη Υπερδιδάκτων & Αναπληρωματικών Υπερδιδάκτων Παραρτηρικού Προγράμματος : 1.200 € / Άτομο

Αφοίβη λοιπών Συνεργαζόμενων Εκπαιδευτικών : 1.000 € / Άτομο

2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ : 64.00 ΕΣΟΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

- Έξοδα κινήσεως (επιβατικά κλπ.) μεταφορικών μέσων για τη μεταφορά της σχολικής κοινότητας (εκπαιδευτικοί, μαθητών κλπ.)
- Έξοδα μεταφορής με μεταφορικά μέσα τρίτων για τη μεταφορά της σχολικής κοινότητας (εκπαιδευτικών, μαθητών κλπ.)
- Έξοδα μεταφορής ελαίων, αερίων, αερίων με μεταφορικά μέσα τρίτων

Μέγιστο ποσό χρηματοδότησης κατηγορίας 64.00 : 300 € / Εκπαιδευτική Μονάδα

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ : 64.01 ΕΣΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ

- Έξοδα ταξιδίων επιμερ κοός της σχολικής κοινότητας (εκπαιδευτικών, μαθητών κλπ.)
- * Περιλαμβάνονται: Έξοδα διαμονής και διατροφής.

Μέγιστο ποσό χρηματοδότησης κατηγορίας 64.01 : 400 € / Εκπαιδευτική Μονάδα

4. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ : 64.02 ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ

- Έξοδα εκδηλώσεων, φιλοξενίας, διαμονής και διατροφής.
- Λοιπόφορα έξοδα διαφήμισης και προβολής.
- * Σημειώνεται ότι, αφορούν εκδηλώσεις των σχολικών μονάδων που εκτελούνται προσηρηματο

Μέγιστο ποσό χρηματοδότησης κατηγορίας 64.02 : 100 € / Εκπαιδευτική Μονάδα

5. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ : 64.07 ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ

- Προμήθεια
  - Εντύπων υλικού γραφικής ύλης, υλικού γραφείου, διοικητικών κλπ.
  - Αναλώσιμων υλικών φωτοτυπικών μηχανημάτων.
  - Εκπαιδευτικού υλικού (συμπεριλαμβάνεται και το ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό)
- Έξοδα πολλαπλών εκτυπώσεων.
- * Σημειώνεται ότι, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες εκείνες που αφορούν την πράξη και περιλαμβάνονται με σχετικό παραποσηκό

Μέγιστο ποσό χρηματοδότησης κατηγορίας 64.07 : 400 € / Εκπαιδευτική Μονάδα

6. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ : 64.07.90 ΑΓΟΡΑ ΒΙΒΛΙΩΝ

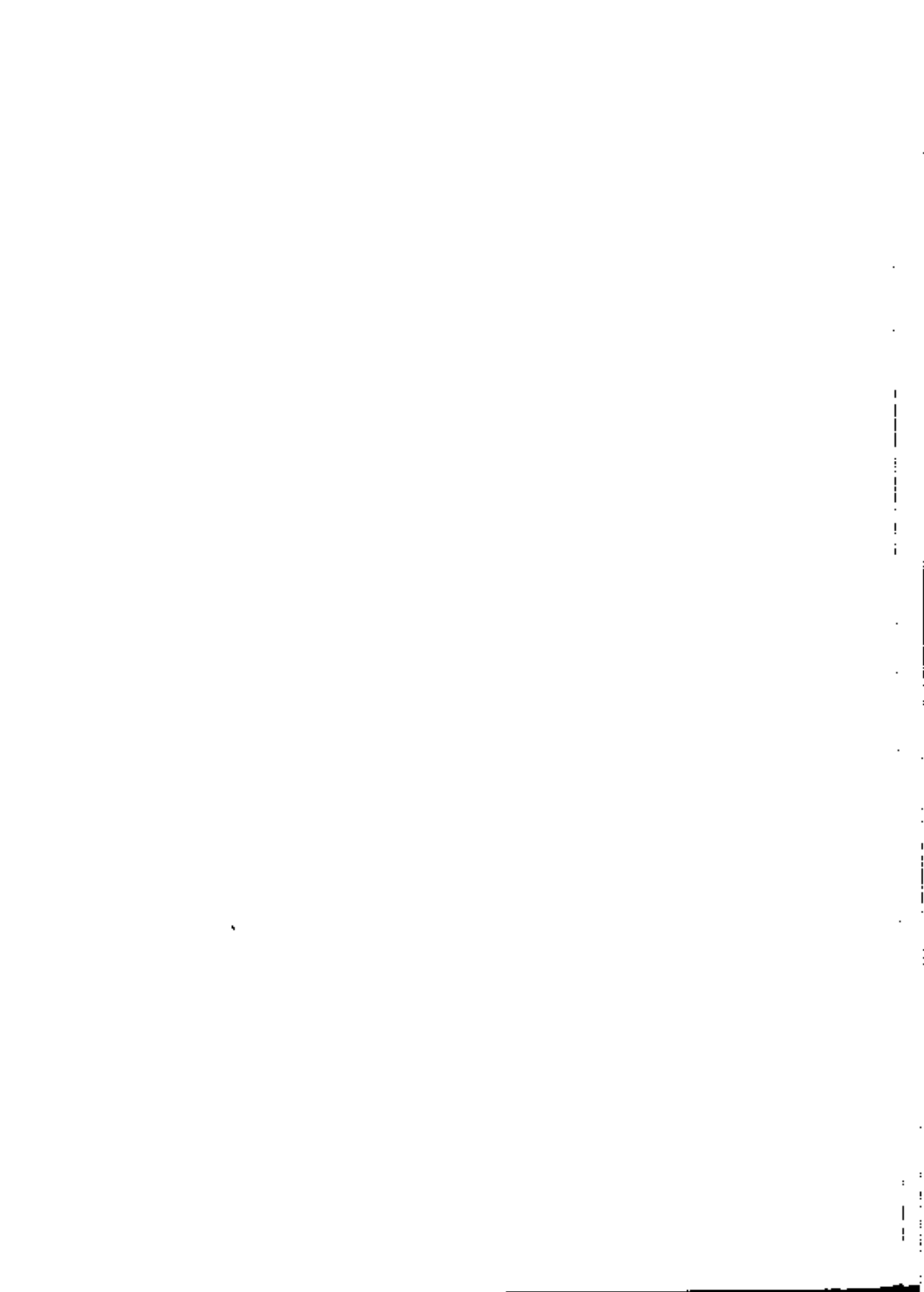
- Προμήθεια βιβλίων που αφορούν στην υλοποίηση των Περιφερειακών Προγραμμάτων.

Μέγιστο ποσό χρηματοδότησης κατηγορίας 64.07.90 : 100 € / Εκπαιδευτική Μονάδα

ΚΩΔΙΚΟΙ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ		ΝΟΜΟΣ	
ΚΩΔ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
01	Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	08	Δράμας
		10	Εβρου
		20	Κιθιάρας
		36	Ξάνθης
		41	Ροδόπης
02	Κεντρικής Μακεδονίας	15	Ημαθίας
		18	Θεσσαλονίκης
		25	Κιλκίς
		37	Πέλλας
		38	Πιερίας
		43	Σερρών
		48	Χαλκιδικής
03	Δυτικής Μακεδονίας	22	Κυμιαρίας
		26	Κοζάνης
		46	Φλώρινης
		51	Γρεβενών
04	Ηπείρου	04	Άρτας
		17	Θεσπρωτίας
		19	Ώαννίνων
		39	Ειλαβίτης
05	Θεσσαλίας	21	Καρδίτσας
		30	Λαρίνης
		34	Μαγνησίας
		44	Τρικάλων

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ		ΝΟΜΟΣ	
06	Ιονίων Νήσων	13	Ζακύνθου
		23	Κεφαλονιάς
		24	Κεφαλληνίας
		33	Λευκάδας
07	Δυτικής Ελλάδας	01	Αιτωλοακαρνανίας
		06	Αχαΐας
		14	Ηλείας
08	Στερεάς Ελλάδας	07	Βοιωτίας
		11	Ευβοίας
		12	Ευρυπτοίας
		45	Φθιώτιδας
		47	Φωκίδας
09	Αττικής	52	Αθηνών
		53	Ανατολικής Αττικής
		54	Δυτικής Αττικής
		55	Πειραιώς
		02	Αργολίδας
10	Πελοποννήσου	03	Αργολίδας
		27	Καρυστίας
		29	Λακωνίας
		35	Μεσσηνίας
11	Βορείου Αιγαίου	32	Λέσβου
		42	Σάμου
		50	Χίου
12	Νοτίου Αιγαίου	09	Αιολοακαρνανίας
		28	Κυκλάδων
13	Κρήτης	16	Ηρακλείου
		31	Λασιθίου
		40	Ρεθύμνης
		49	Χανίων

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (75%) και από εθνικούς πόρους (25%)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ
ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ
ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ
ΚΕ@Λ
ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΕΡΕΥΝΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗΣ